

เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง

โดย

นางสาวสุภาวิตา อยู่คง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

HAIR JEWELRY: STRONG GENTLENESS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts JEWELRY DESIGN

Department of Jewelry Design

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2018

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแรง
โดย สุภาวิตา อยู่คง
สาขาวิชา การออกแบบเครื่องประดับ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญา
มหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ศิรินคราภรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณวิภา สุเนตต้า)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ศิรินคราภรณ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ศิรินคราภรณ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิญญา บุญประกอบ)

57157310 : การออกแบบเครื่องประดับ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : เครื่องประดับ, เส้นผม, อ่อนโยน, แข็งแรง

นางสาว สุภาวิตา อยู่คง: เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแรง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ศิรินคราภรณ์

เส้นผมเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของมนุษย์ สร้างความอบอุ่นและกันความหนาวเย็นให้กับศีรษะ รวมทั้งพบว่าเส้นผมมีความนุ่มสลวยบอบบาง แต่มีความแข็งแรง, ไม่ขาดง่าย ก่อเกิดความรู้สึกความบอบบางและอ่อนโยน แต่แฝงด้วยความรู้สึกแข็งแรงจากการสัมผัสเส้นผม จึงมีแนวคิดในการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานที่สื่อถึงความอ่อนโยนและแข็งแรงที่สมดุล สะท้อนผ่านนัยยะของการใช้เส้นผมทั้งรูปธรรมและนามธรรมในรูปแบบของเครื่องประดับร่วมสมัย โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องประดับร่วมสมัยจากเส้นผมที่มีแนวคิดจากความอ่อนโยนที่แข็งแรง และ 2) เพื่อนำเสนอวัสดุธรรมชาติแนวใหม่ที่ใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาวัสดุลักษณะใหม่ของงานเครื่องประดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสมบัติกายภาพของเส้นผมที่สนับสนุนแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” และ 2) ศึกษางานศิลปะและรูปแบบเครื่องประดับที่ทำจากเส้นผม เพื่อค้นหาแนวคิดในการถ่ายทอดความรู้สึกสื่อผ่านเส้นผม

ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านการสร้างสรรค์: เครื่องประดับได้สร้างรูปลักษณะใหม่ที่มีรูปแบบนามธรรม สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรง ซึ่งออกแบบตามหลักการความ สมดุล แบบ “อสมมาตร” ในการจัดองค์ประกอบที่ขัดแย้งกันระหว่างรูปร่างแบบเส้นและรูปทรงแบบ 3 มิติ รวมทั้งกระตุ้นจุดสนใจที่มีต่อวัสดุ (เส้นผม) ด้วยการเน้นหรือขยายรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับให้มีขนาดใหญ่กว่าขนาดเครื่องประดับทั่วไป

2. ด้านการสื่อสาร: เครื่องประดับเป็นสื่อในการสื่อสาร และทำหน้าที่เป็นสื่อในการศึกษาให้ทราบถึงกลวิธีการสร้างสรรค์งาน รวมทั้งองค์ความรู้ที่ได้รับ ได้แก่ 1) ระบบการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ 2) สามารถค้นหาการทดลองการใช้วัสดุเป็นเส้นผมที่แตกต่างออกไปจากการสร้างงานเครื่องประดับทั่วไป และ 3) สามารถใช้องค์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมาย “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” อันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ได้

3. ด้านการส่งเสริม: เครื่องประดับช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในการค้นคว้า, ทดลอง และวางแผนการทำงาน รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างสุนทรียะใหม่ๆ สามารถถ่ายทอดคุณค่าที่สร้างเสริมพลังทางจิตใจ และยกระดับจิตใจให้ประณีตละเอียดอ่อน

57157310 : Major JEWELRY DESIGN

Keyword : Jewelry, Hair, Gentleness, Strong

MISS SUPAWITA YOONKONG : HAIR JEWELRY: STRONG GENTLENESS THESIS

ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR SUPAVEE SIRINKRAPORN, Ph.D.

Hair is one of the important parts of the body since it protects your head from the sunlight or heat, and makes your head warm in the cold weather. Furthermore, hair is smooth and gentleness. But hair is also strong, tough. Works of art piece are designed and created to present these two sides of hair, balancing between gentleness and strength, both in concrete and abstract ways. The purpose of this research is to: 1) Design and create contemporary jewelry from the concept “strong gentleness.” 2) Present hair as material used to creative and develop a new look of jewelry.

The research methods were 1) study and analyze the physical properties of hair that supports the concept “strong gentleness.” And 2) study in the art and style of jewelry made by the hair to find the concept of conveying sensation through the hair.

The results of the research were:

1. The creative side: the jewelry is created in a new abstract format, which can convey a sense of gentleness, density, and strong. Which is designed, based on the principle of balance, is in an asymmetrical format, through the conflict between lines and shape in 3 dimensions. Including stimulating points of interest per material (hair) by highlighting or expand the shape and form of jewelry are larger than general jewelry sizes.

2. The communication side: the jewelry can be used as a message. And act as a medium to learn the creative strategies. Including knowledge gained in 1) scientific research system, 2) Using hair as a material in jewelry designing process. And 3) Using artistic point of view to explain the meaning of “strong gentleness” which deeply hidden.

3. The promotion side: The jewelry could help to promote the learning and planning processes. It also promotes creativity. These can create new level of aesthetical ornaments to convey and empower the mind. The mind can be lifted through the softness and fineness of the concept of “strong gentleness.”

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ศิรินคราภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา คำชี้แจง คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ววรรณวิภา สุเนตต์ตา ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญา บุญประกอบ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ ภาควิชาออกแบบ เครื่องประดับ คณะมัณฑนศิลป์ทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณหนังสือ วารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับทุกคนที่ให้คำแนะนำและ กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู นักเรียนนักศึกษา กาญจนานิเชกวิทยาลัย ช่างทองหลวงและ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี ที่ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการจัดทำ วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการจนเสร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

สุภาวิตา อยู่คง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.5 ขั้นตอนของการวิจัย.....	3
1.6 วิธีการวิจัย.....	3
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเส้นผม.....	4
2.1 ลักษณะทางกายภาพของเส้นผม.....	4
2.2 ลักษณะเส้นผมของมนุษย์.....	6
2.2.1 ลักษณะของคนที่มีผมสั้นเล็ก.....	6
2.2.2 ลักษณะคนที่มีผมตรงมาก.....	6
2.3 ชนิดของเส้นผม.....	6
2.3.1 ผมแห้ง.....	6

2.3.2 ผมนปกติ.....	7
2.3.3 ผมนมัน	7
2.3.4 ผมนชนิดผสม.....	7
2.3.5 ผมนที่ได้รับการย้อมสีหรือตัดและอบ	8
2.3.6 เส้นผมของชาวแอฟริกา.....	8
2.4 สีของเส้นผม.....	8
2.4.1 ผมนสีบลอนด์.....	8
2.4.2 ผมนสีน้ำตาล.....	8
2.4.3 ผมนสีแดง	8
2.4.4 ผมนสีดำ	9
2.4.5 ผมนสีเทา.....	10
2.5 ประโยชน์จากเส้นผม.....	10
2.5.1 การส่งเสริมความสวยงามให้กับมนุษย์.....	10
2.5.2 การรักษาสิ่งแวดลอม.....	11
2.6 ความหมายของเส้นผม.....	12
2.6.1 เส้นผมในเชิงรูปธรรม.....	12
2.6.2 เส้นผมในเชิงของหน้าที่.....	12
2.6.3 เส้นผมในเชิงของสัญลักษณ์.....	13
2.6.4 เส้นผมในเชิงนามธรรม	13
2.7 บทความที่เกี่ยวข้องกับเส้นผม.....	14
บทที่ 3 การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับเส้นผม	15
3.1 มนุษย์กับเส้นผมในทัศนะต่างๆ	15
3.1.1 การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากเส้นผม	18
3.1.2 การสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับจากเส้นผม	23

3.2 การถ่ายทอดความแนวคิดความรู้สึกสื่อผ่านเส้นผม	25
3.2.1 การแทนค่าความรู้สึก.....	26
3.2.2 การแทนค่าการมีชีวิต.....	27
3.2.3 การแทนค่าความงาม	28
3.3 ความสำคัญของของการสร้างสรรค์ผลงาน	28
3.3.1 คุณค่าภายใน	28
3.3.2 คุณค่าด้านความรู้สึก.....	29
3.3.3 คุณค่าด้านความคิด	29
3.3.4 คุณค่าด้านความงาม.....	30
บทที่ 4 กระบวนการสร้างสรรค์	32
4.1 การทดลองสร้างรูปร่างหรือรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม.....	34
4.1.1 การทดลองสร้างรูปร่างหรือรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผม	34
4.1.2 การทดลองสร้างรูปทรงแบบ 3 มิติจากเส้นผม.....	46
4.2 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการมัด.....	50
4.2.1 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม.....	52
4.2.2 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อกัน	62
4.3 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรงของเส้นผม	66
4.3.1 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับ น้ำหนักของเส้นผม	67
4.3.2 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 2 : สมดุล ความแข็งแรงของเส้นผม	69
4.4 แนวทางการออกแบบเครื่องประดับ	79
4.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ สง่า	79
4.4.2 Susanna Bauer	80

4.4.3 Apawan KULTAWANICH	80
4.4.4 Heejin Hwang	81
4.4.5 Lexi Daly	82
4.5 กระบวนการออกแบบ	83
4.5.1 แนวทางที่ 1 รูปลักษณะของความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรง	84
4.5.2 แนวทางที่ 2 การใช้ทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์เข้ามาผสมผสาน	100
4.6 กระบวนการพัฒนาแบบ	105
4.6.1 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับ	105
4.6.2 การพัฒนาแบบเครื่องประดับ	110
4.6.3 สรุปการพัฒนาแบบเครื่องประดับ	119
4.7 กระบวนการผลิตเครื่องประดับ	122
4.7.1 การผลิตเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม	122
4.7.2 การทดลองผลิตเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด	129
4.7.3 การทดลองผลิตเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก	134
บทที่ 5 ผลการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับ	144
5.1 การสร้างสรรค์เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแรง	145
5.2 การวิเคราะห์และหาแนวทางการพัฒนาเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด	147
5.2.1 การวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด	147
5.2.2 แนวทางการพัฒนาเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด	148
5.3 การวิเคราะห์และหาแนวทางการพัฒนาเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก	150
5.2.1 การวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก	150
5.3.2 แนวทางการพัฒนาเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก	151

บทที่ 6 สรุปลผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 152

 6.1 สรุปลผลการวิจัย..... 152

 6.2 อภิปรายผล..... 161

 6.3 ข้อเสนอแนะ..... 168

รายการอ้างอิง..... 170

ประวัติผู้เขียน..... 174

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางการวิเคราะห์แนวทางการออกแบบเครื่องประดับ.....	110
ตารางที่ 2 ตารางการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่าง รูปทรงต่างๆ จากเส้นผม.....	126
ตารางที่ 3 ตารางแสดงขนาดของแผ่นกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และขนาดของรูปทรงกรวยกระดาษ.	129
ตารางที่ 4 ตารางแสดงน้ำหนักและจำนวนของโลหะรูปทรงแบบกรวยที่ใช้ในการสร้างชิ้นส่วนของ เครื่องประดับชุดที่ 2	131
ตารางที่ 5 ตารางแสดงสัดส่วนของรูปทรงแบบครึ่งทรงกลมกับปริมาณของ Gel และจำนวนรูปทรง แบบครึ่งทรงกลม.....	135
ตารางที่ 6 ตารางแสดงจำนวนรูปทรงแบบทรงกลมที่ใช้ในการสร้างชิ้นส่วนของเครื่องประดับชุดที่ 3	137
ตารางที่ 7 ตารางแสดงจำนวนและน้ำหนักของเส้นผมรูปทรงแบบเลข 8 ที่ใช้ในการสร้างชิ้นส่วนของ เครื่องประดับชุดที่ 3	139
ตารางที่ 8 ตารางแสดงความยาวและน้ำหนักของลวดโลหะรูปทรงแบบทรงกลม ที่ใช้ในการสร้าง ชิ้นส่วนของเครื่องประดับชุดที่ 3	141
ตารางที่ 9 ตารางสรุบน้ำหนักของเส้นผมรูปทรงแบบเลข 8 และลวดโลหะรูปทรงแบบกลมที่ใช้ ประกอบเป็นเครื่องประดับชุดที่ 3.....	142
ตารางที่ 10 ตารางการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด ...	147
ตารางที่ 11 ตารางการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับ น้ำหนัก.....	150

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพแสดงตัวอย่างโครงสร้างของผม.....	4
ภาพที่ 2 ภาพแสดงตัวอย่างโครงสร้างของเส้นผม.....	5
ภาพที่ 3 ภาพแสดงตัวอย่างลักษณะผมแห้ง	6
ภาพที่ 4 ภาพแสดงตัวอย่างลักษณะผมมัน.....	7
ภาพที่ 5 ภาพแสดงตัวอย่างลักษณะผมผสม.....	7
ภาพที่ 6 ภาพแสดงตัวอย่างเส้นผมของชาวแอฟริกา.....	8
ภาพที่ 7 ภาพแสดงตัวอย่างผมสีบลอนด์ ,สีแดงและสีน้ำตาล.....	9
ภาพที่ 8 ภาพแสดงตัวอย่างผมสีดำ.....	9
ภาพที่ 9 ภาพแสดงตัวอย่างผมสีเทา.....	10
ภาพที่ 10 ภาพแสดงตัวอย่างวิกผม.....	11
ภาพที่ 11 ภาพแสดงลักษณะโครงสร้างของเส้นผมและขนสัตว์ชนิดต่างๆ.....	11
ภาพที่ 12 ภาพแสดงลักษณะของท่อนที่สร้างจากเส้นผม.....	12
ภาพที่ 13 ภาพแสดงตัวอย่างผมทรงฟองตางเก (The Fontange).....	15
ภาพที่ 14 ภาพแสดงตัวอย่างทรงผมหญิงไทยและเด็กไทยในสมัยโบราณ.....	16
ภาพที่ 15 ภาพแสดงตัวอย่างรูปสลักสตรีนครวัด.....	17
ภาพที่ 16 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผม “ความสัมพันธ์ในเวลา” (Relation in time)	18
ภาพที่ 17 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผม “กำแพงเส้นผม”.....	19
ภาพที่ 18 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผม “หอคอยบาเบลแห่งสหัสวรรษ” (Babel of the Millennium).....	20
ภาพที่ 19 ภาพแสดงตัวอย่างงานศิลปะ HAIR FOR ART ของอิมห์ทัย สุวัฒน์ศิลป์.....	21

ภาพที่ 20 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผม “แว่นตาของแม่และหมอนของพ่อ” ของอิม หทัย สุวัฒน์ศิลป์	22
ภาพที่ 21 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผมของ Jennine Shereos	23
ภาพที่ 22 ภาพแสดงผลงานเครื่องประดับของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์	23
ภาพที่ 23 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานเครื่องประดับจากเส้นผม Mona Hatoum, Hair Necklace, 1995	24
ภาพที่ 24 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานเครื่องประดับจากเส้นผมของ Kerry Howley.....	25
ภาพที่ 25 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 1 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel.....	34
ภาพที่ 26 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 1 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel	35
ภาพที่ 27 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 2 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Spray แบบน้ำ.....	35
ภาพที่ 28 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 2 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Spray แบบน้ำ	36
ภาพที่ 29 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Spray แบบฝุ่น	36
ภาพที่ 30 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Spray แบบฝุ่น.....	37
ภาพที่ 31 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมมีลักษณะยาว+สั้นผสม Spray แบบฝุ่น.....	37
ภาพที่ 32 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 1 : เส้นผมผสม Gel	38
ภาพที่ 33 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 2 : เส้นผมผสม Spray แบบน้ำ	39
ภาพที่ 34 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมผสม Spray แบบฝุ่น.....	39
ภาพที่ 35 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 4 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel +Spray แบบน้ำ	40
ภาพที่ 36 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 4 : เส้นผมมีลักษณะยาวสั้นกับ Gel +Spray แบบน้ำ	40
ภาพที่ 37 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้น ผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ.....	41
ภาพที่ 38 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ.....	41
ภาพที่ 39 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel: Spray แบบฝุ่น = 1.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ.....	42

ภาพที่ 40 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ.....	42
ภาพที่ 41 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel: Spray แบบฝุ่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ.....	43
ภาพที่ 42 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel: Spray แบบฝุ่น = 1.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ.....	43
ภาพที่ 43 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้น+ยาวผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ	44
ภาพที่ 44 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้น+ยาวผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ	44
ภาพที่ 45 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้น+ยาวผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 1.5 มิลลิกรัม: 3 รอบ	45
ภาพที่ 46 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 4 : เส้นผมผสม Gel+ Spray แบบน้ำ.....	45
ภาพที่ 47 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมผสม Gel+ Spray แบบฝุ่น.....	46
ภาพที่ 48 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 1 : รูปทรงแบบพัด	46
ภาพที่ 49 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 2 : รูปทรงแบบทรงโค้งขึ้น.....	47
ภาพที่ 50 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : รูปทรงแบบทรงกระบอก.....	47
ภาพที่ 51 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 4 : รูปทรงแบบทรงกรวย.....	48
ภาพที่ 52 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : รูปทรงแบบครึ่งวงกลม.....	48
ภาพที่ 53 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 6 : รูปทรงแบบทรงกลม	48
ภาพที่ 54 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 7 : รูปทรงแบบทรงวงรี (ทรงไข่).....	49
ภาพที่ 55 ภาพแสดงวิธีการมัดเส้นผม	50
ภาพที่ 56 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนวิธีการมัดเส้นผมต่อกัน	51
ภาพที่ 57 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 1 - 8.....	52

ภาพที่ 58 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 9 - 16.....	53
ภาพที่ 59 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 17 - 24.....	54
ภาพที่ 60 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 25 - 32.....	55
ภาพที่ 61 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 33 - 40.....	56
ภาพที่ 62 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 41 - 48.....	57
ภาพที่ 63 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 49 - 56.....	58
ภาพที่ 64 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 57 - 64.....	59
ภาพที่ 65 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 65 - 70.....	60
ภาพที่ 66 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อ กัน ลำดับที่ 1 - 6.....	62
ภาพที่ 67 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อ กัน ลำดับที่ 7 - 12.....	63
ภาพที่ 68 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 6 - 12 ที่สร้างด้านความหนาแน่นและมัดกันได้แน่น.....	64
ภาพที่ 69 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อ กัน ลำดับที่ 4 - 8 ที่สร้างด้านความหนาแน่นและมัดกันได้แน่น.....	65
ภาพที่ 70 ภาพแสดงลักษณะการผูกมัดเส้นผมกับตัวน็อต	66
ภาพที่ 71 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม ลำดับที่ 1 - 9	67

ภาพที่ 72 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม ลำดับที่ 10 - 16.....	68
ภาพที่ 73 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม ลำดับที่ 17 - 25.....	68
ภาพที่ 74 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 4 เส้น....	70
ภาพที่ 75 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 5 เส้น....	70
ภาพที่ 76 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 6 เส้น....	71
ภาพที่ 77 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 7 เส้น....	71
ภาพที่ 78 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 8 เส้น....	72
ภาพที่ 79 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 9 เส้น....	72
ภาพที่ 80 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 10 เส้น .	73
ภาพที่ 81 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 11 เส้น .	73
ภาพที่ 82 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 12 เส้น .	74
ภาพที่ 83 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม ลำดับที่ 1 - 12.....	75
ภาพที่ 84 ภาพแสดงกลุ่มเส้นผมจำนวน 4 - 12 เส้น รับน้ำหนักตัวน็อต 7 ตัว.....	75
ภาพที่ 85 ภาพแผนภูมิแสดงการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม.....	77
ภาพที่ 86 ภาพแผนภูมิแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม	78
ภาพที่ 87 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ สง่า	79
ภาพที่ 88 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ Susanna Bauer.....	80
ภาพที่ 89 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ Apawan KULTAWANICH	81
ภาพที่ 90 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ Heejin Hwang.....	81
ภาพที่ 91 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ Lexi Daly	82
ภาพที่ 92 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 1 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง.....	84
ภาพที่ 93 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 2 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง.....	84

ภาพที่ 118 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 2	106
ภาพที่ 119 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 3	107
ภาพที่ 120 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 4	108
ภาพที่ 121 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 5	109
ภาพที่ 122 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทสร้อยคอที่สอดคล้องกับการทดลองสร้าง รูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม	112
ภาพที่ 123 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทต่างหูที่สอดคล้องกับการทดลองสร้าง รูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม	113
ภาพที่ 124 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทสร้อยคอที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด	114
ภาพที่ 125 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทต่างหูที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด	114
ภาพที่ 126 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างของเครื่องประดับประเภทเข็มกลัดที่สอดคล้องกับการทดลอง การมัด.....	115
ภาพที่ 127 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทสร้อยคอที่สอดคล้องกับการทดลองการรับ น้ำหนัก.....	116
ภาพที่ 128 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทเข็มกลัดที่สอดคล้องกับการทดลองการรับ น้ำหนัก.....	117
ภาพที่ 129 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทต่างหูที่สอดคล้องกับการทดลองการรับ น้ำหนัก.....	118
ภาพที่ 130 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม	119
ภาพที่ 131 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด	120
ภาพที่ 132 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก	121
ภาพที่ 133 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผม	122
ภาพที่ 134 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการแบ่งแผ่นเส้นผมให้เป็นเส้นแบน.....	123
ภาพที่ 135 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างรูปทรงของเครื่องประดับชุดที่ 1.....	124

ภาพที่ 136 ภาพแสดงเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม.....	125
ภาพที่ 137 ภาพตัวอย่างผลงาน “Carbo” ของ Agnes Larsson.....	127
ภาพที่ 138 ภาพตัวอย่างผลงานของ Julia deVille.....	128
ภาพที่ 139 ภาพตัวอย่างผลงานของ Kiff Slemmons.....	128
ภาพที่ 140 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องประดับชุดที่ 2 ด้วยโลหะ.....	130
ภาพที่ 141 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับชุดที่ 2.....	132
ภาพที่ 142 ภาพเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด ประกอบด้วยชิ้นงานสร้อยคอ เข็มกลัดและต่างหู.....	133
ภาพที่ 143 ภาพแผนภูมิแสดงการสร้างรูปร่างรูปทรงแบบครึ่งทรงกลม.....	134
ภาพที่ 144 ภาพแผนภูมิการประกอบรูปทรงแบบทรงกลม.....	136
ภาพที่ 145 ภาพแสดงขั้นตอนการมัดเส้นผมกับเส้นผมรูปทรงแบบเลข 8.....	138
ภาพที่ 146 ภาพแสดงขั้นตอนการขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องประดับชุดที่ 3 ด้วยโลหะ.....	140
ภาพที่ 147 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับชุดที่ 3.....	142
ภาพที่ 148 ภาพเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประกอบด้วยชิ้นงานสร้อยคอ, เข็มกลัดและต่างหู.....	143
ภาพที่ 149 ภาพแสดงเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม.....	146
ภาพที่ 150 ภาพแสดงการปรับรูปลักษณะชิ้นงานต่างหูให้เป็นเอกภาพเดียวกัน.....	149
ภาพที่ 151 ภาพแสดงชิ้นงานที่ได้รับการพัฒนาในส่วนของสร้อยคอและชิ้นส่วนโลหะ.....	149
ภาพที่ 152 ภาพแสดงการปรับเปลี่ยนชิ้นงานโลหะให้มีขนาดเล็กลง.....	151
ภาพที่ 153 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม ประเภทสร้อยคอ.....	153
ภาพที่ 154 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม ประเภทต่างหู.....	154

ภาพที่ 155 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัดเส้นผม ประเภท สร้อยคอ	155
ภาพที่ 156 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัดเส้นผม ประเภทต่างหู	156
ภาพที่ 157 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัดเส้นผม ประเภทเข็ม กลัด.....	156
ภาพที่ 158 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประเภท สร้อยคอ	158
ภาพที่ 159 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประเภทต่างหู	159
ภาพที่ 160 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประเภทเข็ม กลัด.....	160
ภาพที่ 161 ภาพแผนภูมิแสดงการค้นหาคำหมายของเส้นผม.....	162
ภาพที่ 162 ภาพแผนภูมิแสดงการทดลองสร้างรูปร่างรูปร่างต่างๆ จากเส้นผม.....	164
ภาพที่ 163 ภาพแผนภูมิแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม	165
ภาพที่ 164 ภาพผลการรับรู้จากสัมผัสผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับ น้ำหนัก ประเภทเข็มกลัด	168

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ข้าพเจ้ามีความประทับใจกับเส้นผม เพราะข้าพเจ้ามีผมยาวมาก จึงต้องดูแลรักษาให้อยู่กับตัวเราตลอดเวลา ข้าพเจ้าได้สัมผัสเส้นผมของตนเองทุกวันจากกิจกรรมการสระผม การหวีผม การเป่าผม การไดร์ผม การเกล้าผม ทำให้ข้าพเจ้าเรียนรู้ว่าเส้นผมหนักขึ้น เจางามดี นุ่มลื่น เบบางมาก สามารถปลิวไหวตามแรงลม เส้นผมนั้นอ่อนอ่อนไปตามทิศทางที่เราเป็นผู้กำหนดได้ เส้นผมส่วนใหญ่แข็งแรงมาก เพราะทนต่อการดึงการขยี้เส้นผมให้สะอาด ทนต่อการดึงของหวี ทนต่อการดึงรัดเส้นผมได้ดี โดยกิจกรรมต่างๆที่ทำให้สลับสับเปลี่ยนเหล่านี้ ทำให้ข้าพเจ้าพบว่าเส้นผมของข้าพเจ้ามีความนุ่มสลวย บอบบาง อ่อนเบา เจางาม มีน้ำหนัก แต่ขณะเดียวกันก็มีความแข็งแรง ไม่ขาดง่าย ทนต่อสภาวะต่างๆได้ ก่อเกิดความรู้สึกความบอบบาง อ่อนเบา อ่อนโยน นุ่มนวลนุ่ม แต่แฝงด้วยความรู้สึกแข็งแรงจากการสัมผัสเส้นผม

จากความรู้สึกที่ได้จากการสัมผัสเส้นผมนั้นได้เชื่อมโยงกับแนวคิดในการดำเนินชีวิต ความอ่อนโยน (มีททวะ) หมายถึง “ความเป็นผู้มีอัธยาศัยอ่อนโยน ไม่ตื้อตึง ถือตนด้วยอำนาจ มีความอ่อนอ่อนไปตามเหตุผล เป็นไปตามเหตุที่ควรและมีสัมมาคารวะ” (กาลศิริศิลป์ 2553) และความแข็งแรง ซึ่งเป็นความรู้สึกทางจิตใจที่สามารถอดทน (ขันติ) อดกลั้นต่อสิ่งต่างๆ ที่เข้ามากระทบ แสดงถึงความแข็งแรงและทนทานทั้งทางกายและใจ (ปยุตโต) 2549) ซึ่งมนุษย์ควรสร้างความรู้สึกอ่อนโยน และแข็งแรงให้เท่าเทียมกันภายในจิตใจ และควรถนอมรักษาให้อยู่กับตนเองตลอด เพื่อให้เราอาศัยอยู่ร่วมกันได้ เพราะข้าพเจ้าเชื่อว่าความอ่อนโยนและความแข็งแรงมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ความอ่อนโยนไม่ได้หมายความว่าเราอ่อนแอ หากแต่หมายถึงอ่อนน้อมถ่อมตน เห็นคุณค่าของตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ทำให้จิตใจเกิดความเบิกบาน แจ่มใส มีความสุขและสงบ เนื่องจากมนุษย์อาศัยอยู่ในโลกที่มีการแข่งขันสูง มีความกดดัน ความท้าทายต่างๆ เข้ามากระทบต่อความรู้สึกของเราตลอดเวลา จนอาจทำให้มนุษย์กลายเป็นคนหยิ่ง ไร้เหตุผล คนแข็งกระด้าง ดังนั้นมนุษย์จึงควรมีความอ่อนโยนและความแข็งแรงภายในจิตใจคู่กันเสมอ เพื่อเรียนรู้และควบคุมจิตใจที่มีความกล้าเผชิญกับอุปสรรคปัญหาสิ่งต่างๆ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและแก้ไขสิ่งที่ผิดให้ถูกต้อง

ข้าพเจ้าจึงอยากรักษาความรู้สึกบอบบาง อ่อนเบา อ่อนโยน นำทะนุถนอม แต่แฝงด้วยความรู้สึกแข็งแรงจากการสัมผัสเส้นผมให้อยู่กับตนเองตลอดไปสื่อผ่านงานเครื่องประดับ โดยการใช้เส้นผมเป็นสื่อสะท้อนความรู้สึกเนื่องจากเส้นผมสร้างความอบอุ่นและกันความหนาวเย็นให้กับศีรษะ รวมทั้งระบายความร้อน ป้องกันแสงอาทิตย์อันร้อนแรง เส้นผมของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน เส้นผมของคนเราสร้างจากโปรตีน สามารถหลุดร่วงและเจริญเติบโตได้ตลอดชีวิต โดยส่วนใหญ่แล้วพบว่าผมสีดำมากที่สุด และพบว่าเส้นผมสีแดงเป็นผมที่หายากที่สุดในโลก เส้นผมจึงเป็นองค์ประกอบของความงามที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์ เป็นความงามที่อยู่คู่กับมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย แม้กระทั่งมนุษย์ตายไปแล้วเส้นผมก็ยังคงอยู่ เปรียบได้ว่าร่างกายของมนุษย์นั้นแข็งแรงถ้าเทียบกับเส้นผมที่แลดูบอบบาง หากร่างกายมนุษย์สลายไปแล้วเส้นผมก็ยังคงอยู่ตลอดไป บ่งบอกถึงความงามอันเป็นนิรันดร์ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงมีแนวคิดในการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานที่สื่อถึงความบอบบางและแข็งแรงที่สมดุลสะท้อนผ่านนัยยะของการใช้เส้นผมทั้งรูปธรรมและนามธรรมในรูปแบบของเครื่องประดับร่วมสมัย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องประดับร่วมสมัยจากเส้นผมที่มีแนวคิดจากความอ่อนโยนที่แข็งแรง

1.2.2 เพื่อนำเสนอวัสดุธรรมชาติแนวใหม่ที่ใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาสัญลักษณ์ใหม่ของงานเครื่องประดับ

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

การออกแบบและสร้างเครื่องประดับร่วมสมัยโดยอาศัยวัสดุที่มาจากร่างกายของตนเองคือ เส้นผม นำมาเป็นสื่อแสดงแนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของข้าพเจ้าได้

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ศึกษาสมบัติกายภาพของเส้นผม เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางการขึ้นรูปเส้นผมให้เกิดรูปร่างรูปทรง

1.4.2 ศึกษางานศิลปะและรูปแบบเครื่องประดับที่ทำจากเส้นผม เพื่อวิเคราะห์หาเทคนิคหรือวิธีการผลิต

1.4.3 ศึกษาองค์ประกอบทางศิลปะและทัศนธาตุที่เกี่ยวข้องกับความอ่อนโยนและความแข็งแรง

1.4.4 ประยุกต์ผลการศึกษาสู่การออกแบบเครื่องประดับที่มีแนวคิดจากความอ่อนโยนที่แข็งแรง

1.5 ขั้นตอนของการวิจัย

1.5.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสมบัติกายภาพของเส้นผม รวมทั้งงานศิลปะและรูปแบบเครื่องประดับที่ทำจากเส้นผม

1.5.2 จัดหาวัสดุและทดลองวัสดุ

1.5.3 สรุปผลการทดลองและเลือกวิธีการผลิต

1.5.4 ศึกษาองค์ประกอบทางศิลปะและทัศนธาตุที่เกี่ยวข้อง

1.5.5 ออกแบบเครื่องประดับ รวมทั้งประเมินผลการออกแบบเครื่องประดับและปรับปรุง

1.5.6 สร้างเครื่องประดับ

1.5.7 ประเมินผล รวมทั้งอภิปรายและสรุปผล

1.5.8 เผยแพร่ผลงานเครื่องประดับ

1.6 วิธีการวิจัย

1.6.1 ศึกษาสมบัติทางกายภาพของเส้นผม จากหนังสือ, บทความ, งานวิจัย และ เว็บไซต์

1.6.2 ศึกษางานศิลปะและรูปแบบเครื่องประดับที่ทำจากเส้นผม จากหนังสือ, บทความ, งานวิจัย และเว็บไซต์

1.6.3 ทดลองทำให้เส้นผมเกิดรูปร่างรูปทรง ตามแนวทางการขึ้นรูปเส้นผมเกิดรูปร่างรูปทรงหรือวิธีการผลิตที่ได้จากการศึกษาสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รวมทั้งงานศิลปะและรูปแบบเครื่องประดับที่ทำจากเส้นผม

1.6.4 ศึกษาองค์ประกอบทางศิลปะและทัศนธาตุที่เกี่ยวข้องกับความอ่อนโยนและความแข็งแรง จากหนังสือ, บทความ, งานวิจัย และ เว็บไซต์

1.6.5 ออกแบบเครื่องประดับตามแนวคิดที่กำหนดไว้ โดยเขียนแบบร่าง 2 มิติ

1.6.6 สร้างชิ้นงานเครื่องประดับ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้เครื่องประดับร่วมสมัยจากเส้นผมที่มีแนวคิดจากความอ่อนโยนที่แข็งแรง

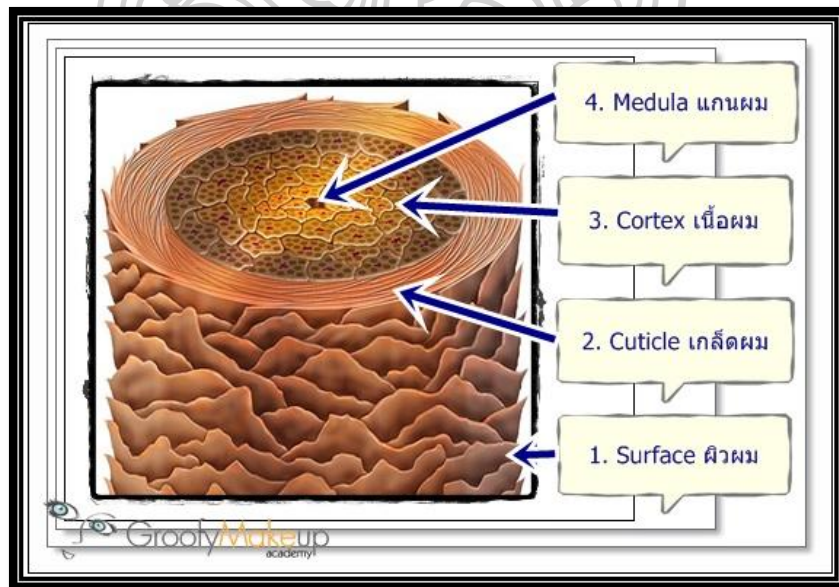
บทที่ 2

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเส้นผม

เส้นผมเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของมนุษย์ สร้างความอบอุ่นและกันความหนาวเย็นให้กับศีรษะ รวมทั้งระบายความร้อน ป้องกันแสงอาทิตย์อันร้อนแรง เส้นผมของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน มีทั้งเส้นผมที่เป็นเส้นตรงและหยิก เส้นผมของคนเราสร้างจากโปรตีน จึงควรมีการบำรุงรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ เส้นผมของคนเราสามารถหลุดร่วงและเจริญเติบโตได้ตลอดชีวิต โดยส่วนใหญ่แล้วพบว่าผมสีดำนามากที่สุด แต่เส้นผมสีแดงเป็นผมที่หายากที่สุดในโลก รวมทั้งพบว่าเส้นผมตรงจะมีลักษณะกลมตลอดเส้น และตัดขวางจะมีรูปทรงกลม หากเส้นผมหยักศกจะมีลักษณะเป็นรูปทรงไข่ เมื่อตัดขวางจะเป็นรูปไต

2.1 ลักษณะทางกายภาพของเส้นผม

ผม หมายถึง เส้นขนที่งอกเพื่อปกคลุมหนังศีรษะของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ เส้นผมที่งอกเหนือหนังศีรษะ และรากผมที่ฝังอยู่ใต้หนังศีรษะ (PANTIP.COM 2550)

ภาพที่ 1 ภาพแสดงตัวอย่างโครงสร้างของผม

ที่มา : <http://topicstock.pantip.comwomantopicstock201003Q9029080Q9029080.html>

เส้นผม คือ เคราติน ซึ่งประกอบด้วยโปรตีน 19 ชนิด ซึ่งเป็นส่วนของเซลล์รากผมที่ตายแล้วทับถมกันงอกขึ้นมาเป็นลำยาว ไม่มีชีวิตและความรู้สึก เป็นส่วนที่งอกยาวมาเพื่อปกคลุมศีรษะ (PANTIP.COM 2550) มีโครงสร้างภายในต่างกันไปสำหรับผมชนิดต่างๆ เช่น ผมตรง ผมหยักศก ผมสีดำ เป็นต้น เส้นผมมีส่วนประกอบที่สำคัญ 4 ชั้น ได้แก่ ผิวผม เกล็ดผม เนื้อผม และแกนผม

1. ผิวผม จะมีลักษณะคล้ายแผ่นฟิล์มบางๆ ไม่มีสี เป็นเกล็ดใส เรียงซ้อนกันคล้ายเกล็ดปลา ช่วยป้องกันสิ่งสกปรก ทำให้เส้นผมแข็งแรง มีความชุ่มชื้น ทำให้ผมดูเงางาม

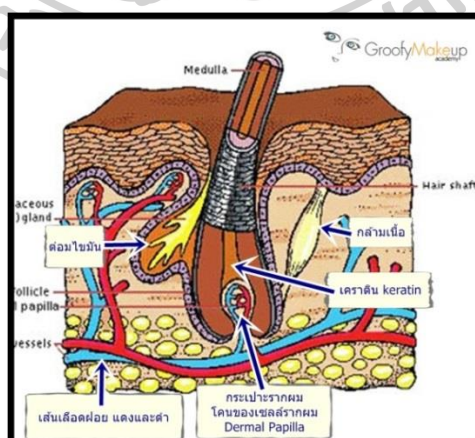
2. เกร็ดผล มีความหนามากที่สุด มีลักษณะคล้ายเซลล์รูปกระสวยเรียงอัดแน่นตามยาว ซ้อนทับกันคล้าย เกล็ดปลา

3. เนื้อผม เป็นส่วนที่สำคัญที่สุด มีเคราตินเป็นส่วนประกอบ ทำให้ผมนิ่มและยืดหยุ่น และเป็นแหล่งกำหนดสีผมจำนวนมาก เรียกว่า เม็ดสี (Pigment)

4. แกนผม เกิดจากโปรตีนและไขมัน มักพบในเส้นผมที่มีความแข็งแรง

เส้นผมจะมีแรงแทนเป็นมุมราบกับผิวหนังเป็นแบบการหมุนวนอย่างเป็นระเบียบ มีการสลับซ้ายขวาที่แตกต่างกัน เหมือนเป็นมงกุฎเพื่อปกคลุมศีรษะให้เป็นระเบียบ โดยเส้นผมจะเรียงตัวออกจากจุดศูนย์กลางที่เราเรียกว่า ขั้วผม

เส้นผมที่แข็งแรง สามารถยึดตัวได้ถึง 20-30 เปอร์เซ็นต์ จากความยาวปกติ สามารถรับน้ำหนักของคน 100 คน (5,000 กิโลกรัม) โดยเส้นผมที่มีขนาดหนาเทียบเท่ากับหลอดแดงจะยิ่งมีความแข็งแรงมากกว่าเส้นผมที่นุ่มเบาบาง และเส้นผมที่มีสีขาวยจะมีความแข็งแรงและทนต่อการทำลายกว่าผมสีดำ (อมรสิริพานิชย์ 2545)

ภาพที่ 2 ภาพแสดงตัวอย่างโครงสร้างของเส้นผม

ที่มา : <http://topicstock.pantip.comwomantopicstock201003Q9029080Q9029080.html>

2.2 ลักษณะเส้นผมของมนุษย์ ซึ่งนักวิชาการชาวตะวันตกได้แบ่งลักษณะเส้นผมของมนุษย์ เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ผมเส้นเล็ก และผมเส้นใหญ่

2.2.1 ลักษณะของคนที่มีผมเส้นเล็ก เป็นลักษณะผมของชาวตะวันตก ซึ่งมีลักษณะ หลอดผมที่หยักศก เส้นผมจะมีเส้นเล็ก เบามาก และจัดทรงยาก แต่สามารถจัดตัวรวมกันได้ดีมาก มีการสันนิษฐานจากนักวิชาการ ซึ่งเชื่อว่าเมื่อก่อนประวัติศาสตร์ชนชาติคอเคซอยด์ (ตะวันตก) อาศัยอยู่ในเอเชียกลาง ที่มีทะเลทรายมาก อากาศร้อนและแห้งแล้ง ทำให้มีเส้นผมที่เบา หยักศก เพื่อระบาย ความร้อนออกจากศีรษะ

2.2.2 ลักษณะคนที่มีผมตรงมาก ลีบบแลน มีน้ำหนัก สีเข้ม เส้นใหญ่ มักจะเป็นชาว เอเชียตะวันตก ซึ่งอาจมีหลายเชื้อชาติผสมผสานกันอยู่ นักวิชาการเชื่อว่าผมของคนเอเชียที่มีเส้นใหญ่ เนื่องจากมีบรรพบุรุษเป็นชาวเอสกิโมที่อยู่เหนือสุดของเอเชียที่มีอากาศหนาวมาก ทำให้มีเส้นผมที่ ใหญ่และหนา เรียบตรงและสีเข้ม เพื่อดูดแสงอาทิตย์ให้ศีรษะอบอุ่น และผมตรงจะทำให้อากาศหนาวไม่ สามารถสัมผัสศีรษะได้

2.3 ชนิดของเส้นผม

2.3.1 ผมแห้ง คือ เส้นผมที่ไม่มีความเงางาม ยากต่อการจัดแต่งทรงผมเพราะเส้นผม มักพันกันยากต่อการหวีและแปรงเส้นผม และเส้นผมมักจะแตกปลาย เนื่องจากต่อมไขมันไม่ผลิตสารหล่อเลี้ยงเส้นผม หรืออาจเกิดจากการโดนความร้อนมากเกินไป

ภาพที่ 3 ภาพแสดงตัวอย่างลักษณะผมแห้ง

ที่มา : <http://www.det88.com/2016/04/05/ผมแตกปลาย-ว่าการที่ใช้/>

2.3.2 ผมปกติ เป็นเส้นผมที่ดูดีที่สุด มีความสะอาดเงางามและมีสุขภาพดี มีความสปริง นุ่มสลวยมีชีวิตชีวาอย่างธรรมชาติ และไม่มันหรือแห้งเกินไป ดูแลรักษาง่าย

2.3.3 ผมมัน เป็นเส้นผมที่มันมาก เนื่องจากการผลิตน้ำมันหล่อเลี้ยงเส้นผมมากเกินไป เส้นผมจะจับตัวกันเป็นเส้นยาว จะแฉวแฉวผิดปกติ และเส้นผมจะมีปริมาณน้อยมากบนศีรษะ ไม่มีความนุ่มนวลสลวยมีชีวิตชีวาตามธรรมชาติ

ภาพที่ 4 ภาพแสดงตัวอย่างลักษณะผมมัน
ที่มา : <http://www.เกร็ดความรู้.net/วิธีแก้ผมมัน/>

2.3.4 ผมชนิดผสม คือมีส่วนที่แห้ง มันและปกติในศีรษะเดียวกัน เกิดจากต่อมน้ำมันทำงานผิดปกติที่โคนเส้นผม จึงอาจเกิดผมห้างแตกปลาย ตูแฉยาก

ภาพที่ 5 ภาพแสดงตัวอย่างลักษณะผมผสม
ที่มา : <http://www.jeban.com/viewtopic.php?t=192231>

2.3.5 ผมที่ได้รับการย้อมสีหรือตัดและอบ เส้นผมจะแตกหักง่าย เพราะมีรูพรุนในเส้นผมมากที่เกิดจากที่สารเคมีเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเส้นผมให้โค้งงอ

2.3.6 เส้นผมของชาวแอฟริกา มีลักษณะเส้นผมที่พิเศษ เพราะเส้นผมของชาวแอฟริกา มีรูกลวงรี มีลักษณะพิเศษที่บิดเกลียวและโค้งงอ ซึ่งมีผิวเคลือบในชั้นนอกหนากว่าผมกว่าชนชาติอื่น ทำให้เส้นผมมีแวววาว แต่มีความแข็งแรงมากกว่า และไม่สามารถไว้ผมยาวได้มากนัก จึงนิยมการยัดผม

ภาพที่ 6 ภาพแสดงตัวอย่างเส้นผมของชาวแอฟริกา

ที่มา : <https://www.bostonglobe.com/lifestyle/2014/05/28/chemical-free-black-hair-not-simply-trend/kLVdugv5MChUejSkDXoO3J/story.html>

2.4 สีของเส้นผม

2.4.1 ผมสีบลอนด์ ได้รับความนิยมจนกลายเป็นเครื่องหมายของความสวยงามของนางเอก เพราะอิทธิพลจากภาพยนตร์ฮอลลีวูด และเป็นเครื่องหมายของความหนุ่มสาว และใช้แทนค่าความมั่งคั่ง เพราะสีคล้ายกับทองคำ

2.4.2 ผมสีน้ำตาล หรือ สีบรูนี มีตั้งแต่สีน้ำตาลเหมือนช็อกโกแลตจนถึงสีน้ำตาลออกเทาเหมือนขนหนู สีผมนี้มีความพิเศษที่สามารถส่งผลต่อสีผิวได้

2.4.3 ผมสีแดง ในอดีตนั้นมีความสัมพันธ์ในเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับความชั่วร้าย ความดุร้าย การมีอำนาจทางร้ายเกี่ยวกับแม่มดหมอผี ทั้งในยุโรปและเอเชีย

ภาพที่ 7 ภาพแสดงตัวอย่างผมสีบลอนด์ ,สีแดงและสีน้ำตาล

ที่มา : <http://knowledge.jam.com/view/48729>

2.4.4 ผมสีดำ มีความโดดเด่นที่มีความเงางาม น้ำหนักมากจนเป็นเส้นตรง แข็งแรงจนสามารถไว้ผมยาวได้มากกว่าผมสีอื่นๆ

ภาพที่ 8 ภาพแสดงตัวอย่างผมสีดำ

ที่มา : <http://weheartiu.com/forums/threads/iu-with-blonde-brown-or-black-hair.9212/page-2>

2.4.5 ผมสีเทา เป็นเส้นผมสีเข้มที่ของมนุษย์ที่สูงอายุแล้วเส้นผมเปลี่ยนแปลงตามอายุ ส่วนคนผมแดงจะเปลี่ยนเป็นสีทองหรือสีขาวยาวเมื่อสูงอายุ

ภาพที่ 9 ภาพแสดงตัวอย่างผมสีเทา

ที่มา : <http://knowledge.jarm.com/view/48729>

2.5 ประโยชน์จากเส้นผม โดยเส้นผมมีประโยชน์ในการสร้างความอบอุ่นและกันความหนาวเย็นให้กับศีรษะ และยังสามารถนำเส้นผมไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้แก่

2.5.1 การส่งเสริมความสวยงามให้กับมนุษย์ โดยการผลิต “วิกผม” ซึ่ง คำว่า “วิก” มาจากภาษาฝรั่งเศส “(Per)ruque” คือ ศีรษะที่มีเส้นผมจากขนของม้า , มนุษย์, ขนแกะ, ขนแพะ, ขนนก และอื่นๆ นำมาสวมบนศีรษะเพื่อเป็นแฟชั่น เพื่อความสวยงาม รวมถึงการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมด้วย โดยวิก หรือ Wig แปลว่า ผมปลอม ซึ่งมีประวัติที่ยาวนานตั้งแต่ยุคอียิปต์โบราณ ที่นิยมสวมวิกเพื่อปกป้องศีรษะที่ไม่มีผม เนื่องจากอากาศที่ร้อนมากๆ เป็นการปรับบุคลิกภาพให้ดูดี เป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกสถานะทางสังคมได้ด้วย ซึ่งมีราชวงศ์ที่นิยมสวมใส่วิกมาก ได้แก่ ยุควิคตอเรีย ในสมัยของควีนอลิซาเบธที่ 1 ของอังกฤษ ที่นิยมสวมวิกสีแดง ดัดเป็นลอน และพระเจ้าหลุยส์ที่ 8 แห่งฝรั่งเศส เป็นผู้ริเริ่มสวมวิกผมในหมู่ชายชาติรี และในศตวรรษที่ 18 วิกผมชายจะถูกลงแบ่งให้เป็นสีขาวย โดยผู้หญิงไม่นิยมใส่วิก แต่จะสวม “วิกต่อผม” ที่เรียกว่า Hair Extension และประดับตกแต่งด้วยผมปลอม (wecosplay 2557)

ภาพที่ 10 ภาพแสดงตัวอย่างวิกผม

ที่มา : <http://www.wecosplay.com/article/ประวัติความเป็นมาของวิก-1-the-history-of-wig>

2.5.2 การรักษาสีแวดล้อม โดยการสร้างฟุ้งสำหรับดูดซับคราบน้ำมันในน้ำ ซึ่งใช้วัสดุคือ เส้นผม เพราะเส้นผมมีที่อกลวงตรงกลาง สามารถดูดซับคราบน้ำมันได้ดี แต่ต้องทำตัวห่อเส้นผมให้แข็งแรง เพื่อไม่ให้หลุดแตก และเส้นผมหลุดออกกลายเป็นขยะในทะเล (ศิริสุวัฒน์ 2556)

ภาพที่ 11 ภาพแสดงลักษณะโครงสร้างของเส้นผมและขนสัตว์ชนิดต่างๆ

ที่มา : <http://www.oknation.netblogborderline20130730entry-1>

ภาพที่ 12 ภาพแสดงลักษณะของท่อนที่สร้างจากเส้นผม
ที่มา : <http://www.komchadluek.net/news/crime/164689>

2.5.3 การแพทย์ เส้นผมเป็นวัสดุเย็บแผล ที่มีประวัติมากกว่า 2,000 ปี โดย Susruta ศัลยแพทย์ชาวอินเดีย (ประมาณ 380-450 ปีก่อนคริสตกาล) ได้เย็บแผลโดยใช้วัสดุไหม ลินิน ป่าน และเส้นผม (บรรเจิดประยูร 2549)

2.6 ความหมายของเส้นผม

2.6.1 เส้นผมในเชิงรูปธรรม คือ สิ่งที่แสดงตัวตนความเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางสายเลือด (DNA) ได้ และในทางวิทยาศาสตร์นั้น เส้นผมกลายเป็นวัตถุพยานทางชีววิทยา (biological evidence) เป็นวัตถุพยานที่ได้มาจากสิ่งมีชีวิตหรือเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งมีชีวิตมาก่อน มีความคงทนพอสมควรซึ่งจัดเป็นวัตถุพยานทางชีววิทยาที่มนุษย์ทุกคนมีตั้งแต่กำเนิดและมีเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลไม่ซ้ำกัน และเป็นวัตถุพยานทางชีววิทยาที่สามารถตรวจสอบเพศและอายุของผู้เป็นเจ้าของเส้นผมได้ (เวียงชัย 2556)

2.6.2 เส้นผมในเชิงของหน้าที่

2.6.2.1 หน้าที่หลักของเส้นผม คือ ปกป้องหนังศีรษะไม่ให้สูญเสียความร้อนมากเกินไป สร้างความอบอุ่นและกันความหนาวเย็นให้กับศีรษะ รวมทั้งระบายความร้อน ป้องกันแสงอาทิตย์อันร้อนแรง

2.6.2.2 หน้าที่รองของเส้นผม เส้นผมเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของมนุษย์ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านความงาม เช่น ในวัฒนธรรมของแอฟริกันนั้นจะให้ความสำคัญกับผมและ

ทรงผมเป็นอย่างมาก ซึ่งการยึดผมของผู้หญิงแอฟริกันมีความเกี่ยวโยงกันอย่างลึกซึ้งกับประวัติศาสตร์ การค้าทาสในช่วงศตวรรษที่ 17-18 (บทความชื่อ Bad Hair Uprooted: The Untold Story of Black Follicles) (ตัญญูนาวิทย์ 2557)

2.6.3 เส้นผมในเชิงของสัญลักษณ์

2.6.3.1 เส้นผมที่ม้วนเป็นก้อนหอยรอบพระเศียร เป็นสัญลักษณ์ในเชิงปรีศนาธรรมที่สื่อถึงปัญญาที่ถูกจัดกลุ่มๆ ไม่สับสนพันพันกัน ได้แก่ หมวดธรรมต่างๆ ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดง จะเรียงเป็นลำดับ เหมาะสมตามสติปัญญาของผู้ฟัง (สิทธิกรณ 2557)

2.6.3.2 เส้นผมในคริสต์ศิลป์ เป็นสัญลักษณ์ของความสำนึกผิด ซึ่งต้องเป็นเส้นผมที่ยาวเท่านั้น เนื่องจากสาวพรหมจารีในสมัยโบราณต้องมีผมยาว และในพระคัมภีร์ได้ระบุว่าผู้ที่ต้องการได้รับการอภัยบาปต้องไว้ผมยาว ซึ่งมีที่มาจากเรื่องของ “ลูกา” ซึ่งเคยเป็นหญิงที่กระทำชั่ว แต่ได้สำนึกผิดโดยการล้างพระบาทของพระเยซูด้วยน้ำตา และเช็ดด้วยเส้นผมของนาง (เพอร์กูสัน 2557)

2.6.3.3 เส้นผมยังเป็นสัญลักษณ์แห่งพลัง ความแข็งแกร่งและกล้าหาญ ซึ่งมีที่มาจากเรื่องของ “แซมสัน” ที่มีพลังมากมายจากเส้นผมจนสามารถฆ่าสิงโตด้วยมือเปล่า และฆ่าชาวฟิลิสเตียด้วยกระดูกจากกรรไกรลา (เพอร์กูสัน 2557)

2.6.4 เส้นผมในเชิงนามธรรม

2.6.4.1 เส้นผม คือ สิ่งสำคัญหรือสื่อที่เชื่อมโยงประเพณีและวัฒนธรรมไทย เข้ากับวิถีชีวิตของคนไทยมาช้านาน ตั้งแต่เกิดจนกลายเป็นผู้ใหญ่ เช่น พิธีโกนผมไฟ พิธีโกนจุก พิธีอุปสมบท เป็นต้น ซึ่งเป็นประเพณีที่เป็นสิริมงคลต่อบุคคลในครอบครัว

2.6.4.2 เส้นผมที่เป็นเครื่องรำลึกถึงบุคคลอันเป็นที่รัก โดยตามประเพณีนิยมของยุโรปที่สตรีจะนำเส้นผมของบุคคลที่รักมาจัดทำเป็นเครื่องประดับซึ่งได้รับความนิยมในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 19

2.6.4.3 เส้นผมเป็นสัญลักษณ์ของเพศหญิง ในเรื่องเสน่ห์ของเพศหญิง เพราะภาพลักษณ์ของสตรีส่วนใหญ่จะผูกพันกับเส้นผมที่ยาวสลวยมาทุกยุคสมัย เส้นผมที่ยาวและเงางามเป็นประกายเทียบได้กับการพรรณนาความงามของหญิงสาวที่นุ่มนวลอ่อนโยน ควรแก่การทะนุถนอม

2.6.4.4 เส้นผม คือ สิ่งสื่อถึงวัฏจักรของชีวิต ที่มีเกิดก็ต้องมีดับ เสมือนเส้นผมที่งอกยาวเงางาม ก็ต้องมีการหลุดออกจากศีรษะ

2.6.4.5 เส้นผม คือ เครื่องบ่งบอกถึงสถานภาพตั้งแต่ยุคโบราณ โดยเชื่อว่าการตกแต่งทรงผมอย่างดี สามารถดึงดูดให้ผู้สนใจชื่นชม เป็นความเชื่อและค่านิยมของสตรีตั้งแต่สมัย

กรีกที่นิยมปล่อยมัตผมด้วยสายรัด ย้อมและแต่งสีผมด้วยฝุ่นสี ส่วนชาวโรมันใช้เส้นผมสีอื่นๆมา ตกแต่งเส้นผมให้มีสีสันท่างจากสีผมของตนเอง หรือนำ ลูกปัดในการแต่งเส้นผม จนกลายเป็นแฟชั่นที่ นิยมมากของชนผิวดำของแอฟริกา ด้านชาวยุโรปมีการตกแต่งผมด้วยเครื่องประดับ เช่น ผ้าคลุม และอัญมณี ซึ่งการคลุมผมอาจเป็นการบอกลักษณะภาพของการแต่งงานมีเจ้าของแล้ว แม้กระทั่งการ โกงผมและสวม วิกผมแทนก็สามารถบ่งบอกว่าเป็นหญิงสาวยิวที่แต่งงานแล้ว หรือ การโกนผมก็บ่ง บอกลักษณะภาพความเป็นทาสของชาวเยอรมัน (จุฬารัตน นนท์ 2555)

2.7 บทความที่เกี่ยวข้องกับเส้นผม

ในบทความชื่อ *Bad Hair Uprooted: The Untold Story of Black Follicles* ที่ เผยแพร่อยู่ในเว็บไซต์ ForHarriet.com ระบุว่า จากผลวิจัยด้านโรคผิวหนัง ของศูนย์การแพทย์มิลตัน เอส. เฮอร์ซี ในสหรัฐอเมริกา ผู้หญิงแอฟริกัน-อเมริกัน จำนวนกว่า 73% ต้องทนทุกข์กับอาการผม เสีย ผมร่วง จนถึงกับหัวล้าน ซึ่งเป็นผลข้างเคียงจากการใช้สารเคมีเพื่อยืดผม แต่นั่นก็ไม่สามารถหยุด พวกเธอจากการยืดผมได้ (ตัญธนาวิทย์ 2557)

พบว่า การยืดผมของผู้หญิงแอฟริกันมีความเกี่ยวโยงกันอย่างลึกซึ้งกับประวัติศาสตร์ การค้าทาสในช่วงศตวรรษที่ 17-18 กล่าวคือ ในวัฒนธรรมของแอฟริกันนั้นจะให้ความสำคัญกับผม และทรงผมเป็นอย่างมาก เพราะเปรียบเสมือนสิ่งที่ใช้ปกป้องตัวตนของบุคคลว่า มีสถานภาพทาง สังคมเช่นไร

ดังนั้น เส้นผมหยิกหยองตามธรรมชาติกลายเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ในดินแดนใหม่ เพราะแสดงถึงชีวิตที่ยากลำบากของการเป็นทาสของชาวแอฟริกัน ขณะที่เส้นผมทรงหรือม้วนเป็น เกลียวสลวยของลูกผสม ที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างผิวขาวและทาสหญิง กลับกลายมา เป็นที่น่าปรารถนาแทน ซึ่งอิทธิพลของการมีผมสลวยก็ส่งต่อเนืองมาจนถึงปัจจุบัน เช่นเดียวกันกับ ความปรารถนาที่อยากจะมีสีผิวที่ขาวขึ้น

บทที่ 3 การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับเส้นผม

3.1 มนุษย์กับเส้นผมในทัศนะต่างๆ

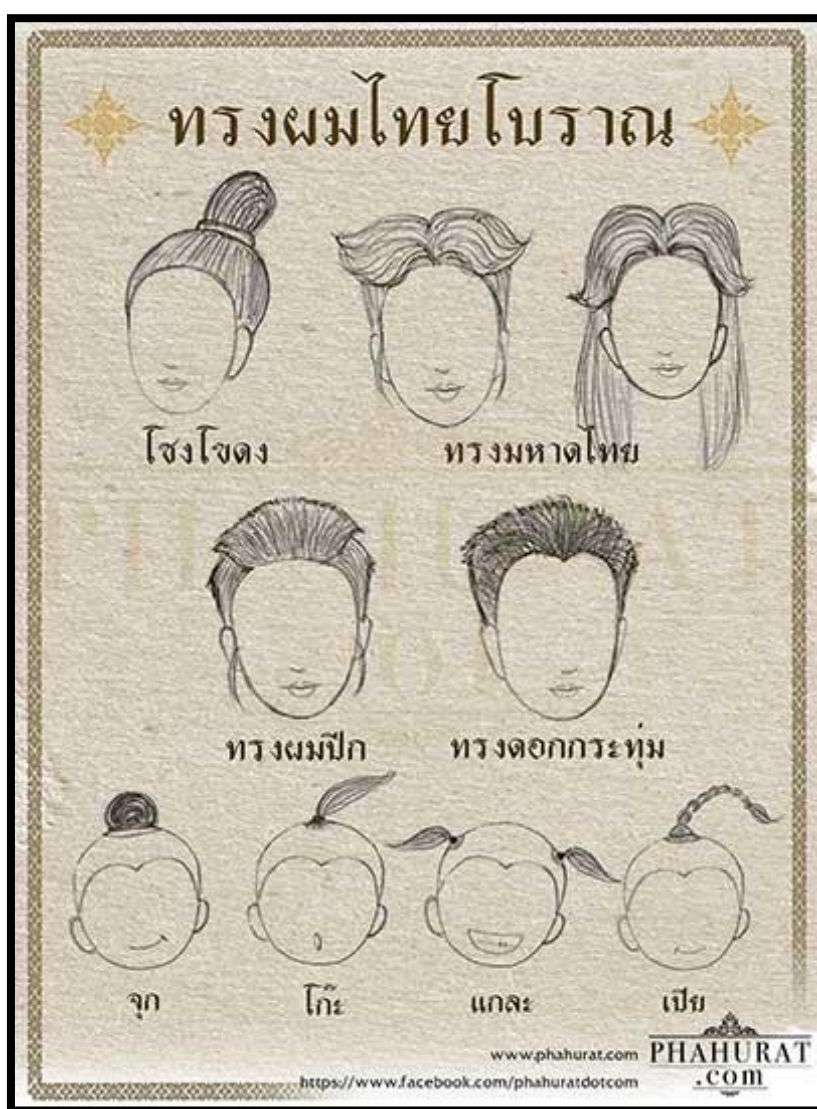
เส้นผมมีความสำคัญในด้านต่างๆ มาตั้งแต่อดีต ในด้านของสังคมนั้นเส้นผมสามารถใช้บ่งบอกสถานภาพทางสังคมได้ในวัฒนธรรมกรีกโบราณ ทั้งยังพบว่าชนชาติทางตะวันตกนิยมไว้ผมยาว จนเกิดมีการซื้อขายเส้นผมขึ้น แต่ก็ยังถือว่าผมยาวเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเพศหญิง และผมสั้นได้กลายเป็นอัตลักษณ์ของความเป็นชาย จากความนิยมในเส้นผมที่มีมากขึ้น จึงได้นำเส้นผมมาทำเป็นของที่ระลึก โดยเฉพาะจากบุคคลอันเป็นที่รักหรือลวงลับไปแล้ว จนกลายเป็นความนิยมกันมากขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 19 เช่น ผมทรงฟองตางเก (The Fontange) เป็นการทำให้ผมสูงไว้กลางศีรษะ มัดโบเล็กๆ หลายอันด้านหน้า จากนั้นประกบด้วยลูกไม้จีบและมัดมวยผมเป็นแผง 3 - 4 ชั้น วนไล่ขึ้นไปเป็นยอด ด้านหลังกับด้านข้างทิ้งปอยหยิกห้อยและผูกโบว์ยาวซึ่งยิ่งผมสูงยิ่งดีแสดงถึงฐานะ โดยแฟชั่นนี้นิยมในฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 17 - 18 เป็นต้น (teen.mthai 2556)

ภาพที่ 13 ภาพแสดงตัวอย่างผมทรงฟองตางเก (The Fontange)

ที่มา : <http://teen.mthai.com/variety/59762.html>

สตรีในศตวรรษที่ 18 นิยมไว้ผมยาวและทำผมทรงสูงมากๆ มีการประดับด้วยห่วง พวงดอกไม้ ผลไม้ หรือริบบิ้น ซึ่งจะแตกต่างจากสตรีทางตะวันตกโดยเฉพาะประเทศไทยที่ไว้ผมเกล้า ขึ้นตั้งรูปปั้นสมัยสุโขทัยในสมัยพระร่วง ที่เรียกว่า "โขงโขดง" จนถึงกรุงศรีอยุธยา และนิยมตัดสั้น ในช่วงของสงครามเพราะต้องสะดวกในการหลบหนี เรียกว่า "ทรงมหาดไทย" (ร้านชุดไทยพาหุรัต ดอทคอม 2561) โดยเริ่มไว้ผมยาวในสมัยรัชกาลที่ 6 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และเริ่มเข้าสู่แฟชั่นการตัดผม ส่วนเขมรนั้นไว้ผมตั้งรูปสลักสตรีที่นครธมหรือนครวัด มีลักษณะตอนบนมนเป็นจุก ส่วนด้านล่างปล่อยาวทำเป็น "เปีย" (พलयน้อย 2544)

ภาพที่ 14 ภาพแสดงตัวอย่างทรงผมหญิงไทยและเด็กไทยในสมัยโบราณ

ที่มา : <http://www.phahurat.com/article-th-117278-ทรงผมหญิงไทยและเด็กไทยในสมัยโบราณ.html>

ภาพที่ 15 ภาพแสดงตัวอย่างรูปสลักสตรีนครวัด

ที่มา : <http://www.thaigoodview.com/node/190866>

มีเรื่องกล่าวว่า หางเปี้ยวของจีนนั้นเป็นเรื่องของการเสียดังค์คีรีที่ชาวจีนถูกวัฒนธรรมแมนจูครอบงำ (พลายน้อย 2544) เหมือนเป็นสัญลักษณ์ทางการเมือง โดยใช้ทรงผมเป็นกฎเกณฑ์ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองเป็นสาธารณรัฐทำให้ชาวจีนเลิกไว้ผมเปียอย่างเป็นทางการ แต่ในความเป็นจริงแล้วผมเปียเป็นเรื่องที่มีกันมาแทบทุกชนชาติที่ไว้ผมยาว ในฝั่งเอเชียนอกจากจีนก็มีญี่ปุ่นที่ไว้ผมยาว เรียกว่า “จิงมะเกะ” แต่เดิมมีจุดประสงค์เพื่อให้ชาмуไรสามารถสวมหมวกนักรบได้ไม่หลุดหรือแกว่งไปมา เพราะฉะนั้นแรกเริ่มจะมีแต่เฉพาะชามุไรที่ทำผมทรงนี้ ต่อมาทรงผมนี้แพร่หลายมาสู่คนทั่วไปในสมัยเอโดะ ในเวลาต่อมาได้เลิกไว้ผมยาวตามความนิยมของตะวันตก แต่ให้สิทธิเฉพาะผู้ชายเท่านั้น จึงเกิดการประท้วงโดยผู้หญิงจะตัดผมเป็นแบบ “ผมม้า” ทำให้เราได้ทราบว่ารัฐบาลญี่ปุ่นให้สิทธิผู้ชายมากกว่าผู้หญิง (พลายน้อย 2544)

จากความสำคัญของเส้นผมในชีวิตของมนุษย์ จึงทำให้ศิลปินสนใจจะนำเส้นผมมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่แฝงแนวคิด ความหมายสำคัญในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านชีวิตประจำวัน ด้านประวัติศาสตร์ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านประเพณีและวัฒนธรรม จึงได้นำเสนอศิลปินที่ใช้เส้นผมเป็นวัสดุในการสร้างผลงาน ซึ่งล้วนแต่นำเสนอแนวคิดที่สำคัญและน่าสนใจ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1.1 การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากเส้นผม

การนำเส้นผมมาใช้ในการสร้างสรรค์งานศิลปะนั้น ได้ค้นพบตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน อาทิเช่น ยุคอียิปต์ นิยมทำวิกผม โดยเฉพาะยุควิกตอเรียเป็นยุคที่นิยมนำเส้นผมมาสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมากมาย ที่ใช้สำหรับประดับตกแต่งตนเอง และสถานที่ หรือเป็นของขวัญในโอกาสต่างๆ เพราะเป็นยุคที่มุ่งเพื่อการแต่งกายและของใช้ต่างๆ และนิยมงานศิลปะต่างๆ แม้กระทั่งจนถึงปัจจุบันนี้ก็มีศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานจากเส้นผม เพื่อสื่อความหมายในด้านต่างๆ ให้กับสังคมได้รับรู้มากยิ่งขึ้น จนเส้นผมได้กลายเป็นสื่อศิลปะในงานศิลปะกรรมร่วมสมัย (จุฬารานนท์ 2555) ได้แก่

3.1.1.1 ศิลปินอับราโมวิกและอูเวย์ (Marina Abramovic & Ulay) ได้สร้างผลงานที่สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากในการประคองชีวิตคู่ ผ่านผลงานที่มีชื่อว่า “ความสัมพันธ์ในเวลา” (Relation in time) (pomeranz-collection 2011)

ภาพที่ 16 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผม “ความสัมพันธ์ในเวลา” (Relation in time)
ที่มา : <http://pomeranz-collection.com/?q=node/39#flou>

3.1.1.2 มาเรียลล่า มอสเลอร์ (Mariella Mosler) สร้างสรรค์ผลงานจากเส้นผม โดยใช้เทคนิคการนำเส้นผมมาปั่นเป็นเส้นยาวๆ แล้วมาสร้างผลงานด้วยวิธีการถัก ผูก มัด สาน ปัก ให้เส้นผมเป็นลวดลายจากธรรมชาติ สัตว์และมนุษย์ ซึ่งศิลปินต้องการสื่อให้เห็นว่าเทคนิค การปัก ถัก มัด สานเป็นงานหัตถกรรมของผู้หญิงที่ต้องเรียนรู้มาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นเรื่องยากลำบากที่จะบังคับให้เส้นผมคงสภาพเป็นรูปร่างหรือลวดลายตามที่ต้องการ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่าง การเป็นอิสระและการถูกควบคุม สื่อผ่านผลงานที่มีชื่อว่า “เส้นผม 1” และ “เส้นผม 2 “ (จุฬารัตนา นนท์ 2555) ซึ่งมาเรียลล่าได้สร้างสรรค์ผลงานจากเส้นผมที่สำคัญอีกชิ้นหนึ่ง ได้แก่ “กำแพงเส้นผม” เป็นผลงานที่สะท้อนเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศอิสราเอล ที่ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างอิสระ ที่เสมือนมีกำแพงเส้นผมที่ขอบบางแต่สร้างความรู้สึกรู้สึกแข็งแรงจนสามารถกั้นขวางการติดต่อสื่อสารระหว่างคนที่อยู่คนละฝั่งของห้องจัดแสดงผลงาน

ภาพที่ 17 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผม “กำแพงเส้นผม”

ที่มา : <http://www.herzliyamuseum.co.il/english/september-2000/sep00/mariella-mosler>

3.1.1.3 แวนต้า กู๋ (Gu Wenda) ศิลปินชาวจีนที่สร้างสรรค์ผลงานเหมือนสถาปัตยกรรมขนาดใหญ่ โดยใช้เส้นผมเป็นวัสดุหลักในการสร้างผลงาน กู๋ต้องการใช้เส้นผมแทนสัญลักษณ์ของความเป็นมนุษย์ และเส้นผมสามารถบ่งบอกเชื้อชาติของ(จุฬารัตนา นนท์ 2555) ที่มีการสะท้อนถึงการรวมกันของเชื้อชาติ วัฒนธรรม และภาษาของมนุษย์ ซึ่งผลงานของกู๋จะปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีและการเมืองของแต่ละประเทศ

กูมีผลงานที่สร้างสรรค์ผลงานจากการรวบรวมเส้นผมของคนในประเทศที่จัดแสดงผลงาน จำนวน 21 แห่ง ที่มีชื่อว่าโครงการ “สหประชาชาติ” ซึ่งสร้างชื่อเสียงให้กูเป็นอย่างมากจนได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินที่เป็นสัญลักษณ์และผลงานศิลปะชิ้นสำคัญของยุคหลังสมัยใหม่ (Post-Modern) และยุคหลังอาณานิคม (Post-Colonial) (จุฬารณานนท์ 2555) ตัวอย่างผลงานที่สำคัญของกูที่สื่อแนวคิดถึงการรวมกันของเชื้อชาติ ได้แก่ ผลงาน “หอคอยบาเบลแห่งสหัสวรรษ” (Babel of the Millennium) ได้จัดแสดงที่ San Francisco Museum of Modern Art ซึ่งกูได้เก็บรวบรวม เส้นผมจาก 352 ร้านค้าร้านตัดผม และ ร้านทำผมจาก 18 ประเทศ ที่แตกต่างกัน ในทุกทวีป แนวคิดคือ การผสมผสานภาษาและวัฒนธรรม ร่วมกันผ่านรูปแบบของผม 100 แผลง มีการทอทั้งหมดเข้าด้วยกัน และมีสคริปต์ตัวอักษรที่ทำจากผมอยู่บนพื้นฐานของ จีน, อังกฤษ, ภาษาฮินดี และภาษาอาหรับ

กูต้องการสื่อถึงความแตกต่างของมนุษย์ที่ไม่สามารถสื่อสารกันจนเกิดความไม่เข้าใจ จนไม่สามารถสร้างหอคอยได้สำเร็จ จนกระจายเป็นเชื้อชาติต่างๆที่หลากหลายทั้งเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม กูจึงสร้างผลงานที่ตรงตามความหมายของคำว่า “Babel” ที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม (Rod 2013)

ภาพที่ 18 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผม “หอคอยบาเบลแห่งสหัสวรรษ” (Babel of the Millennium)

ที่มา : <http://creativeroots.org/2013/11/united-nations-project-babel-millennium/>

3.1.1.4 อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์ มีผลงานสื่อสารถึงวิถีชีวิตในชนบทไทย ที่มีแต่ความเรียบง่ายบริสุทธิ์ รูปทรงสัตว์เหล่านั้นดูน่ารัก และอบอุ่นเหมือนกับครอบครัวไทยๆ ด้วยวิธีการประกอบสร้างอย่างการมัดด้วยเชือกซึ่งสะท้อนภูมิปัญญาชาวบ้าน แต่เมื่อเข้าเรียนต่อระดับปริญญาโท เธอกลับได้แรงบันดาลใจใหม่ๆ มาจากสิ่งใกล้ตัวมากขึ้น ทั้งเรื่องตัวเองและครอบครัวนั่นก็คือการใช้เส้นผมมาทำเป็นงานศิลปะ (megazy.com 2556)

ภาพที่ 19 ภาพแสดงตัวอย่างงานศิลปะ HAIR FOR ART ของอิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์
ที่มา : <http://www.megazy.com/บอร์ดรูปภาพ/ทั้งหมด/อัลบั้มรูป-ศิลปะเบื้องหลัง-ดูหนังละครย้อนหลัง/hair-for-art-130713-10197.htm>

อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์ มีความคิดที่ต้องการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกของวัตถุที่เคยคุ้นให้อยู่ในรูปลักษณะใหม่ นอกจากนี้เธอยังถักเส้นผมหุ้มหมอนของพ่อที่ใช้รองรับร่างกายที่เจ็บปวดด้วยมะเร็งระยะสุดท้ายเพื่อระลึกถึงความตายของพ่อ และซ่อมแวนกันแดดของแม่ที่เลนส์หายไปข้างหนึ่งด้วยการถักเส้นผมโยยขึ้นมาแทน (สุวัฒน์ศิลป์ 2551)

ภาพที่ 20 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผม “แว่นตาของแม่และหมอนของพ่อ” ของอิม
หทัย สุวัฒน์ศิลป์

ที่มา : [http://www.megazy.com/บอร์ดรูปภาพ/ทั้งหมด/อัลบั้มรูป-คลิปเบื้องหลัง-ดูหนังละคร
ย้อนหลัง/hair-for-art-130713-10197.htm](http://www.megazy.com/บอร์ดรูปภาพ/ทั้งหมด/อัลบั้มรูป-คลิปเบื้องหลัง-ดูหนังละคร
ย้อนหลัง/hair-for-art-130713-10197.htm)

3.1.1.5 Jennine Shereos เป็นศิลปินที่นำเส้นผมมาเรียงร้อย ถัก สานจน
กลายเป็นงานศิลปะที่สวยงาม มีความละเอียดอีกคนหนึ่ง คือ Jennine Shereos ซึ่งเธอได้สร้างสรรค์
งานศิลปะจากโครงสร้างใบไม้ ที่มีลวดลายเหมือนซากใบไม้แห้ง เป็นการสร้างงานศิลปะที่ใช้เส้นผม
เลียนแบบโครงสร้างใบไม้ ให้เห็นเป็นโครงสร้างเส้นใยที่ซับซ้อนของใบไม้แห้งที่ร่วงแล้ว ศิลปินได้ใช้เส้น
ผมที่มีความทนทานเป็นแกนของใบ ซึ่งได้เรียงร้อยเส้นใยของใบที่ยืดหยุ่นเป็นธรรมชาติ โดยใช้เทคนิค
การถักสาน ผูกมัด ให้มีรูปร่างและโครงสร้างที่เหมือนกับใบไม้แห้งหรือซากใบไม้ที่แห้งแล้ว ที่มีเส้นใยที่
มีลวดลายละเอียดมากๆ (Shereos 2011)

Jennine Shereos ประติมากรและศิลปินที่เชี่ยวชาญในเรื่องของสิ่งทอ
และเส้นใย ผลงานของเธอได้รับการเผยแพร่ในนิตยสาร Riberarts ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากการเดิน
ป่าในภาคเหนือของแคลิฟอร์เนีย และเก็บรวบรวมใบไม้รูปร่างต่างๆ ที่มีรายละเอียดของเส้นใยที่
ซับซ้อน เปรียบเสมือนระบบหลอดเลือดภายในร่างกายของมนุษย์ ซึ่งเส้นใยที่เชื่อมโยงกับระบบการ
หล่อเลี้ยงที่เห็นได้ชัดเจน คือ เส้นผม (hifructose 2015)

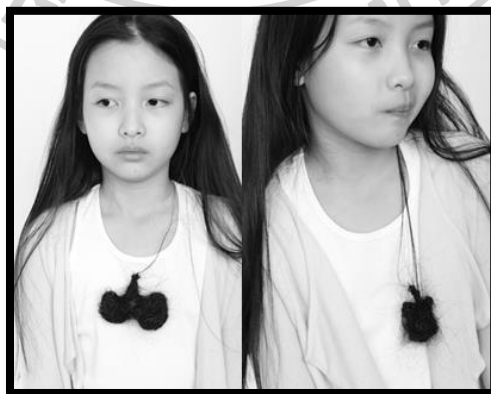

ภาพที่ 21 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานศิลปะจากเส้นผมของ Jennine Shereos

ที่มา : <http://hifructose.com/2015/08/17/sculptor-jenine-shereos-recreates-leaves-using-human-hair/>

3.1.2 การสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับจากเส้นผม เป็นการนำเส้นผมมาใช้ในการสร้างสรรค์งานเครื่องประดับที่พบตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีรูปแบบงานตามความนิยมในแต่ละสมัย จนกลายเป็นเครื่องประดับชนิดใหม่ ได้แก่

3.1.2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์ ได้สร้างสรรค์เครื่องประดับจากเส้นผม ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยว “สังขารของฉันท” การเปิดเผยเนื้อหาด้วยวัสดุ เป็นประเด็นแรกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความเป็นธรรมาคือความงาม และมีเนื้อหาเรื่องสังขารที่มีเวลาเป็นประเด็นสนับสนุน (ศิรินคราภรณ์ 2555)

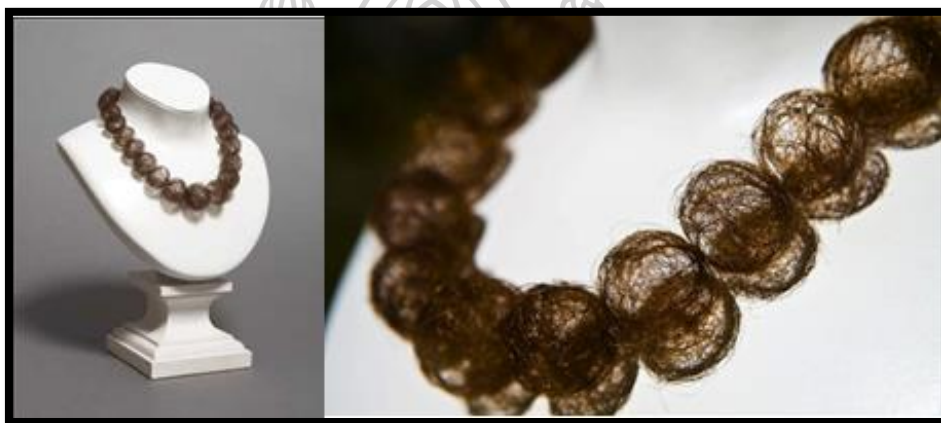

ภาพที่ 22 ภาพแสดงผลงานเครื่องประดับของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์

ที่มา : <http://www.supavee.com/post/selected-exhibition/view/145>

3.1.2.1 โมนา ฮาตูม (Mona Hatoum)

ผลงาน “สร้อยคอผม” เป็นผลงานของศิลปินอินสตอลเลชัน ที่ใช้เส้นผมของศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ โมนา ฮาตูม (Mona Hatoum) ซึ่งศิลปินได้นำเส้นผมของตนเองมาสร้างเป็นเครื่องประดับที่มีลักษณะเป็นสร้อยคอลูกบิดโป่ง และจัดแสดงร่วมกันเครื่องประดับที่มีค่า โดยศิลปินได้เสนอผลงานที่สะท้อนต่อความรู้สึกของบุคคลที่มองเห็นถึงความมีค่า ซึ่งฮาตูมได้ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์ของความงามเมื่อมันอยู่บนศีรษะและเป็นสิ่งไม่มีค่าเมื่อมันหลุดจากศีรษะ ยกเว้นเส้นผมที่เป็นเครื่องรำลึกถึงบุคคลอันเป็นที่รักตามประเพณีนิยมของยุโรปที่สตรีจะนำเส้นผมของบุคคลที่รักมาจัดทำเป็นเครื่องประดับซึ่งได้รับความนิยมในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 19 (จุฬารานนท์ 2555)

ภาพที่ 23 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานเครื่องประดับจากเส้นผม Mona Hatoum, Hair Necklace, 1995
ที่มา : <https://imageobjecttext.com/2012/09/27/delicacy-and-disgust/>

3.1.2.1 Kerry Howley ได้สร้างสรรค์เครื่องประดับประเภทสร้อยคอจากเส้นผม มีลักษณะเป็นลวดลายคล้ายสายผ้าลูกไม้ ซึ่งเป็นลวดลายที่เชื่อมโยงกันตลอดเส้น ศิลปินใช้เส้นผมในการสร้างผลงานให้มีความโค้งงอจนเกิดเป็นรูปทรงของสร้อยคอแบบติดผิวของผู้สวมใส่ ผลงานสร้อยคอจะมีความสมดุลอย่างเป็นดุลยภาพเป็นระนาบเดียวกันตลอดทั้งเส้นและมีจุดตั้งดูอยู่ตรงกลางสร้อยคอ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างลวดลาย ศิลปินใช้เทคนิคการพัน การม้วน การตัดให้เส้นเกิดความหนาและมีลวดลาย ซึ่งศิลปินมีแนวคิดจากเครื่องประดับผมที่นิยมมากในศตวรรษที่ 19 และเป็นของสะสมที่สูงค่าในปัจจุบัน (Wills 2011)

ภาพที่ 24 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานเครื่องประดับจากเส้นผมของ Kerry Howley
ที่มา : <https://artstormer.com/2011/09/10/chest-hair-jewelry-by-kerry-howley/>

3.2 การถ่ายทอดความแนวคิดความรู้สึกสื่อผ่านเส้นผม

การถ่ายทอดแนวคิดของศิลปินนั้นได้ใช้ “สัญลักษณ์และการอ้างอิงความหมาย” ซึ่งเป็นศาสตร์ว่าด้วยความหมาย เป็นการศึกษา “สิ่งแทนความ” ที่ก่อให้เกิดความหมายอย่างไร ต้องการสื่อสารว่าอย่างไร ทำให้เราเข้าใจความหมายของสิ่งนั้นๆ ทำให้เราตระหนักถึงความสัมพันธ์อันหลากหลายระหว่างตัวเรา กับ สิ่งแทนความ เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง สัญลักษณ์ กับ ความหมาย ซึ่งสังคมสอนให้เรารู้สึก เช่น สัญลักษณ์ “ไม้กางเขน” ซึ่งต้องการให้เรานึกถึง ชาวคริสต์ ศาสนาคริสต์ แสดงว่าไม้กางเขนเป็นสัญลักษณ์ถึงพระเยซู ซึ่งเป็นศาสดาของศาสนาคริสต์ เป็นต้น

ดังนั้น จากการศึกษาผลงานของศิลปินที่ใช้ เส้นผม ในการสร้างผลงานทั้งทางด้านศิลปะและเครื่องประดับ พบว่า ศิลปินใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์ที่แทนค่าความหมายตามแนวคิดของศิลปินที่ถ่ายทอดผ่านเส้นผม ได้แก่

3.2.1 การแทนค่าความรู้สึก

3.2.1.1 ผลงานศิลปะจากเส้นผม “ความสัมพันธ์ในเวลา” (Relation in time) ของอับราโมวิชและอูเลย์ (Marina Abramovic & Ulay) เป็นผลงานที่สะท้อนให้เห็นถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างสามีกับภรรยา เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคน 2 คนที่ต่างสายเลือดกัน โดยคนส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน มีความรัก ความเข้าใจ ช่วยเหลือ เอื้ออาทร และพยายามรักษาสัมพันธ์ภาพให้ยืนยาว ต่อให้เกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง ควรเปิดใจรับฟัง หลีกเลียงการใช้อารมณ์ที่แข็งกระด้างเกินไป พยายามพูดคุยด้วยอารมณ์ที่สงบ แจ่มใสอ่อนโยน นุ่มนวล และตั้งใจที่จะช่วยเหลือ เพื่อหาแนวทางที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจต่อกันและกัน

ดังนั้น สัมพันธภาพที่ดีระหว่างสามีกับภรรยา สร้างได้โดยผ่านการสื่อสารที่ดีต่อกัน จะเห็นได้ว่าศิลปินใช้เส้นผมในการสื่อสารถึงความรัก ความผูกพัน ความเข้าใจ การให้อภัย ช่วยเหลือเกื้อกูล ปรคับประคองชีวิตคู่ เปรียบเสมือนสายใยที่แทนความรู้สึกผูกพันระหว่างสามีกับภรรยา

3.2.1.2 ผลงานศิลปะจากเส้นผม “เส้นผม 1”, “เส้นผม 2 “ และ “กำแพงเส้นผม” ของมาเรียลล่า มอสเลอร์ (Mariella Mosler) เป็นผลงานที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกอิสระและการถูกควบคุมทางความคิด

อิสระทางความคิดและการสื่อสาร เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการและทำในสิ่งที่อยากทำ ตามความคิดความฝันได้อย่างอิสระ แต่มนุษย์ถูกกำหนดการดำเนินชีวิตด้วยกฎ ระเบียบ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ แต่บางครั้ง บางสถานการณ์การถูกควบคุมมากเกินไป อาจก่อให้เกิดความรู้สึกต้องการอิสรภาพไม่ว่าจะถูกหรือผิด ซึ่งเป็นอิสรภาพที่ต้องมีเสรีภาพในการแสดงออกทั้งความจริง มุมมองและความคิด

อิสรภาพเป็นเรื่องของจิตใจ ความต้องการอิสระจากบางสิ่ง แต่ต้องพยายามปิดบังบางสิ่งไว้ อิสรภาพมิใช่แต่เพียงความอยากหรือความปรารถนา แต่อาจจะเป็นจิตที่ต้องการอิสระจากกฎเกณฑ์ ความเชื่อต่างๆ พ้นจากการพึ่งพาอาศัย พ้นจากความโศกเศร้า ทุกคนต่างปรารถนาที่จะเป็นอิสระจากความเจ็บปวด ความทรงจำอันน่ารังเกียจ น่ากลัว ห่วงกังวล และความทุกข์ เพื่อแสวงหาความสุขทั้งทางกายและใจ

การแทนค่าความรู้สึกผ่านงานศิลปะของศิลปินของอับราโมวิชและอูเลย์ (Marina Abramovic & Ulay) ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์แทนค่าความรู้สึกระหว่างสามีกับภรรยาที่ผูกพันอย่างหนาแน่น ดังเส้นผมที่ผูกมัด ม้วนรวมกันอย่างหนาแน่นไม่มีช่องว่างให้ความรู้สึกอื่นๆ หรือบุคคลอื่นเข้ามาแทรกแซง และมาเรียลล่า มอสเลอร์ (Mariella Mosler) ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์แทนค่าความรู้สึกต้องการอิสระจากความรู้สึกที่เป็นทุกข์ ห่วงกังวลที่เกิดในจิตใจ

3.2.2 การแทนค่าการมีชีวิต

3.2.2.1 ผลงานศิลปะจากเส้นผม “หอคอยบาเบลแห่งสหัสวรรษ” (Babel of the Millennium) ของแวนด้า กู (Gu Wenda) เป็นผลงานที่สะท้อนถึงการมีชีวิตอยู่ร่วมกันแบบหลากหลายเชื้อชาติ สัมพันธภาพของมนุษย์

การมีชีวิตของมนุษย์บนโลกใบนี้ต้องอาศัยปัจจัยที่หลากหลายจึงจะสามารถอยู่ร่วมกันได้ และต้องเป็นสิ่งที่มืออยู่เหมือนกันทั้งร่างกายและจิตใจ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นเผ่า เป็นเชื้อชาติ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันตลอดเวลาทั้งทางกาย วาจา และใจ การอยู่ร่วมกัน อย่างสงบสุข รักใคร่ ประองตองสามัคคี ส่งผลให้จิตใจสงบสบายไม่ขุ่นมัว มีจิตที่เป็นมิตรมีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน สิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขแม้จะต่างเผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ วัฒนธรรมก็ตาม

3.2.2.2 ผลงานศิลปะจากเส้นผม “หมอนของพ่อ” และ “HAIR FOR ART” ของอิมทัย สุวัฒน์ศิลป์ เป็นผลงานที่สะท้อนถึงการมีชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวและสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา บุตร ที่เป็นครอบครัวเดียวกัน และความสัมพันธ์ในสังคมมนุษย์

ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว สร้างได้โดยผ่านการสื่อสารที่ดีต่อกัน จะเห็นได้ว่าศิลปินใช้เส้นผมเป็นสื่อบรรยายถึงสายใยในครอบครัวเป็นการแสดงสายสัมพันธ์ทางสายเลือด ความรัก การยอมรับ ความเข้าใจ การสื่อสารถึงกันและกันภาพสัมผัสทางกายและใจ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของสังคมมนุษย์

3.2.2.3 ผลงานศิลปะและเครื่องประดับจากเส้นผมของ Jennine Shereos และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวิ ศิรินคราภรณ์ เป็นผลงานที่สะท้อนถึงการมีชีวิตของมนุษย์ที่มีวนเวียนอยู่ในวัฏจักรสังขารที่มีเกิดก็ต้องมีดับ

Jennine Shereos ใช้เส้นผมสื่อถึงการมีชีวิตอยู่ของมนุษย์ที่มีระบบหล่อเลี้ยงร่างกายด้วยหลอดเลือด ผ่านรูปร่างรูปทรงของใบไม้ที่มีเส้นใยเชื่อมโยงการหล่อเลี้ยงอาหารที่ชัดเจน ดังนั้นร่างกายมนุษย์ซึ่งเปรียบเสมือนต้นไม้ และใบไม้เปรียบเสมือนเส้นผมของเรา จึงทำให้เกิดแนวคิดที่ว่าใบไม้ผลิออกมาต้นไม้และก็ร่วงลงสู่พื้นดิน เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญเติบโตและการเสื่อมสลายเป็นความไม่จีรัง ซึ่งสอดคล้องกับการสร้างสรรค์ผลงานของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวิ ศิรินคราภรณ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ “สังขารของฉัน”

การแทนค่าการมีชีวิตผ่านงานศิลปะและเครื่องประดับของศิลปินของแวนด้า กู (Gu Wenda) และอิมทัย สุวัฒน์ศิลป์ ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์แทนค่าการมีชีวิตอยู่ร่วมกันของมนุษย์แบบ ครอบครัว รวมกันเป็นสังคมและประเทศต่างๆ บนโลกใบนี้ที่แตกต่างทั้งเชื้อชาติ ภาษาและ

วัฒนธรรม รวมทั้ง Jennine Shereos และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์ ได้ใช้เส้นผม เป็นสัญลักษณ์แทนค่าการมีชีวิตที่เป็นวัฏจักรสังขารของมนุษย์ เช่นเดียวกับการงอกและหลุดของเส้นผม

3.2.3 การแทนค่าความงาม

ผลงานเครื่องประดับจากเส้นผม “Hair Necklace” ของ Mona Hatoum และ ผลงานเครื่องประดับจากเส้นผมของ Kerry Howley เป็นผลงานที่สะท้อนถึงความรู้สึกของมนุษย์ที่มี ต่อความงาม ความรัก คุณค่าราคา และความนิยม

Mona Hatoum ได้ใช้เส้นผมสร้างผลงานผ่านการรับรู้ การมองเห็นและความรู้สึก ของมนุษย์ในการให้คุณค่า การตีคุณค่าราคาของผลงาน และคุณค่าความงามเมื่ออยู่ในสภาวะใด จัด วางอยู่ในสถานที่ที่เื้อออำนวยต่อความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผลงาน แต่ยกเว้นคุณค่าทางจิตใจที่สามารถ ระลึกถึงบุคคลสำคัญในชีวิตที่นิยมในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 19 ซึ่งนิยมเก็บรักษาและสะสมสิ่ง แทนตัวตนของบุคคลอันเป็นที่รักให้อยู่กับครอบครัวต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ Kerry Howley ที่ ได้ใช้เส้นผมสร้างผลงานที่สะท้อนความงามผ่านลวดลายผ้าลูกไม้ที่นิยมกันมากในศตวรรษที่ 19

การแทนค่าความงามผ่านเครื่องประดับของศิลปินของ Mona Hatoum และ Kerry Howley ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์ที่แทนค่าความหมายความงามในด้านต่างๆ ทั้งมูลค่า คุณค่า ความนิยมชมชอบ ซึ่งเป็นความงามทางศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นการแสดงหรือบอกเล่าเรื่องราวที่ สำคัญ ส่งเสริมจินตนาการของผู้ที่พบเห็นจนเต็มไปดด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่ได้จากการสัมผัส

3.3 ความสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงาน

เส้นผม ได้กลายเป็นสื่อในงานศิลปะและเครื่องประดับที่หลากหลาย เนื่องจากมนุษย์มี ความผูกพันกับเส้นผมอย่างเหนียวแน่น เพราะเส้นผมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของร่างกาย มนุษย์ได้ ให้ความสำคัญต่อเส้นผมในด้านต่างๆ มากมายตั้งแต่อดีต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การแสดงความ เป็น ตัวตนของตนเองและครอบครัว การสืบสายโลหิต ทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ในการพิธีกรรมต่างๆ ตั้งแต่เกิด จนสิ้นชีวิต อุดมการณ์ ศาสนา และเชื่อมโยงแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของมนุษย์ ดังนั้น เส้นผมจึงเป็น วัสดุและเครื่องประดับธรรมชาติที่มีค่าหรือเป็นศูนย์กลางแห่งจิตวิญญาณ สะท้อนวิถีการนำเสนอและ จุดมุ่งหมายในการสร้างงานที่ต่างกัน ดังนั้น คุณค่าไม่ได้อยู่ที่วัสดุหรือคุณภาพของวัสดุหรือตัวสิ่งที่เรา แสวงหา แต่คุณค่าอยู่ที่การประเมินคุณค่าตามความต้องการ ความรู้ สติปัญญาให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย เส้นผมจึงมีคุณค่าทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนี้

3.3.1 คุณค่าภายใน

เป็นสิ่งที่มีความจากตัวของมันเอง สามารถสร้างคุณค่าด้วยตัวของมันเอง ออกมาให้ คนอื่นๆ เห็นคุณค่า ซึ่งเส้นผมนั้นมีค่าต่อร่างกายของมนุษย์โดยตรง เพราะสร้างความอบอุ่นและกัน

ความหมายยื่นให้กับศิระะ รวมทั้งระบายความร้อน ป้องกันแสงอาทิตย์อันร้อนแรง เส้นผมยังเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่เราแสวงหา เพราะต้องการครอบครองด้วยความเชื่อต่างๆ แม้กระทั่งส่งเสริมในด้านความงามอำนาจ อีกทั้งยังแสดงคุณค่าหรือสิ่งที่มีค่าอยู่ในจิตใจของเรา จะเห็นได้จากที่ศิลปินหลายๆ คนได้นำเส้นผมมาสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถแทนค่าการมีชีวิตผ่านงานศิลปะและเครื่องประดับของศิลปิน เช่น Jennine Shereos และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์ ได้ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์แทนค่าการมีชีวิตที่เป็นวัฏจักรสังขารของมนุษย์ เช่นเดียวกับการงอกและหลุดของเส้นผม

3.3.2 คุณค่าด้านความรู้สึก

ความรู้สึกนั้นถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ ทั้งระดับจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก โดยใช้เส้นผมเป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้สึกผ่านการสร้างสรรค์ผลงาน เช่น เส้นผมที่เป็นเครื่องรำลึกถึงบุคคลอันเป็นที่รักตามประเพณีนิยมของยุโรปที่สตรีจะนำเส้นผมของบุคคลที่รักมาจัดทำเป็นเครื่องประดับซึ่งได้รับความนิยมในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 19 จะเห็นได้จากที่ศิลปินหลายๆ คนได้นำเส้นผมมาสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถแทนค่าความรู้สึกผ่านงานศิลปะของศิลปิน เช่น อับราโมวิช และอูเวย์ (Marina Abramovic & Ulay) ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์แทนค่าความรู้สึกระหว่างสามีกับภรรยาที่ผูกพันอย่างหนาแน่น ดึงเส้นผมที่ผูกมัด ม้วนรวมกันอย่างหนาแน่นไม่มีช่องว่างให้ความรู้สึกอื่นๆ หรือบุคคลอื่นเข้ามาแทรกแซง และมาเรียลล่า มอสเลอร์ (Mariella Mosler) ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์แทนค่าความรู้สึกต้องการอิสระจากความรู้สึกที่เป็นทุกข์ ห่วงกังวลที่เกิดในจิตใจ

3.3.3 คุณค่าด้านความคิด

ความคิดที่ลึกซึ้งซึ่งเป็นการคิดที่ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงในสิ่งที่คิด โดยเข้าใจสาเหตุที่มาและความสัมพันธ์ต่างๆ โครงสร้างและคุณค่าของสิ่งที่สนใจ เส้นผมได้กลายเป็นสื่อที่นำเสนอแนวคิดที่เชื่อมโยงประเพณีและวัฒนธรรมไทยเข้ากับวิถีชีวิตในสังคม เส้นผมได้กลายเป็นเครื่องบ่งบอกถึงสถานภาพตั้งแต่ยุคโบราณ รวมทั้งการนำเส้นผมไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมความสวยงามให้กับมนุษย์ โดยการผลิต “วิกผม” การรักษาสีงแวดล้อม โดยการสร้างฟุนสำหรับดูดซับคราบน้ำมันในน้ำ และเส้นผมเป็นวัสดุเย็บแผล ที่มีประวัติมากกว่า 2,000 ปี เป็นต้น จะเห็นได้จากที่ศิลปินหลายๆ คนได้นำเส้นผมมาสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถแทนค่าการมีชีวิตผ่านงานศิลปะและเครื่องประดับของศิลปิน เช่น แวนด้า กู๋ (Gu Wenda) และอิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์ ใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์แทนค่าการมีชีวิตอยู่ร่วมกันของมนุษย์แบบครอบครัว รวมกันเป็นสังคมและประเทศต่างๆ บนโลกใบนี้ที่แตกต่างทั้งเชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรม

3.3.4 คุณค่าด้านความงาม

เส้นผมมีคุณสมบัติภายในตัวของมันเองที่สามารถสร้างความงามให้กับร่างกาย และจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นความเหมาะสมของขนาด สัดส่วน รูปร่าง สี เป็นต้น ล้วนแต่ดึงดูดให้ผู้พบเห็น สนใจ โดยเฉพาะเพศตรงข้าม เส้นผมเหมือนเป็นมงกุฎเพื่อปกคลุมศีรษะให้เป็นระเบียบ เส้นผมของมนุษย์มีขนาดผมเส้นเล็กและผมเส้นใหญ่ ที่นุ่มสลวย เงางาม แข็ง มั่น มีลักษณะเป็นเส้นตรง หัก รวมทั้งมีหลายสีสันทัน เช่น ผมสีบลอนด์ ได้รับความนิยมนจนกลายเป็นเครื่องหมายของความสวยงามของ นางเอก เพราะอิทธิพลจากภาพยนตร์ฮอลลีวูด และเป็นเครื่องหมายของความหนุ่มสาว และใช้แทนค่า ความมั่งคั่ง เพราะสีคล้ายกับทองคำ จะเห็นได้จากที่ศิลปินหลายๆ คนได้นำเส้นผมมาสร้างสรรค์ผลงาน ที่สามารถแทนค่าความงามผ่านเครื่องประดับของศิลปิน เช่น Mona Hatoum และ Kerry Howley ใช้ เส้นผมเป็นสัญลักษณ์ที่แทนค่าความหมายความงามในด้านต่างๆ ทั้งมูลค่า คุณค่า ความนิยมชมชอบ ซึ่งเป็นความงามทางศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นการแสดงหรือบอกเล่าเรื่องราวที่สำคัญ ส่งเสริมจินตนาการ ของผู้ที่พบเห็นจนเต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่ได้จากการสัมผัส

จากการศึกษาผลงานของศิลปินที่ใช้เส้นผมในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและ เครื่องประดับ พบว่า ในการสร้างสรรค์ผลงานนั้น ศิลปินแต่ละคนมีแนวทางในการสร้างสรรค์งานของ ตนเอง ซึ่งแนวทางในการสร้างผลงานนั้นอาจมีแนวทางที่ต่างกัน บางคนอาจได้รับแรงบันดาลใจและ แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความงาม แต่บางคนอาจสร้างผลงานจากการใช้วัสดุที่ สนใจ ไม่ได้เน้นรูปแบบและแนวคิดใดๆ ทั้งสิ้นก็ได้ เพราะอาจคิดว่าวัสดุนั้นมีคุณค่าจากภายในตัวของ วัสดุเองอยู่แล้ว ดังนั้นศิลปะและเครื่องประดับที่ศิลปินได้สร้างสรรค์ขึ้นก่อให้เกิดคุณค่าจากภายใน ความรู้สึก ความคิด และความงาม ซึ่งเป็นคุณค่าทางสุนทรียะ ที่เป็นคุณค่าต่อจิตใจ รวมทั้งเป็นการ ถ่ายทอดคุณค่าสุนทรียะผ่านเส้นผมออกมาเพื่อให้ผู้อื่นได้สัมผัส ได้พบเห็น ได้รับรู้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาผลงานของศิลปินที่ใช้เส้นผมในการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะและเครื่องประดับ พบว่า ศิลปินได้ใช้เส้นผมเป็นสื่อในการถ่ายทอดแนวคิดและความรู้สึกอัน ลึกซึ้งผ่านงานศิลปะที่มีคุณค่าจากภายในตัวของเส้นผมเอง คุณค่าจากความรู้สึกที่ศิลปินต้องการ ถ่ายทอด คุณค่าจากความคิดที่ต้องการใช้เส้นผมสื่อให้บุคคลเข้าใจ และคุณค่าจากความงามในเชิง ของสัญลักษณ์ เส้นผมจึงเป็นวัสดุและเครื่องประดับธรรมชาติที่สะท้อนวิถีการนำเสนอและจุดมุ่งหมายใน การสร้างงานที่ต่างกันของศิลปิน รวมทั้งเส้นผมได้สะท้อนความงามในเชิงของสัญลักษณ์ที่สอดคล้องกับ แนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” ที่สร้างความรู้สึก และคุณค่าอันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ภายใน ซึ่งเป็นคุณ ค่าที่ต้องการสื่อให้มนุษย์ควรตระหนักถึงความอ่อนโยนและความแข็งแกร่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการ ดำเนินชีวิต ความอ่อนโยนมิใช่ความอ่อนแอ แต่หมายถึงการอ่อนน้อมถ่อมตน เห็นคุณค่าของตนเอง สามารถสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ก่อเกิดความแข็งแรงทางใจ เนื่องจาก

มนุษย์อาศัยอยู่ในโลกที่มีการแข่งขันสูง มีความกดดัน ความท้าทายต่างๆ เข้ามากระทบต่อความรู้สึกของเราตลอดเวลา จนอาจทำให้มนุษย์กลายเป็นคนหยิ่ง ไร้เหตุผล คนแข็งกระด้าง ดังนั้นมนุษย์จึงควรมีความอ่อนโยนและความแข็งแกร่งภายในจิตใจคู่กันเสมอ เพื่อเรียนรู้และควบคุมจิตใจที่มีความกล้าเผชิญกับอุปสรรคปัญหาสิ่งต่างๆ

ศิลปะและเครื่องประดับที่ให้คุณค่าต่อจิตใจนั้นล้วนเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่าในการพัฒนาและยกระดับจิตใจให้มนุษย์มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังที่บทกวีของกวีซีไรต์ของไทย ได้เขียนไว้ว่า “คุณค่าของศิลปะอยู่ที่ประโยชน์ ช่วยจัดความเฉดความฉ้อฉลยกระดับวิญญาณความเป็นคนเห็นแก่ตน” (บ้านจอมยุทธ 2543) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ศิลปะมีความสำคัญในการยกระดับวิญญาณความเป็นคน คือ การยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้สูงขึ้นจากการชื่นชมงานศิลปะ

ดังนั้นการวิเคราะห์คุณค่าจากภายใน ความรู้สึก ความคิด และความงามเหล่านี้โดยผ่านวัสดุที่เป็นเส้นผมนั้น เส้นผมได้กลายเป็นสื่อที่สะท้อนความรู้ แนวคิด และคุณค่าอันลึกซึ้งของ “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” ที่มีคุณค่าต่อจิตใจ ทำให้เกิดสุนทรียะใหม่ๆ ที่สามารถสร้าง “คุณค่าในการยกระดับจิตใจ” ซึ่งกลายเป็นสิ่งที่โน้มน้าวให้เราตระหนักถึงแนวคิดหรือคุณงามความดีบางอย่างมากกว่าความงาม ซึ่งศิลปะได้ซ่อนเร้นอยู่ ยิ่งได้รับรู้ความลึกซึ้งของศิลปินเพิ่มมากขึ้นก็จะทำให้จิตใจคล้อยตามไปด้วย

บทที่ 4

กระบวนการสร้างสรรค์

เส้นผม ได้กลายเป็นสื่อในงานศิลปะและเครื่องประดับที่หลากหลาย เนื่องจากมนุษย์มีความผูกพันกับเส้นผมอย่างเหนียวแน่น เพราะเส้นผมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของร่างกาย มนุษย์ได้ให้ความสำคัญต่อเส้นผมในด้านต่างๆ มากมายตั้งแต่อดีต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การแสดงความเป็นตัวตนของตนเองและครอบครัว การสืบทอดโลหิต ทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ในการพิธีกรรมต่างๆ ตั้งแต่เกิดจนสิ้นชีวิต อุดมการณ์ ศาสนา และเชื่อมโยงแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของมนุษย์ เส้นผมจึงมีคุณค่าทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในด้านของคุณค่าภายในที่สะท้อนคุณค่าจากตัวของเส้นผมโดยตรง คุณค่าด้านความรู้สึกละเอียดอ่อนที่สามารถถ่ายทอดแนวคิดและประสบการณ์โดยใช้เส้นผมเป็นสื่อกลาง คุณค่าด้านความคิดทำให้เส้นผมกลายเป็นสื่อที่นำเสนอแนวคิดที่เชื่อมโยงประเพณีและวัฒนธรรมไทยเข้ากับวิถีชีวิตในสังคม เส้นผมได้กลายเป็นเครื่องบอกถึงสถานภาพตั้งแต่ยุคโบราณ รวมทั้งการนำเส้นผมไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ และคุณค่าด้านความงามที่ใช้เส้นผมสร้างความงามให้กับร่างกายและจิตใจ

ดังนั้น เส้นผมจึงเป็นวัสดุและเครื่องประดับธรรมชาติที่มีค่าหรือเป็นศูนย์กลางแห่งจิตวิญญาณ สะท้อนวิธีการนำเสนอและจุดมุ่งหมายในการสร้างงานที่ต่างกัน จะเห็นได้ว่าคุณค่าของเส้นผมไม่ได้อยู่ที่วัสดุหรือคุณภาพของเส้นผมหรือตัวสิ่งที่เราแสวงหา แต่คุณค่าอยู่ที่การประเมินคุณค่าตามความต้องการ ความรู้ สติปัญญาให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย

โดยข้าพเจ้าพบว่าเส้นผมของข้าพเจ้ามีความนุ่มสลวย บอบบาง อ่อนเบา งาม มีน้ำหนัก แต่ขณะเดียวกันก็มีความแข็งแรง ไม่ขาดง่าย ทนต่อสภาวะต่างๆ ได้ ก่อเกิดความรู้สึกความบอบบาง อ่อนเบา อ่อนโยน นำทะนุถนอม แต่แฝงด้วยความรู้สึกแข็งแรงจากการสัมผัสเส้นผม จึงอยากรักษาความรู้สึกบอบบาง อ่อนเบา อ่อนโยน นำทะนุถนอม แต่แฝงด้วยความรู้สึกแข็งแรงจากการสัมผัสเส้นผม ความรู้สึกที่ได้จากการสัมผัสเส้นผมนั้นได้เชื่อมโยงกับแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” ซึ่งมนุษย์ควรสร้างความรู้สึกอ่อนโยนและแข็งแรงให้เท่าเทียมกันภายในจิตใจ และควรถนอมรักษาให้อยู่กับตนเองตลอด เพื่อให้เราอาศัยอยู่ร่วมกันได้ เพราะข้าพเจ้าเชื่อว่าความอ่อนโยนและความแข็งแรงมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ความอ่อนโยนไม่ได้หมายความว่าเราอ่อนแอ หากแต่หมายถึงอ่อนน้อมถ่อมตน เห็นคุณค่าของตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ทำให้จิตใจเกิดความเบิกบาน แจ่มใส มีความสุขและสงบ เนื่องจากมนุษย์อาศัยอยู่ในโลกที่มีการแข่งขันสูง มีความกดดัน ความท้าทายต่างๆ เข้ามากระทบต่อความรู้สึกของเราตลอดเวลา จนอาจทำให้มนุษย์กลายเป็นคนหยิ่ง ไร้เหตุผล คนแข็งกระด้าง ดังนั้นมนุษย์จึงควรมีความอ่อนโยนและความแข็งแรง

ภายในจิตใจคู่กันเสมอ เพื่อเรียนรู้และควบคุมจิตใจมีความกล้าเผชิญกับอุปสรรคปัญหา
สิ่งต่างๆ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและแก้ไขสิ่งที่ผิดให้ถูกต้อง เพราะความอ่อนโยน ไม่ใช่ความ
อ่อนแอ และอยู่ร่วมได้กับความเข้มแข็งอย่างสมดุล รวมทั้งไม่มีอะไรในโลกจะแข็งแรงยิ่งกว่าความ
อ่อนโยน

จะเห็นได้ว่า เครื่องประดับมีคุณประโยชน์ต่อมนุษย์การส่งเสริมความสวยงามให้กับ
มนุษย์ทั้งด้านร่างกาย ด้านความรู้สึก ด้านความคิด และด้านความงาม โดยเครื่องประดับที่ใช้เส้นผม
ซึ่งวัสดุพื้นฐานที่สามารถนำเสนอความคิด ความรู้สึกได้มากกว่าที่ตาเห็น และให้คุณค่าจากภายใน
ความรู้สึก ความคิด และความงาม ซึ่งเป็นคุณค่าทางสุนทรียะ ที่เป็นคุณค่าต่อจิตใจ รวมทั้งเป็นการ
ถ่ายทอดคุณค่าสุนทรียะผ่านเส้นผมออกมาเพื่อให้ผู้อื่นได้สัมผัส ได้พบเห็น ได้รับรู้ นั่น ก่อให้เกิดความ
ลึกซึ้งในสุนทรียะใหม่ๆ ที่สามารถสร้าง “คุณค่าในการยกระดับจิตใจ” ซึ่งกลายเป็นสิ่งที่โน้มน้าวให้
เราหรือมนุษย์ที่ใส่เครื่องประดับเข้าใจและตระหนักถึงแนวคิดหรือคุณงามความดีบางอย่างมากกว่า
ความงาม ซึ่งเครื่องประดับได้ซ่อนเร้นอยู่ ยังได้รับรู้ความลึกซึ้งของศิลปินเพิ่มมากขึ้นก็จะทำให้จิตใจ
คล้อยตามไปด้วย

ด้านความลึกซึ้งของศิลปินที่ได้ถ่ายทอดสู่เครื่องประดับดังกล่าวนั้นมีคุณประโยชน์ต่อ
มนุษย์ในปัจจุบัน คือ เป็นการช่วยให้มนุษย์ได้มองเห็นคุณค่าของสรรพสิ่งหรือสร้างความลึกซึ้งใน
พื้นฐานของอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และความงาม เพราะโลกหมุนไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะ
สังคมไทยแบบฉบับของ Thailand 4.0 ที่เน้นการคิดและพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว แต่ความ
รวดเร็วมักจะมาคู่กับความบกพร่องในการพิจารณาตนเอง หรือเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นไปด้วย อาจมี
รูปแบบที่ผู้คนต่างคนต่างอยู่ มองแต่ประโยชน์ส่วนตัว หรือแสดงความเป็นปัจเจกมากขึ้น มีความคิด
ความอ่านเป็นของตนเองมากขึ้น ต้องการแสดงออกมากขึ้น ซึ่งในทางกลับกันนั้น เส้นผมนี้ น่าจะสร้าง
คุณค่าในการยกระดับจิตใจหรือสื่อให้เห็นถึงความอ่อนโยนที่แข็งแรงอันเป็นลักษณะของผู้หญิงในโลก
ปัจจุบันที่เรารู้จักนั้น เป็นผู้หญิงที่มีกิริยามารยาทที่อ่อนโยน แต่กลับให้ความรู้สึกว่ามี ความแข็งแรง
ทางจิตใจ ซึ่งเป็นความเข้มแข็งจากภายใน พร้อมทั้งจะรับผิดชอบ สามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมทั้ง
สามารถแบกรับภาระอันหนักหนาได้อย่างมหาศาล โดยข้าพเจ้ามีแนวคิดในการนำคุณค่าและความ
ลึกซึ้งดังกล่าวนี้ใส่ในเครื่องประดับ

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาการสร้างรูปร่างและรูปทรงของเส้นผม
รวมทั้งลักษณะทางกายภาพของเส้นผม เพื่อค้นหาสุนทรียะที่แสดงถึงความอ่อนโยนที่แข็งแรง ที่
สามารถสร้างคุณค่าในการยกระดับจิตใจ ให้ผู้คนตระหนักถึงคุณค่าและความรู้สึกอันลึกซึ้งดังกล่าว
และสอดคล้องกับแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” อันสื่อถึงลักษณะของผู้หญิงในยุคปัจจุบันที่มีทั้ง
ความอ่อนโยนและแข็งแรงทางจิตใจ

4.1 การทดลองสร้างรูปร่างหรือรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

การทดลองสร้างรูปร่างหรือรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม เป็นการทดลองเพื่อนำวัสดุพื้นฐานของมนุษย์มาค้นคว้าหาคุณค่าและความรู้สึกที่ลึกซึ้ง ซึ่งความลึกซึ้งนั้นเปรียบได้กับเส้นผมที่มีความอ่อนนุ่ม อ่อนโยน และแข็งแรง แต่ข้ออ่อนโยนของมนุษย์ที่มีความเปราะบางแต่สามารถทำอะไรได้มากมาย สามารถแบกรับภาระได้อย่างมหาศาล ดังแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” ของผู้หญิง ในยุคปัจจุบันที่ต้องมีความรับผิดชอบ และสามารถแบกรับภาระมากมายได้อย่างเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตัวเองได้ โดยเริ่มการทดลองจากการสร้างรูปร่างหรือรูปทรงแบบแผ่น และสร้างรูปทรง 3 มิติ จากเส้นผมที่มีลักษณะเป็นเส้นเล็กมากๆ มีขนาดเล็กและบาง เพราะต้องการค้นหาความเป็นไปได้ของการสร้างรูปร่างและรูปทรงจากเส้นผม

4.1.1 การทดลองสร้างรูปร่างหรือรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผม

การทดลองสร้างรูปร่างหรือรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผม โดยการเส้นผมผสมกับวัสดุอื่น ได้แก่ Gel, Spray แบบน้ำ และ Spray แบบฝุ่น เพื่อสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่น ซึ่งมีรายละเอียดการทดลองคุณสมบัติของเส้นผม ดังนี้

4.1.1.1 รูปแบบการทดลองที่ 1 : เส้นผมผสม Gel

4.1.1.1.1 เส้นผมมีลักษณะยาวผสมกับ Gel

ภาพที่ 25 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 1 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel

4.1.1.1.2 เส้นผมมีลักษณะสั้นผสมกับ Gel

ภาพที่ 26 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 1 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel

4.1.1.2 รูปแบบการทดลองที่ 2 : เส้นผมผสม Spray แบบน้ำ

4.1.1.2.1 เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Spray แบบน้ำ

ภาพที่ 27 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 2 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Spray แบบน้ำ

4.1.1.2.2 เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Spray แบบน้ำ

ภาพที่ 28 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 2 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Spray แบบน้ำ

4.1.1.3 รูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมผสม Spray แบบฟุ้ง

4.1.1.3.1 เส้นผมมีลักษณะยาวผสมกับ Spray แบบฟุ้ง

ภาพที่ 29 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Spray แบบฟุ้ง

4.1.1.3.2 เส้นผมมีลักษณะสั้นผสมกับ Spray แบบฝุ่น

ภาพที่ 30 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Spray แบบฝุ่น

4.1.1.3.3 เส้นผมมีลักษณะยาว+สั้นผสม Spray แบบฝุ่น

ภาพที่ 31 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมมีลักษณะยาว+สั้นผสม Spray แบบฝุ่น

ผลการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผมตามรูปแบบการทดลองที่

1-3 พบว่า

รูปแบบการทดลองที่ 1 : เส้นผมผสม Gel สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นได้ง่าย และได้รูปร่างรูปทรงที่มีลักษณะเป็นแผ่น โดยมีความหนาและบางแตกต่างกัน รวมทั้งเส้นผมที่ใส่ Gel จะใช้เวลาในการรอให้เส้นผมแห้งประมาณ 30 นาที เนื่องจากต้องใส่ Gel ปริมาณมากเพื่อให้เส้นผมเกาะกันจนสามารถสร้างรูปร่างรูปทรงได้ และพบว่าเส้นผมหลังการใส่ Gel จะมีลักษณะวาวเป็นมันและเรียบติดกันเป็นก้อน ไม่เหมือนกับเส้นผมตามธรรมชาติ

ภาพที่ 32 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 1 : เส้นผมผสม Gel

(ก) เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel (ข) เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel

รูปแบบการทดลองที่ 2: เส้นผมผสม Spray แบบน้ำ สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นได้ง่ายกว่าการใช้ Gel และได้รูปร่างรูปทรงที่มีลักษณะเป็นแผ่น โดยมีความหนาและบางแตกต่างกัน รวมทั้งเส้นผมที่ใส่ Spray แบบน้ำ จะมีลักษณะวาวเป็นมันน้อยกว่าการผสมด้วย Gel แต่จัดรูปร่างรูปทรงให้เรียบยากกว่าการผสมด้วย Gel เพราะ Spray แบบน้ำ จะแห้งเร็วกว่าการใช้ Gel โดยเส้นผมลักษณะสั้นจะมีลักษณะใกล้เคียงกับเส้นผมตามธรรมชาติมากกว่าเส้นผมลักษณะยาว แต่เส้นผมจะหลุดออกจากกันง่ายมากกว่าการผสมด้วย Gel

ภาพที่ 33 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 2 : เส้นผมผสม Spray แบบน้ำ

(ก) เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Spray แบบน้ำ (ข) เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Spray แบบน้ำ

รูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมผสม Spray แบบฝุ่น สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นได้ง่ายกว่าการใช้ Gel และได้รูปร่างรูปทรงที่มีลักษณะเป็นแผ่นแบน โดยมีความหนาและบางแตกต่างกัน โดนเส้นผมที่ผสมกับ Spray แบบฝุ่น จะมีลักษณะคล้ายเส้นผมตามธรรมชาติ ซึ่งเส้นผมที่มีลักษณะยาวจะทำเป็นแผ่นได้ยากกว่าผมสั้น และเส้นผมจะไม่เกาะกันเป็นแผ่นแน่นมากนัก โดยเส้นผมที่มีลักษณะสั้น และเส้นผมที่ผสมระหว่างยาว+สั้น จะเกาะกลุ่มได้ดีกว่าเส้นผมที่มีลักษณะยาว รวมทั้งเส้นผมที่ผสมระหว่างยาว+สั้นจะมีความหนาของแผ่นมากกว่า แต่เมื่อจับหรือขยับแผ่นเส้นผม ก็พบว่าเส้นผมหลุดออกมา

ภาพที่ 34 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : เส้นผมผสม Spray แบบฝุ่น

(ก) เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Spray แบบฝุ่น (ข) เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Spray แบบฝุ่น

4.1.1.4 รูปแบบการทดลองที่ 4 : เส้นผมผสม Gel+ Spray แบบน้ำ

4.1.1.4.1 เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel+ Spray แบบน้ำ

ภาพที่ 35 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 4 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel + Spray แบบน้ำ

4.1.1.4.2 เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel+ Spray แบบน้ำ

ภาพที่ 36 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 4 : เส้นผมมีลักษณะยาวสั้นกับ Gel + Spray แบบน้ำ

4.1.1.5 รูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฟุ้ง

จากการสังเกต จะพบว่า Spray แบบฟุ้งจะแห้งเร็วกว่าและเกิดคราบหรือความเหนียวที่เส้นผมน้อยกว่า Spray แบบน้ำ ดังนั้น รูปแบบการทดลองที่ 5 จึงมีการควบคุมปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่น เพื่อทดลองหาการสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นที่มีลักษณะคล้ายเส้นผมตามธรรมชาติ แต่เส้นผมไม่หลุดออกจากกันน้อยที่สุด

4.1.1.5.1 เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel + Spray แบบฝุ่น

1) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฝุ่น อัตราส่วน Gel : Spray แบบฝุ่น = 0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

ภาพที่ 37 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้น ผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ

2) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฝุ่น อัตราส่วน Gel : Spray แบบฝุ่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

ภาพที่ 38 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ

3) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฟุ้ง อัตราส่วน Gel : Spray
แบบฟุ้ง = 1.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

ภาพที่ 39 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะเส้นผสม Gel: Spray แบบฟุ้ง = 1.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ

4.1.1.5.2 เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel + Spray แบบฟุ้ง

1) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฟุ้ง อัตราส่วน Gel : Spray
แบบฟุ้ง = 0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

ภาพที่ 40 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel : Spray แบบฟุ้ง = 0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ

2) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฟู่น อัตราส่วน Gel: Spray
แบบฟู่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

ภาพที่ 41 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel: Spray แบบฟู่น = 1
มิลลิกรัม : 3 รอบ

3) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฟู่น อัตราส่วน Gel: Spray
แบบฟู่น = 1.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

ภาพที่ 42 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel: Spray แบบฟู่น = 1.5
มิลลิกรัม : 3 รอบ

4.1.1.5.2 เส้นผมมีลักษณะสั้น+ยาวผสม Gel + Spray แบบฟู่น

1) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฟู่น อัตราส่วน Gel: Spray
แบบฟู่น = 0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

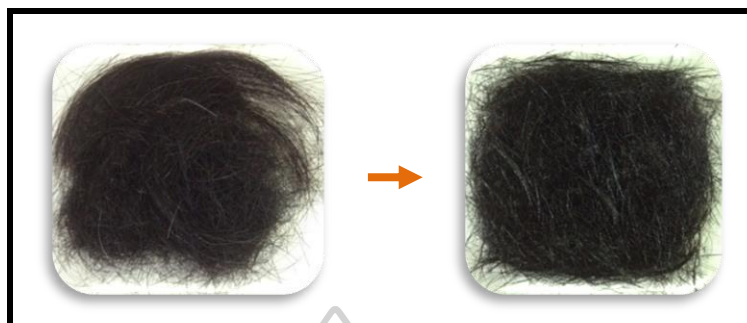
ภาพที่ 43 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้น+ยาวผสม Gel : Spray แบบฟู่น =
0.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ

2) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฟู่น อัตราส่วน Gel: Spray
แบบฟู่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

ภาพที่ 44 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้น+ยาวผสม Gel : Spray แบบฟู่น =
1 มิลลิกรัม : 3 รอบ

3) เส้นผมผสม Gel + Spray แบบฝุ่น อัตราส่วน Gel : Spray
แบบฝุ่น = 1.5 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.)

ภาพที่ 45 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมมีลักษณะสั้น+ยาวผสม Gel : Spray แบบฝุ่น = 1.5 มิลลิกรัม: 3 รอบ

ผลการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผมตามรูปแบบการทดลองที่

4-5 พบว่า

รูปแบบการทดลองที่ 4 : เส้นผมผสม Gel+ Spray แบบน้ำ สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นได้ง่ายกว่าการใช้ Gel หรือ Spray เพียงอย่างเดียวหนึ่ง และได้รูปร่างรูปทรงที่มีลักษณะเป็นแผ่น โดยมีความหนาและบางแตกต่างกัน การสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผมลักษณะสั้นจะง่ายมากกว่าเส้นผมลักษณะยาว แต่จะมีลักษณะวาวเป็นมันและแข็งตัวมากขึ้น เส้นผมดูไม่คล้ายเส้นผมตามธรรมชาติ

ภาพที่ 46 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 4 : เส้นผมผสม Gel+ Spray แบบน้ำ

(ก) เส้นผมมีลักษณะยาวผสม Gel+ Spray แบบน้ำ

(ข) เส้นผมมีลักษณะสั้นผสม Gel+ Spray แบบน้ำ

รูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมผสม Gel+ Spray แบบฝุ่น เส้นผมที่มีลักษณะสั้น,ยาว และสั้น+ยาวผสมในอัตราส่วน Gel : Spray แบบฝุ่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.) สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นได้ โดยมีความหนาและบางแตกต่างกัน และเส้นผมดูมีลักษณะคล้ายเส้นผมตามธรรมชาติ และสังเกตได้ว่าการสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผมลักษณะสั้นจะง่ายมากกว่าเส้นผมลักษณะยาว

ภาพที่ 47 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : เส้นผมผสม Gel+ Spray แบบฝุ่น
(ก) เส้นผมลักษณะสั้น (ข) เส้นผมลักษณะยาว (ค) เส้นผมลักษณะยาวผสมสั้น

4.1.2 การทดลองสร้างรูปทรงแบบ 3 มิติจากเส้นผม

การทดลองสร้างรูปทรงแบบ 3 มิติจากเส้นผม ได้นำเอาผลการทดลองจากการสร้างรูปทรงแบบแผ่นโดยการใช้ Gel + Spray แบบฝุ่น อัตราส่วน Gel : Spray แบบฝุ่น = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.) จะมีลักษณะคล้ายเส้นผมตามธรรมชาติ และใช้เวลา น้อยมากที่สุดในการทำให้แข็งตัวและแห้งเร็ว มาใช้เป็นบรรทัดฐานในการทดลองสร้างรูปทรงแบบ 3 มิติจากเส้นผม

4.1.2.1 รูปแบบการทดลองที่ 1 : รูปทรงแบบพัด

ภาพที่ 48 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 1 : รูปทรงแบบพัด

4.1.2.2 รูปแบบการทดลองที่ 2 : รูปทรงแบบทรงโค้งขึ้น

ภาพที่ 49 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 2 : รูปทรงแบบทรงโค้งขึ้น
 (ก) เส้นผมลักษณะยาว (ข) เส้นผมลักษณะสั้น

4.1.2.3 รูปแบบการทดลองที่ 3 : รูปทรงแบบทรงกระบอก

ภาพที่ 50 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 3 : รูปทรงแบบทรงกระบอก

4.1.2.4 รูปแบบการทดลองที่ 4 : รูปทรงแบบทรงกรวย

ภาพที่ 51 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 4 : รูปทรงแบบทรงกรวย

4.1.2.5 รูปแบบการทดลองที่ 5 : รูปทรงแบบครึ่งวงกลม

ภาพที่ 52 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 5 : รูปทรงแบบครึ่งวงกลม

(ก) รูปทรงแบบครึ่งวงกลมแบบหนา (ข) รูปทรงครึ่งวงกลมแบบไม่หนา

4.1.2.6 รูปแบบการทดลองที่ 6 : รูปทรงแบบทรงกลม

ภาพที่ 53 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 6 : รูปทรงแบบทรงกลม

4.1.2.7 รูปแบบการทดลองที่ 7 : รูปทรงแบบทรงวงรี (ทรงไข่)

ภาพที่ 54 ภาพแสดงรูปแบบการทดลองที่ 7 : รูปทรงแบบทรงวงรี (ทรงไข่)

ผลการทดลองสร้างรูปร่างและรูปทรงแบบ 3 มิติจากเส้นผม พบว่า การสร้างรูปทรงแบบ 3 มิติโดยการใช้ Gel + Spray แบบฟุ้ง อัตราส่วน Gel : Spray แบบฟุ้ง = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.) สามารถสร้างเป็นรูปทรงได้หลากหลายรูปทรง แต่ยังมีเส้นผมหลุดเล็กน้อย

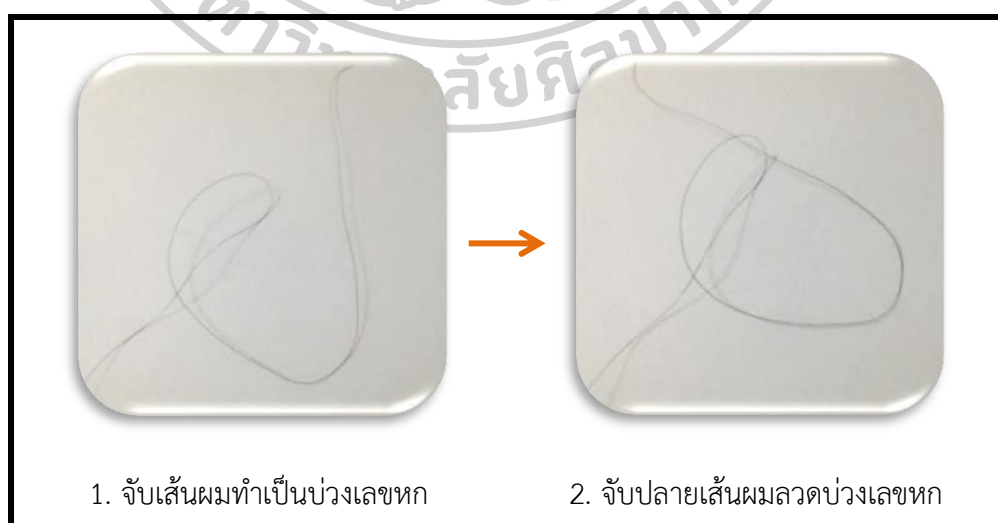
จากการทดลองสร้างรูปร่างและรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม สามารถสรุปผลการทดลองได้ว่า เส้นผมที่ผสม Gel, Spray แบบน้ำ และ Spray แบบฟุ้ง สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นได้ และได้รูปร่างรูปทรงที่มีลักษณะเป็นแผ่น โดยมีความหนาและบางแตกต่างกัน โดยโดนเส้นผมที่ผสมกับ Spray แบบน้ำและแบบฟุ้ง จะมีลักษณะคล้ายเส้นผมตามธรรมชาติ แต่เส้นผมจะหลุดออกจากกันง่ายมากกว่าการผสมด้วย Gel เนื่องจากการพ่น Spray แบบน้ำหรือแบบฟุ้ง จะพ่นภายนอกให้เกาะกัน ซึ่งจะพ่นในปริมาณไม่มากนัก เพราะพ่นมากเกินไปเส้นผมจะเปียกจับกลุ่มเป็นก้อนๆ สกปรกจากเส้นผมที่มีลักษณะยาว ดังนั้น รูปแบบการทดลองที่ 4 - 5 จึงเป็นการทดลองเพื่อสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นให้มีการยึดเกาะที่ติ่มมากขึ้น โดยการนำเส้นผมผสม Gel + Spray แบบน้ำและแบบฟุ้ง โดยการสร้างรูปร่างและรูปทรงแบบแผ่นโดยการใช้ Gel + Spray แบบฟุ้ง อัตราส่วน Gel : Spray แบบฟุ้ง = 1 มิลลิกรัม : 3 รอบ (พ่นห่างจากวัสดุ 10 ซม.) ของเส้นผมที่มีลักษณะสั้น ยาวและลักษณะยาว+สั้น สามารถทำให้เส้นผมเกาะตัวเป็นรูปทรงได้ดีที่สุด และมีผมหลุดน้อยที่สุด เส้นผมมีลักษณะคล้ายเส้นผมตามธรรมชาติ

จากการสรุปผลการทดลองสร้างรูปร่างและรูปทรงต่างๆ จากเส้นผมดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เส้นผมที่มีลักษณะเป็นเส้นเล็กมากๆ มีขนาดเล็กและบาง ที่ให้ความรู้สึกความอ่อนโยน สามารถสร้างรูปร่างและรูปทรงแบบแผ่น แบบ 3 มิติได้สำเร็จ โดยเส้นผมที่มีลักษณะรูปร่างแบบแผ่นจะมีความโปร่งบางถึงทึบ มีความหนา มีลักษณะที่จะสามารถนำไปสร้างรูปทรงได้ และสามารถสร้างรูปทรงที่มีมวล มีปริมาตรภายในได้โดยใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์เข้ามาประกอบการ และ “รูปร่างรูปทรง” ที่เกิดขึ้นนั้นกลับให้ความรู้สึกอ่อนโยน หนาแน่น

4.2 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการมัด

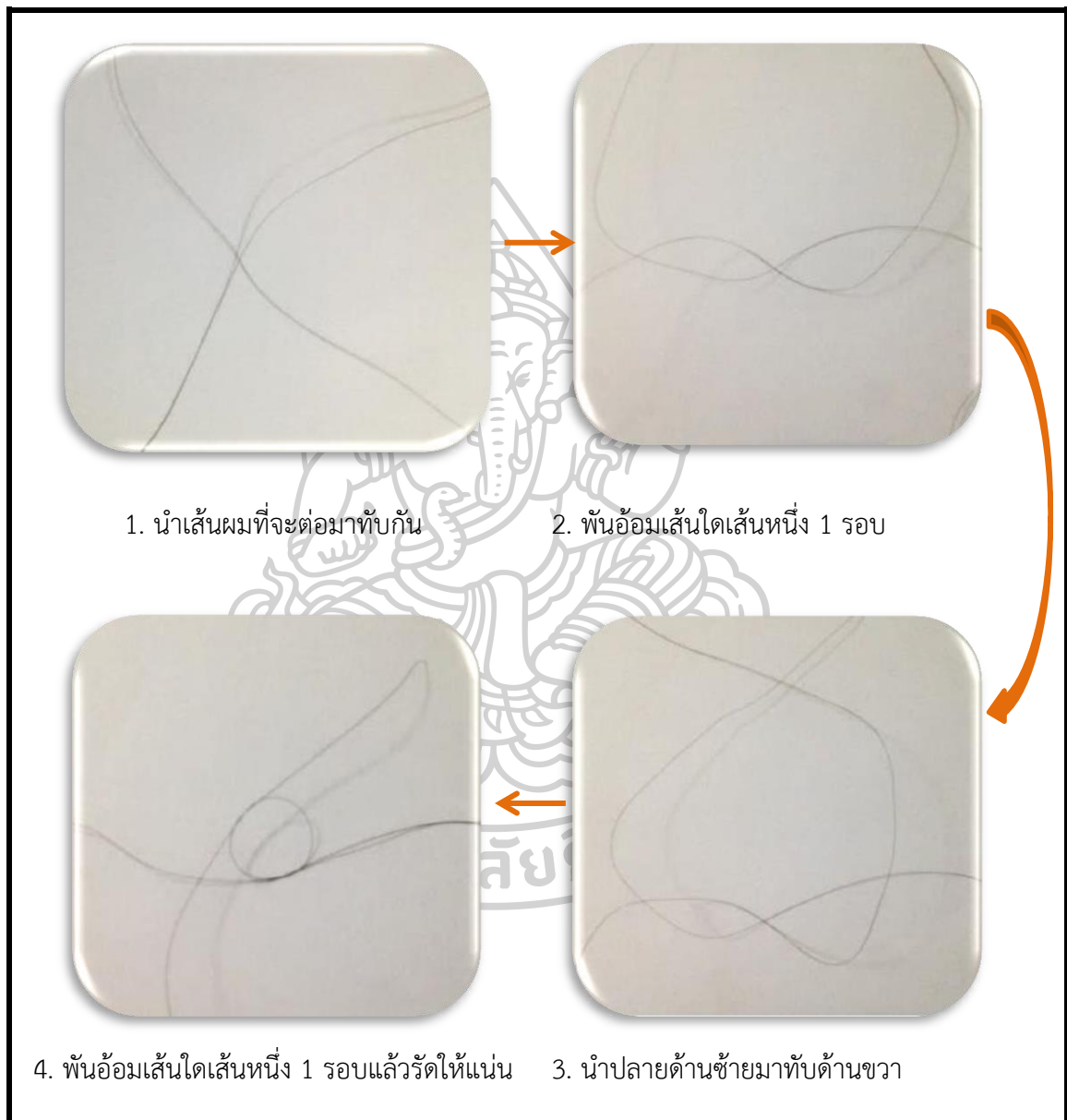
จากการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมเส้นเล็กๆ สามารถขึ้นเป็นแผ่น สามารถขึ้นเป็นรูปทรงที่มีมวล และมีปริมาตรภายในได้โดยการใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์เข้ามาประกอบการ ในทางกลับกันจึงควรมีการทดลองดูว่าเส้นผมสามารถสร้างสรรค์สิ่งใดได้บ้างหากปราศจากเครื่องมือและสารสังเคราะห์ จึงได้นำเสนอวิธีการทดลองเส้นผมด้วยวิธีการมัด ซึ่งเป็นวิธีการผูกมัดเส้นผมเข้าด้วยกัน เนื่องจากวิธีการมัดเป็นวิธีที่ไม่ต้องใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์เข้ามาประกอบ โดยการทดลองเส้นผมด้วยวิธีการมัดนี้เป็นการทดลองเพื่อค้นหาคุณค่าหรือความรู้สึกถึงความลึกซึ้งที่เกิดจากการมัดเส้นผม ซึ่งมีรูปแบบการทดลอง 2 รูปแบบ ดังนี้

4.2.1 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม เป็นการนำเส้นผมมามัดให้เป็นปม 2 ปม บนเส้นผมเส้นเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกัน ในการทดลองได้กำหนดให้เพิ่มเส้นผมครั้งละ 1 เส้น เข้าไปเพิ่มในการมัดแต่ละครั้ง และเก็บรวบรวมผลการทดลองเมื่อเส้นผมนั้นไม่สามารถมัดกันได้แน่นอนหา โดยมีลักษณะการมัดดังภาพที่ 55

ภาพที่ 55 ภาพแสดงวิธีการมัดเส้นผม

4.2.2 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อกัน เป็นการนำเส้นผมมามัดต่อกัน ในการทดลองได้กำหนดให้เพิ่มเส้นผมครั้งละ 1 เส้น เข้าไปเพิ่มในการมัดแต่ละครั้ง และเก็บรวบรวมผลการทดลองเมื่อเส้นผมนั้นไม่สามารถมัดกันได้แน่นอน โดยมีลักษณะการมัดต่อกันดังภาพที่ 56

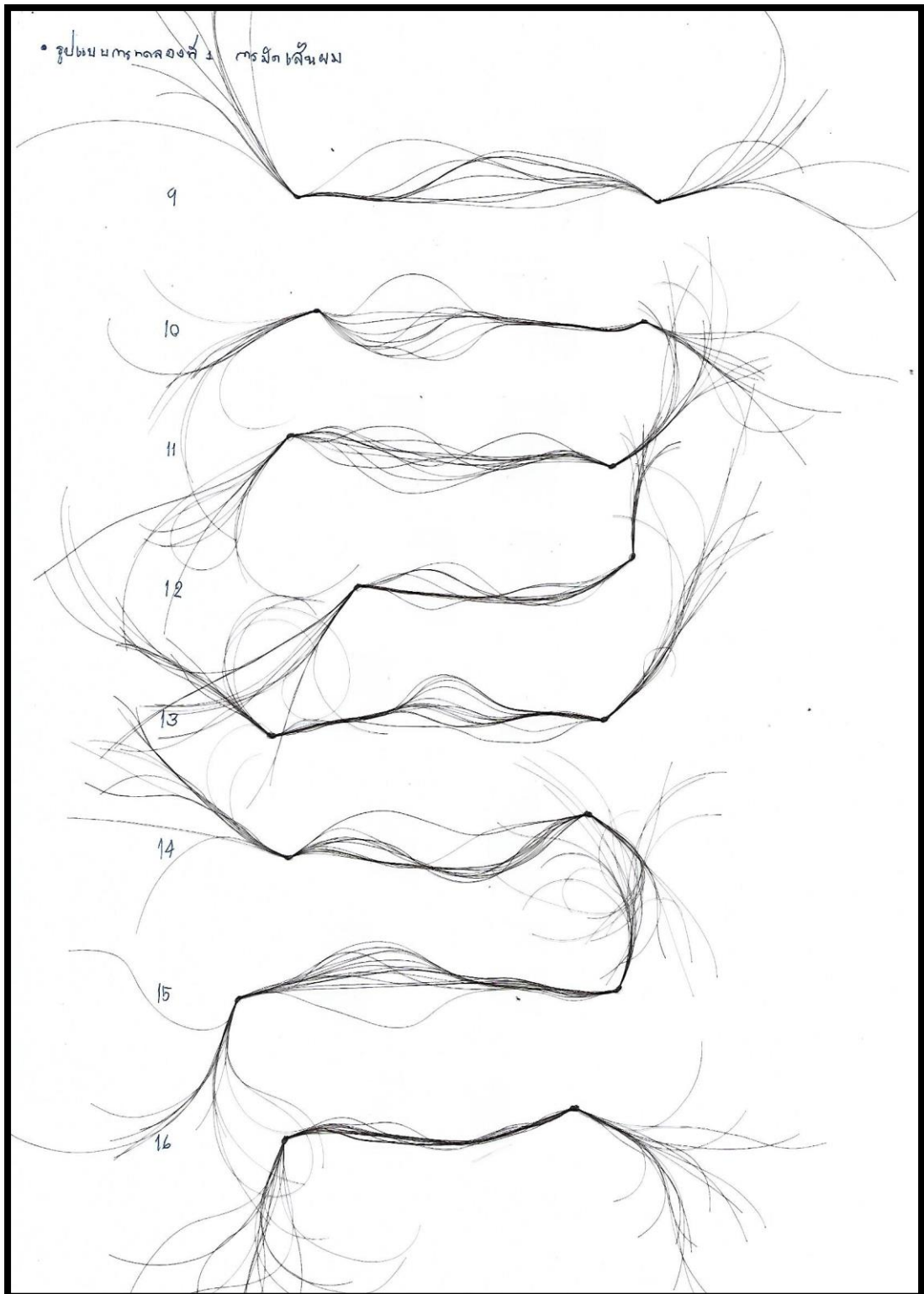

ภาพที่ 56 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนวิธีการมัดเส้นผมต่อกัน

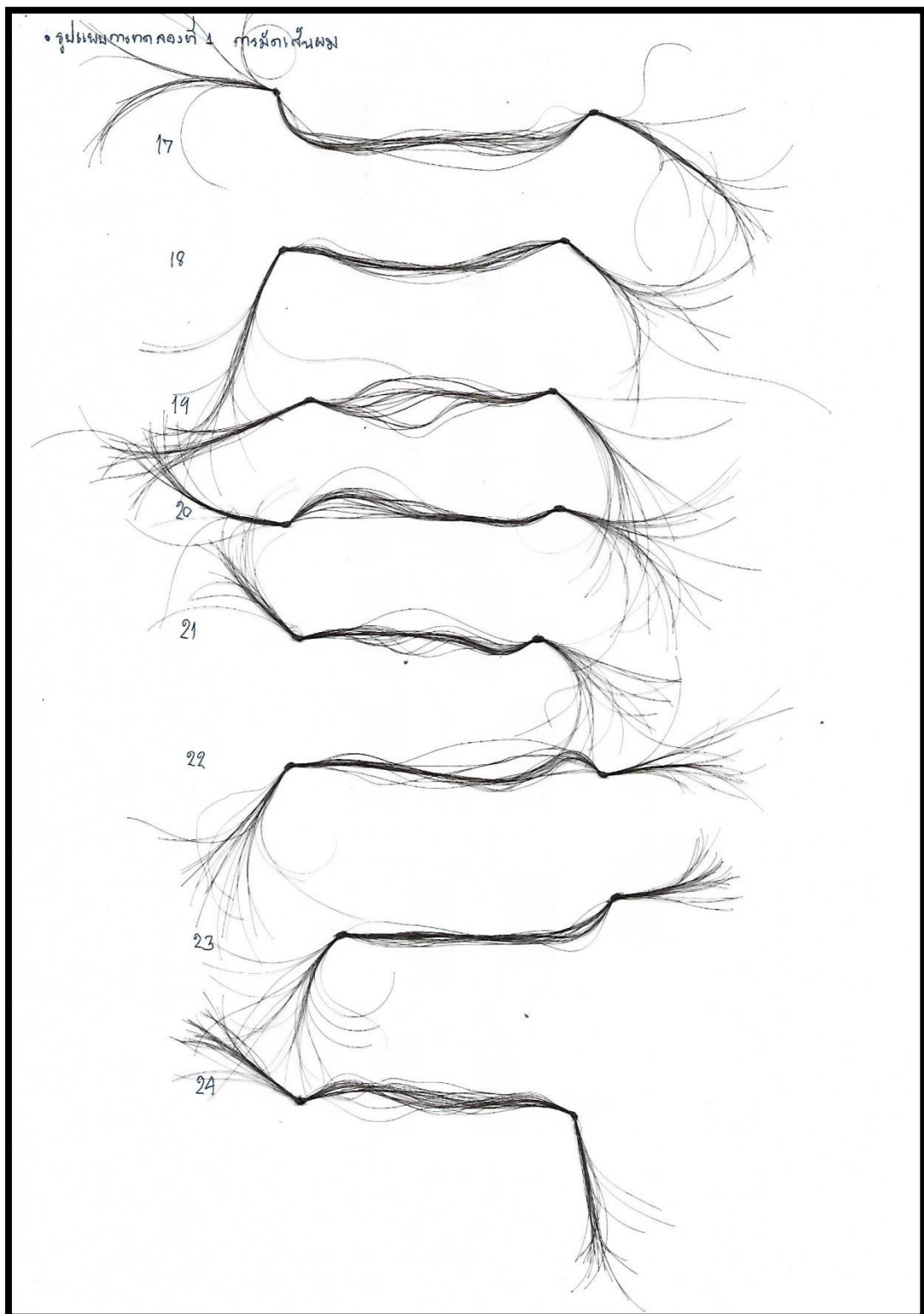
4.2.1 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม

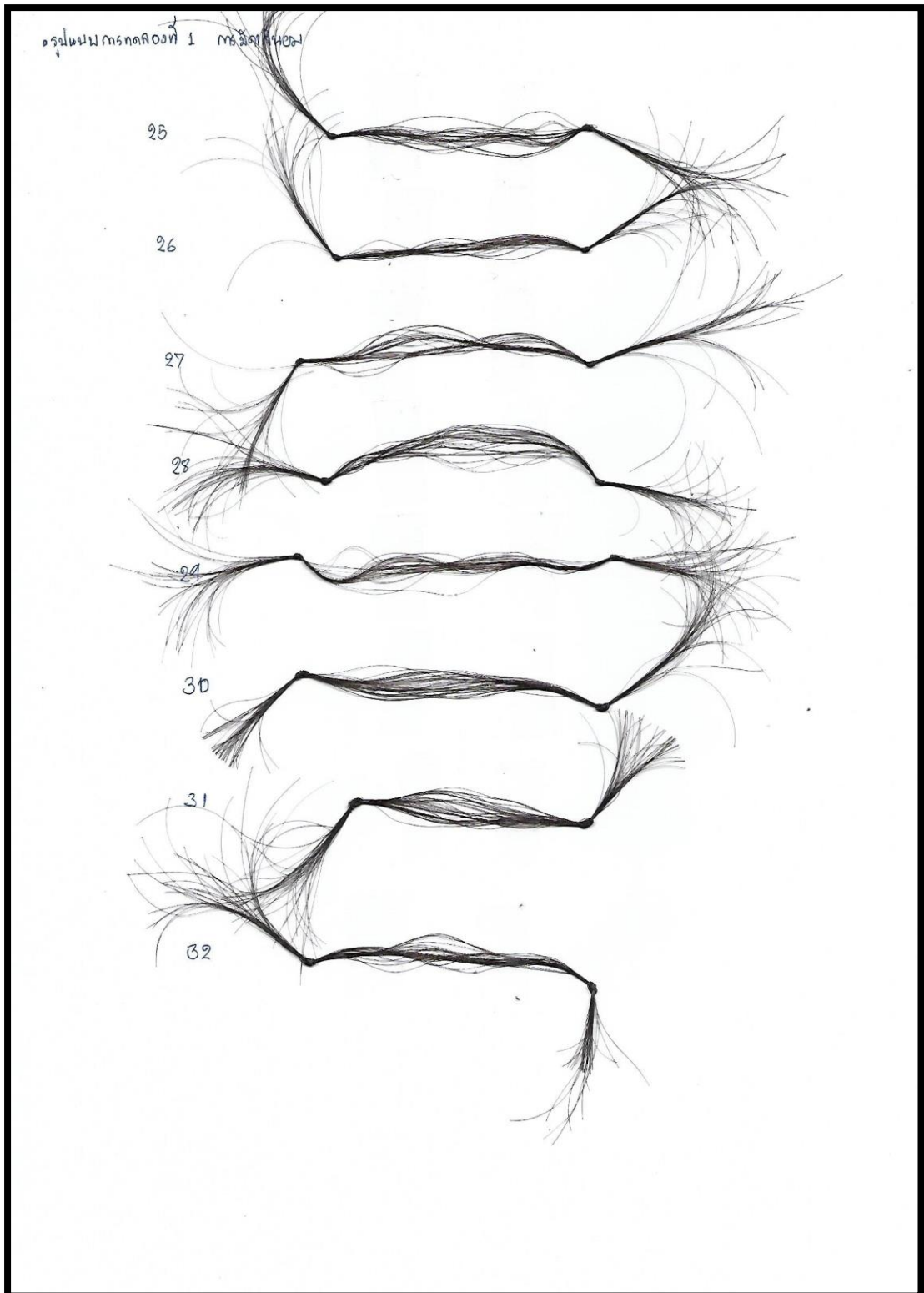
ภาพที่ 57 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม
ลำดับที่ 1 - 8

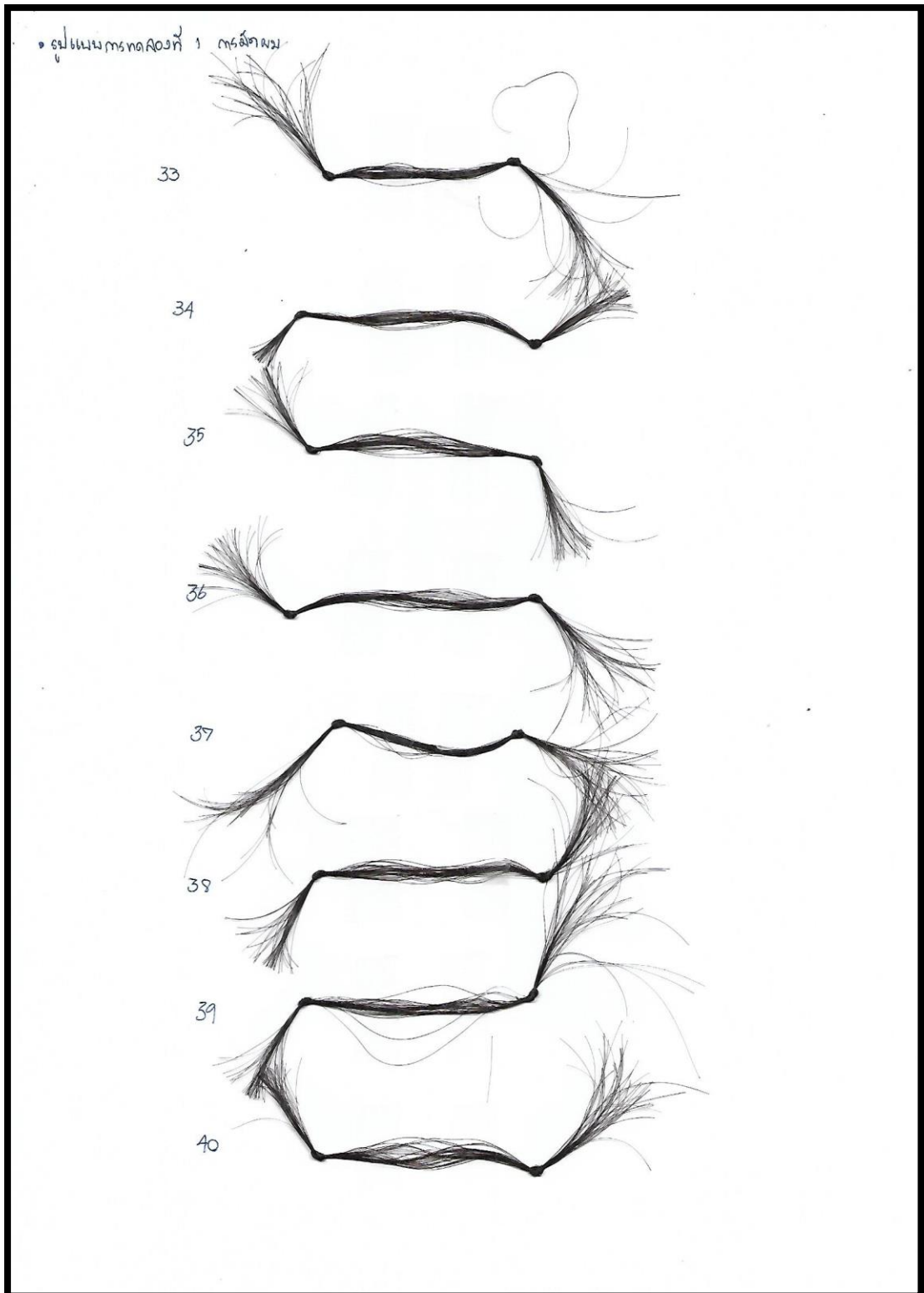
ภาพที่ 58 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม
ลำดับที่ 9 - 16

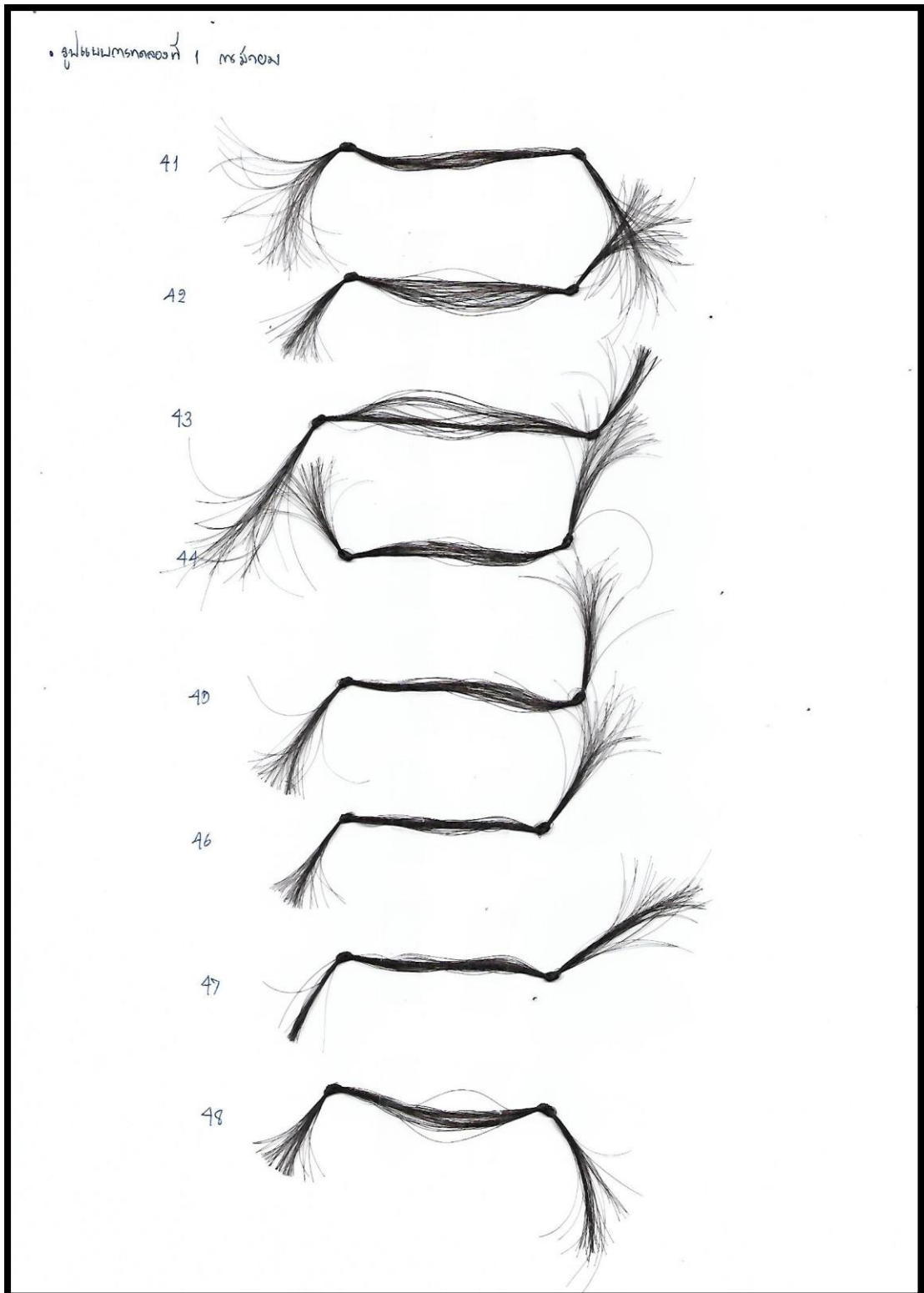
ภาพที่ 59 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม ลำดับที่ 17 - 24

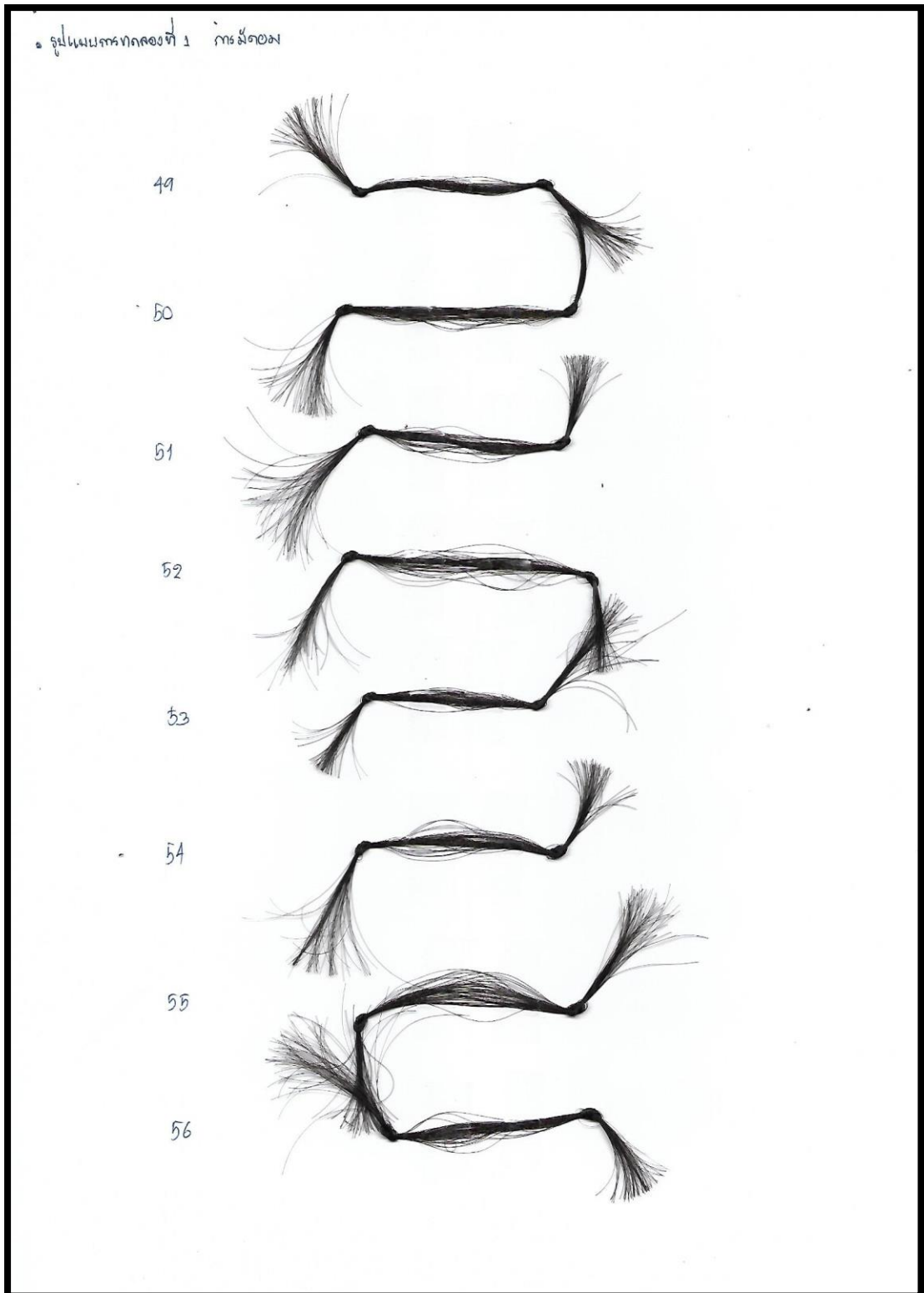
ภาพที่ 60 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม
ลำดับที่ 25 - 32

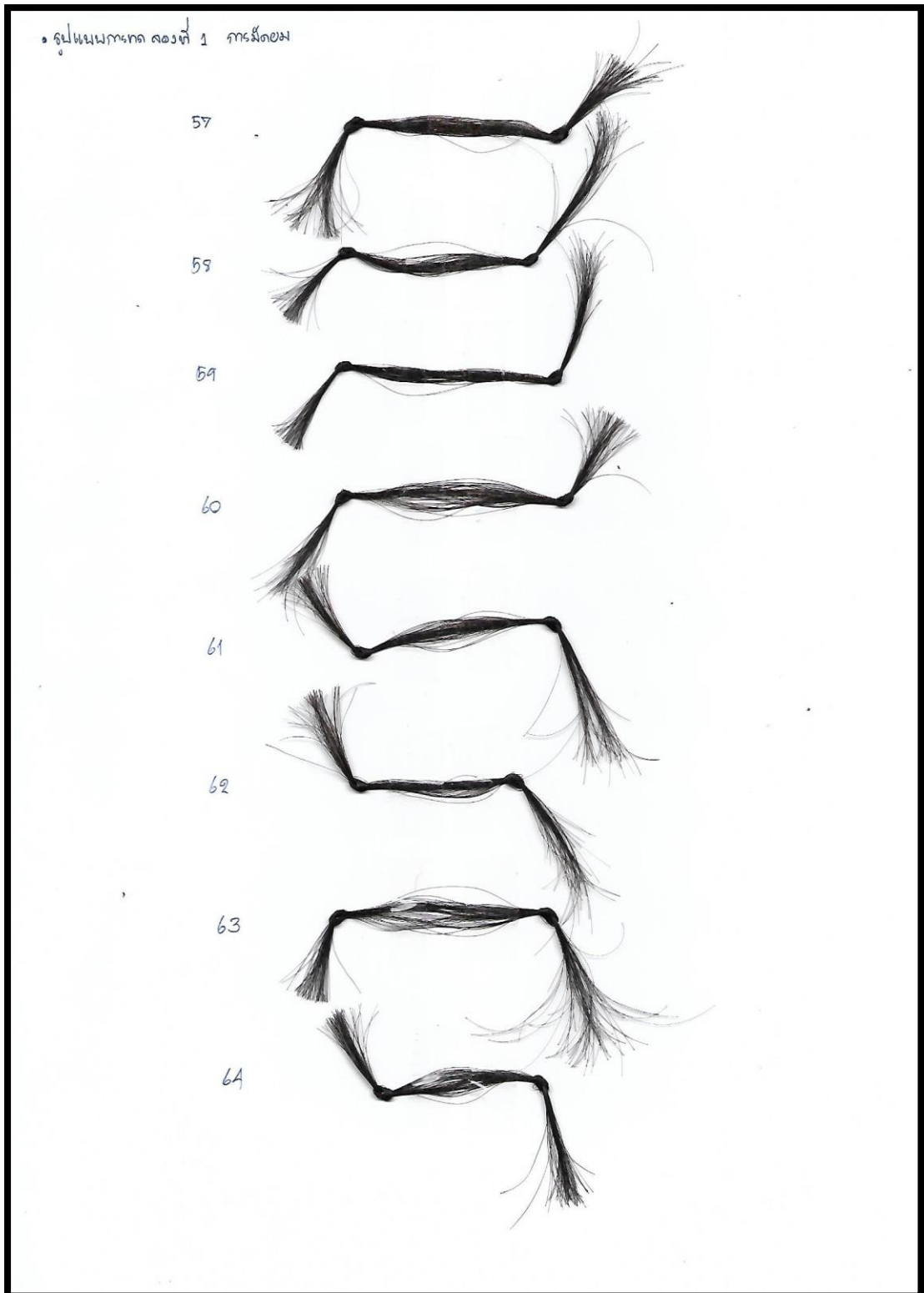
ภาพที่ 61 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม
ลำดับที่ 33 - 40

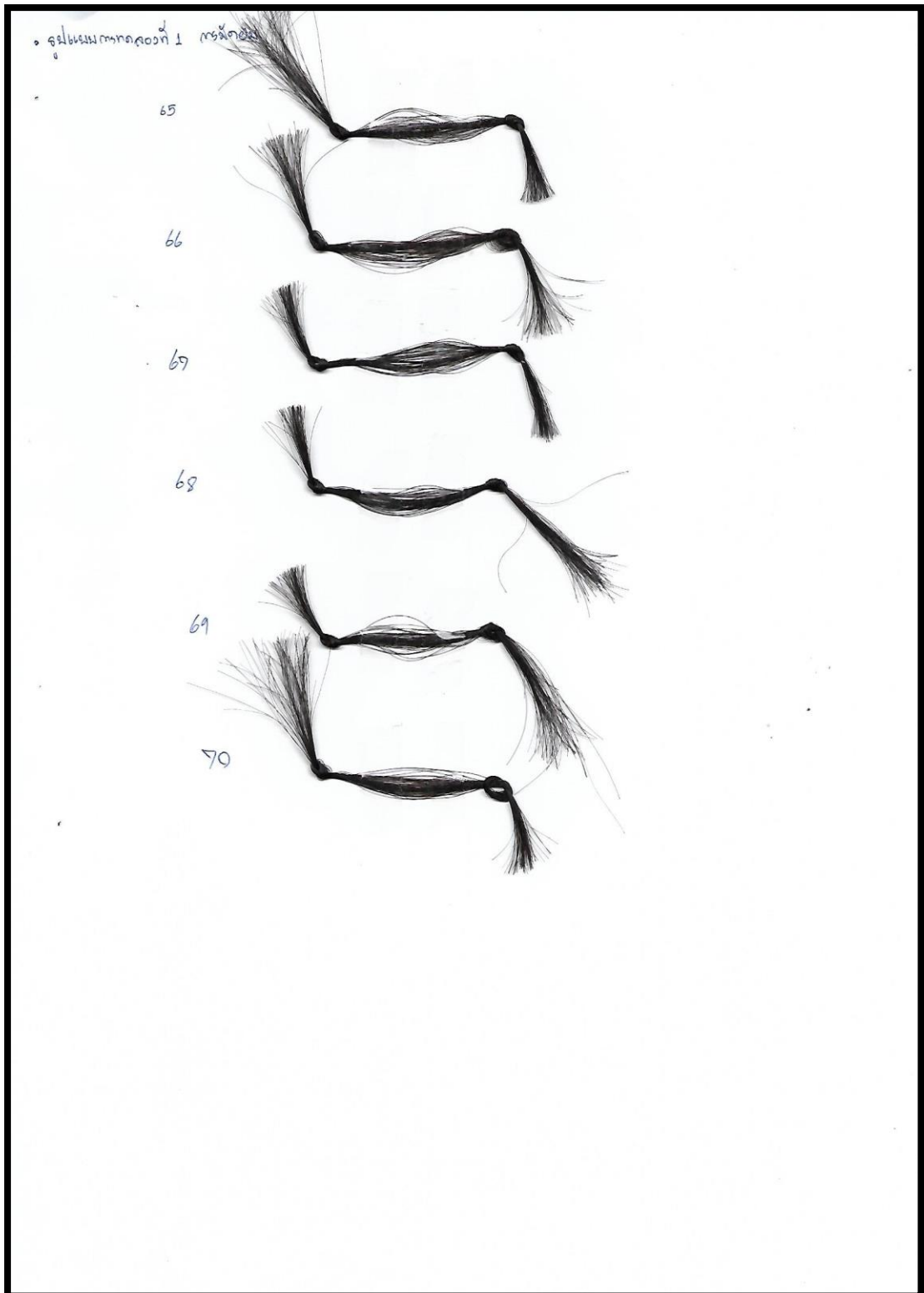
ภาพที่ 62 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม
ลำดับที่ 41 - 48

ภาพที่ 63 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม
ลำดับที่ 49 - 56

ภาพที่ 64 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม
ลำดับที่ 57 - 64

ภาพที่ 65 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม
ลำดับที่ 65 - 70

ผลการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผม

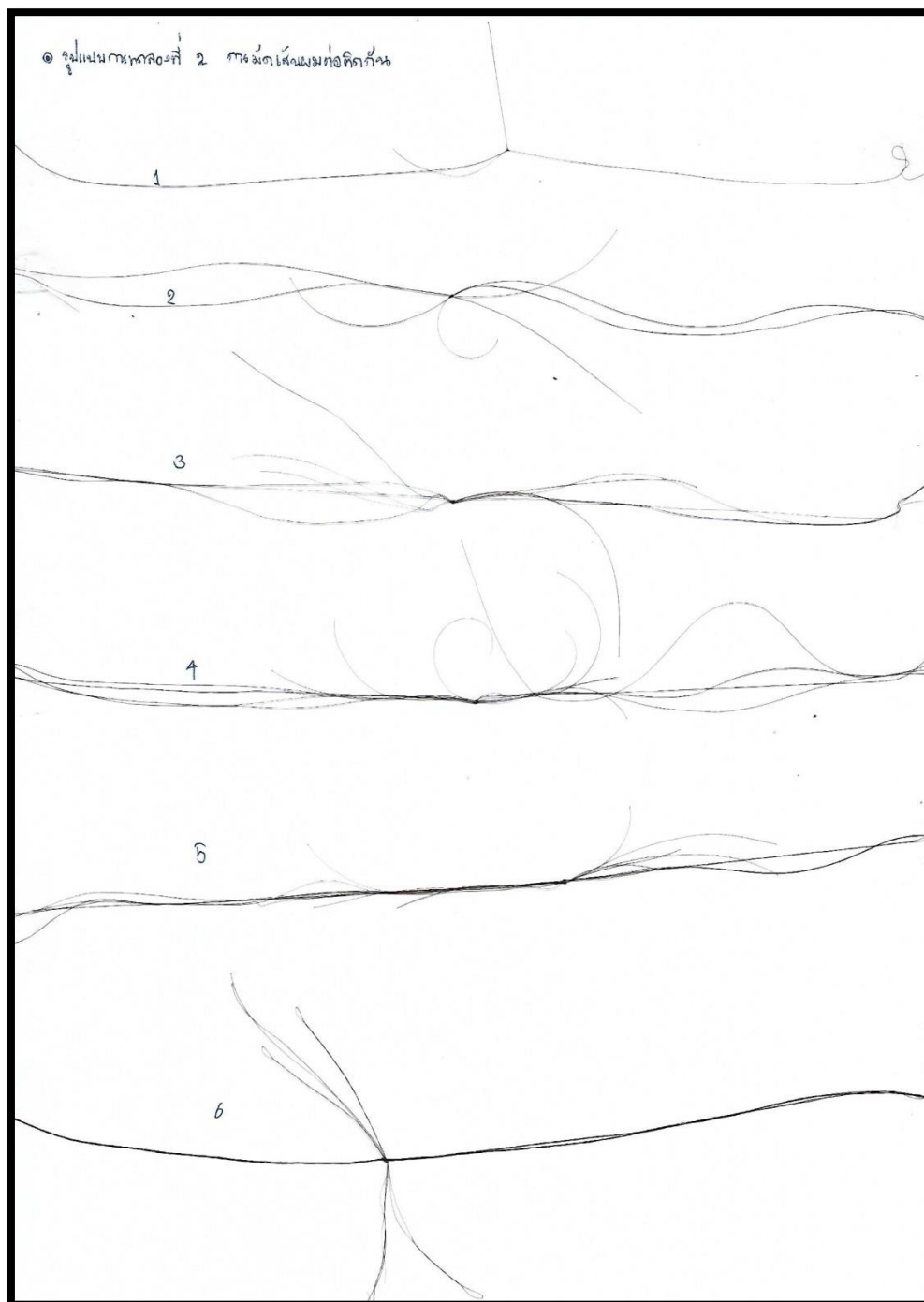
พบว่า

เส้นผมลำดับที่ 1 - 2	เส้นผมสามารถมัดได้ แต่สามารถดึงขาดได้ง่ายบริเวณตำแหน่งที่มัด
เส้นผมลำดับที่ 3 - 5	เส้นผมสามารถมัดได้ หากดึงซ้ำๆ เส้นผมบางเส้นสามารถขาดได้
เส้นผมลำดับที่ 6 - 8	เส้นผมสามารถมัดได้แน่นและไม่คลายออกจากกัน ดึงซ้ำๆ เส้นผมไม่ขาด
เส้นผมลำดับที่ 9 - 12	เส้นผมสามารถมัดได้แน่นแม้จำนวนเส้นผมจะมากขึ้น และไม่คลายออกจากกัน รวมทั้งดึงซ้ำๆ เส้นผมไม่ขาด
เส้นผมลำดับที่ 13 - 29	เส้นผมสามารถมัดได้ ดึงซ้ำๆ เส้นผมไม่ขาดออกจากกัน แต่เส้นผมเริ่มคลายตัวเล็กน้อยหลังการมัด
เส้นผมลำดับที่ 30 - 53	เส้นผมสามารถมัดได้ แต่เส้นผมคลายตัวเล็กน้อยหลังการมัด แต่เส้นผมเป็นปมชิดกัน (ไม่มีช่องว่าง) ขนาดของปมมีความหนาตามจำนวนของเส้นผม
เส้นผมลำดับที่ 54 - 61	เส้นผมสามารถมัดได้ แต่เส้นผมคลายตัวหลังการมัด สามารถเห็นเป็นช่องว่างเล็กน้อย
เส้นผมลำดับที่ 64 - 68	เส้นผมสามารถมัดได้ แต่เส้นผมคลายตัวหลังการมัด สามารถเห็นเป็นช่องว่างได้อย่างชัดเจน
เส้นผมลำดับที่ 69 - 70	เส้นผมสามารถมัดได้ แต่เส้นผมคลายตัวหลังการมัด สามารถเห็นเป็นช่องว่างขยายตัวมากขึ้น

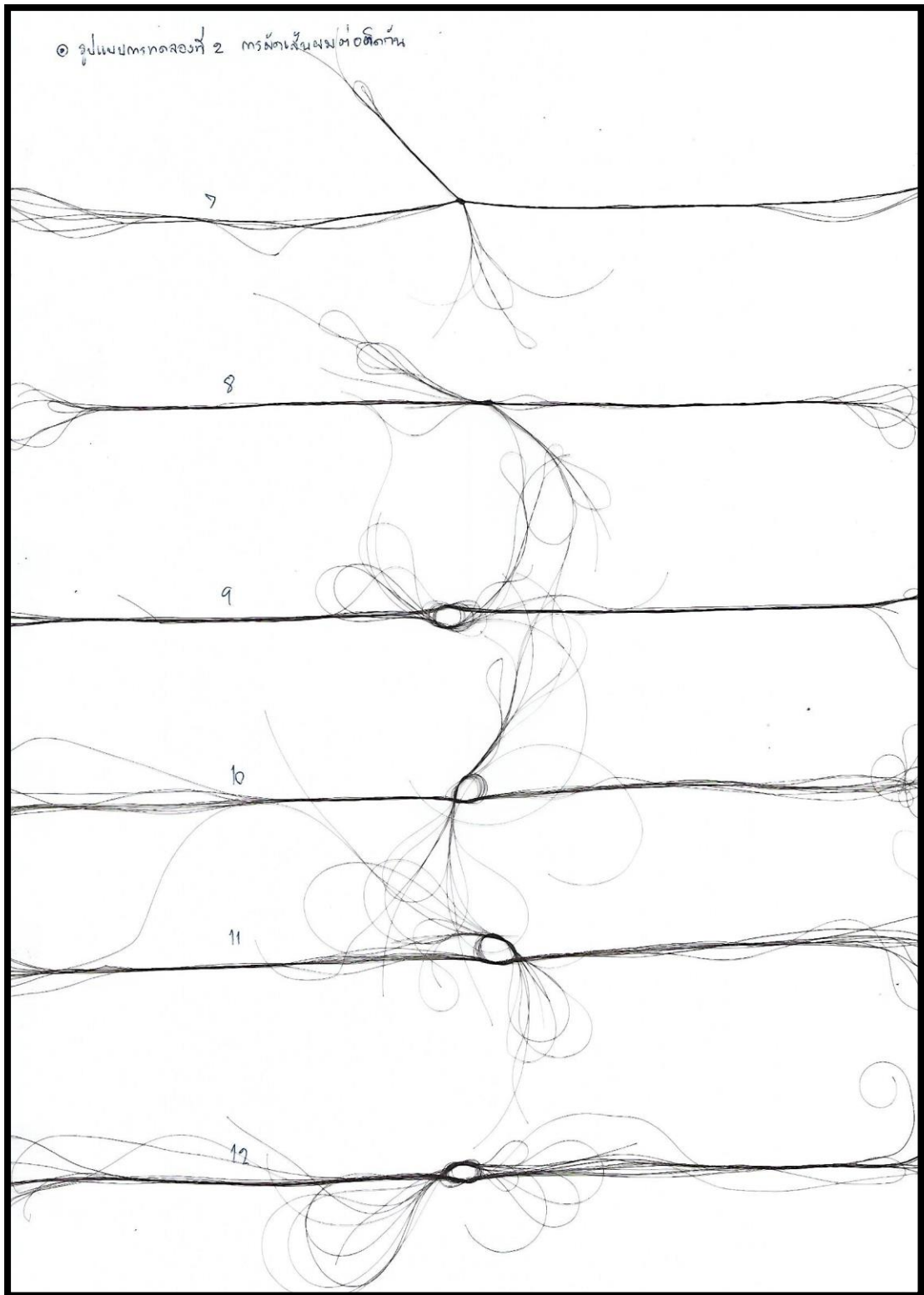

4.2.2 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผม

ต่อกัน

ภาพที่ 66 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อกัน ลำดับที่ 1 - 6

ภาพที่ 67 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อกัน ลำดับที่ 7 - 12

ผลการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อกัน

พบว่า

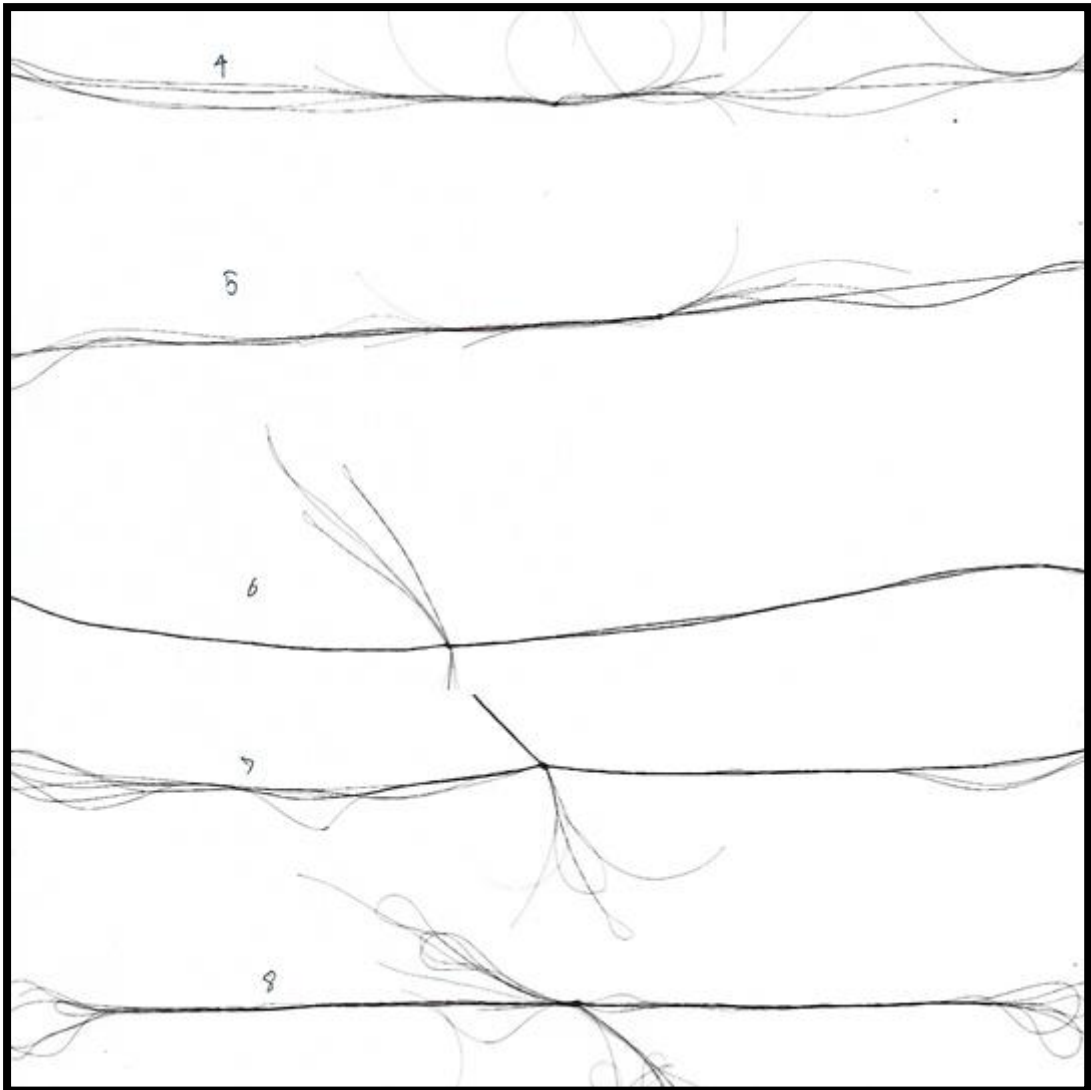
- เส้นผมลำดับที่ 1 - 3 เส้นผมสามารถมัดได้ หากดึงซ้ำๆ เส้นผมบางเส้นสามารถขาดได้
- เส้นผมลำดับที่ 4 - 6 เส้นผมสามารถมัดได้แน่นและไม่คลายออกจากกัน ดึงซ้ำๆ เส้นผมไม่ขาด
- เส้นผมลำดับที่ 7 - 8 เส้นผมสามารถมัดได้ แต่เส้นผมคลายตัวเล็กน้อยหลังการมัด ขนาดของปมมีความหนาตามจำนวนของเส้นผม
- เส้นผมลำดับที่ 9 - 12 เส้นผมสามารถมัดได้ แต่เส้นผมคลายตัวหลังการมัด สามารถเห็นเป็นช่องว่างได้อย่างชัดเจน และดึงซ้ำๆ กันปมก็จะคลายออกจากกันทุกครั้ง

จากการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการมัด สามารถสรุปผลการทดลอง

ได้ว่า เส้นผมลำดับที่ 1 - 12 จากการทดลองมัดเส้นผม และเส้นผมลำดับที่ 1 - 8 จากการทดลองการมัดเส้นผมต่อกัน สามารถมัดกันได้แน่น เส้นผมที่มัดแล้วไม่คลายออกจากกัน แต่กลุ่มของเส้นผมที่มีลักษณะอ่อนนุ่มจนทำให้มัดได้แน่น และแข็งแรงไม่ขาดออกจากกัน และดึงซ้ำๆ เส้นผมไม่ขาดออกจากกัน คือ เส้นผมลำดับที่ 6 - 12 จากการทดลองมัดเส้นผม และเส้นผมลำดับที่ 4 - 8 จากการทดลองมัดเส้นผมต่อกัน

ภาพที่ 68 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 1 : การมัดเส้นผมลำดับที่ 6 - 12 ที่สร้างด้านความหนาแน่นและมัดกันได้แน่น

ภาพที่ 69 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม รูปแบบที่ 2 : การมัดเส้นผมต่อกัน ลำดับที่ 4 – 8 ที่สร้างด้านความหนาแน่นและมัดกันได้แน่น

จากการสรุปผลการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการมัดเส้นผมต่อกันดังกล่าว จะเห็นได้ว่า จากเส้นผมเส้นเล็กๆ สามารถทำให้เกิดรูปร่างที่มีมวลความหนาแน่น ด้วยวิธีการผูกมัดเส้นผมเข้าด้วยกัน โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์เข้ามาประกอบ ทำให้เกิดรูปร่างแบบเส้น ซึ่งรูปร่างแบบเส้นนั้นมีมวลความหนาแน่นมากขึ้นตามการเพิ่มจำนวนเส้นผม ซึ่งรูปร่างแบบเส้นที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะอ่อนตัวและผูกมัดกันได้อย่างแน่น ไม่คลายออกจากกัน และเส้นผมไม่ขาด ซึ่ง “ความหนาแน่น” ที่เกิดขึ้นนี้ยังแฝงไปด้วยความรู้สึกความอ่อนโยนจากเส้นผมแต่ละเส้น

4.3 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรงของเส้นผม

จากการทดลองสร้างรูปร่างและรูปทรงของเส้นผม สามารถสร้างรูปร่างและรูปทรงต่างๆ ได้โดยการใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ประกอบ ทำให้เกิดรูปร่างแบบแผ่นที่โปร่ง และรูปทรงที่มีมวล มีปริมาตรภายในได้ รวมทั้งสามารถสร้างรูปร่างแบบเส้นที่มีมวลความหนาแน่น ด้วยวิธีการผูกมัดเส้นผมเข้าด้วยกัน โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์เข้ามาประกอบ ซึ่งทั้งสองการทดลองนั้นทำให้รู้ว่าเส้นผมเส้นเล็กๆ ที่ให้ความรู้สึกอ่อนโยนนั้น สามารถสร้างเป็นรูปร่าง รูปทรงที่มีมวล มีปริมาตรภายใน และมีความหนาแน่นได้ แต่ในทางกลับกัน ดังนั้น ถ้าหากเราไม่สามารถจัดการรูปร่างรูปทรงได้นั้น การทดลองว่าเส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้นั้นสามารถสร้างคุณค่าหรือความรู้สึกที่ลึกซึ้งซึ่งจริงได้หรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการค้นหาคุณค่าและความรู้สึกที่ลึกซึ้งในการรับน้ำหนักของเส้นผม และเป็นการค้นหาศักยภาพของเส้นผมในด้านของความแข็งแรง

การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรงของเส้นผม ได้นำหลักการผูกมัดทำให้เกิดความหนาแน่นมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ โดยใช้วิธีการถ่วงน้ำหนักด้วยการผูก ร้อยเส้นผมกับตัวนอต 2.5 ที่มีลักษณะวงในเป็นรูปทรงกลมและวงนอกเป็นรูปทรงหกเหลี่ยม รวมทั้งมีน้ำหนัก 3.09 กรัม/นอต 1 ตัว โดยกำหนดมัดเส้นผมเพื่อถ่วงน้ำหนักลงมายาวประมาณ 14 เซนติเมตร โดยใช้เวลาในการทดลอง 30 วัน จึงเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

ภาพที่ 70 ภาพแสดงลักษณะการผูกร้อยเส้นผมกับตัวนอต

4.3.1 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม เป็นการทดลองหาค่าศักยภาพของเส้นผมเพียง 1 เส้น ว่ามีความแข็งแรงจนสามารถรับน้ำหนักของตัวนอตได้มากที่สุดเท่าไร และจำนวนตัวนอตหรือน้ำหนักเท่าไรที่สะท้อนให้เห็นถึงเส้นผม 1 เส้นที่ให้ความรู้สึกอ่อนโยน แต่กลับให้ความรู้สึกความแข็งแรง

4.3.2 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 2 : สมดุลความแข็งแรงของเส้นผม เป็นการนำหลักการผูกมัดทำให้เกิดความหนาแน่นมาใช้ในการทดลอง โดยยึดผลการทดลองรูปแบบที่ 1 เป็นบรรทัดฐานในการทดลอง

4.3.1 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม

ภาพที่ 71 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม ลำดับที่ 1 - 9

ภาพที่ 72 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม ลำดับที่ 10 - 16

ภาพที่ 73 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม ลำดับที่ 17 - 25

ผลการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 :

การรับน้ำหนักของเส้นผมพบว่า

เส้นผมลำดับที่ 1-2	เส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้ เส้นผมไม่ขาด
เส้นผมลำดับที่ 3-9	เส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้ เส้นผมไม่ขาด แต่มีความยาวเพิ่มขึ้นประมาณ 0.5-1 เซนติเมตร
เส้นผมลำดับที่ 10-12	เส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้ เส้นผมไม่ขาด แต่มีความยาวเพิ่มขึ้นประมาณมากกว่า 1 เซนติเมตร
เส้นผมลำดับที่ 13-14	เส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้ เส้นผมไม่ขาด แต่มีความยาวเพิ่มขึ้นประมาณ 3 เซนติเมตร
เส้นผมลำดับที่ 15-19	เส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้ และเส้นผมยืดตัวมากกว่า 3 เซนติเมตร เส้นผมสามารถทนต่อการรับน้ำหนักได้สูงสุดประมาณ 28 วัน จึงจะขาดในที่สุด
เส้นผมลำดับที่ 20-23	เส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้ และเส้นผมยืดตัวมากกว่า 3 เซนติเมตร เส้นผมสามารถทนต่อการรับน้ำหนักได้สูงสุดประมาณ 20 วัน จึงจะขาดในที่สุด
เส้นผมลำดับที่ 24-25	เส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้ และเส้นผมยืดตัวมากกว่า 3 เซนติเมตร เส้นผมสามารถทนต่อการรับน้ำหนักได้สูงสุดประมาณ 13 วัน จึงจะขาดในที่สุด โดยรับน้ำหนักได้สูงถึง $25 \times 3.09 = 77.25$ กรัม
เส้นผมลำดับที่ 26	เส้นผมขาดทันทีที่ยกสูงขึ้น

4.3.2 การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 2

: สมดุลความแข็งแรงของเส้นผม

จากการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม ทำให้ทราบว่าเส้นผมที่ถูกกระทำด้วยการมัด พบว่า กลุ่มของเส้นผมที่มีลักษณะอ่อนนุ่มจนทำให้มัดได้แน่น และแข็งแรงไม่ขาดออกจากกัน และดึงซ้ำๆ เส้นผมไม่ขาดออกจากกัน คือ เส้นผมลำดับที่ 6 - 12 จากการทดลองมัดเส้นผม และเส้นผมลำดับที่ 4 - 8 จากการทดลองมัดเส้นผมต่อกัน ดังนั้น จึงได้นำผลการทดลองดังกล่าวมาใช้เป็นบรรทัดฐานในการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม คือ เส้นผมลำดับที่ 4 - 12

4.3.2.1 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน

4 เส้น

ภาพที่ 74 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 4 เส้น

4.3.2.2 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม: เส้นผมจำนวน

5 เส้น

ภาพที่ 75 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 5 เส้น

4.3.2.3 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน

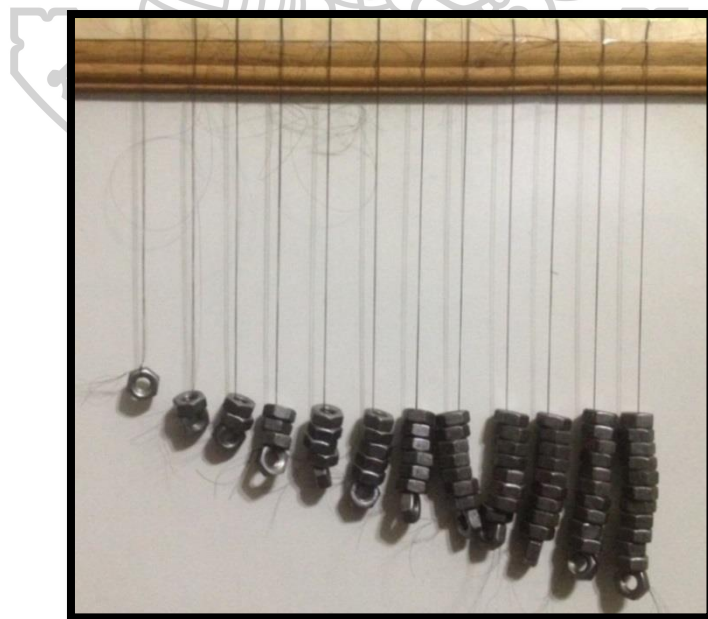
6 เส้น

ภาพที่ 76 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 6 เส้น

4.3.2.4 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน

7 เส้น

ภาพที่ 77 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 7 เส้น

4.3.2.5 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน

8 เส้น

ภาพที่ 78 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 8 เส้น

4.3.2.6 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน

9 เส้น

ภาพที่ 79 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 9 เส้น

4.3.2.7 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน

10 เส้น

ภาพที่ 80 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 10 เส้น

4.3.2.8 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน

11 เส้น

ภาพที่ 81 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 11 เส้น

4.3.2.9 การทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน

12 เส้น

ภาพที่ 82 ภาพแสดงการทดลองหาความสมดุลความแข็งแรงของเส้นผม : เส้นผมจำนวน 12 เส้น

ผลการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 2 :

สมดุลความแข็งแรงของเส้นผม พบว่า

เส้นผมจำนวน 4 - 6 เส้น เส้นผมมีลักษณะไม่ตั้งจนหย่อนในบางเส้น เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 1 - 3 ตัว และเส้นผมมีลักษณะตั้งพอดี ไม่มีเส้นผมหย่อน เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 4 - 5 ตัว ซึ่งเส้นผมมีลักษณะตั้งมาก แต่เส้นผมไม่ขาด เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 6 - 10 ตัว รวมทั้งเส้นผมมีลักษณะตั้งมากๆ เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 11 - 12 ตัว

เส้นผมจำนวน 7 - 10 เส้น เส้นผมมีลักษณะไม่ตั้งจนหย่อนในบางเส้น เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 1 - 3 ตัว และเส้นผมมีลักษณะตั้งพอดี ไม่มีเส้นผมหย่อน เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 4 - 5 ตัว ซึ่งเส้นผมมีลักษณะตั้งมาก แต่เส้นผมไม่ขาด เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 6 - 9 ตัว รวมทั้งเส้นผมมีลักษณะตั้งมากๆ เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 10 - 12 ตัว

เส้นผมจำนวน 11 - 12 เส้น เส้นผมมีลักษณะไม่ตั้งจนหย่อนในบางเส้น เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 1 - 5 ตัว และเส้นผมมีลักษณะตั้งพอดี ไม่มีเส้นผมหย่อน เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 6 - 10 ตัว ซึ่งเส้นผมมีลักษณะตั้งมาก แต่เส้นผมไม่ขาด เมื่อรับน้ำหนักของตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 11 - 12 ตัว

จากการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรงของเส้นผม สามารถสรุปผลการทดลองได้ว่า เส้นผม 1 เส้นสามารถรับน้ำหนักของตัวน็อตได้สูงสุดจำนวน 25 ตัว คิดเป็นน้ำหนัก $25 \times 3.09 = 77.25$ กรัม โดยเส้นผมลำดับที่ 1 - 14 สามารถรับน้ำหนักของตัวน็อตได้ดี เส้นผมไม่ขาด โดยที่มีลักษณะแข็งแรงและยืดหยุ่นดี เส้นผมไม่ขาดและตึงเกินไป คือ เส้นผมลำดับที่ 1 - 12 ซึ่งใช้ตัวน็อตในการทดลองมีจำนวนตั้งแต่ 1 - 12 ตัว

ภาพที่ 83 ภาพแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรง รูปแบบที่ 1 : การรับน้ำหนักของเส้นผม ลำดับที่ 1 - 12

ซึ่งการทดลองหาสมมูลความแข็งแรงของเส้นผม ทำให้ทราบว่ากลุ่มเส้นผมจำนวน 4 - 12 เส้น สามารถรับน้ำหนักตัวน็อตจำนวนตั้งแต่ 4 - 10 ตัว แสดงว่ากลุ่มเส้นผมจำนวน 4 - 12 เส้นสามารถรับน้ำหนักตัวน็อตได้เฉลี่ย 7 ตัว คิดเป็นน้ำหนัก คือ $7 \times 3.09 = 21.63$ กรัม

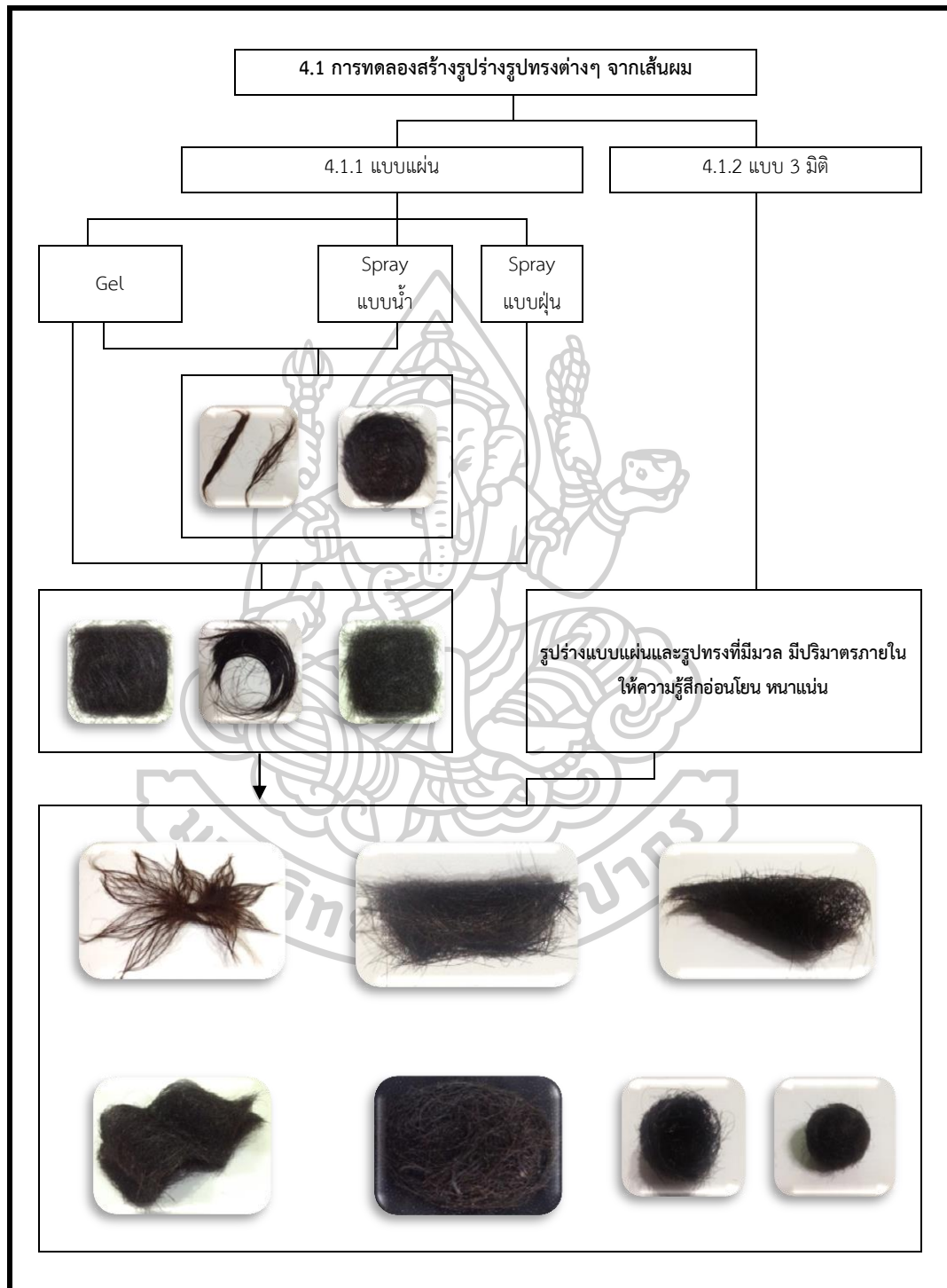
ภาพที่ 84 ภาพแสดงกลุ่มเส้นผมจำนวน 4 - 12 เส้น รับน้ำหนักตัวน็อต 7 ตัว

จากการสรุปผลการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้านความแข็งแรงของเส้นผม จะเห็นได้ว่า การทดลองนี้มีแนวคิดเหมือนกับการทดลองที่ผ่านมาและมีเป้าหมายในการทดลองเพื่อสร้างความงามในเชิงศิลปะ ถ้าหากเราไม่สามารถจัดการรูปร่างรูปทรงได้นั้น การทดลองพบว่าเส้นผมสามารถรับน้ำหนักได้นั้นก็สามารถสร้างความรู้สึกได้เช่นกัน ดังนั้น ในการทดลองด้านความแข็งแรงของเส้นผม ได้พบว่า เส้นผมเส้นเล็กๆ เพียง 1 เส้น มีความแข็งแรงมากจนสามารถรับน้ำหนักของตัวน็อตได้สูงสุดถึง 25 ตัว แสดงให้เห็นว่าเส้นผมเล็กๆ เพียง 1 เส้นกลับที่ให้ความรู้

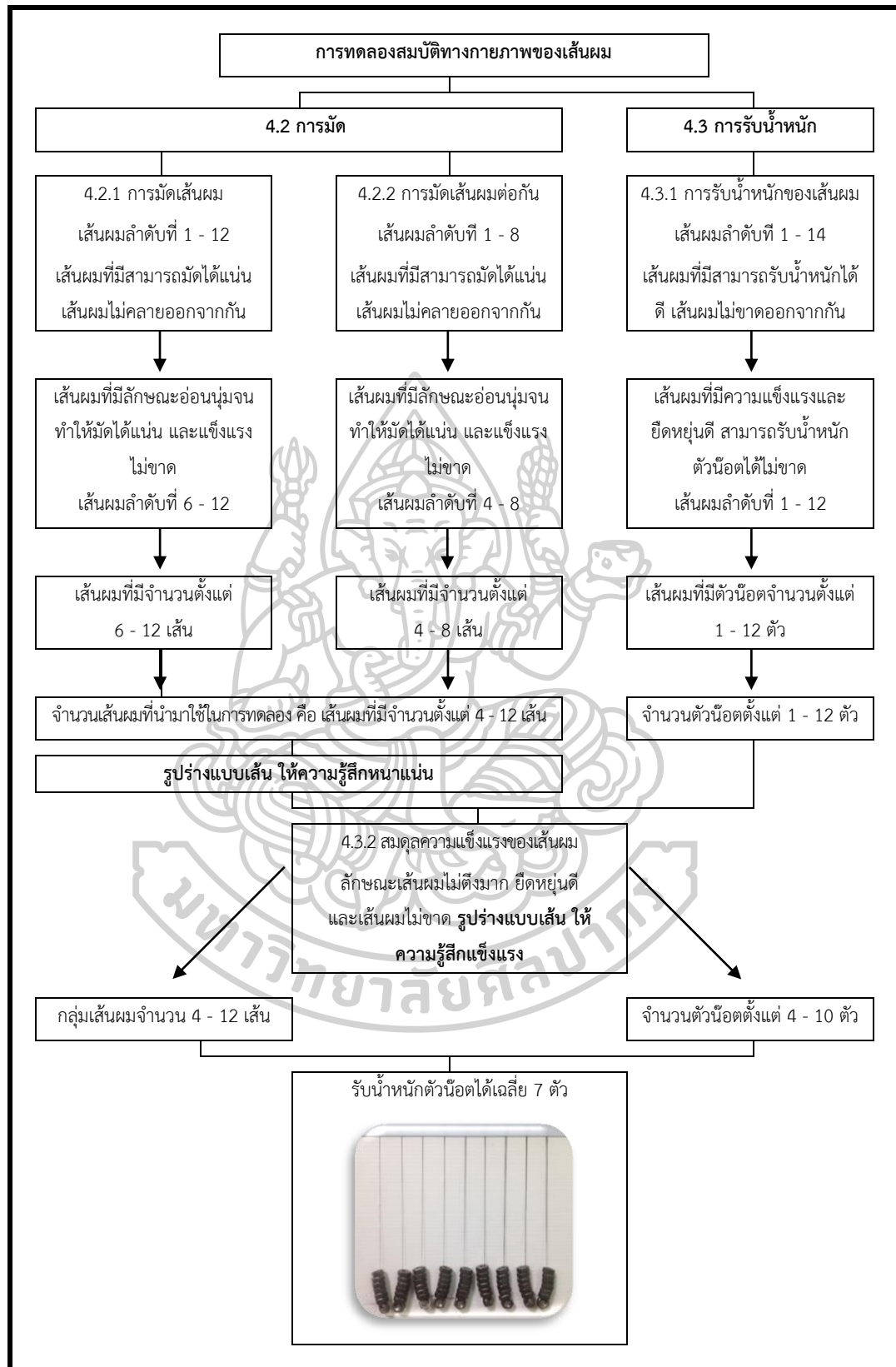
อ่อนโยน แต่กลับมีความแข็งแรงมาก รวมทั้งเส้นผมกลุ่มที่มีความหนาแน่นตั้งแต่ 4-12 เส้น ทำให้เกิดรูปร่างแบบเส้นและให้ความรู้สึกแข็งแรง โดยเส้นผมมีลักษณะไม่ตึงมาก ยืดหยุ่นดี และเส้นผมไม่ขาด ซึ่ง **“ความแข็งแรง”** ที่เกิดนั้นสามารถผูกมัดเส้นผมให้รวมกันได้โดยเส้นผมไม่ขาด และสามารถรับน้ำหนักของตัวนอตได้ดี

จากการทดลองทั้งหมดมีเป้าหมายเพื่อค้นหาความเป็นไปได้ในการสร้างรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับที่สร้างความงามในเชิงศิลปะ และรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับต้องเผยให้เห็นถึงสิ่งที่มันสะท้อน **“ความอ่อนโยนที่แข็งแรง”** ในการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม พบว่าเส้นผมสามารถทำให้เกิดรูปร่างแบบแผ่นและรูปทรงที่มีมวล มีปริมาตรภายใน ได้โดยใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์เข้ามาประกอบการ และทำให้เกิดความรู้สึก **“อ่อนโยนและหนาแน่น”** ซึ่งไม่ตอบสนองต่อความแข็งแรงอย่างเต็มที่เพราะการใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ได้ละลายความเป็นธรรมชาติของเส้นผมไปหมด โดยการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการมัด ทำให้เกิดรูปร่างแบบเส้นได้และมีความเป็นเส้นผมตามธรรมชาติมากกว่าการสร้างรูปร่างและรูปทรง จะให้ความรู้สึกความอ่อนโยนอย่างชัดเจน แต่แฝงด้วยความแข็งแรง โดยรูปร่างแบบเส้นนั้นมีมวลความหนาแน่นมากขึ้นตามการเพิ่มจำนวนเส้นผม ซึ่ง **“ความหนาแน่น”** ที่แฝงด้วยความรู้สึกอ่อนโยนนั้นยังไม่ตอบสนองต่อความแข็งแรงอย่างเต็มที่ เพราะถ้าเพิ่มจำนวนเส้นผมให้มากขึ้น ความหนาแน่นจะมากขึ้น แต่ประสิทธิภาพในการมัดเส้นผมให้แน่นจะลดลง แสดงความแข็งแรงนั้นได้ลดลงด้วยเช่นกัน จึงได้ทำการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการรับน้ำหนัก พบว่าเส้นผมเกิดรูปร่างแบบเส้นได้และสามารถรับน้ำหนักได้ดี โดยเส้นผมที่มีลักษณะไม่ตึงมาก ยืดหยุ่นดี และไม่ขาด สามารถสะท้อนความรู้สึกอ่อนโยนที่แข็งแรงได้ชัดเจน ซึ่ง **“ความแข็งแรง”** ที่เกิดนั้นสามารถผูกมัดเส้นผมให้รวมกันได้โดยเส้นผมไม่ขาด และสามารถรับน้ำหนักของตัวนอตได้ดี แต่ถ้าเส้นผมรับน้ำหนักมากเกินไปจะทำให้เส้นผมขาดความรู้สึกอ่อนโยน เพราะมีความตึงมากเกิดขึ้น จึงได้กลายมาเป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับ ดังนั้น การทดลองเพื่อสร้างรูปลักษณะของเส้นผมทั้ง 3 การทดลอง เป็นการทดลองที่สนับสนุนแนวคิด **“ความอ่อนโยนที่แข็งแรง”** โดยการใช้วัสดุพื้นฐานอย่างเส้นผมที่ลักษณะเป็นเส้นเล็กมากๆ มาทดลองสร้างรูปร่างรูปทรง พร้อมทั้งค้นหาสมบัติทางกายภาพ และพบว่าเส้นผมสามารถสร้างรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับได้ รวมทั้งสามารถเผยให้เห็นถึงสิ่งที่มันสะท้อน **“ความอ่อนโยนที่แข็งแรง”** ออกมาได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรง ซึ่งสามารถสร้างคุณค่าในการยกระดับจิตใจหรือสื่อให้เห็นถึงความอ่อนโยนที่แข็งแรงอันเป็นลักษณะของผู้หญิงในโลกปัจจุบันที่เรา รู้จักกันนั้น เป็นผู้หญิงที่มีกิจกรรมารยาทที่อ่อนโยน แต่กลับให้ความรู้สึกว่ามีพลังทางจิตใจ ซึ่งเป็นความเข้มแข็งจากภายใน พร้อมทั้งจะรับผิดชอบ สามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมทั้งสามารถแบกรับภาระอันหนักหนาได้อย่างมหัศจรรย์ สามารถสรุปกระบวนการทดลองได้ดังภาพที่ 85 – 86

สรุปการทดลองเพื่อศึกษาการสร้างรูปร่างรูปทรงของเส้นผม
รวมทั้งลักษณะทางกายภาพของเส้นผม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง”

ภาพที่ 85 ภาพแผนภูมิแสดงการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

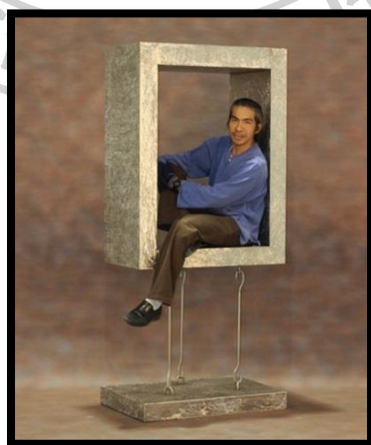

ภาพที่ 86 ภาพแผนภูมิแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม

4.4 แนวทางการออกแบบเครื่องประดับ

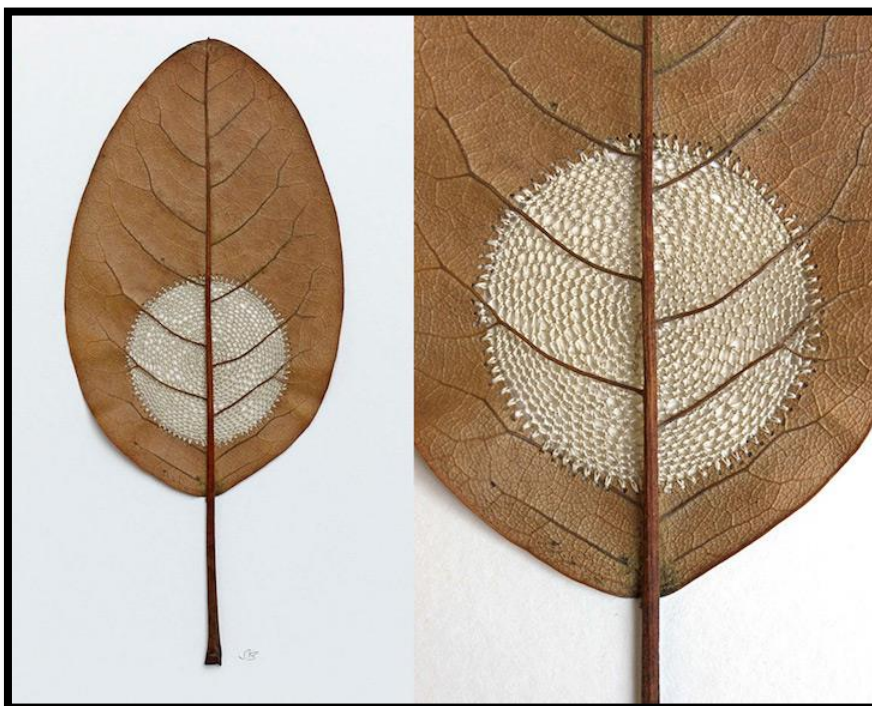
การทดลองเพื่อสร้างรูปลักษณ์ของเส้นผมทั้ง 3 การทดลอง เป็นการทดลองที่สนับสนุนแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” โดยค้นพบว่าเส้นผมสามารถสร้างรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับได้ รวมทั้งสามารถเผยให้เห็นถึงสิ่งที่มันสะท้อน “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” ออกมาได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรง ซึ่งสามารถสร้างคุณค่าในการยกระดับจิตใจ หรือสื่อให้เห็นถึงความอ่อนโยนที่แข็งแรงอันเป็นลักษณะของผู้หญิงในโลกปัจจุบันที่เรา รู้จักกัน เป็นผู้หญิงที่มีกิจกรรมหลากหลายที่อ่อนโยน แต่กลับให้ความรู้สึกรู้สึกว่ามีความแข็งแรงทางจิตใจ ซึ่งเป็นความเข้มแข็งจากภายใน พร้อมทั้งจะรับผิดชอบ สามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมทั้งสามารถแบกรับภาระอันหนักหนาได้อย่างมหัศจรรย์ ดังนั้นจึงควรศึกษารูปลักษณ์หรือองค์ประกอบศิลป์ของศิลปิน เพื่อค้นคว้าว่าศิลปินใช้องค์ประกอบศิลป์ในลักษณะใดบ้างที่สนับสนุนแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” และสะท้อนเกี่ยวกับ ความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรง ดังนี้

4.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ สง่า ได้สร้างผลงานที่มีชื่อว่า “อาณาจักรแห่งความอิสระ 99999999/2553” ที่มีขนาด 60 x 120 x 195 เซนติเมตร ผลิตจากวัสดุสแตนเลส โดยมีแนวคิด “แสดงจินตนาการของความคิดมนุษย์ที่ต้องการความเป็นส่วนตัวปราศจากสิ่งรบกวนในช่วงขณะหนึ่ง อาจหมายถึงการได้ไตร่ตรองเติมพลัง ให้กับดวงจิตที่อ่อนล้ากับการดำเนินชีวิตตลอดเวลาเพื่อจะได้มีพลังต่อสู้ไปในวันข้างหน้า” (ศิลปกรรมจากภูมิปัญญาไทย 2553) จากผลงานของผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ สง่าได้แสดงรูปลักษณ์เกี่ยวกับความอ่อนโยนที่แข็งแรงของรูปร่างรูปทรงแบบเส้นที่ดูบอบบางแต่สามารถรับน้ำหนักของกล่องสแตนเลสรูปทรงสี่เหลี่ยมที่ทึบและหนาให้ความรู้สึกหนักแน่น มั่งคั่ง แข็งแรง ดังรูป

ภาพที่ 87 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ สง่า
ที่มา : <http://psgati.su.ac.th/design/artist-finish/36>

4.4.2 Susanna Bauer เธอใช้เทคนิคการถักโครเชทในการสร้างผลงานประติมากรรมจากใบไม้ที่บอบบาง ซึ่งรูปลักษณะของผลงานแสดงถึงสมดุล ระหว่าง ความบอบบาง และความแข็งแกร่ง โดย Bauer ได้เขียนไว้ในเว็บไซต์ของตัวเอง “ความอ่อนโยน และความตึงเครียด ในความสัมพันธ์ของมนุษย์ เป็นความงดงามของธรรมชาติ ที่ไม่จืดจางยิ่งยั้ง สามารถพบได้ในรายละเอียดที่เล็กที่สุด มีช่องโหว่ และความยืดหยุ่นที่สามารถถ่ายโอนไปยังธรรมชาติโดยรวม” (IGNANT 2015)

ภาพที่ 88 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ Susanna Bauer

ที่มา : <https://www.ignant.com/2015/06/19/crocheted-leaf-art-by-susanna-bauer/>

4.4.3 Apawan KULTAWANICH ได้แรงบันดาลใจจากหลอดพลาสติก ซึ่งเป็นวัสดุที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และเป็นวัสดุที่ถูกมองข้ามคุณสมบัติที่ประโยชน์และศักยภาพสูง จึงได้วิจัยและทดลองหลอดพลาสติกจะเปลี่ยนเป็นวัสดุสำหรับเครื่องประดับ translucency โดยคุณลักษณะ biomorphic น่าสนใจของหลอดพลาสติกกลายเป็นแรงบันดาลใจรูปร่างที่เรียบง่ายของชิ้นงาน แสดงให้เห็นผ่านรูปแบบที่ละเอียดอ่อนและแบบไดนามิก และรูปแบบความงามของ translucency ผ่านการหลอดพลาสติกและทำทายการรับรู้ของค่าวัสดุที่ใช้ในเครื่องประดับ ผลงานของ Apawan Kultawainch จะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับแสงและพื้นหลังที่อยู่เบื้องหลังชิ้นเมื่อเครื่องประดับตั้งอยู่บนร่างกาย (Bijou_contemporain 2013)

ภาพที่ 89 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ Apawan KULTAWANICH

ที่มา : <http://bijoucontemporain.unblog.fr/category/createurs/apawan-kultawanich-thai/>

4.4.4 Heejin Hwang โดยผลงานของ Heejin Hwang เกี่ยวกับความตึงเครียดระหว่างโครงสร้างและราคา เป็นการกำหนดอัตลักษณ์ความเป็นหญิงผ่านเลนส์แห่งความงามการควบคุมศักดิ์ศรีความแข็งแรงและความอ่อนแอ โดยการสร้างโครงสร้างที่เรียบง่ายเข้าไว้ด้วยกันรูปทรงช่วยลดความสำคัญของระบบสถาปัตยกรรมลดเหลือใช้เป็นวัสดุพื้นฐานเส้นลวดต่อเนื่องมีรูปร่างเป็นรูปแบบการแทรกซึมเป็นหลายชั้นที่สมบูรณ์แบบโครงสร้างที่สมบูรณ์แบบทั้งกลายเป็นภาพเคลื่อนไหวและทำให้เครื่องประดับมีชีวิตชีวา (Pavilion 2017)

ภาพที่ 90 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ Heejin Hwang

ที่มา : <http://orangepavilion.blogspot.com/2014/04/heejin-hwang.html>

4.4.5 Lexi Daly มองเห็นเครื่องประดับเป็นรูปแบบศิลปะที่ขยายความงามของร่างกายมนุษย์ ทำให้ผู้สวมใส่รู้สึกสวยที่ต้องการและเห็นได้จากผู้อื่น ชิ้นส่วนของเครื่องประดับสามารถขยายความงามของผู้สวมใส่และนำเสนอรายละเอียดรูปแบบที่มนุษย์ไม่ค่อยสังเกตเห็น Lexi Daly ตกหลุมรักกับงานโลหะและรูปแบบของเหลวที่ฉันทันสามารถสร้างขึ้นได้ด้วยการสร้างรูปร่างให้พอดีกับรูปทรงของมนุษย์และสะท้อนถึงโลกธรรมชาติ และสร้างขึ้นส่วนเครื่องประดับขนาดใหญ่และขนาดเล็กที่ดึงดูดความสนใจไปที่ด้านรูปแบบของมนุษย์และยังเน้นความสวยงามของวัสดุเครื่องประดับ (Center 2011)

ภาพที่ 91 ภาพแสดงตัวอย่างผลงานของ Lexi Daly

ที่มา : http://www.mendocinoartcenter.org/AIR/Lexi_Daly.html

จากการศึกษารูปลักษณ์หรือองค์ประกอบศิลป์ของศิลปิน เพื่อค้นคว้าว่าศิลปินใช้ องค์ประกอบศิลป์ในลักษณะใดบ้างที่สนับสนุนแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” พบว่า Susanna Bauer และ Apawan KULTAWANICH ได้แสดงรูปลักษณ์ของความอ่อนโยนที่แข็งแกร่งสื่อผ่านวัสดุโดยตรง โดยศิลปินที่แสดงรูปลักษณ์ของความอ่อนโยนที่แข็งแกร่งสะท้อนผ่านรูปร่างรูปทรง ได้แก่ Heejin Hwang และ Lexi Daly ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ สง่าได้แสดงรูปลักษณ์เกี่ยวกับความอ่อนโยนที่แข็งแกร่งผ่านโครงสร้างที่ไม่แข็งแรงแต่สามารถรับน้ำหนักได้เกินความคาดหมาย

ผลงานของศิลปินเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบศิลป์ที่ชัดเจนนั้นสามารถอธิบายความงามในเชิงลึกซึ่งได้อย่างมหัศจรรย์ โดยคนบางคนอาจจะวิเคราะห์สุนทรียะจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถทำให้สิ่งที่เป็นวัสดุพื้นฐานส่งผลให้เกิดพลังใจหรือสติปัญญาให้กับผู้ที่รับรู้ได้ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงมั่นใจว่าการสร้างเครื่องประดับในครั้งนี้จะสร้างองค์ความรู้ 3 ส่วน ได้แก่ ระบบการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ และสามารถค้นหาการทดลองการใช้วัสดุที่แตกต่างออกไปจากการสร้างงานเครื่องประดับทั่วไป รวมทั้งสามารถใช้องค์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมายที่ลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ได้ ทั้ง 3 ส่วนนี้เกิดเป็นคุณค่าอันใหม่ของเครื่องประดับที่สร้างสรรค์ขึ้น

4.5 กระบวนการออกแบบ

จากการศึกษารูปแบบและแนวคิดของศิลปิน พบว่า ศิลปินได้ใช้ทัศนธาตุที่สื่อถึงความอ่อนโยนและความแข็งแกร่งมาจัดองค์ประกอบศิลป์ได้อย่างน่าสนใจ โดยทัศนธาตุที่ค้นพบอย่างชัดเจนคือ รูปร่างรูปทรงสี่เหลี่ยมที่สื่อถึงความแข็งแกร่ง หนักแน่น รูปร่างรูปทรงแบบเส้นที่สื่อถึงความขอบบาง อ่อนโยนที่แฝงด้วยความแข็งแกร่ง รูปร่างรูปทรงกลมและรูปร่างรูปทรงไข่ ที่สื่อถึงความอ่อนโยนอันหนักแน่น รวมทั้งรูปร่างรูปทรงกรวยที่สื่อถึงความเฉียบแหลม อ่อนโยนแต่แฝงด้วยความแข็งแกร่ง

สามารถวิเคราะห์รูปร่างรูปทรงในการออกแบบ ได้นำทัศนธาตุที่สื่อถึงความอ่อนโยน ความหนาแน่น และแข็งแกร่งมาจัดองค์ประกอบให้กลายเป็นแบบเครื่องประดับ ได้แก่

1. ทัศนธาตุที่สื่อหรือให้ความรู้สึกอ่อนโยน อาทิเช่น เส้นแนวนอนให้ความรู้สึกเรียบนิ่ง สงบ ราบรื่น ผ่อนคลาย, เส้นโค้งให้ความรู้สึกอ่อนไหว อ่อนโยน สบาย นุ่มนวล, เส้นเฉียงให้ความรู้สึกไม่มั่นคง โอนอ่อน แปรปรวน, รูปร่างรูปทรงกลมหรือไข่ให้ความรู้สึกโอนอ่อน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน, รูปร่างรูปทรงอิสระให้ความรู้สึกโอนอ่อน ไม่แน่นอน (กนกนันทน์ 2549)

2. ทัศนธาตุที่สื่อหรือให้ความรู้สึกหนาแน่น อาทิเช่น รูปทรงแบบเส้นให้ความรู้สึกหนาแน่น บอบบางแต่แฝงด้วยความแข็งแกร่ง, รูปทรงกลมหรือไข่ไม่ความรู้สึกโอนอ่อน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่แฝงด้วยความแข็ง หนักแน่น, รูปทรงอิสระให้ความรู้สึกโอนอ่อน ไม่แน่นอน หนาแน่นจากการทับซ้อนกันของรูปทรงอิสระ (กนกนันทน์ 2549)

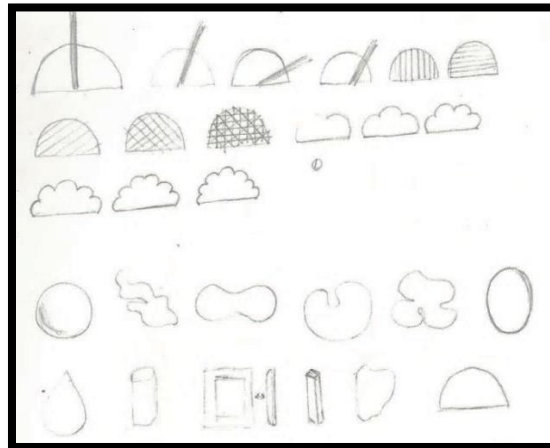
3. ทัศนธาตุที่สื่อหรือให้ความรู้สึกถึงความแข็งแกร่ง อาทิเช่น เส้นแนวตั้งให้ความรู้สึกสูงส่ง มั่นคง แข็งแรง รูปร่างรูปทรงเรขาคณิตแบบเหลี่ยมให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง (กนกนันทน์ 2549)

จะเห็นได้ว่า รูปร่างหรือรูปทรงนั้นเกิดจากเส้นต่างๆ นำมาจัดองค์ประกอบจึงเกิดเป็นรูปร่าง 2 มิติ และรูปทรง 3 มิติ ดังนั้นในการออกแบบเครื่องประดับจึงได้นำทัศนธาตุแบบเส้นมาจัดองค์ประกอบ (บัวคลี 2556) ให้ได้รูปร่างหรือรูปทรงที่มีรูปลักษณะของความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแกร่งที่มีความสอดคล้องกับผลการทดลองทั้ง 3 การทดลอง ได้แก่ 1) การทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงจากเส้นผมที่สะท้อนรูปลักษณะของอ่อนโยนและหนาแน่น, 2) การทดลองการมัดเส้นผมที่สะท้อนรูปลักษณะของความหนาแน่น และ 3) การทดลองการรับน้ำหนักของเส้นผมที่สะท้อนรูปลักษณะของความแข็งแกร่ง

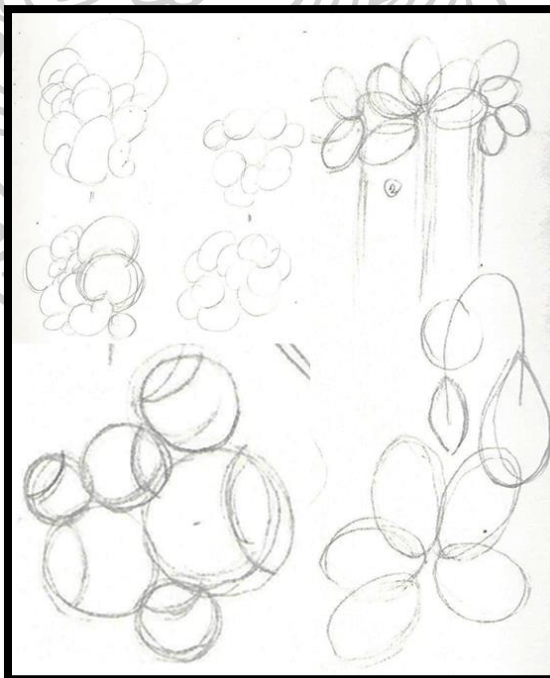
4.5.1 แนวทางที่ 1 รูปลักษณ์ของความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรง

4.5.1.1 รูปลักษณ์ของความอ่อนโยน ความหนาแน่น สะท้อนผ่านรูปร่างและ

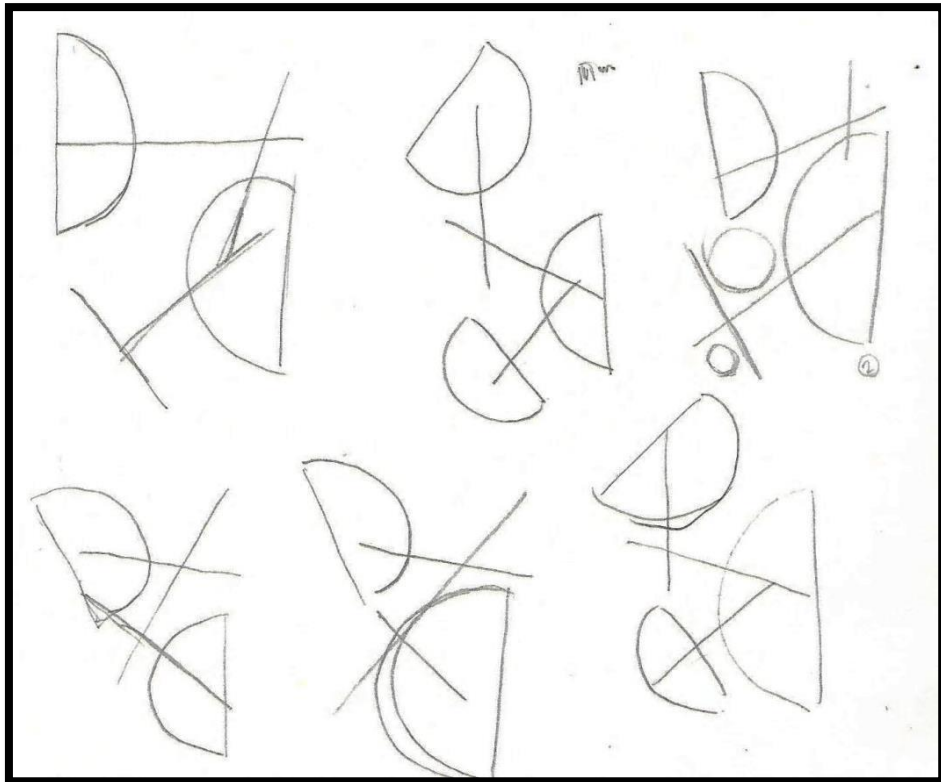
รูปทรง

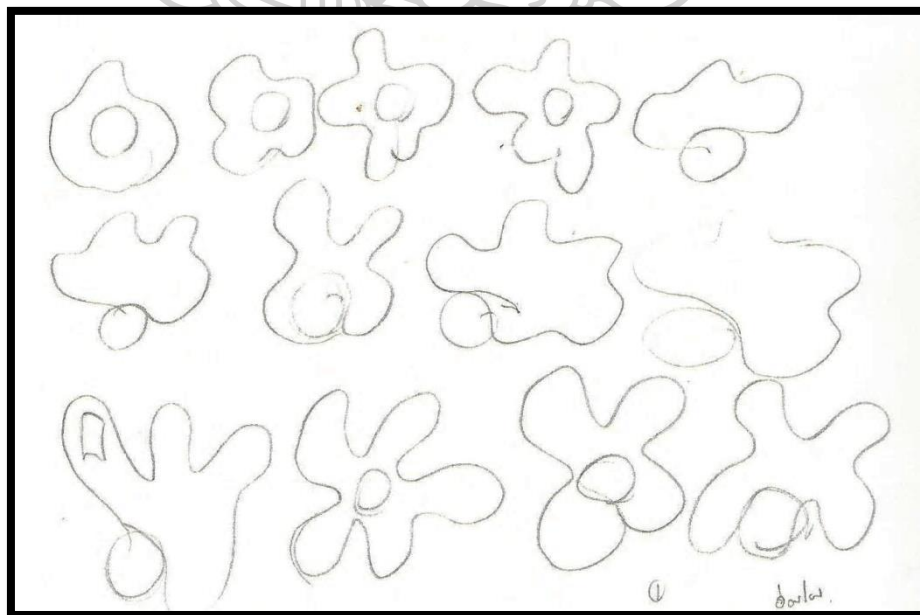
ภาพที่ 92 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 1 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

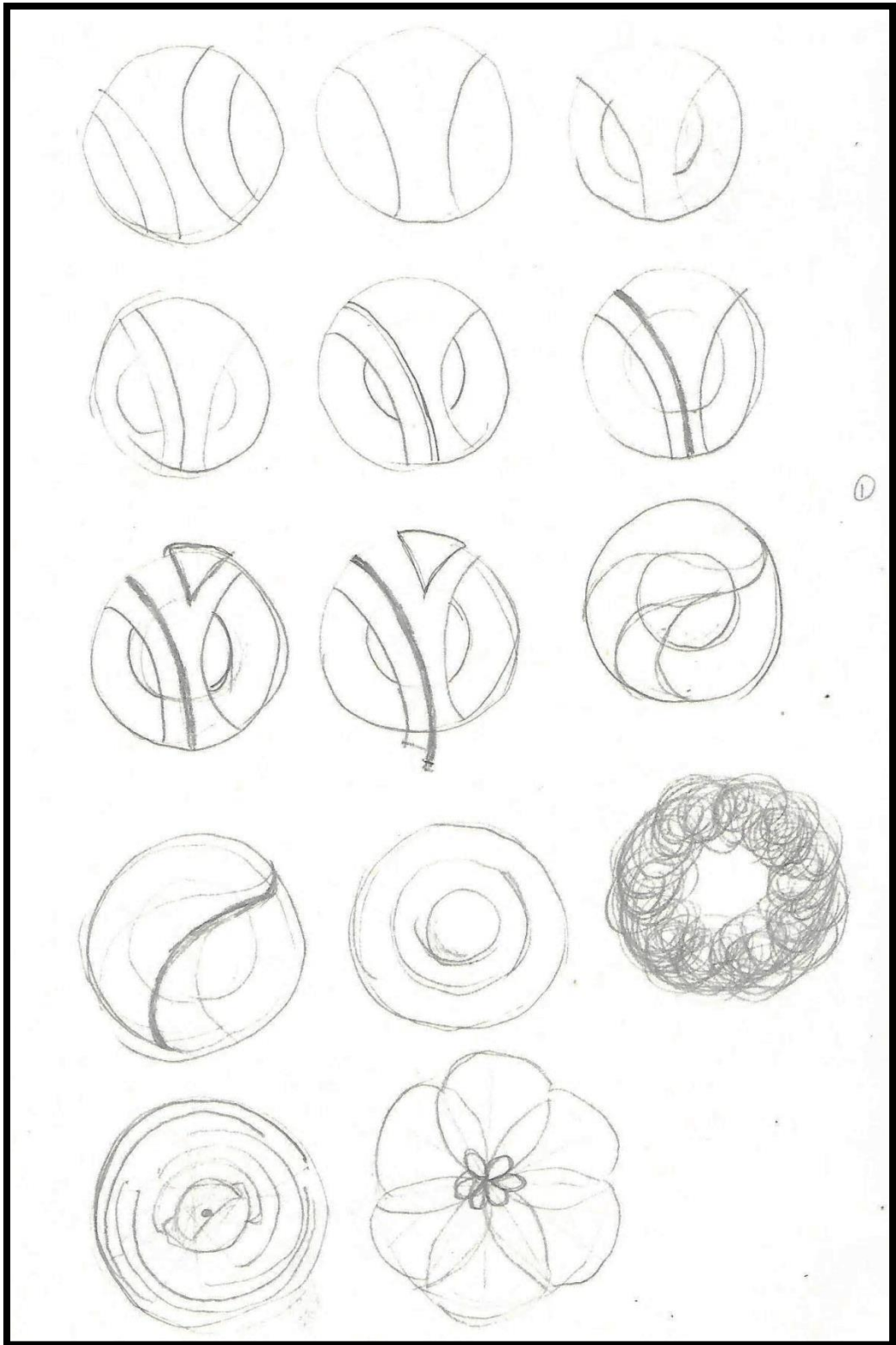
ภาพที่ 93 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 2 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

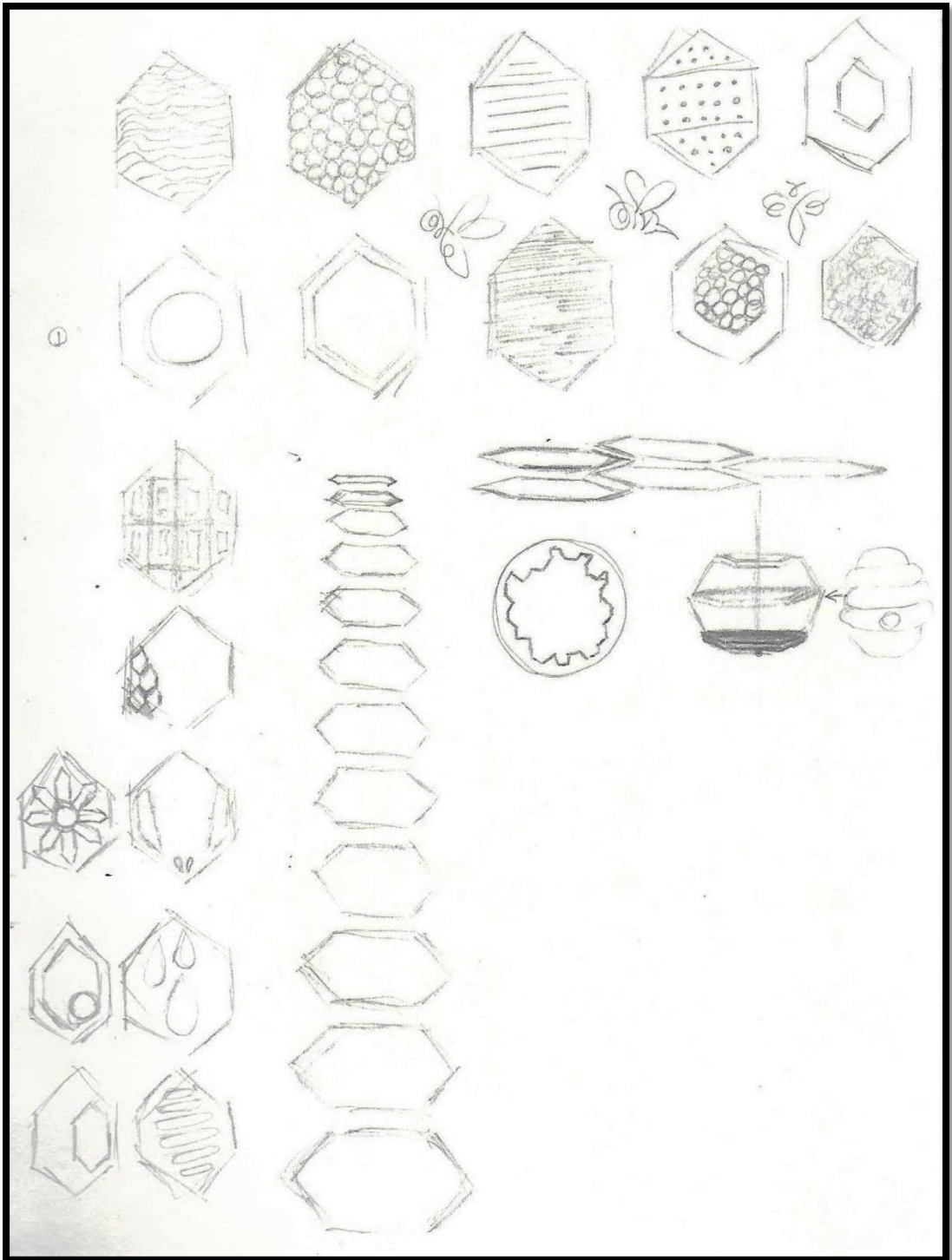
ภาพที่ 94 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 3 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

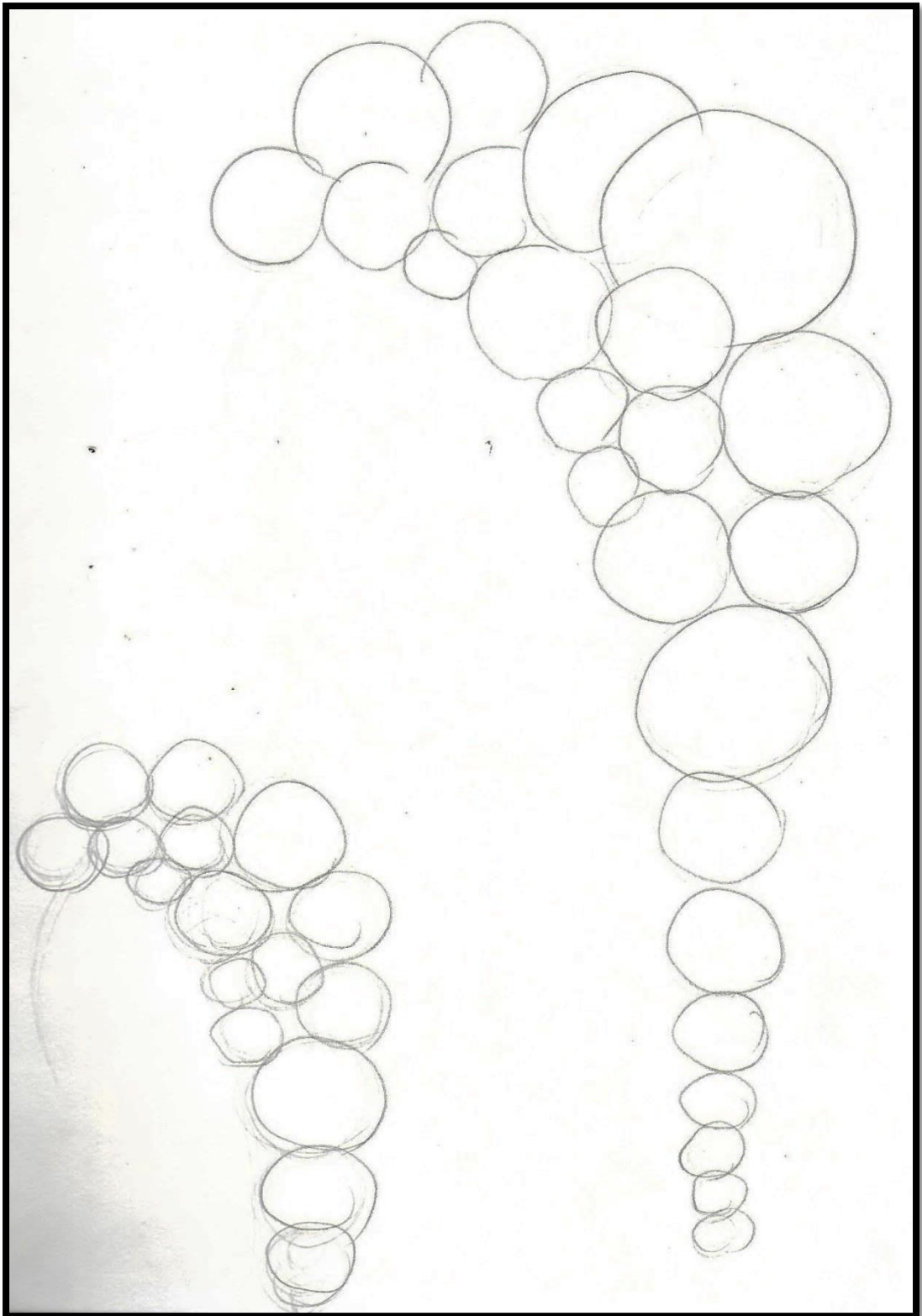
ภาพที่ 95 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 4 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

ภาพที่ 96 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 5 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

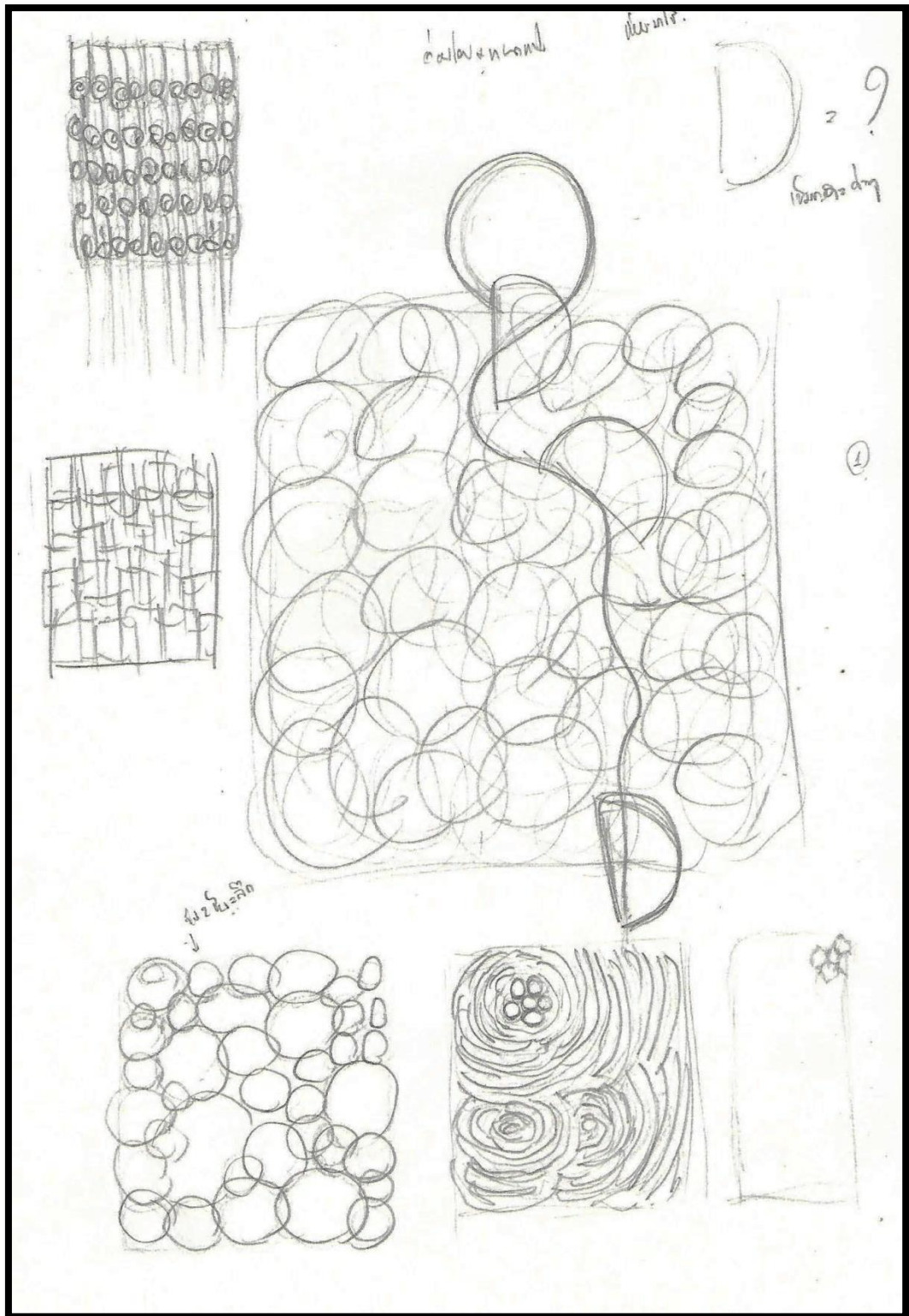
ภาพที่ 97 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 6 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

ภาพที่ 98 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 7 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

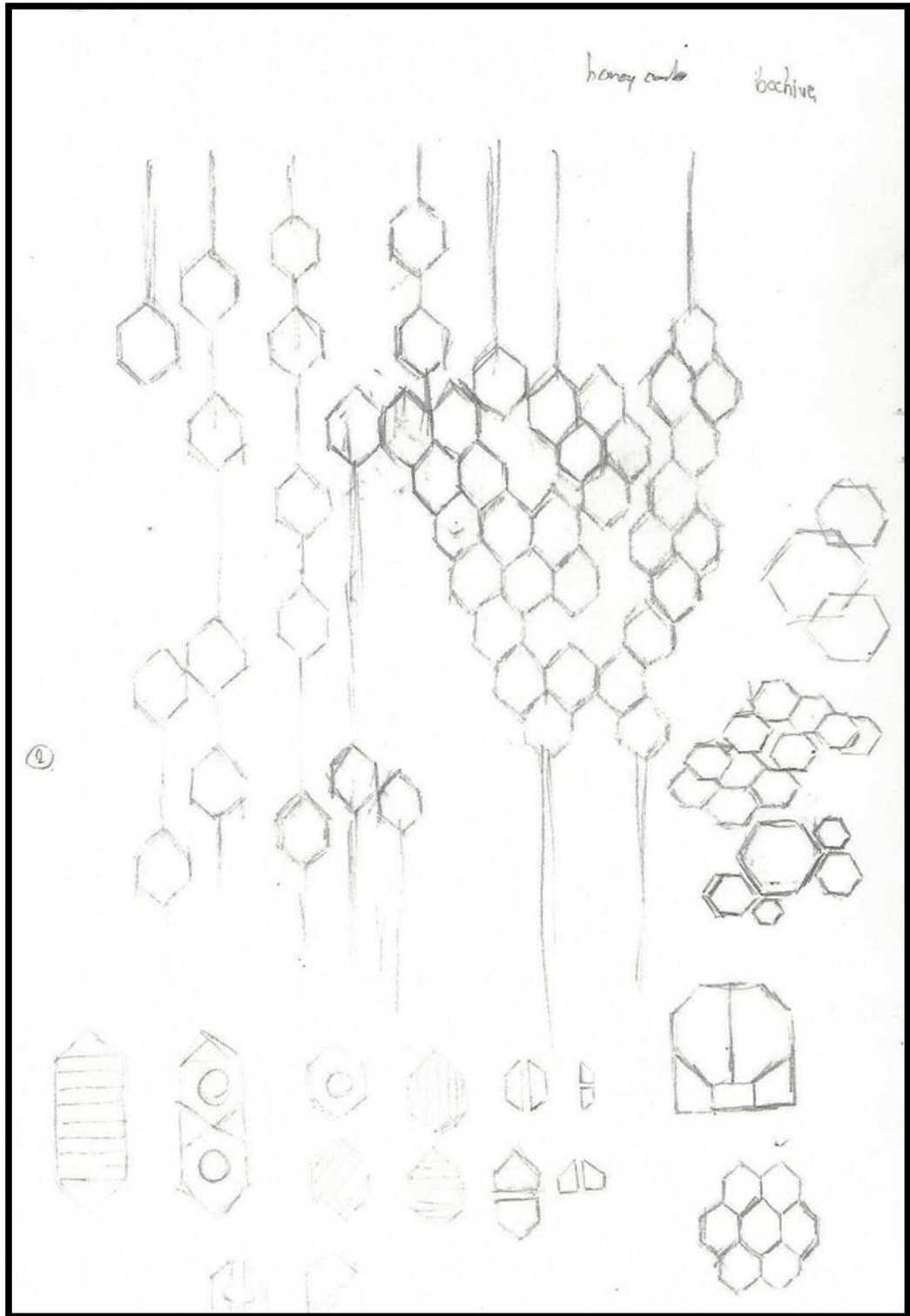

ภาพที่ 99 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 8 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

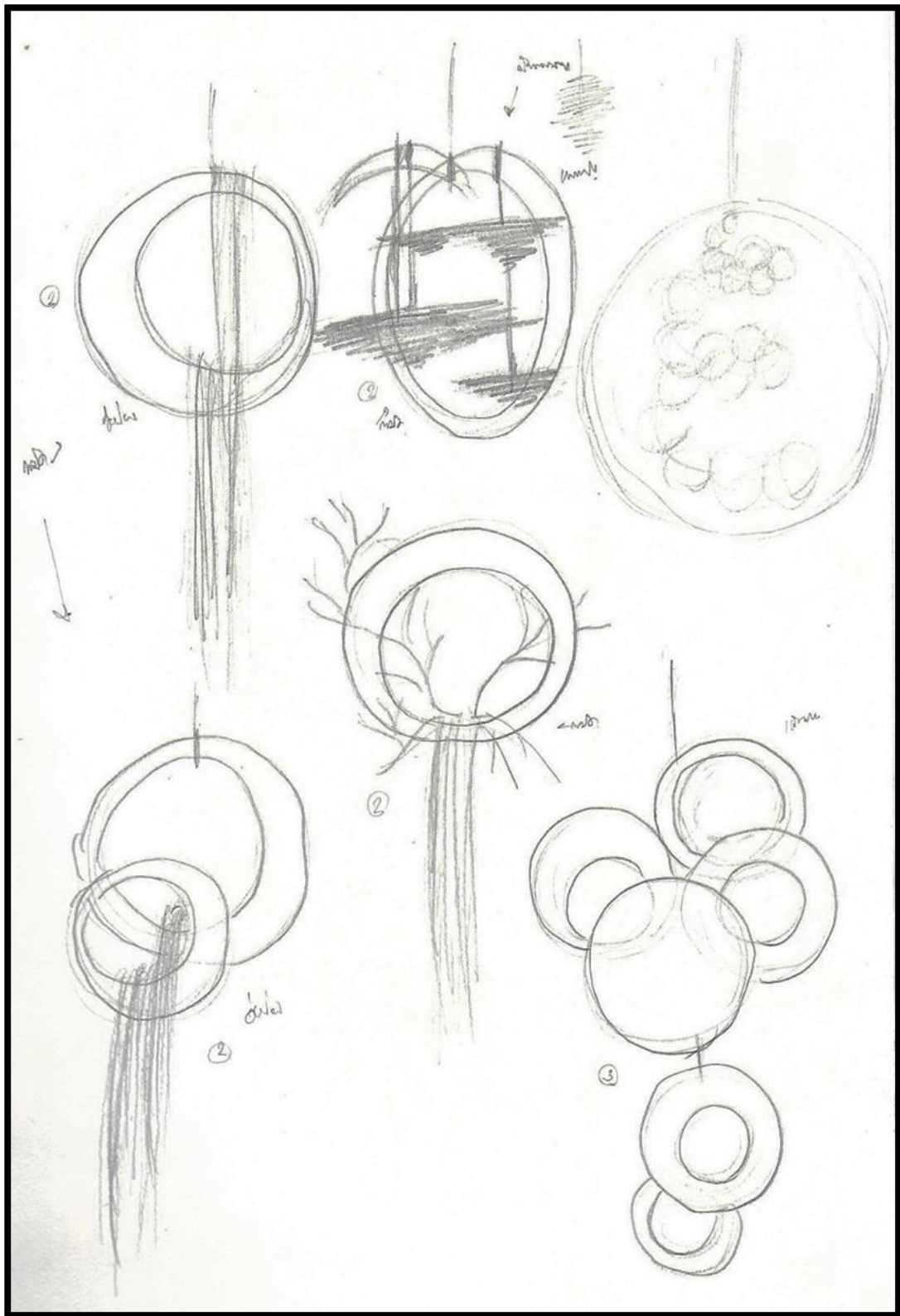

ภาพที่ 100 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 9 สะท้อนผ่านรูปร่างและรูปทรง

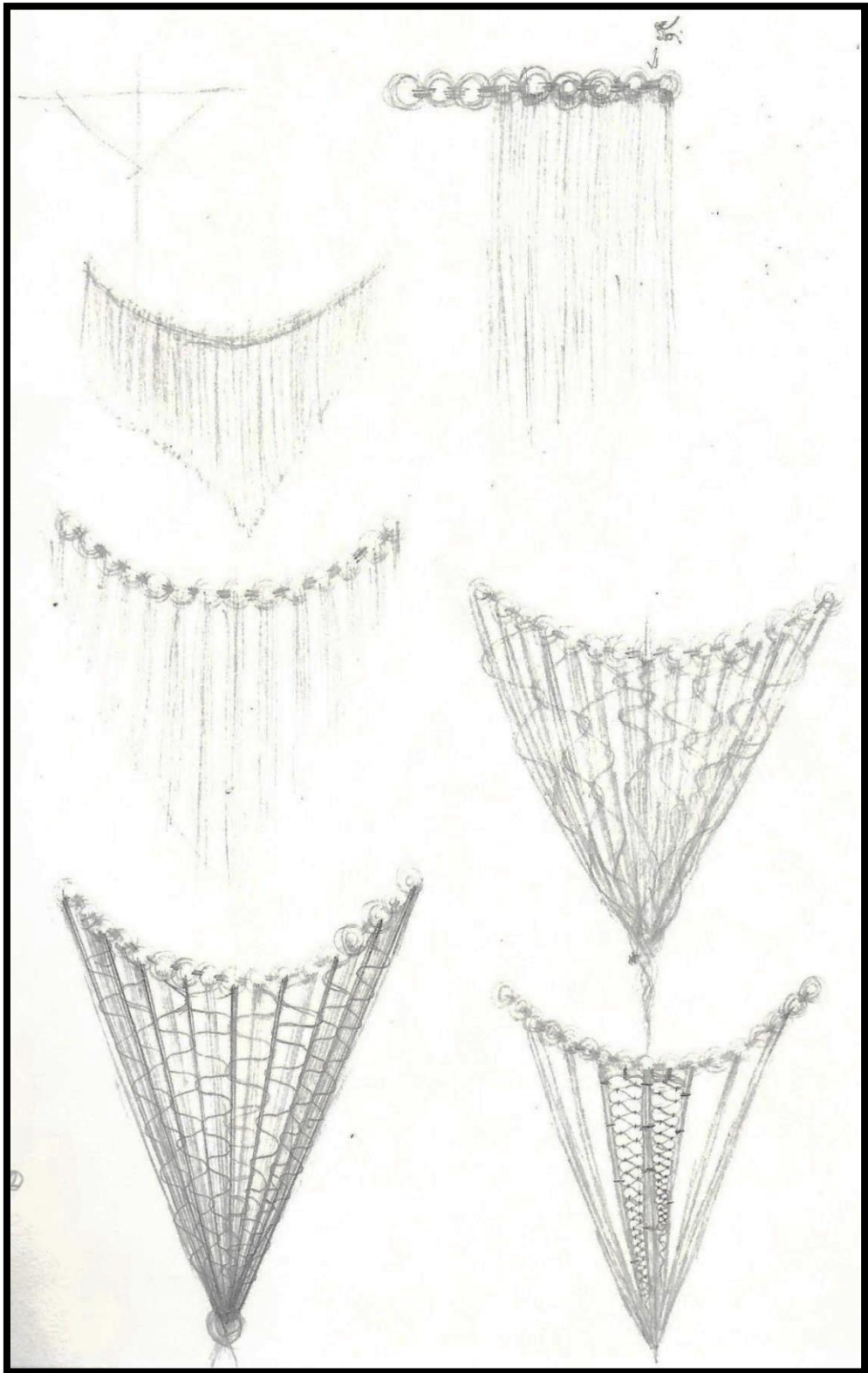
4.5.1.2 รูปลักษณะของความหนาแน่น สะท้อนผ่านวิธีการมัด

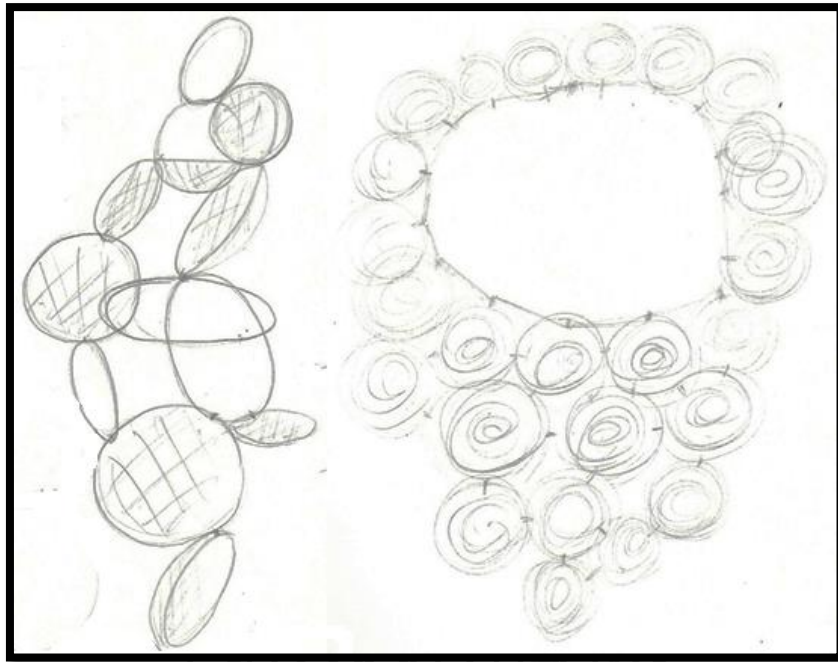
ภาพที่ 101 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 1 สะท้อนผ่านวิธีการมัด

ภาพที่ 102 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 2 สะท้อนผ่านวิธีการมัด

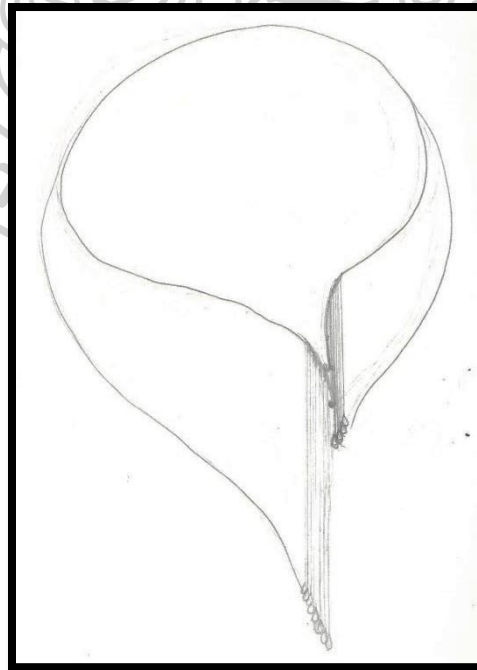

ภาพที่ 103 ภาพแสดงแบบเครื่องประดัดรูปแบบที่ 3 สะท้อนผ่านวิธีการมัด

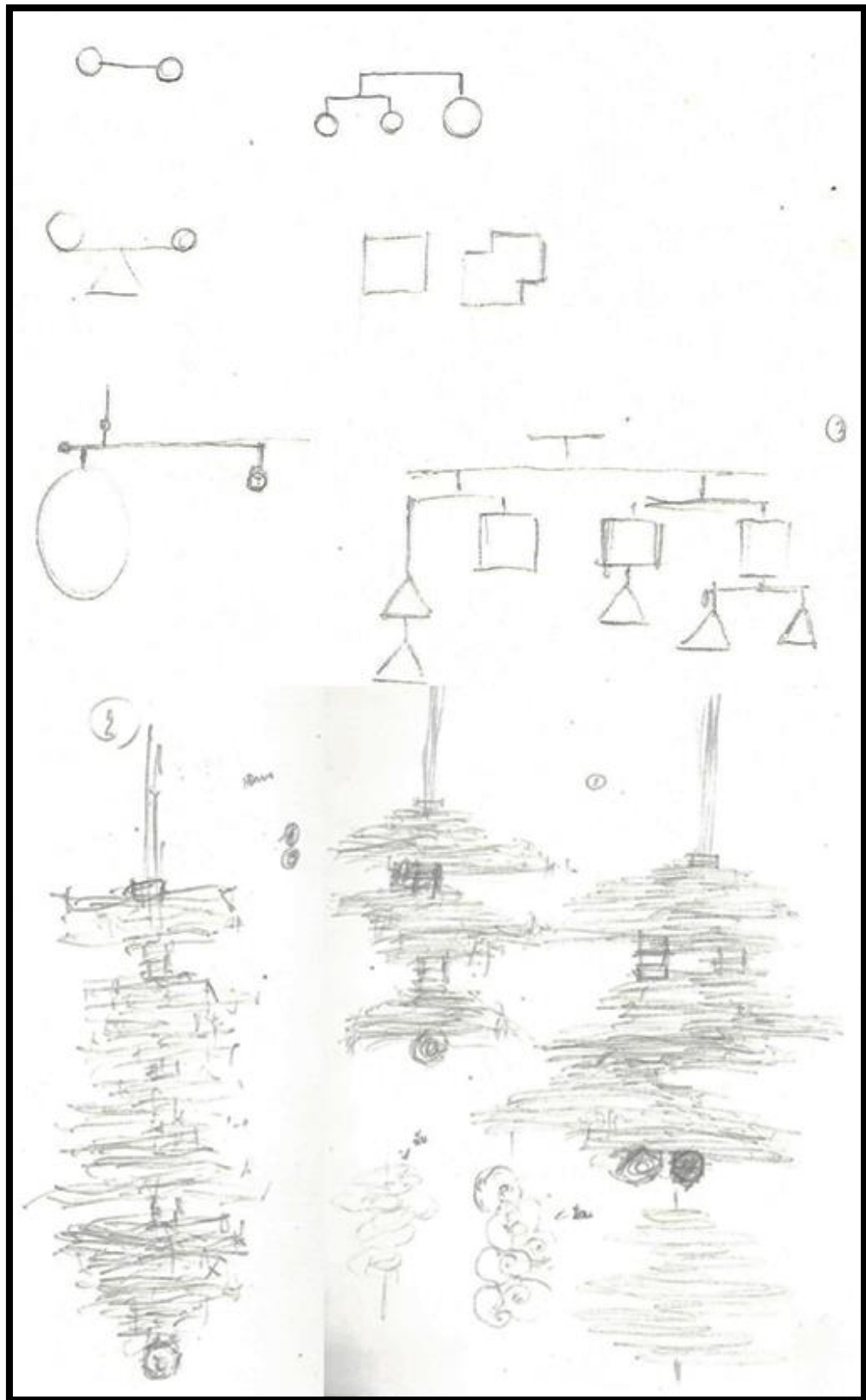

ภาพที่ 104 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 4 สะท้อนผ่านวิธีการมัด

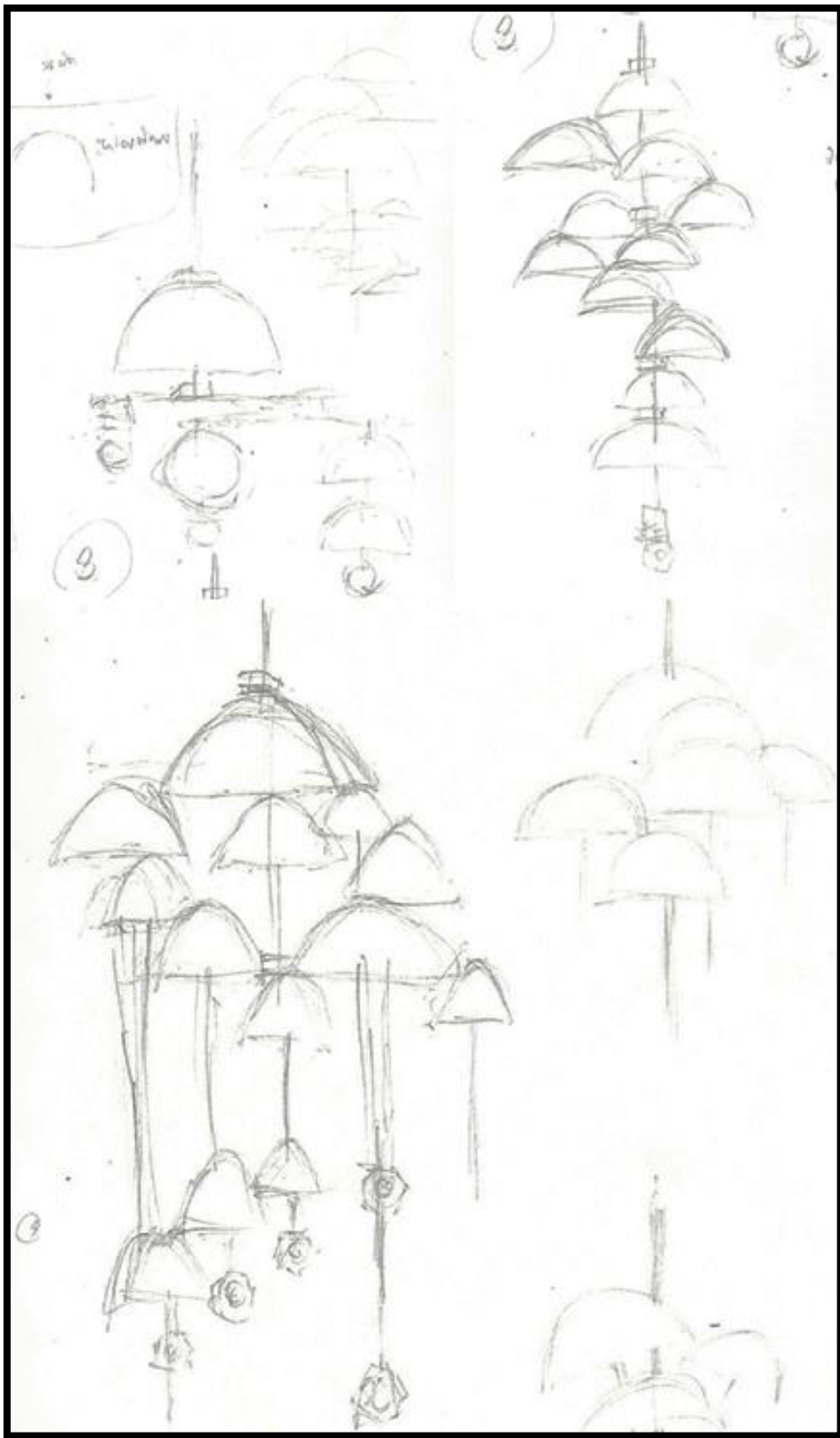
4.5.1.3 รูปลักษณ์ของความแข็งแรง สะท้อนผ่านการรับน้ำหนัก

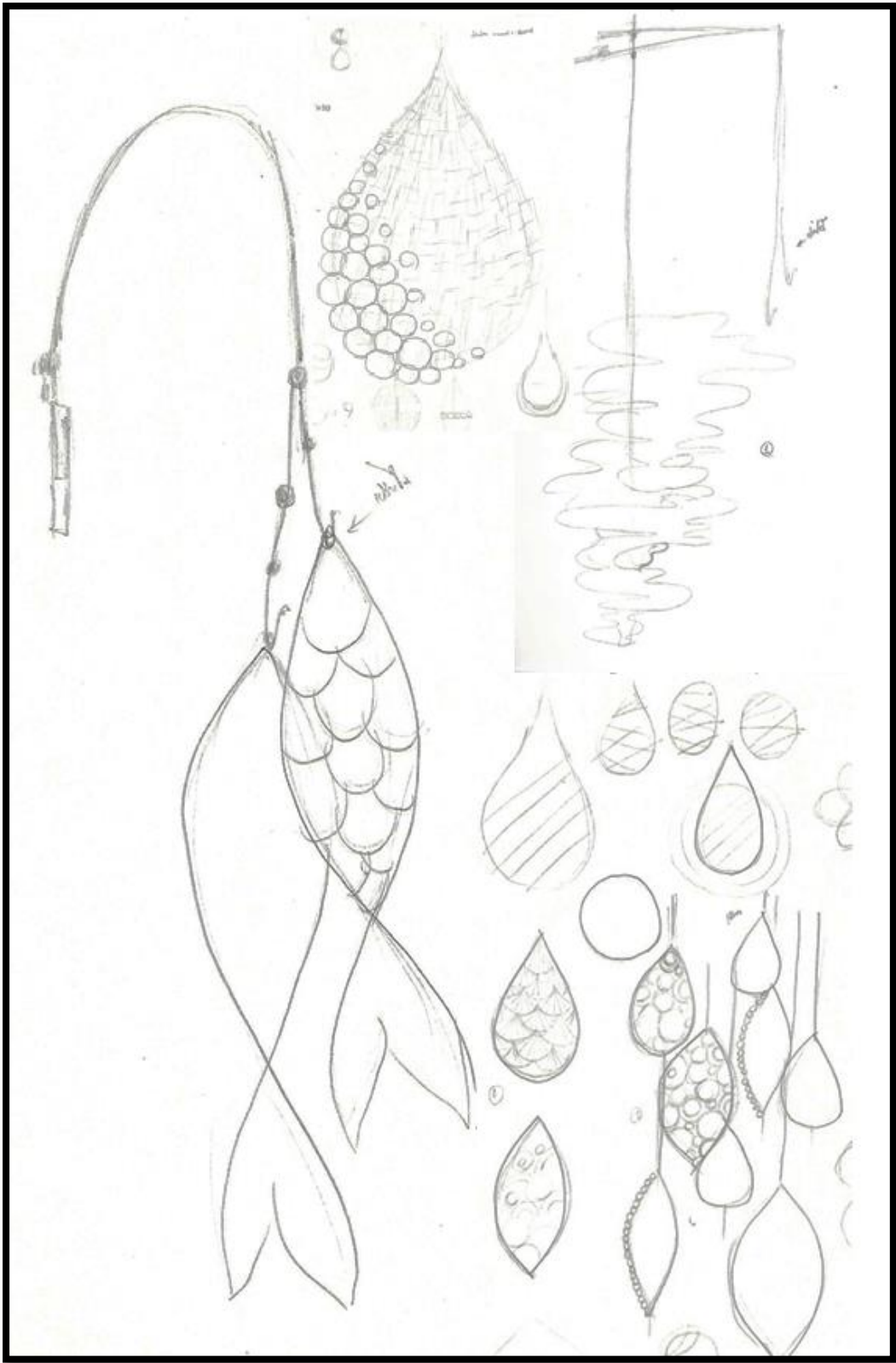
ภาพที่ 105 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 1 สะท้อนผ่านการรับน้ำหนัก

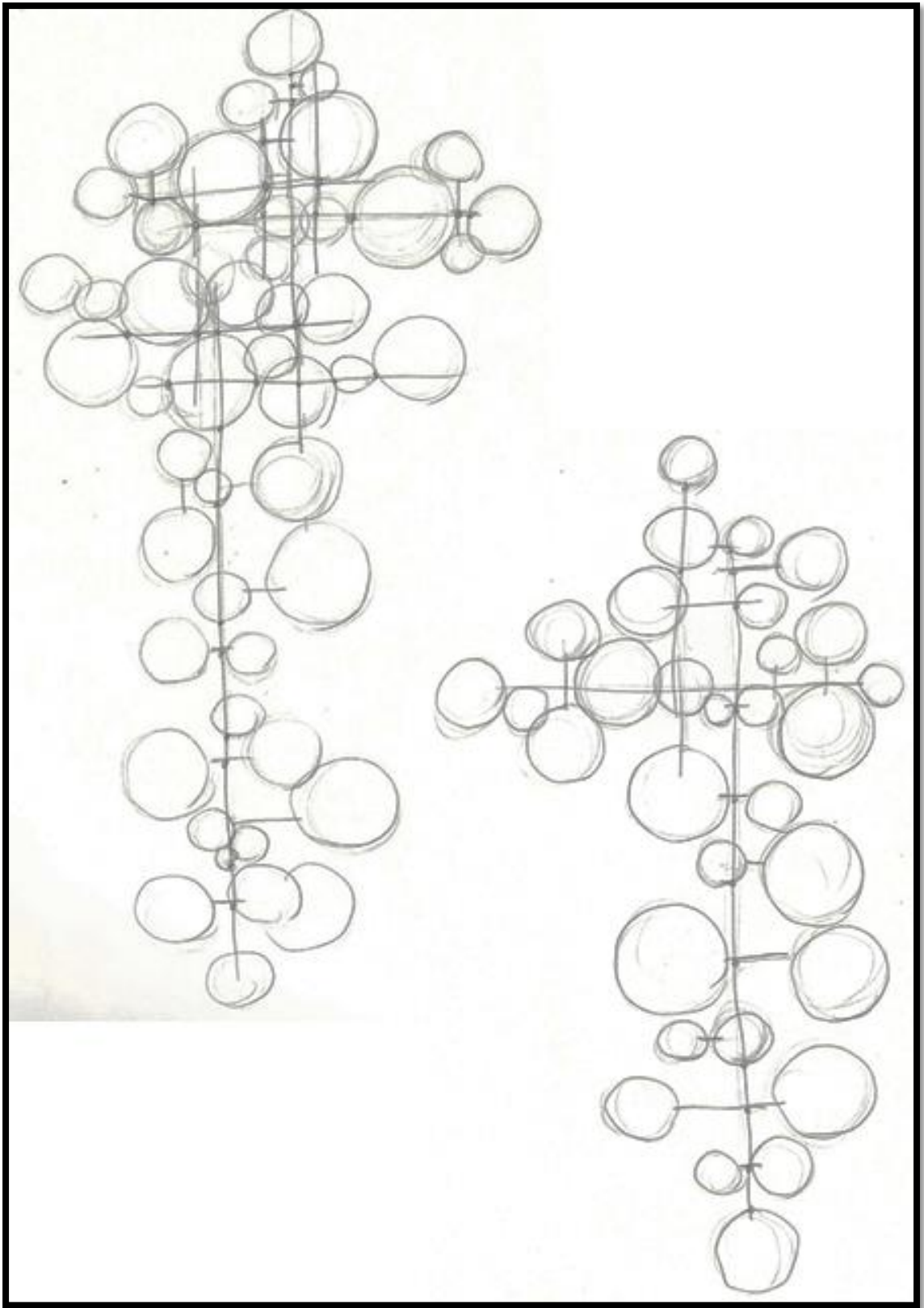
ภาพที่ 106 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 2 สะท้อนผ่านการรับน้ำหนัก

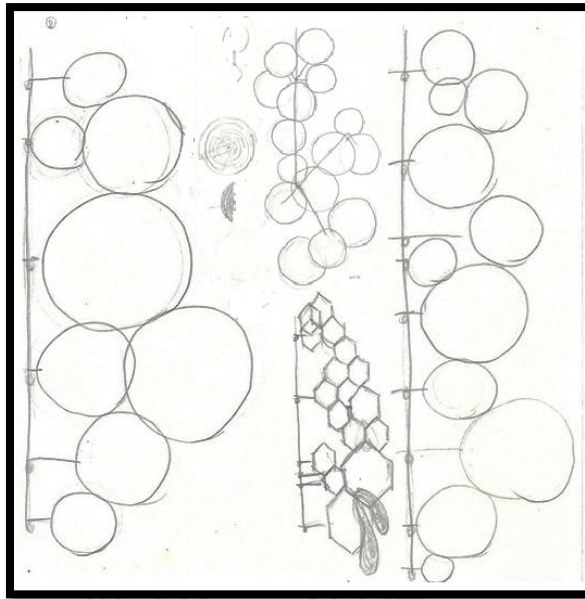
ภาพที่ 107 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 3 สะท้อนผ่านการรับน้ำหนัก

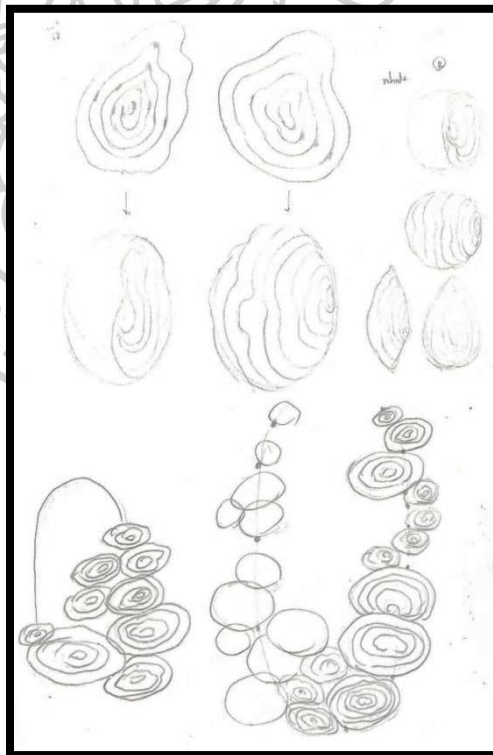
ภาพที่ 108 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 4 สะท้อนผ่านการรับน้ำหนัก

ภาพที่ 109 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับรูปแบบที่ 5 สะท้อนผ่านการรับน้ำหนัก

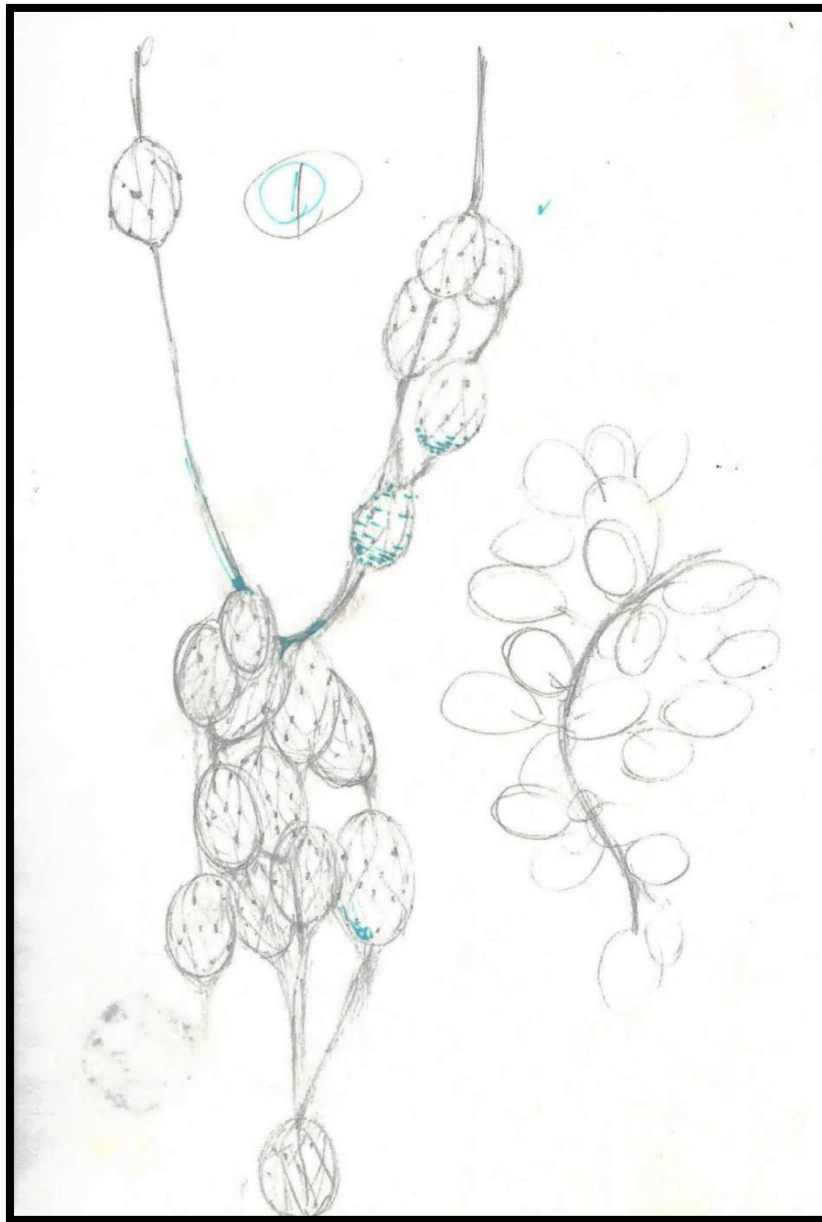
ภาพที่ 110 ภาพแสดงแบบเครื่องประดัดรูปแบบที่ 6 สะท้อนผ่านการรับน้ำหนัก

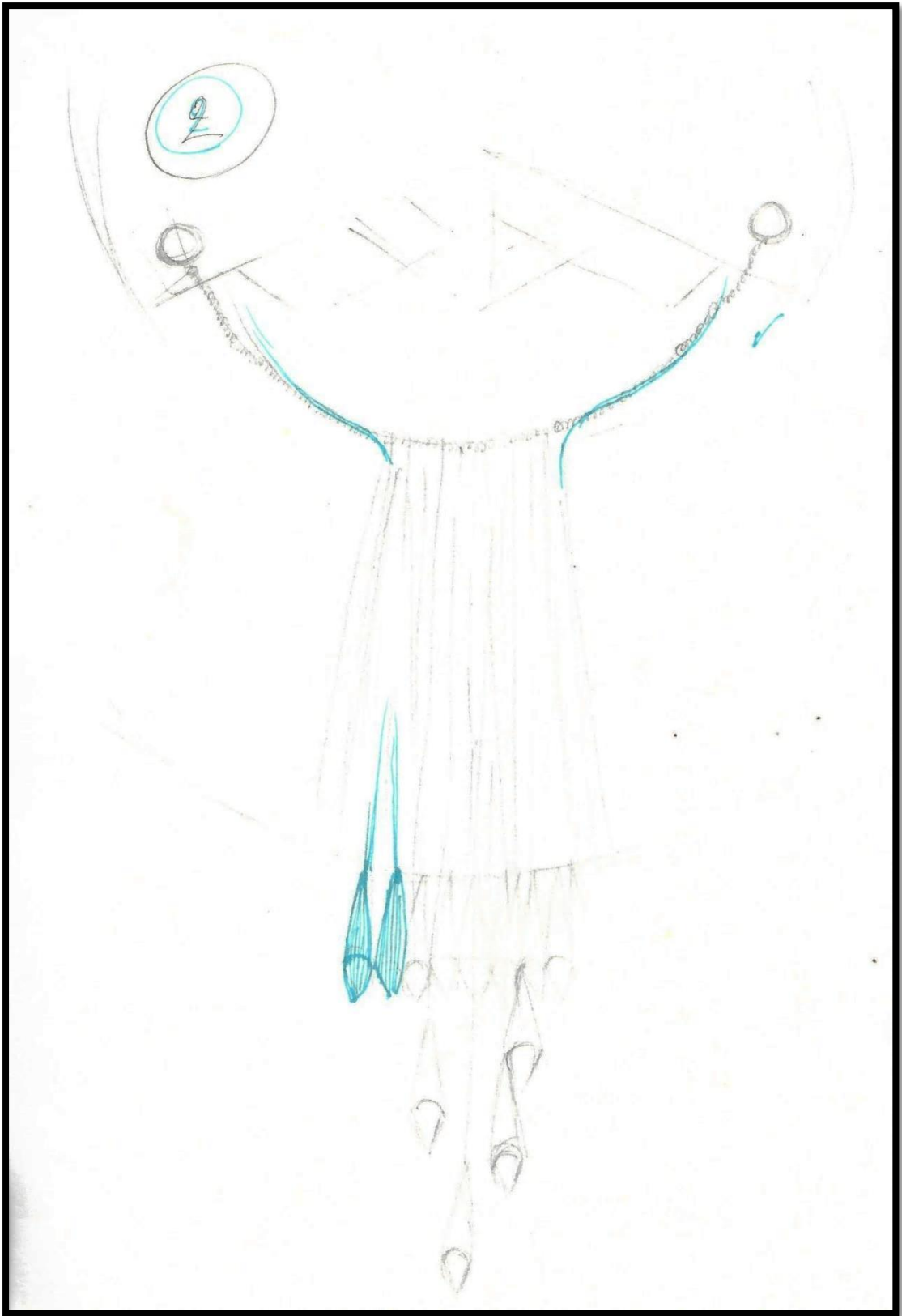
ภาพที่ 111 ภาพแสดงแบบเครื่องประดัดรูปแบบที่ 7 สะท้อนผ่านการรับน้ำหนัก

4.5.2 แนวทางที่ 2 การใช้ทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์เข้ามาผสมผสาน

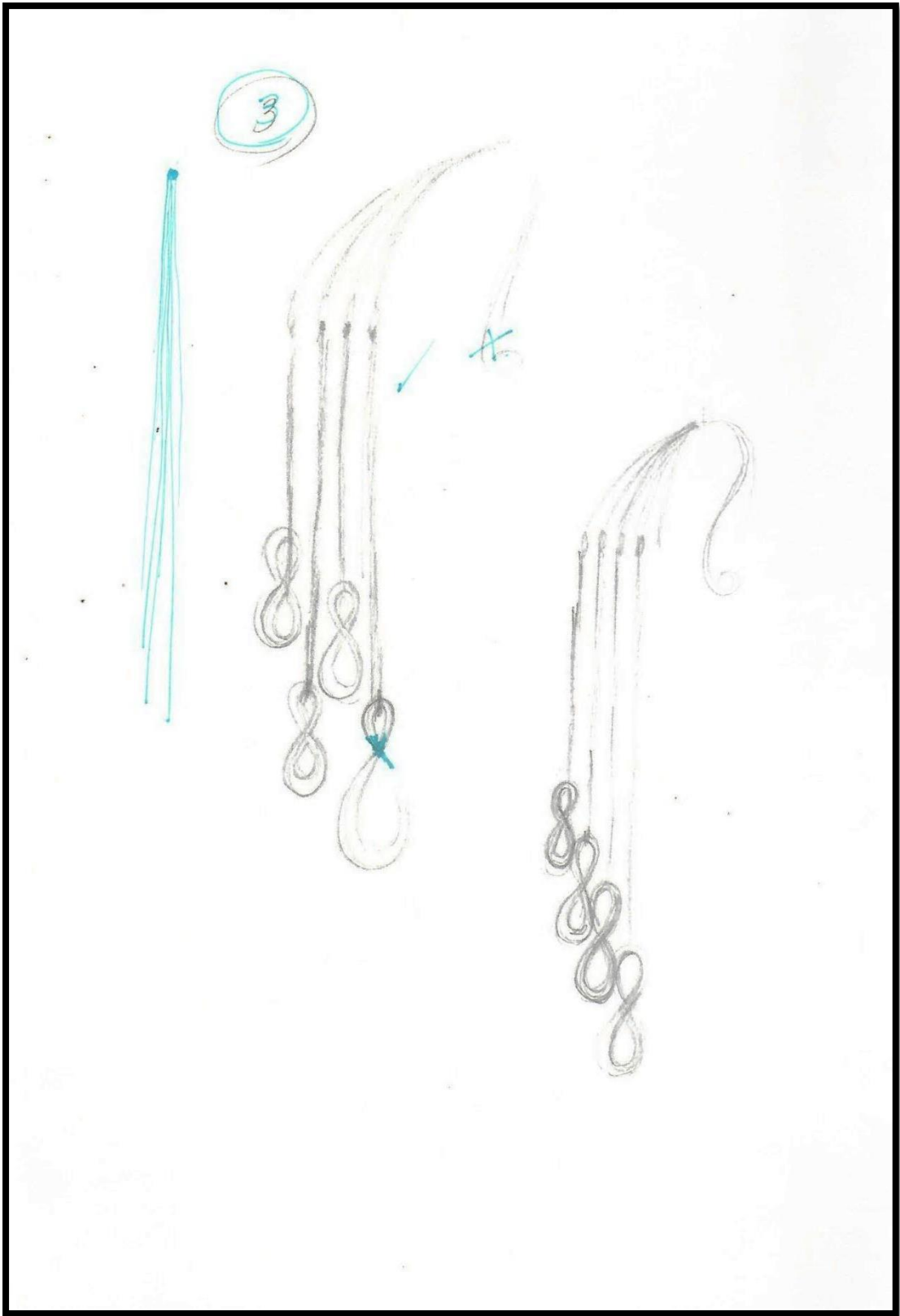
การสร้างรูปทรงนั้นเป็นการจัดองค์ประกอบที่แสดงถึงความสมดุลที่เท่ากันหรือสมดุลที่ไม่เท่ากัน เพื่อเชื่อมโยงสิ่งที่ขัดแย้งกันระหว่างความอ่อนโยนและความแข็งแรงได้อย่างลงตัว และเป็นเอกภาพ ซึ่ง “เอกภาพจะต้องประกอบด้วยความสมดุลของการขัดแย้ง การซ้ำ การประสาน ความเป็นเด่น การเปลี่ยนแปลงของทัศนธาตุต่างๆ รวมทั้งสัดส่วนและจังหวะที่เหมาะสมในการสร้างรูปทรงนั้น” (นิ่มเสมอ 2557)

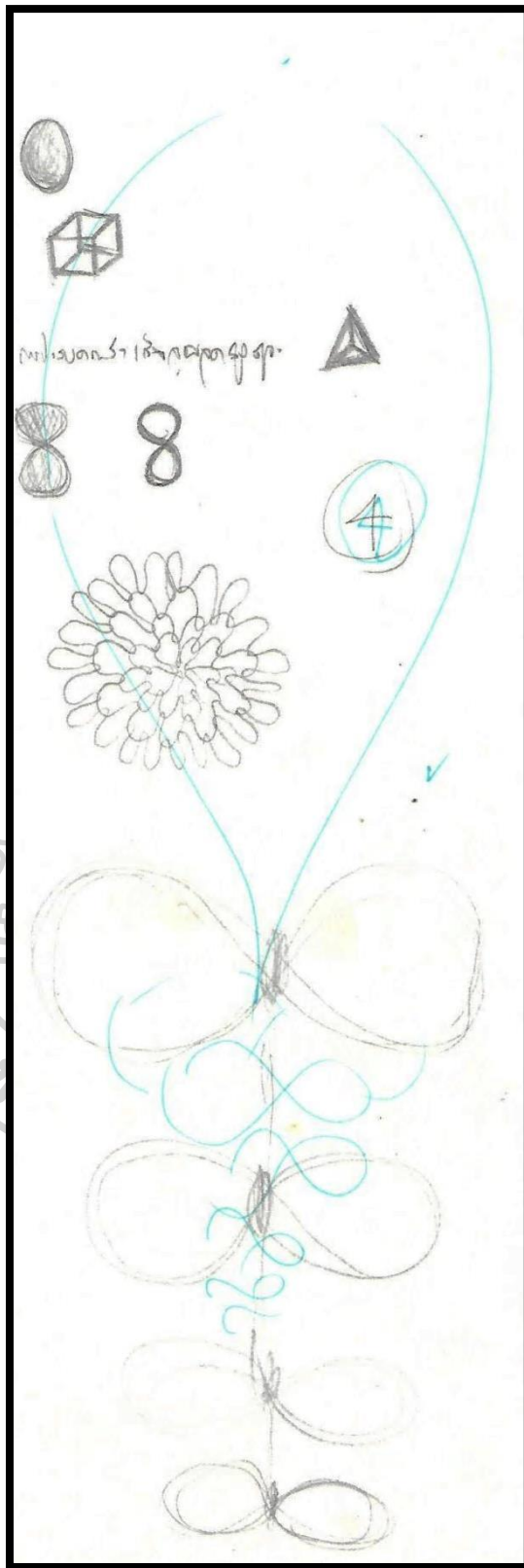
ภาพที่ 112 ภาพแสดงเครื่องประดับรูปแบบที่ 1 ตามแนวทางที่ 2

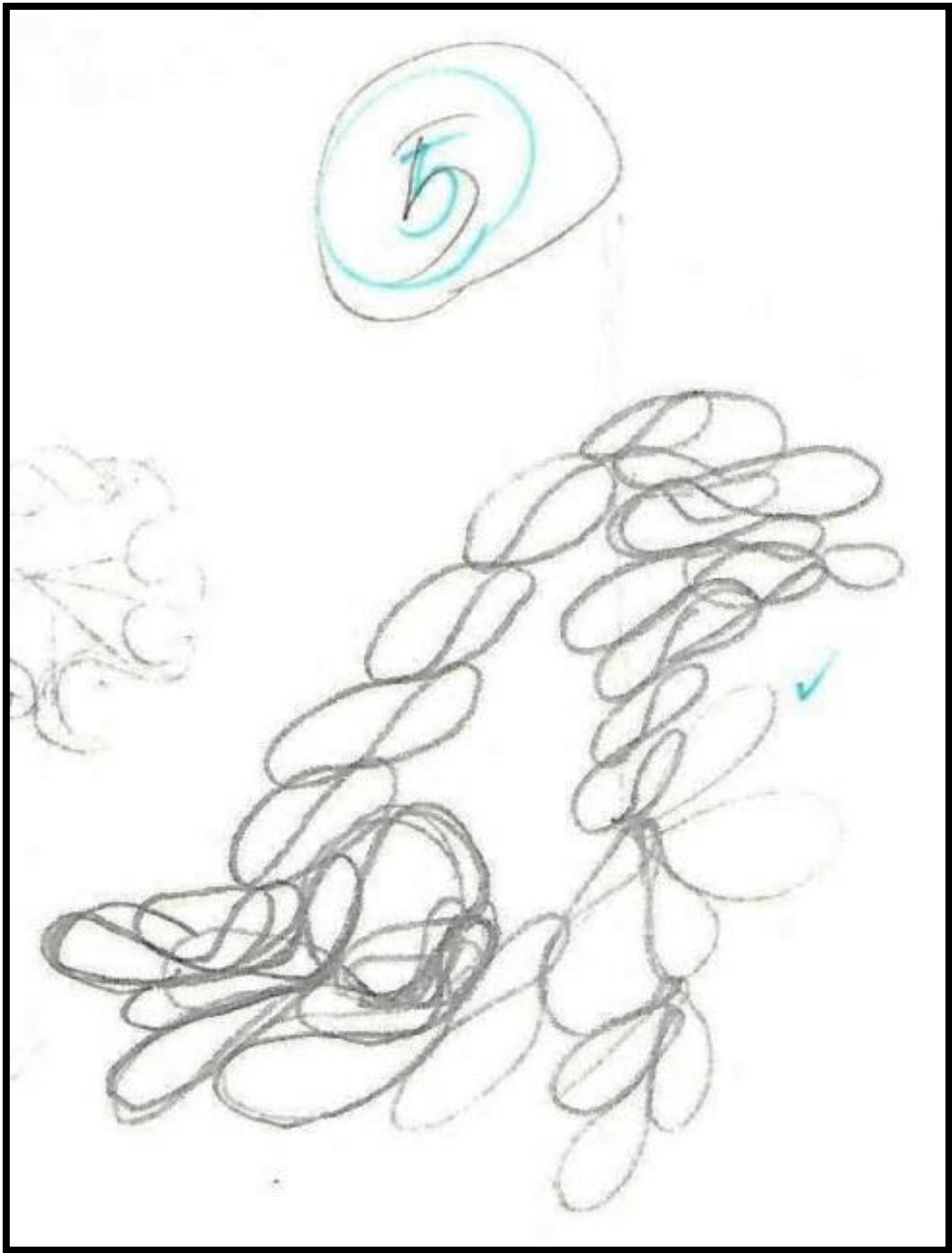
ภาพที่ 113 ภาพแสดงเครื่องประดับรูปแบบที่ 2 ตามแนวทางที่ 2

ภาพที่ 114 ภาพแสดงเครื่องประดับรูปแบบที่ 3 ตามแนวทางที่ 2

ภาพที่ 115 ภาพแสดงเครื่องประดับรูปแบบที่ 4 ตามแนวทางที่ 2

ภาพที่ 116 ภาพแสดงเครื่องประดับรูปแบบที่ 5 ตามแนวทางที่ 2

4.6 กระบวนการพัฒนาแบบ

4.6.1 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับ

กระบวนการพัฒนานั้นได้เลือกแบบร่างของเครื่องประดับที่สามารถใช้ องค์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมายที่ลึกซึ้งของความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรง ที่ซ่อนอยู่ได้ 3 รูปแบบ มาพัฒนาเป็นแบบร่างเครื่องประดับ

4.6.1.1 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 1

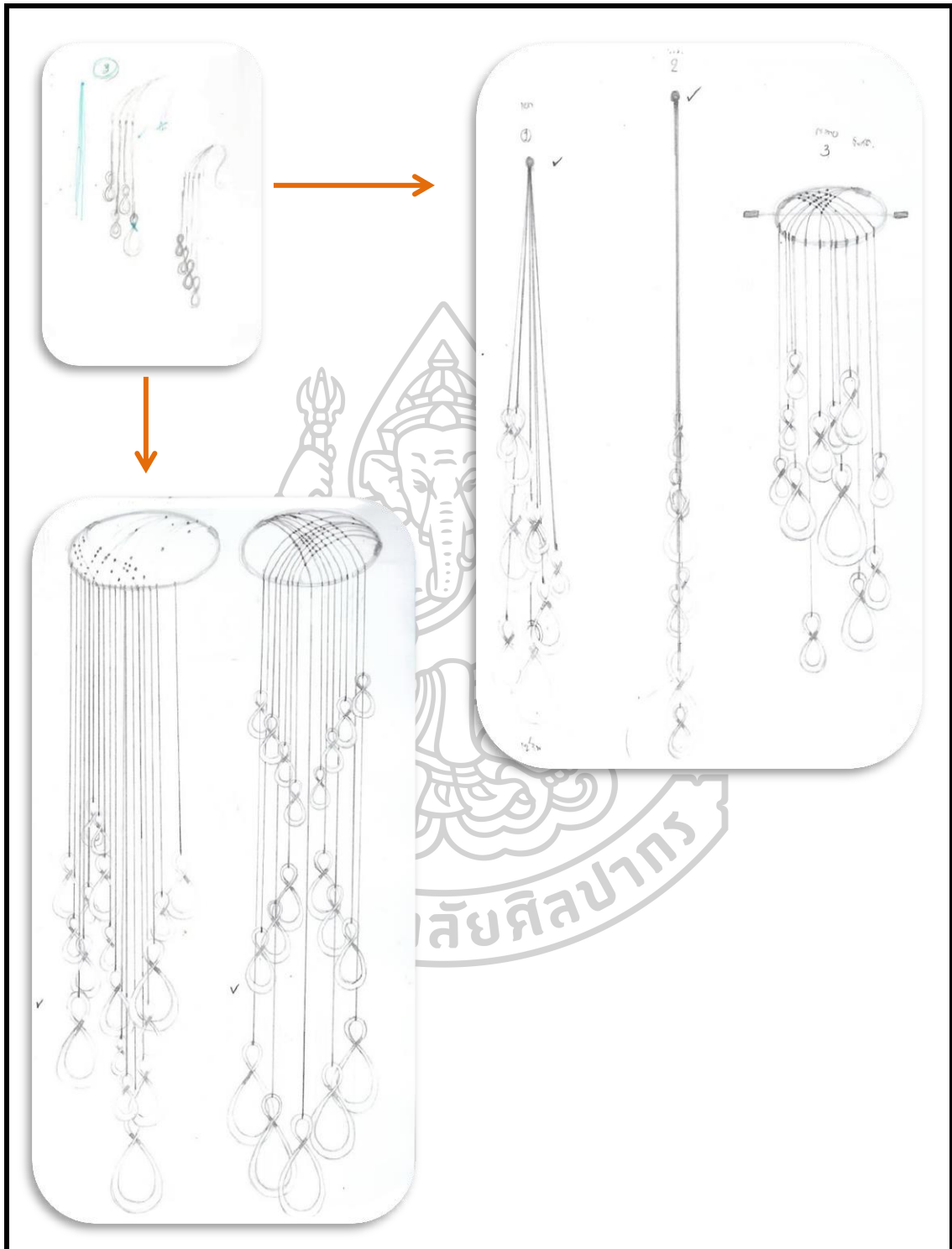
ภาพที่ 117 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 1

4.6.1.2 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 2

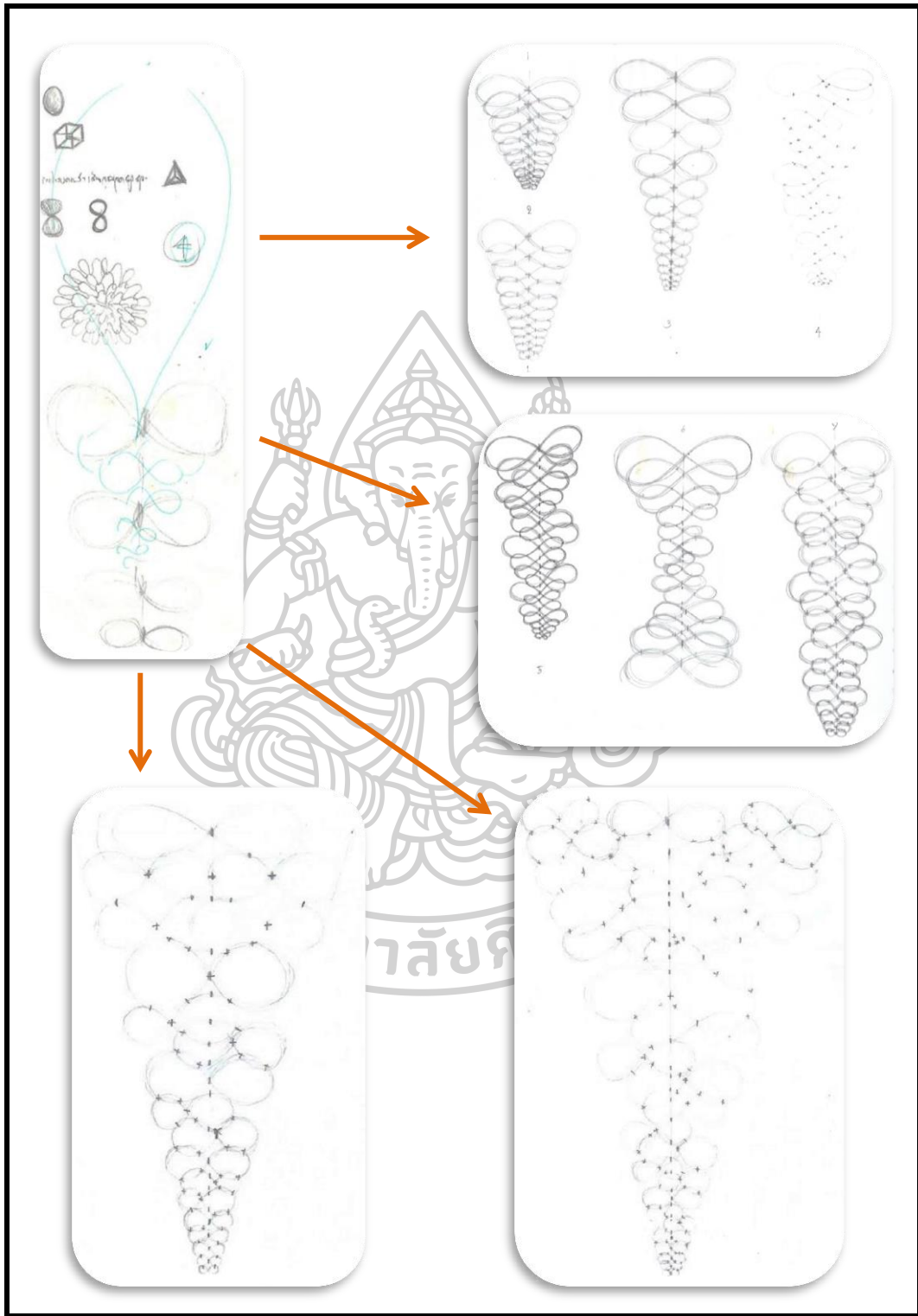
ภาพที่ 118 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 2

4.6.1.3 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 3

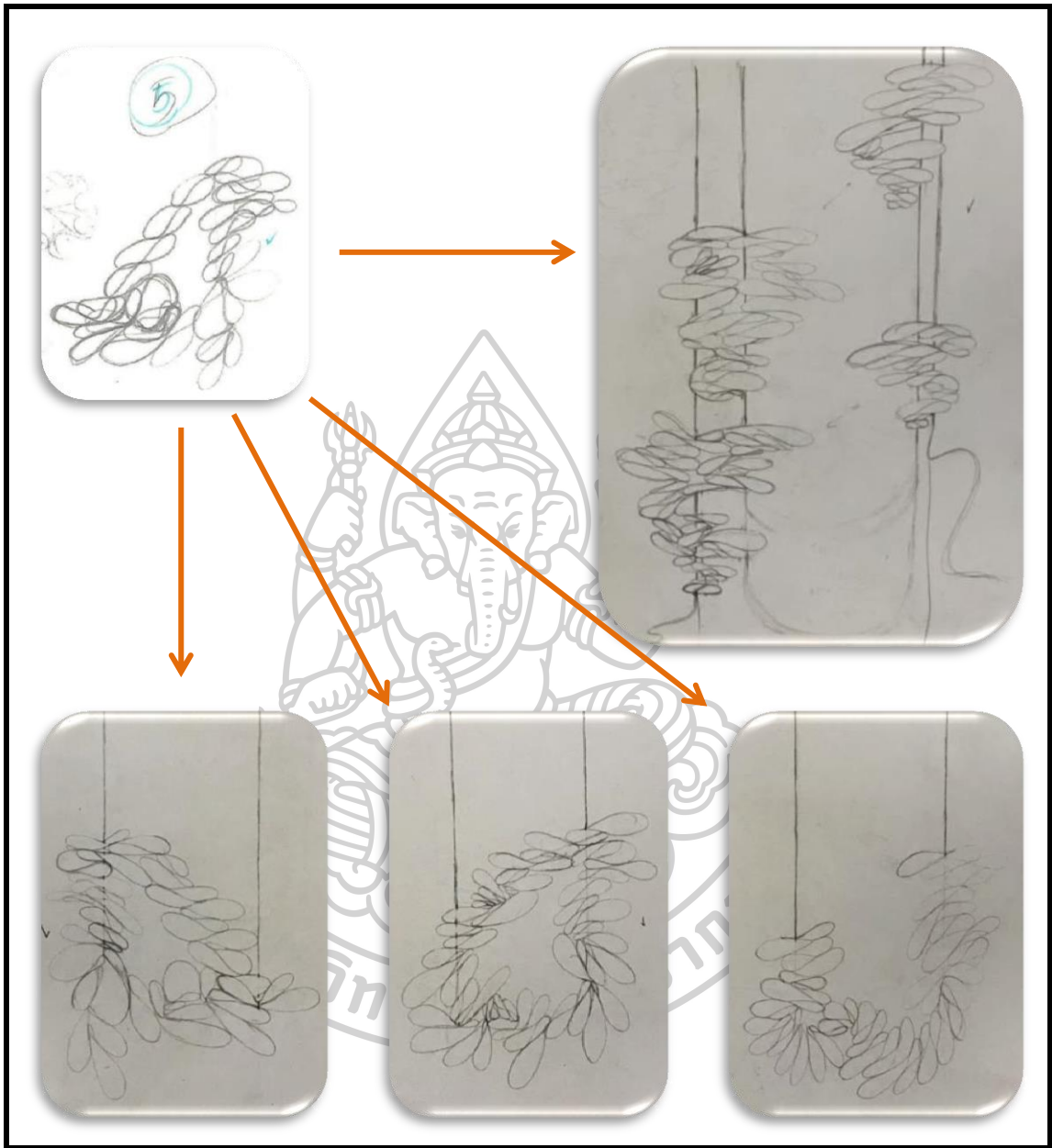
ภาพที่ 119 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 3

4.6.1.4 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 4

ภาพที่ 120 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 4

4.6.1.5 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 5

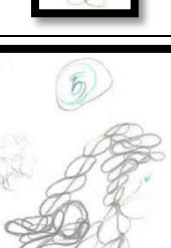

ภาพที่ 121 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 5

4.6.2 การพัฒนาแบบเครื่องประดับ

การวิเคราะห์แนวทางการออกแบบเครื่องประดับ

ตารางที่ 1 ตารางการวิเคราะห์แนวทางการออกแบบเครื่องประดับ

รูปแบบ	องค์ประกอบ		
	รูปร่างรูปทรงและขนาด	รูปแบบการจัดวาง จังหวะและทิศทาง	
1		รูปแบบที่ 1 มีรูปร่างรูปทรงเป็นรูปทรงกลมหรือรูปทรงไข่ และมีขนาดที่ไม่เท่ากัน	รูปแบบที่ 1 มีรูปแบบการจัดวางเป็นกลุ่มก้อนที่มีรูปแบบไม่ตายตัว การวางจังหวะที่ไม่เหมือนกันทั้ง 2 ด้าน มีทิศทางที่ไม่แน่นอน
2		รูปแบบที่ 2 มีรูปร่างรูปทรงคล้ายทรงกรวย แยกเป็นชิ้นเล็ก มีขนาดที่ใกล้เคียงกัน	รูปแบบที่ 2 มีรูปแบบการจัดวางแบบมัดให้ชิ้นงานทั้งตัวลงด้านล่างและมีทิศทางเดียวกัน แต่มีการวางจังหวะที่ไม่เท่ากัน
3		รูปแบบที่ 3 มีรูปร่างรูปทรงคล้ายรูปทรงอินฟินิตี้ แยกเป็นชิ้นเล็ก มีขนาดใกล้เคียงกัน	รูปแบบที่ 2 มีรูปแบบการจัดวางแบบมัดให้ชิ้นงานทั้งตัวลงด้านล่างและมีทิศทางเดียวกัน แต่มีการวางจังหวะที่ไม่เท่ากัน
4		รูปแบบที่ 4 มีรูปร่างรูปทรงคล้ายรูปทรงอินฟินิตี้คดกลับไปมาระหว่างด้านซ้ายและด้านขวา ภายในชิ้นงานเดียวกัน	รูปแบบที่ 4 มีการวางจังหวะการคดไปมาที่แน่นอน และมีทิศทางทั้งตัวลงด้านล่าง
5		รูปแบบที่ 4 มีรูปร่างรูปทรงคล้ายรูปทรงอินฟินิตี้คดกลับไปมาภายในชิ้นงานเดียวกัน	รูปแบบที่ 4 มีการวางจังหวะการคดไปมาไม่แน่นอน และไม่มีทิศทางที่แน่นอน

สรุปการวิเคราะห์แนวทางการออกแบบเครื่องประดับ

แนวทางการออกแบบเครื่องประดับ ต้องมีความสอดคล้องกับผลการทดลองทั้ง 3 การทดลอง ได้แก่ การทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม การมัด และการรับน้ำหนัก เพื่อค้นหาคุณค่าหรือความรู้สึกถึงความลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ ได้แก่ ความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรง ดังนั้นแนวทางการออกแบบเครื่องประดับ จึงมี 3 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 รูปแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างและรูปทรง ซึ่งวิเคราะห์จากแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 4 และรูปแบบที่ 5 ที่มีความสอดคล้องกับแนวทางที่ 1 มากที่สุด พบว่า แบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 4 และรูปแบบที่ 5 มีลักษณะรูปร่างรูปทรงที่คล้ายกัน ใช้หลักการเดียวกันในการสร้างสรรค์ คือ การคดกลับไปกลับมาคล้ายรูปทรงอินฟินิตี้ แต่ต่างกันตรงที่การวางจังหวะและทิศทาง ซึ่งรูปแบบที่ 4 จะมีการวางจังหวะและทิศทางที่ตัวลงด้านล่างอย่างเดียวกัน แต่รูปแบบที่ 5 มีการวางจังหวะและทิศทางที่ไม่แน่นอน สามารถสร้างความหลากหลายได้มากกว่า ดังนั้น แบบร่างเครื่องประดับตามรูปแบบที่ 5 จึงเหมาะสมกับการนำไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาเครื่องประดับต่อไป และสามารถอธิบายความหมายที่ลึกซึ้งของความอ่อนโยนแต่แฝงความแข็งแรง และความหนาแน่น

แนวทางที่ 2 รูปแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด ซึ่งวิเคราะห์จากแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 1 ที่มีความสอดคล้องกับแนวทางที่ 2 มากที่สุด พบว่าแบบร่างเครื่องประดับที่ 1 มีลักษณะรูปร่างรูปทรงและขนาดที่ไม่เท่ากัน และมีรูปแบบการจัดวางเป็นกลุ่มก้อนมีรูปแบบไม่ตายตัว รูปร่างรูปทรงเป็นอิสระจากกันและกัน สามารถพัฒนาและจัดวางได้หลากหลายรูปแบบ ดังนั้น แบบร่างเครื่องประดับตามรูปแบบที่ 1 จึงเหมาะสมกับการนำไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาแบบเครื่องประดับต่อไป เนื่องจากตอบสนองและอธิบายความหมายที่ลึกซึ้งของความอ่อนโยน ความหนาแน่น และแข็งแรงได้อย่างชัดเจน

แนวทางที่ 3 รูปแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ซึ่งวิเคราะห์จากแบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 2 และรูปแบบที่ 3 ที่มีความสอดคล้องกับแนวทางที่ 3 มากที่สุด พบว่า แบบร่างเครื่องประดับรูปแบบที่ 2 และรูปแบบที่ 3 มีลักษณะคล้ายกันในเรื่องของการจัดวางรูปแบบของรูปร่างรูปทรงที่ต้องการมัดให้ชิ้นงานทั้งตัวลงด้านล่างและมีทิศทางเดียวกัน แต่แตกต่างกันที่ลักษณะของรูปร่างรูปทรงเท่านั้น ดังนั้น แบบร่างเครื่องประดับตามรูปแบบที่ 2 จึงเหมาะสมกับการนำไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับต่อไป เนื่องจากตอบสนองและอธิบายความหมายที่ลึกซึ้งของความอ่อนโยนแต่แฝงความแข็งแรง และความหนาแน่น แต่รูปทรงกรวยนั้นสื่อถึงความต้องการที่ไปถึงจุดสูงสุด หรือจุดมุ่งหมายที่ต้องการ และรูปทรงกรวยยังมีรูปร่างรูปทรงที่ให้ความรู้สึกแข็งแรง หนักแน่นอย่างชัดเจน

สรุปแนวทางการออกแบบเครื่องประดับมี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม, 2) การพัฒนาแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด และ 3) การพัฒนาแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

กระบวนการพัฒนาแบบเครื่องประดับ เป็นการพัฒนาแบบเครื่องประดับโดยการเลือกแบบร่างเครื่องประดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาแบบเครื่องประดับ จึงมี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม , 2) การพัฒนาแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด และ 3) การพัฒนาแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกรูปแบบของแบบร่างของเครื่องประดับที่สอดคล้องกับแนวทางการออกแบบเครื่องประดับทั้ง 3 แนวทางมาใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาแบบเครื่องประดับ 3 รูปแบบ ได้แก่

4.6.2.1 การพัฒนาแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

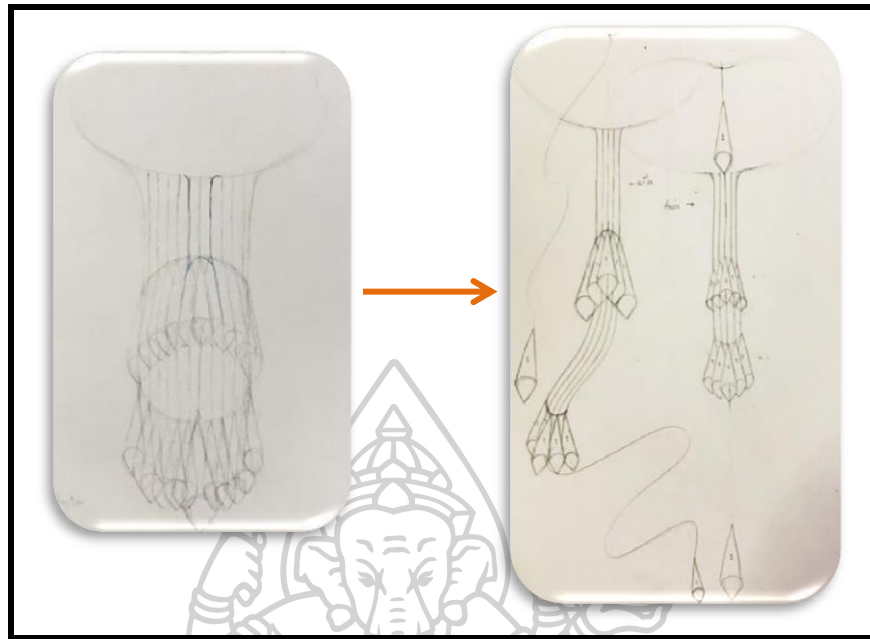

ภาพที่ 122 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทสร้อยคอที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

ภาพที่ 123 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทต่างหูที่สอดคล้องกับการทดลองสร้าง
รูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

4.6.2.2 การพัฒนาแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

ภาพที่ 124 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทสร้อยคอที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

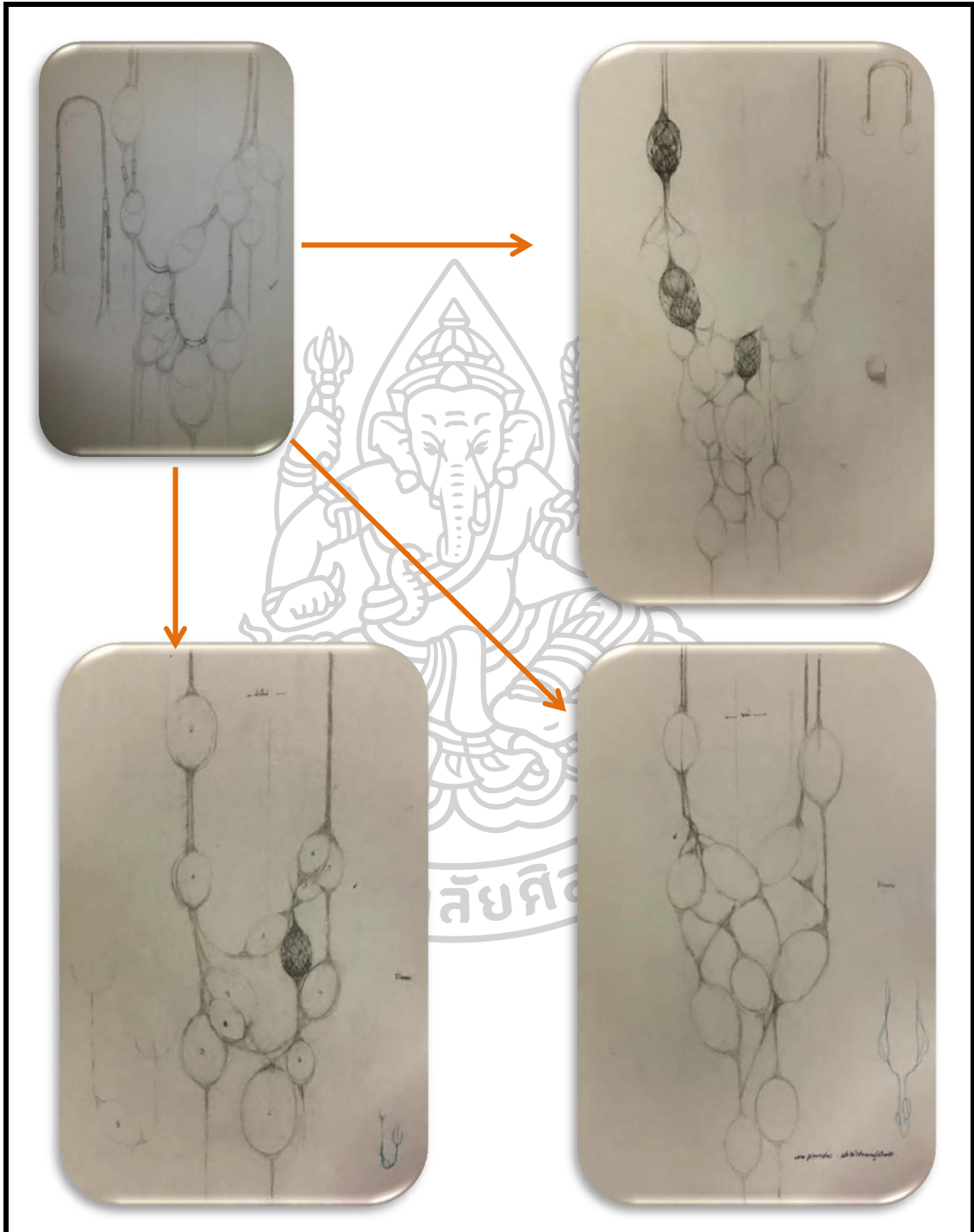

ภาพที่ 125 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทต่างหูที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

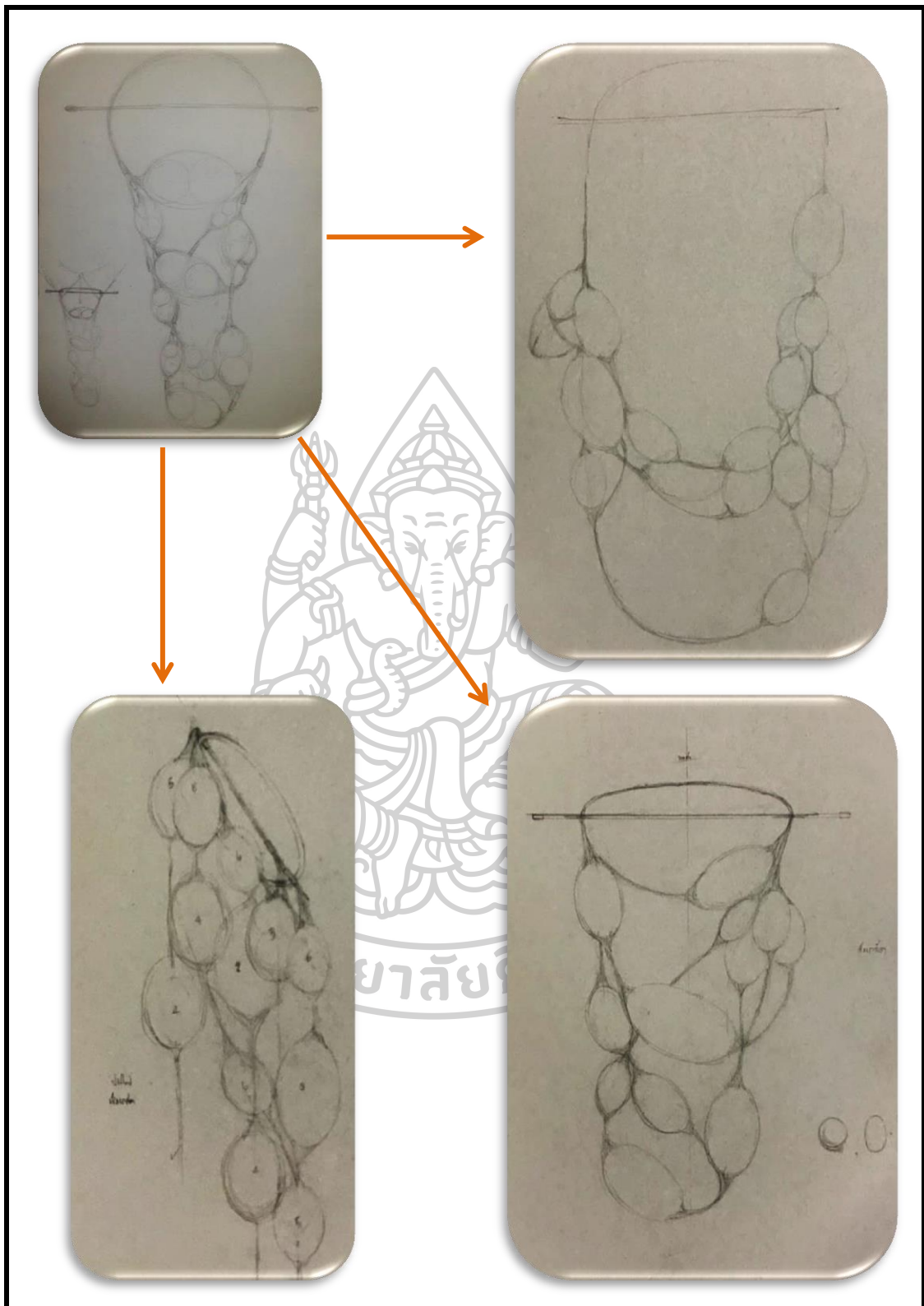

ภาพที่ 126 ภาพแสดงการพัฒนาแบบร่างของเครื่องประดับประเภทเข็มกลัดที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

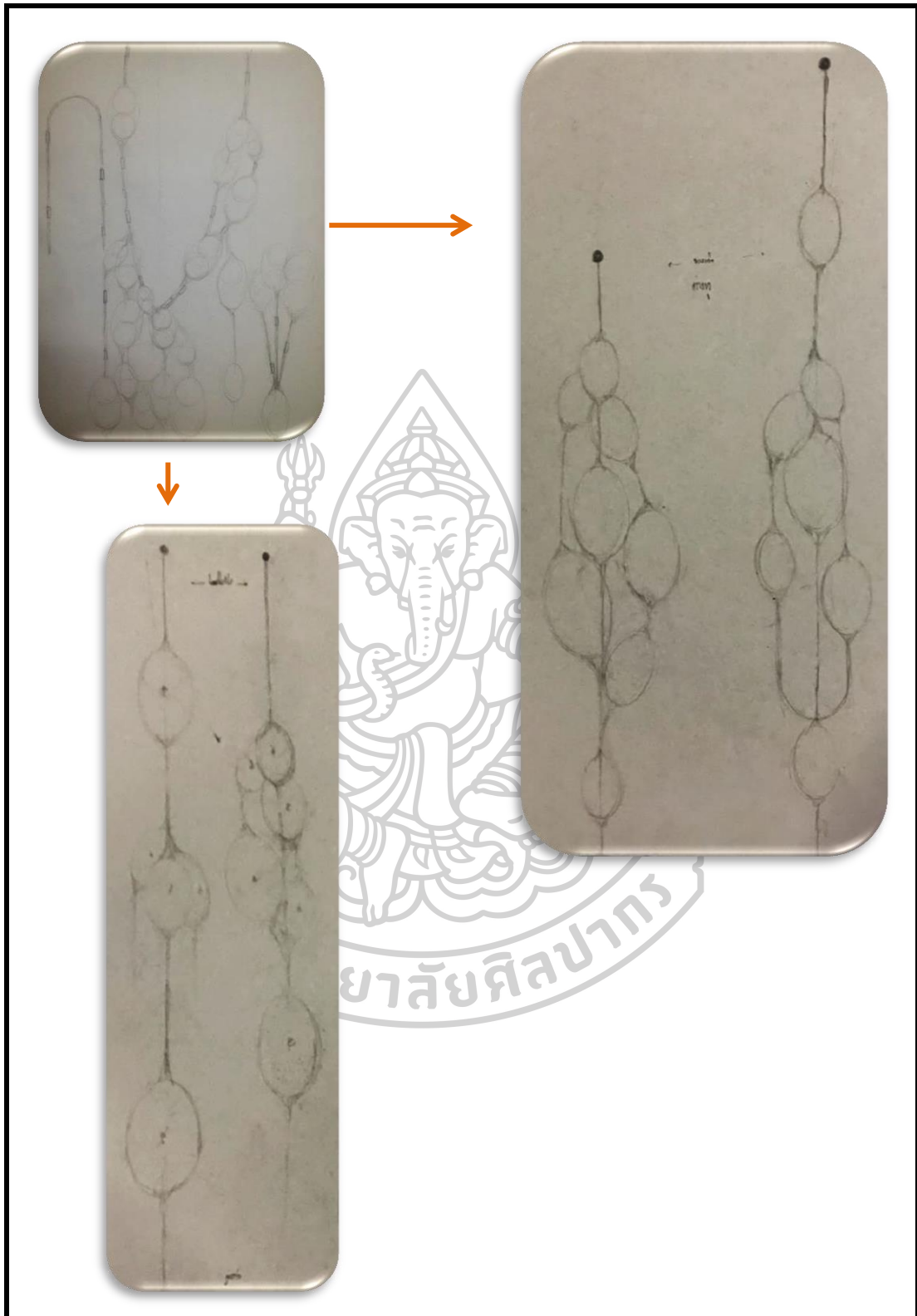
4.6.2.3 การพัฒนาแบบร่างของเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการ
รับน้ำหนัก

ภาพที่ 127 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทสร้อยคอที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

ภาพที่ 128 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทเข็มกลัดที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

ภาพที่ 129 ภาพแสดงการพัฒนาแบบเครื่องประดับประเภทต่างหูที่สอดคล้องกับการทดลองการรับ
น้ำหนัก

4.6.3 สรุปการพัฒนาแบบเครื่องประดับ

4.6.4.1 แบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

ภาพที่ 130 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

(ก) สร้อยคอ

(ข) ต่างหู

4.6.4.2 แบบร่างของเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

ภาพที่ 131 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

(ก) สร้อยคอ

(ข) ต่างหู

(ค) เข็มกลัด

4.6.4.3 แบบร่างของเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

ภาพที่ 132 ภาพแสดงแบบเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

(ก) สร้อยคอ (ข) เข็มกลัด (ค) ต่างหู

4.7 กระบวนการผลิตเครื่องประดับ

4.7.1 การผลิตเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

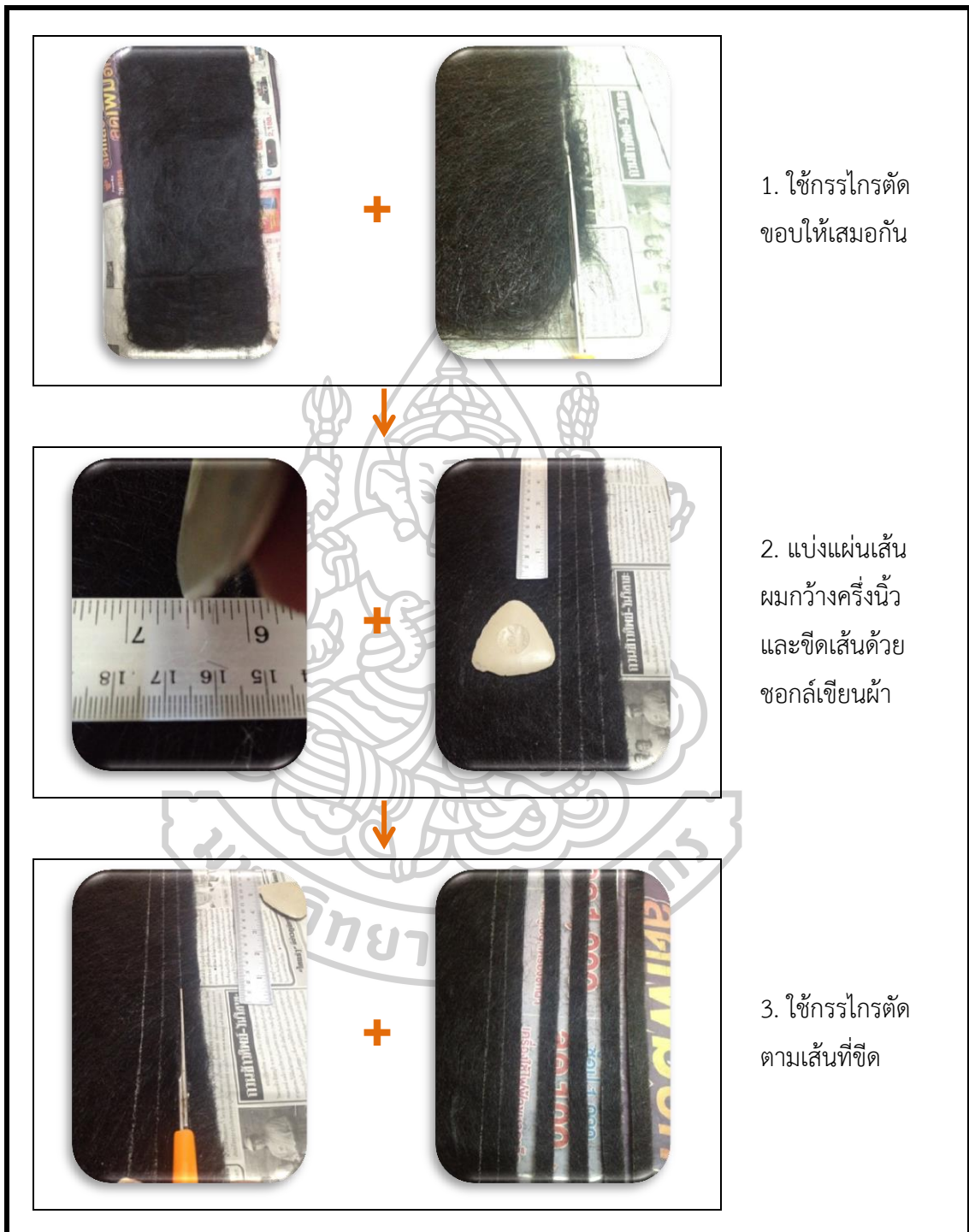
4.7.1.1 ขั้นตอนการสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผม

The diagram illustrates the process of creating hair ornaments from hair in three steps:

1. ผสม Gel กับเส้นผม (Mix Gel with hair)
2. จัดเรียงเส้นผมให้เป็นแผ่น และเป่าเส้นผมให้แห้งด้วยไดร์เป่าผม (Straighten hair into a sheet and dry it with a hair dryer)
3. ใช้หนังสือพิมพ์ปิดแผ่นผม และใช้ขวดน้ำทับให้แผ่นผมเรียบ (Use newspaper to cover the hair sheet and use water bottles to flatten the hair sheet)

ภาพที่ 133 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นจากเส้นผม

4.7.1.2 ขั้นตอนการแบ่งแผ่นเส้นผมให้เป็นเส้นแบน

ภาพที่ 134 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการแบ่งแผ่นเส้นผมให้เป็นเส้นแบน

4.7.1.3 ขั้นตอนการสร้างรูปทรงของเครื่องประดับชุดที่ 1

1. ตัดม้วนและใช้เส้น
ผมร้อยเส้นแบนของ
แผ่นเส้นผมให้ได้รูปร่าง
รูปทรงตามแบบ
เครื่องประดับ

ชิ้นส่วนจากเส้นผม
สำหรับประกอบเป็น
เครื่องประดับชุดที่ 1

2. ใช้เส้นผมร้อยห่วง
โลหะเงินและชิ้นส่วน
จากเส้นผมให้ได้ตาม
แบบเครื่องประดับชุดที่
1

ภาพที่ 135 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างรูปทรงของเครื่องประดับชุดที่ 1

เครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม ประกอบด้วยชิ้นงานสร้อยคอและต่างหู

ภาพที่ 136 ภาพแสดงเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

ตารางที่ 2 ตารางการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่าง
รูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

หัวข้อการวิเคราะห์	เครื่องประดับชุดที่ 1
1. แนวทาง/แนวคิด	1. นำผลการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงของเส้นผม โดยใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ มาใช้ในการสร้างชิ้นส่วนจากเส้นผม แต่สารสังเคราะห์ได้ละลายความเป็นธรรมชาติของเส้นผมไปหมด ขาดความอ่อนโยนที่แท้จริง
2. ชิ้นงานจากเส้นผม	2. ชิ้นส่วนจากเส้นผมมีรูปร่างรูปทรงแบบแผ่นโดยใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ ดูแบนเป็นระนาบเดียวกัน แต่การโค้งกลับไปมาทำให้ดูไม่แบนให้ความรู้สึก “อ่อนโยนและหนาแน่น” แต่ไม่ตอบสนองต่อความแข็งแรง กลายเป็นข้อบกพร่องที่ต้องพัฒนา ซึ่งการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ที่สร้างรูปร่างรูปทรงแบบเส้น ให้ความรู้สึก “หนาแน่นและแข็งแรง” มาช่วยลดทอนข้อบกพร่องในส่วนนี้ได้
3. ชิ้นงานจากโลหะ	3. ชิ้นส่วนของโลหะเป็นห่วงโซ่ขนาดเล็ก ต้องการสื่อถึงพันธะหรือภาระที่ต้องผูกพันและต้องรับผิดชอบ
4. การประกอบชิ้นส่วนต่างๆ	4. เลือกใช้เส้นผมจำนวน 7-8 เส้นในการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ จึงทำให้เส้นผมมีรูปร่างรูปทรงแบบเส้น ให้ความรู้สึก “หนาแน่นและแข็งแรง” แต่แฝงด้วยความอ่อนโยน
5. รูปลักษณ์หรือลักษณะของเครื่องประดับ	5. เครื่องประดับมีขนาดและความยาวมากกว่าเครื่องประดับปกติทั่วไป มีบางส่วนปล่อยปลายเส้นผมให้ยาวกว่าตัวเครื่องประดับ เพื่อแสดงลักษณะความเป็นธรรมชาติ5.ของเส้นผม มีรูปร่างรูปทรงแบบเส้นที่ใช้ในการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ดูกลมกลืนเป็นเอกภาพเดียวกัน
6. เอกภาพ (จุดเด่น/การเน้น/จังหวะ/ขนาด/สัดส่วน)	6. จุดเด่นอยู่ที่ชิ้นส่วนจากเส้นผม ที่มีขนาดแตกต่างกับทุกชิ้น ซึ่งเป็นโทนสีดำให้มีสัดส่วนมากกว่าชิ้นส่วนจากโลหะ ซึ่งเป็นโทนสว่าง แวววาว โดยการเน้นให้มีขนาดที่มีความสมดุล 2 ข้างไม่เท่ากัน มีจังหวะการเคลื่อนไหวที่ประสานในทิศทางเดียวกันระหว่างชิ้นส่วนจากเส้นผมและชิ้นส่วนจากโลหะ มองดูเป็นระนาบเดียวกันทั้งหมด แต่ส่วนรวมดูกลมกลืนเป็นเอกภาพเดียวกัน

จากการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม พบว่า ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม ได้ถ่ายทอดความรู้สึกอันลึกซึ้งของความอ่อนโยน หนาแน่น และแข็งแรง และค้นพบประเด็นที่สำคัญ คือ สารสังเคราะห์ทำให้เกิดรูปร่างรูปทรงตามแบบที่ต้องการ “แต่ก็ไม่สามารถกลายเป็นธรรมชาติของเส้นผมไปหมด ขาดความอ่อนโยนที่แท้จริง” และไม่สามารถแก้ไขให้กลับมาเป็นธรรมชาติได้ เพราะจะทำให้เกิดความเสียหายแก่รูปร่างรูปทรง ดังนั้นผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 จึงไม่สามารถพัฒนาต่อได้ เนื่องจากตัวเครื่องประดับไม่ตอบสนองต่อความรู้สึกอ่อนโยนที่แท้จริง

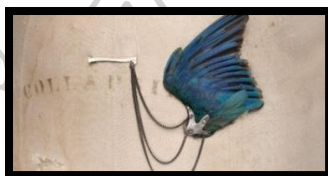
จากประเด็นดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การให้ความสำคัญกับวัสดุ หรือการรักษาคุณค่าของวัสดุเป็นเรื่องที่สำคัญมาก การให้ความสำคัญต่อความเป็นธรรมชาติของวัสดุ สื่อถึงแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานได้ชัดเจน ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากผลงานของ Agnes Larsson โดยผลงาน "Carbo" ของ Agnes Larsson ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสิ่งที่มีพลังที่อยู่รอบตัวเรา ซึ่งได้เลือกคาร์บอนเป็นวัสดุหลัก Larsson ค้นพบและตั้งความหวังไว้ว่าวัสดุเพียงวัสดุเดียวก็สามารถทำหน้าที่อธิบายความเป็นไปต่างๆ ได้ทั้งหมด "Carbo" เป็นผลงานที่ทำจากคาร์บอน และขนของหางม้า คาร์บอนเป็นวัสดุธรรมชาติที่อยู่ในสิ่งมีชีวิต เมื่อตายแล้วจะเหลือแค่คาร์บอน จึงทำการเผาจนเป็นสีดำ และขนหางม้าเป็นวัสดุธรรมชาติที่เชื่อมโยงร่างกายกับชีวิต ผลงานของ Larsson จะเน้นลักษณะที่แตกต่างกันของวัสดุ ซึ่งแผ่นคาร์บอนนั้นเบาและแตกง่าย เป็นรูปลักษณะที่สามารถแตกสลายได้ตลอดเวลาจะถูกขนหางม้ายึดไว้ (CO. 2011)

ภาพที่ 137 ภาพตัวอย่างผลงาน “Carbo” ของ Agnes Larsson
ที่มา : <https://www.agnesarsson.com/carbo>

Julia deVille ได้รับการยกย่องอย่างสูงสำหรับเครื่องประดับที่สวยงาม และแปลกใหม่ สำหรับผลงานของเธอได้รับอิทธิพลจากเครื่องปั้นดินเผา Memento Mori ในศตวรรษที่ 15 และ 16 และเครื่องประดับอัญมณีล้ำค่าของวิกตอเรีย Julia มักทำงานด้วยทองคำและเงิน ซึ่ง Julia ผสมผสานกับวัสดุแปลกใหม่ เช่น ไม้กลายเป็นหิน

ความสนใจในชีวิตและความตายของ Julia deVille เริ่มต้นขึ้นเมื่อเธอยังเยาว์วัยขณะที่เธอเติบโตขึ้นมาในนิวซีแลนด์เธออยากรู้เรื่องโครงขาขนสุนัขจึงจอกจากยายของเธอ และเธอรู้สึกทึ่งกับแนวคิดที่ว่า “คนสัตว์เคยเป็นสิ่งมีชีวิต” Julia deVille สร้างผลงาน taxidermy ที่สื่อถึงการฉลองชีวิต และใช้สัตว์ที่ตายจากสาเหตุธรรมชาติในการทำงานของเธอเท่านั้น (design 2009)

ภาพที่ 138 ภาพตัวอย่างผลงานของ Julia deVille

ที่มา : <http://ideasondesign.net/speakers/speakers/julia-deville/>

Kiff Stlemmons ได้สร้างสรรค์ผลงานจากกระดาศ กระดาศเป็นวัสดุที่แพร่หลายมาก ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของหนังสือหรือวัสดุประติมากรรม ซึ่งศิลปินคิดว่ากระดาศนั้นมีเปราะบางและละเอียดอ่อน แต่ก็ยังสามารถใช้งานได้หลากหลายและทนทาน ศิลปินได้ให้ความสำคัญกับวัสดุทั้งเรื่องของคุณสมบัติทางกายภาพ และสอดแทรกเรื่องราวประวัติศาสตร์ของกระดาศ ซึ่งกระดาศเป็นวัสดุที่ทำด้วยมือ และเป็นส่วนสำคัญของการสื่อสารมวลชนที่ใช้ในการนำเสนอข่าวและภาพให้กับผู้ชมจำนวนมาก (Museum 2016)

ภาพที่ 139 ภาพตัวอย่างผลงานของ Kiff Stlemmons

ที่มา : <https://www.ramart.org/content/cut-fold-and-form-featuring-kiff-stlemmons-and-julie-vondervellen>

4.7.2 การทดลองผลิตเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

4.7.2.1 การทดลองขึ้นรูปทรงกรวย

จากการออกแบบนั้น รูปทรงกรวยได้แนวคิดมาจากพีระมิดที่มีฐานเป็นสี่เหลี่ยมเกิดจากรูปทรงสี่เหลี่ยมที่ให้ความรู้สึกถึงความแข็งแรง หนักแน่น และตัดให้โค้งเป็นรูปทรงกรวยที่มีรูปทรงที่โปร่งบางแต่แฝงด้วยความแข็งแรง รูปทรงกรวยจึงกลายเป็นสื่อถึงความเยียบแหลม บอบบางแต่แฝงด้วยความแข็งแรง อันสอดคล้องกับแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” ซึ่งการทดลองขึ้นรูปทรงกรวย เป็นการทดลองขึ้นรูปด้วยกระดาษ เพื่อกำหนดขนาดของแผ่นกระดาษเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และตัดม้วนเป็นรูปทรงกรวย มีขนาดทั้งหมด 3 ขนาดดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงขนาดของแผ่นกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และขนาดของรูปทรงกรวยกระดาษ

ขนาดของแผ่นกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส		ขนาดของรูปทรงกรวยกระดาษ	
	3.8 x 3.8		1.3 x 5.5
	3 x 3		1.1 x 4.2
	2.2 x 2.2		0.9 x 3.2

หมายเหตุ ระบุขนาดเป็น “กว้างxยาว” และกำหนดหน่วยเป็นเซนติเมตร

4.7.2.2 ขั้นตอนการขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องประดับชุดที่ 2 ด้วยโลหะ

1. หลอมโลหะให้ละลายและเทน้ำโลหะในรางเท

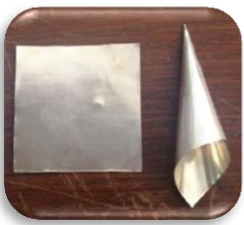

2. รีดโลหะให้ได้ความหนาตามที่กำหนด

3. วัดและตัดแผ่นโลหะตามที่กำหนดไว้

4. คัดม้วนแผ่นโลหะให้เป็นรูปทรงแบบกรวยด้วยคีมและทวนไม้

ภาพที่ 140 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องประดับชุดที่ 2 ด้วยโลหะ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงน้ำหนักและจำนวนของโลหะรูปทรงแบบกรวยที่ใช้ในการสร้างชิ้นส่วนของเครื่องประดับชุดที่ 2

โลหะรูปทรงแบบกรวย	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวนและน้ำหนักของโลหะรูปทรงแบบกรวย							
		สร้อยคอ		ต่างหู 1		ต่างหู 2		เข็มกลัด	
		จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก
 ขนาด 3.8 x 3.8 เซนติเมตร	0.62	5	3.10	3	1.86	2	1.24	6	3.72
 ขนาด 3 x 3 เซนติเมตร	0.36	9	3.24	5	1.80	3	1.08	4	1.44
 ขนาด 2.2 x 2.2 เซนติเมตร	0.21	1	0.21	7	1.47	3	0.63	1	0.21
รวม		15	6.55	15	5.13	8	2.95	11	5.37

4.7.3.2 ขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับชุดที่ 2

ภาพที่ 141 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับชุดที่ 2

เครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด ประกอบด้วยชิ้นงาน
สร้อยคอ, เข็มกลัดและต่างหู

ภาพที่ 142 ภาพเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด ประกอบด้วยชิ้นงาน
สร้อยคอ เข็มกลัดและต่างหู

4.7.3 การทดลองผลิตเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับ

น้ำหนัก

4.7.3.1 ขั้นตอนการขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องประดับชุดที่ 3 ด้วยเส้นผม

4.7.3.1.1 การสร้างรูปร่างทรงแบบครึ่งทรงกลม

ภาพที่ 143 ภาพแผนภูมิแสดงการสร้างรูปร่างทรงแบบครึ่งทรงกลม

ตารางที่ 5 ตารางแสดงสัดส่วนของรูปทรงแบบครึ่งทรงกลมกับปริมาณของ Gel และจำนวนรูปทรงแบบครึ่งทรงกลม

รูปทรงแบบครึ่งทรงกลม	ขนาดของรูปทรงแบบครึ่งทรงกลม (หน่วยเป็นเซนติเมตร)	ปริมาณของ Gel (หน่วยเป็นมิลลิกรัม)	จำนวน (ชิ้น)
	3.8	1	4
	3.3	0.8	16
	2.7	0.6	16
	2.4	0.4	28
	2.1	0.3	40
	1.8	0.2	40
รวม (จำนวนชิ้น)			144

หมายเหตุ กำหนดขนาดของรูปทรงแบบครึ่งทรงกลม จากเส้นผ่านศูนย์กลางของรูปทรงแบบครึ่งทรงกลม

4.7.3.1.2 การประกอบรูปทรงแบบทรงกลม

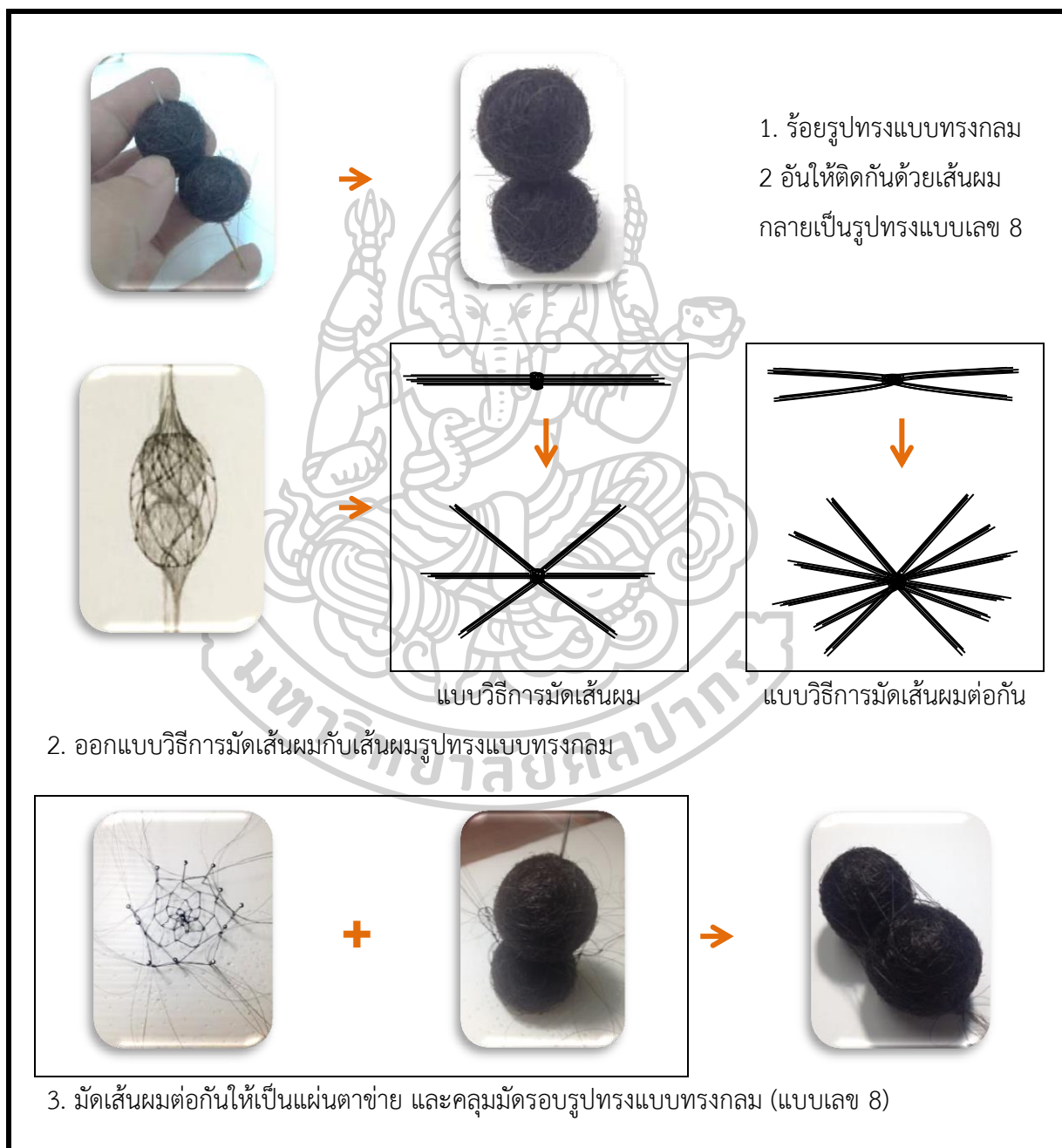
ภาพที่ 144 ภาพแผนภูมิการประกอบรูปทรงแบบทรงกลม

ตารางที่ 6 ตารางแสดงจำนวนรูปทรงแบบทรงกลมที่ใช้ในการสร้างชิ้นส่วนของเครื่องประดับชุดที่ 3

รูปทรงแบบทรงกลม	จำนวนรูปทรงแบบทรงกลม			รวม (ชิ้น)
	สร้อยคอ	ต่างหู	เข็มกลัด	
	2	0	0	2
	4	2	2	8
	4	2	2	8
	4	4	6	14
	6	6	8	20
	6	8	6	20
รวม (ชิ้น)	26	22	24	72

4.7.3.1.3 การมัดเส้นผมกับเส้นผมรูปทรงแบบเลข 8

การมัดเส้นผมกับเส้นผมรูปทรงแบบทรงกลม เพื่อสร้างชิ้นส่วนของเครื่องประดับชุดที่ 3 จากเส้นผม ซึ่งได้แนวคิดมาจากผลการทดลองที่ พบว่า รูปร่างแบบเส้น ให้ความรู้สึกหนาแน่น คือ กลุ่มเส้นผมตั้งแต่จำนวน 4-12 เส้น ด้วยวิธีการมัดเส้นผมและการมัดเส้นผมต่อกัน ผู้วิจัยได้ออกแบบวิธีการมัดเส้นผมกับเส้นผมรูปทรงแบบทรงกลม 2 วิธี

ภาพที่ 145 ภาพแสดงขั้นตอนการมัดเส้นผมกับเส้นผมรูปทรงแบบเลข 8

ตารางที่ 7 ตารางแสดงจำนวนและน้ำหนักของเส้นผมรูปทรงแบบเลข 8 ที่ใช้ในการสร้างชิ้นส่วนของเครื่องประดับชุดที่ 3

เส้นผมรูปทรงแบบเลข 8	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวนและน้ำหนักของเส้นผมรูปทรงแบบเลข 8							
		สร้อยคอ		ต่างหู 1		ต่างหู 2		เข็มกลัด	
		จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก
	11.08	1	11.08	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	10.00	2	20.00	0	0.00	1	10.00	1	10.00
	7.00	2	14.00	1	7.00	0	0.00	1	7.00
	4.32	2	8.64	1	4.32	1	4.32	3	12.96
	3.20	4	12.80	1	3.20	2	6.40	3	9.60
	2.40	3	7.20	3	7.20	1	2.40	3	7.20
รวม		14	73.72	6	21.72	5	23.12	11	46.76

4.7.2.2 ขั้นตอนการขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องประดับชุดที่ 3 ด้วยโลหะ

1. หลอมโลหะให้ละลายและเทน้ำโลหะในรางเท

2. รีดโลหะให้ได้ขนาดตามที่กำหนด

3. ใช้ตะไบขัดปลายแท่งเงินให้เรียบแหลม และดึงลวดกับแป้นดึงลวดให้ได้ขนาดที่ต้องการ

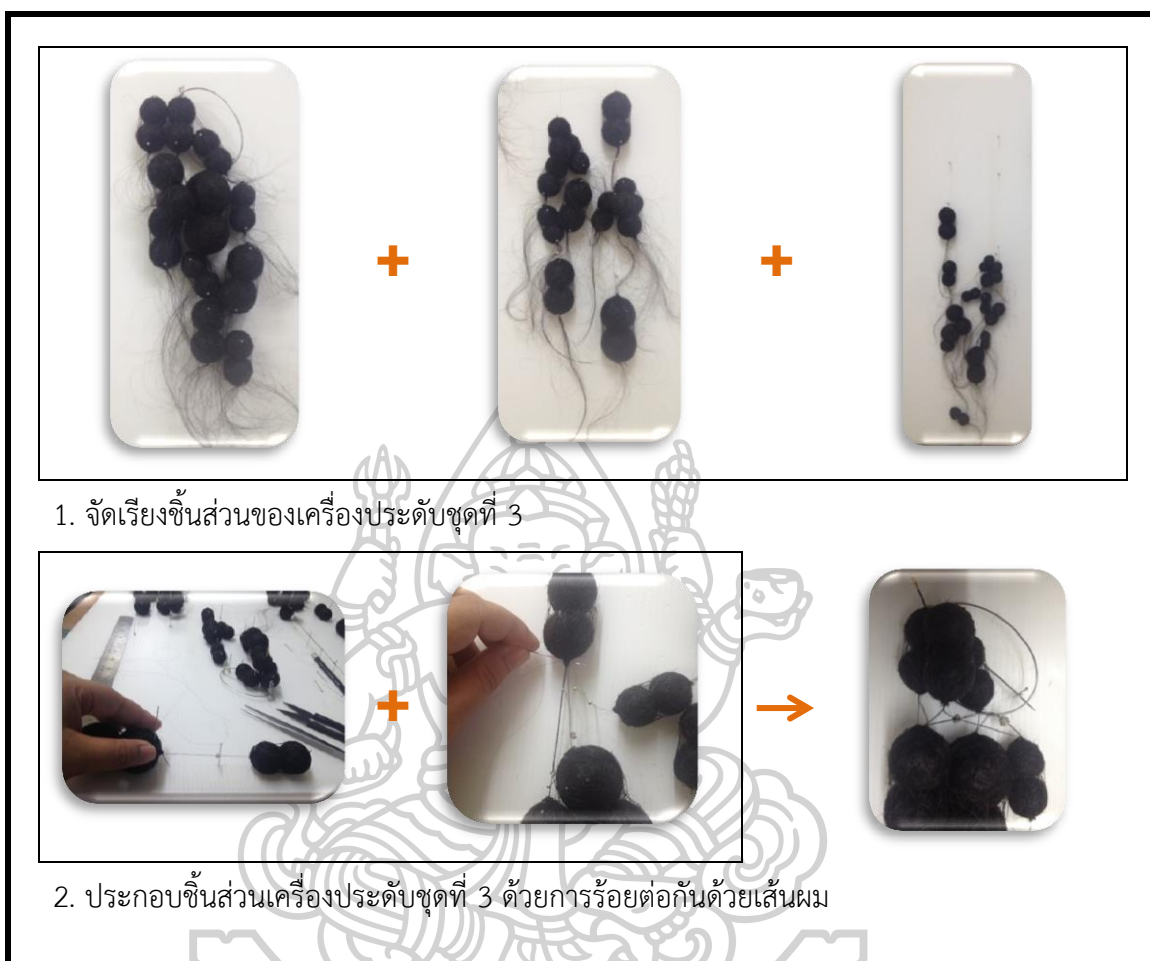
4. ตัดเส้นลวดโลหะตามขนาดที่กำหนดและดัดลวดโลหะเป็นรูปทรงแบบทรงกลม

ภาพที่ 146 ภาพแสดงขั้นตอนการขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องประดับชุดที่ 3 ด้วยโลหะ

ตารางที่ 8 ตารางแสดงความยาวและน้ำหนักของลวดโลหะรูปทรงแบบทรงกลม ที่ใช้ในการสร้าง
ชิ้นส่วนของเครื่องประดับชุดที่ 3

ลวดโลหะรูปทรง แบบทรงกลม	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวนและน้ำหนักของลวดโลหะรูปทรงแบบทรงกลม							
		สร้อยคอ		ต่างหู 1		ต่างหู 2		เข็มกลัด	
		จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก	จำนวน	น้ำหนัก
	0.38	1	0.38	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	0.30	1	0.30	0	0.00	0	0.00	1	0.30
	0.23	1	0.23	0	0.00	1	0.23	1	0.23
	0.15	1	0.15	1	0.15	0	0.00	1	0.15
	0.08	7	0.56	2	0.16	3	0.32	5	0.40
	0.04	4	0.16	1	0.04	2	0.08	3	0.12
รวม		15	1.78	4	0.35	6	0.63	11	1.20

4.7.3.3 ขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับชุดที่ 3

ภาพที่ 147 ภาพแผนภูมิแสดงขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับชุดที่ 3

ตารางที่ 9 ตารางสรุบน้ำหนักของเส้นผมรูปทรงแบบเลข 8 และลวดโลหะรูปทรงแบบกลมที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องประดับชุดที่ 3

เครื่องประดับชุดที่ 3	น้ำหนัก (กรัม)		
	เส้นผมรูปทรงแบบเลข 8	ลวดโลหะรูปทรงแบบทรงกลม	รวม
สร้อยคอ	73.72	1.78	75.5
ต่างหู 1	21.72	0.35	22.07
ต่างหู 2	23.12	0.63	23.75
เข็มกลัด	46.76	1.20	47.96
รวม	165.32	3.96	169.28

เครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประกอบด้วย
ชิ้นงานสร้อยคอ, เข็มกลัดและต่างหู

ภาพที่ 148 ภาพเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประกอบด้วยชิ้นงาน
สร้อยคอ, เข็มกลัดและต่างหู

บทที่ 5

ผลการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับ

เส้นผม เป็นวัสดูธรรมชาติดีที่กลายเป็นสื่อศิลปะและเครื่องประดับที่หลากหลาย เส้นผมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของร่างกาย เส้นผมของมนุษย์มีหลากหลายชนิดและหลายเฉดสี โดยเฉพาะเส้นผมสีดำที่มีความเงางาม น้ำหนักมากและแข็งแรงมากกว่าเส้นผมสีอื่นๆ เส้นผมนั้นมีประโยชน์ในการสร้างความอบอุ่นและกันความหนาวเย็นให้กับศีรษะ และยังสามารถนำเส้นผมไปใช้ประโยชน์ในด้านส่งเสริมความงาม การรักษาสิ่งแวดล้อมและทางการแพทย์มานานมาก รวมทั้งมนุษย์ได้ให้ความสำคัญต่อเส้นผมในด้านต่างๆ มากมายทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น แสดงตัวตนความเป็นมนุษย์ ใช้ในเชิงสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายต่างๆ ทั้งในด้านของความเชื่อ อุดมการณ์ ศาสนา วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี

จากความสำคัญของเส้นผมในชีวิตของมนุษย์ จึงทำให้ศิลปินสนใจจะนำเส้นผมมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่แฝงแนวคิด ความหมายสำคัญในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านชีวิตประจำวัน ด้านประวัติศาสตร์ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านประเพณีและวัฒนธรรม เส้นผมได้แสดงคุณค่าที่สะท้อนวิธีการนำเสนอและจุดมุ่งหมายในการสร้างงานที่ต่างกัน เส้นผมมีคุณค่าภายในตัวมันเองโดยตรงทั้งภายนอกและภายในจิตใจซึ่งสามารถแสดงออกในเชิงสัญลักษณ์แทนค่าการมีชีวิต นอกจากนี้เส้นผมได้แสดงคุณค่าด้านความรู้สึกในเชิงสัญลักษณ์แทนค่าความรู้สึกที่ศิลปินต้องการถ่ายทอด รวมทั้งเส้นผมได้แสดงคุณค่าด้านความคิดในการเชื่อมโยงประเพณีและวัฒนธรรมเข้ากับวิถีชีวิตในสังคมในเชิงสัญลักษณ์แทนค่าการมีชีวิตอยู่ร่วมกัน และเส้นผมได้แสดงคุณค่าทางความงามที่น่าสนใจ ซึ่งดึงดูดให้ผู้พบเห็นสนใจ เส้นผมจึงกลายเป็นสัญลักษณ์แทนค่าความงามในด้านต่างๆ ทั้งกายภาพ คุณค่า ความคิดที่สามารถแสดงหรือบอกเล่าเรื่องราวที่สำคัญ ส่งเสริมจินตนาการของผู้ที่พบเห็นจนเต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่ได้จากการสัมผัส

จะเห็นได้ว่า เครื่องประดับมีคุณประโยชน์ต่อมนุษย์การส่งเสริมความสวยงามให้กับมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย ด้านความรู้สึก ด้านความคิด และด้านความงาม ดังนั้น เส้นผมจึงเป็นวัสดูและเครื่องประดับธรรมชาติที่มีค่าหรือเป็นศูนย์กลางแห่งจิตวิญญาณ สะท้อนวิธีการนำเสนอและจุดมุ่งหมายในการสร้างงานที่ต่างกัน จะเห็นได้ว่าคุณค่าของเส้นผมไม่ได้อยู่ที่วัสดูหรือคุณภาพของเส้นผมหรือตัวสิ่งที่เราแสวงหา แต่คุณค่าอยู่ที่การประเมินคุณค่าตามความต้องการ ความรู้ สติปัญญาให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย โดยเครื่องประดับที่ใช้เส้นผมซึ่งวัสดูพื้นฐานที่สามารถนำเสนอความคิด ความรู้สึก ได้มากกว่าที่ตาเห็น และให้คุณค่าจากภายใน ความรู้สึก ความคิด และความงาม ซึ่งเป็นคุณค่าทาง

สุนทรียะ ที่เป็นคุณค่าต่อจิตใจ รวมทั้งเป็นการถ่ายทอดคุณค่าสุนทรียะผ่านเส้นผมออกมาเพื่อให้ผู้อื่นได้สัมผัส ได้พบเห็น ได้รับรู้ นั่น ก่อให้เกิดความลึกซึ้งในสุนทรียะใหม่ๆ ที่สามารถสร้าง “คุณค่าในการยกระดับจิตใจ” ซึ่งกลายเป็นสิ่งที่โน้มน้าวให้เราหรือมนุษย์ที่ใส่เครื่องประดับเข้าใจและตระหนักถึงแนวคิดหรือคุณงามความดีบางอย่างมากกว่าความงาม ซึ่งเครื่องประดับได้ซ่อนเร้นอยู่ ยิ่งได้รับรู้ความลึกซึ้งของศิลปินเพิ่มมากขึ้นก็จะทำให้จิตใจคล้อยตามไปด้วย

5.1 การสร้างสรรค์เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแรง

เส้นผมจึงมีสมบัติทางกายภาพที่น่าสนใจ เส้นผมสามารถสร้างรูปลักษณ์ที่สนับสนุนแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” ซึ่งเส้นผมสามารถสร้างรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับได้ และสามารถสร้างองค์ความรู้อยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ระบบการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ และสามารถค้นหาการทดลองการใช้วัสดุที่แตกต่างออกไปจากการสร้างงานเครื่องประดับทั่วไป รวมทั้งสามารถใช้องค์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมายที่ลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ได้ ทั้ง 3 ส่วนนี้เกิดเป็นคุณค่าอันใหม่ของเครื่องประดับที่สร้างสรรค์ขึ้น โดยคุณค่าอันใหม่นั้นต้องมีความรู้ลึกซึ้ง มีคุณค่าในการยกระดับจิตใจหรือสื่อให้เห็นถึงความอ่อนโยนที่แข็งแรงอันเป็นลักษณะของผู้หญิงในโลกปัจจุบันที่เรารู้จักนั้นเป็นผู้หญิงที่มีกิจกรรมยามาท่อ่อนโยน แต่กลับให้ความรู้สึกว่ามีความแข็งแรงทางจิตใจ ซึ่งเป็นความเข้มแข็งจากภายใน พร้อมทั้งจะรับผิดชอบ สามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมทั้งสามารถแบกรับภาระอันหนักหนาได้อย่างมหัศจรรย์

ดังนั้น เส้นผมจึงสามารถจะเป็นวัสดุพื้นฐานที่ส่งผลให้เกิดพลังใจหรือสติปัญญาให้กับผู้ที่รับรู้ได้ และเผยให้เห็นถึงสิ่งที่มันสะท้อน “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบเครื่องประดับ จำนวน 3 ชุด ที่สอดคล้องกับการทดลองลักษณะทางกายภาพและสมบัติทางกายภาพของเส้นผม ทั้ง 3 การทดลอง ได้แก่ การสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม การมัดเส้นผม และการรับน้ำหนัก และได้สร้างสรรค์เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแรง จำนวน 3 ชุด

จากการวิเคราะห์เครื่องประดับชุดที่ 1 ได้ค้นพบประเด็นที่สำคัญ คือ สารสังเคราะห์ทำให้เกิดรูปร่างรูปทรงตามแบบที่ต้องการ “แต่ก็ได้ละลายความเป็นธรรมชาติของเส้นผมไปหมด ขาดความอ่อนโยนที่แท้จริง” และไม่สามารถแก้ไขให้กลับมาเป็นธรรมชาติได้ เพราะจะทำให้เกิดความเสียหายแก่รูปร่างรูปทรง ดังนั้นผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 จึงไม่สามารถพัฒนาต่อได้ เนื่องจากตัวเครื่องประดับไม่ตอบสนองต่อความรู้สึกอ่อนโยนที่แท้จริง แต่ยังสามารถถ่ายทอดความรู้สึกอ่อนโยน หนาแน่น และแข็งแรงได้ ดังภาพที่ 149

เครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม ประกอบด้วยชิ้นงานสร้อยคอและต่างหู

ภาพที่ 149 ภาพแสดงเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้จึงกลายเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแรงต่อไป ในเรื่องของการรักษาความเป็นธรรมชาติของเส้นผม ที่ซ่อนความรู้สึกอันลึกซึ้งถึงความอ่อนโยนที่แท้จริงไว้ โดยการปรับความเป็นเส้นผมที่เป็นธรรมชาติให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อสร้างความชัดเจนให้กับแนวทางการสร้างสรรค์เครื่องประดับที่สามารถสามารถถ่ายทอดความรู้สึกอันลึกซึ้งถึงความอ่อนโยน หนาแน่น และแข็งแรงได้

ดังนั้น การปรับความเป็นเส้นผมที่เป็นธรรมชาติให้ชัดเจนมากขึ้น จึงไม่สอดคล้องกับรูปลักษณะของเครื่องประดับชุดที่ 1 ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงได้เลือกเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด และเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองรับน้ำหนัก นำมาวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาเครื่องประดับ เพื่อสร้างความชัดเจนให้กับแนวทางการสร้างสรรค์เครื่องประดับที่สามารถสามารถถ่ายทอดความรู้สึกอันลึกซึ้งถึงความอ่อนโยน หนาแน่น และแข็งแรงได้

5.2 การวิเคราะห์และหาแนวทางการพัฒนาเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

5.2.1 การวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

ตารางที่ 10 ตารางการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

หัวข้อการวิเคราะห์	เครื่องประดับชุดที่ 2
1. แนวทาง/แนวคิด	1. นำผลการทดลองจากการมัด โดยไม่ใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ มาใช้ในการสร้างชิ้นส่วนจากโลหะ และการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ กลายเป็นเครื่องประดับ ปรับแนวคิดจากเครื่องประดับชุดที่ 1 เพื่อรักษาความเป็นธรรมชาติของเส้นผม ที่มีความอ่อนโยนอย่างแท้จริง
2. ชิ้นงานจากเส้นผม	2. สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบเส้นได้อย่างชัดเจน ให้ความรู้สึก “หนาแน่นและแข็งแรง” แต่แฝงด้วยความอ่อนโยน และรักษาความเป็นธรรมชาติของเส้นผมได้
3. ชิ้นงานจากโลหะ	3. ชิ้นส่วนของโลหะเป็นรูปทรงกรวย ที่เกิดจากการตัดแผ่นโลหะสี่เหลี่ยมจัตุรัสให้เป็นรูปทรงกรวย ซึ่งให้ความรู้สึก “หนาแน่นและแข็งแรง” แต่แฝงด้วยความอ่อนโยน โดยรูปทรงกรวยสื่อถึงความปรารถนาที่จะเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อภาระต่างๆ มีจุดเด่น คือการใช้เส้นผมมัดให้เกิดจังหวะที่แตกต่างกันด้วยการเว้นช่อง ทำให้เส้นผมมีรูปร่างรูปทรงแบบเส้น ให้ความรู้สึก “หนาแน่นและแข็งแรง” แต่แฝงด้วยความอ่อนโยน

หัวข้อการวิเคราะห์	เครื่องประดับชุดที่ 2
4. การประกอบ ชิ้นส่วนต่างๆ	4. เลือกใช้เส้นผมเส้นเล็กๆ ในการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ให้ความรู้สึก “อ่อนโยนแต่แฝงด้วยความแข็งแรงอย่างชัดเจน” <u>จึงไม่ตอบสนองต่อความหนาแน่นอย่างชัดเจน กลายเป็นข้อบกพร่องที่ต้องพัฒนา</u> ซึ่งชิ้นงานจากเส้นผม ที่สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบเส้นได้อย่างชัดเจน ให้ความรู้สึก “หนาแน่นและแข็งแรง” แต่แฝงด้วยความอ่อนโยน สามารถช่วยลดทอนข้อบกพร่องได้
5. รูปลักษณ์หรือ ลักษณะของ เครื่องประดับ	5. เครื่องประดับมีความยาวมากกว่าเครื่องประดับปกติทั่วไป รูปลักษณ์ส่วนใหญ่จะมีปลอยปลายชิ้นงานไว้ 1 ชิ้น ยกเว้นชิ้นงานต่างหู <u>จึงไม่เป็นเอกภาพเดียวกัน</u> ดังนั้นควรเพิ่มเติมชิ้นส่วนโลหะบริเวณปลายของต่างหูทั้ง 2 ข้างให้ยาว เพื่อให้ดูกลมกลืนเป็นเอกภาพเดียวกัน
6. เอกภาพ (จุดเด่น/ การเน้น/จังหวะ/ ขนาด/สัดส่วน)	6. <u>จุดเด่นอยู่ที่ชิ้นส่วนจากโลหะ ซึ่งโลหะมีโทนสว่างและแวววาวมาก</u> ดังนั้นจึงควรเพิ่มสัดส่วนพื้นที่ของโทนสีดำให้มากขึ้น และปรับสีของชิ้นส่วนจากโลหะให้ลดความสว่าง แวววาวลง มีจังหวะการเคลื่อนไหวที่ประสานในทิศทางเดียวกันจากขนาดใหญ่ซึ่งอยู่ด้านบนลงมาหาขนาดเล็กซึ่งอยู่ด้านล่าง และจังหวะการเคลื่อนไหวที่ประสานในทิศทางเดียวกันจากเส้นผมที่มีมัดให้เกิดจังหวะที่แตกต่างกัน จากความถี่มาก ซึ่งอยู่ด้านบนสุดลงมาหาความถี่น้อยสุดซึ่งอยู่ด้านล่างสุด มองดูแล้วไม่เป็นระนาบเดียวกัน แต่ส่วนรวมดูกลมกลืนเป็นเอกภาพเดียวกัน

5.2.2 แนวทางการพัฒนาเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด

จากการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัด ได้พบประเด็นที่ต้องพัฒนา 2 ประเด็น ได้แก่

5.1.2.1 รูปลักษณ์ของชิ้นงานต่างหู ไม่เป็นเอกภาพเดียวกับชิ้นงานอื่นๆ มีแนวทางการพัฒนา คือ การเพิ่มเติมชิ้นส่วนโลหะบริเวณปลายของต่างหูทั้ง 2 ข้างให้ยาว เพื่อให้ดูกลมกลืนเป็นเอกภาพเดียวกัน

ภาพที่ 150 ภาพแสดงการปรับปรุงลักษณะชิ้นงานต่างหูให้เป็นเอกภาพเดียวกัน

5.1.2.2 จุดเด่นอยู่ที่ชิ้นส่วนจากโลหะ ซึ่งโลหะมีโทนสว่างและแวววาวมาก เกิดการลดทอนความน่าสนใจที่มีต่อเส้นผม จึงมีแนวทางการพัฒนา คือ การเพิ่มสัดส่วนพื้นที่ของโทนสีดำให้มากขึ้นบนชิ้นงานสร้อยคอ ด้วยการมัดเส้นผม และปรับสีของชิ้นส่วนจากโลหะให้ลดความสว่างแวววาวลง ด้วยการปรับสีผิวของโลหะให้คล้ำลง โดยการไม่ชุบเคลือบผิวโลหะ

ภาพที่ 151 ภาพแสดงชิ้นงานที่ได้รับการพัฒนาในส่วนของสร้อยคอและชิ้นส่วนโลหะ

5.3 การวิเคราะห์และหาแนวทางการพัฒนาเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

5.2.1 การวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

ตารางที่ 11 ตารางการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

หัวข้อการวิเคราะห์	เครื่องประดับชุดที่ 3
1. แนวทาง/แนวคิด	1. นำผลการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงของเส้นผม โดยใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ มาใช้ในการสร้างชิ้นส่วนจากเส้นผม คือ ชิ้นส่วนจากเส้นผมรูปร่างรูปทรงแบบทรงกลม แล้วจึงนำผลการทดลองจากการมัด โดยไม่ใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ มาใช้มัดประกอบด้านนอกของรูปร่างรูปทรงแบบทรงกลม 2 อัน ให้กลายเป็นรูปร่างรูปทรงแบบเลข 8 ปรับแนวคิดจากเครื่องประดับชุดที่ 1 เพื่อรักษาความเป็นธรรมชาติของเส้นผม ที่มีความอ่อนโยนที่แท้จริง
2. ชิ้นงานจากเส้นผม	2. ชิ้นส่วนจากเส้นผมมีรูปร่างรูปทรงแบบทรงกลม โดยใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ ให้ความรู้สึก “หนาแน่นและแข็งแรง” และมัดรวมกันให้กลายเป็นรูปร่างรูปทรงแบบเลข 8 ด้วยเส้นผม โดยไม่ใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ ให้ความรู้สึก “อ่อนโยน หนาแน่นและแข็งแรง”
3. ชิ้นงานจากโลหะ	3. ชิ้นส่วนของโลหะมีรูปร่างรูปทรงแบบทรงกลม ซึ่งเกิดจากการตัดม้วนเส้นลวดเส้นเล็กๆ ให้เป็นรูปทรงกลม ให้ความรู้สึก “อ่อนโยน หนาแน่น และแข็งแรง” โดยรูปลักษณ์ของชิ้นส่วนของโลหะนั้นสัมพันธ์กับชิ้นส่วนจากเส้นผม จุดเด่น คือ มีหลายขนาด มีโทนสว่างและแวววาวมาก แต่บางจุดที่ชิ้นส่วนจากโลหะที่มีขนาดใหญ่สามารถดึงดูดความสนใจมากกว่าชิ้นส่วนจากเส้นผม จึงควรปรับชิ้นส่วนจากโลหะให้มีขนาดเล็กที่สุด เพื่อลดความน่าสนใจลง
4. การประกอบชิ้นส่วนต่างๆ	4. เลือกใช้เส้นผมจำนวน 7-8 เส้นในการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ จึงทำให้เส้นผมมีรูปร่างรูปทรงแบบเส้น ให้ความรู้สึก “หนาแน่นและแข็งแรง” แต่แฝงด้วยความอ่อนโยน
5. รูปลักษณ์หรือลักษณะของเครื่องประดับ	5. เครื่องประดับมีขนาดและความยาวมากกว่าเครื่องประดับปกติทั่วไป มีบางส่วนปล่อยปลายเส้นผมแต่ไม่ยาวเกินกว่าตัวเครื่องประดับ มีรูปร่างรูปทรงแบบเส้นที่ใช้ในการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ให้ความรู้สึกอ่อนโยนอย่างแท้จริง

หัวข้อการวิเคราะห์	เครื่องประดับชุดที่ 3
6. เอกภาพ (จุดเด่น/ การเน้น/จังหวะ/ ขนาด/สัดส่วน)	6. จุดเด่นอยู่ที่ชิ้นส่วนจากเส้นผมที่มีโทนสีดำ ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่าชิ้นงานจากโลหะ ที่มีโทนสว่าง แวววาว มีจังหวะการเคลื่อนไหวที่ประสานในทิศทางเดียวกันระหว่างชิ้นส่วนจากเส้นผมและชิ้นส่วนจากโลหะ มองดูแล้วไม่เป็นระนาบเดียวกันอย่างชัดเจน แต่ส่วนรวมดูกลมกลืนเป็นเอกภาพเดียวกัน

5.3.2 แนวทางการพัฒนาเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

จากการวิเคราะห์ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ได้พบประเด็นที่ต้องพัฒนา 1 ประเด็น ได้แก่ ชิ้นงานโลหะมีความโดดเด่น คือ มีหลายขนาด มีโทนสว่างและแวววาวมาก แต่บางจุดที่ชิ้นส่วนจากโลหะที่มีขนาดใหญ่สามารถดึงดูดความสนใจมากกว่าชิ้นส่วนจากเส้นผม จึงมีแนวทางการพัฒนา คือ ปรับชิ้นส่วนจากโลหะให้มีขนาดเล็กที่สุด ที่มีขนาดความยาวของโลหะ เท่ากับ 5 เซนติเมตร เพื่อลดความน่าสนใจลง

ภาพที่ 152 ภาพแสดงการปรับเปลี่ยนชิ้นงานโลหะให้มีขนาดเล็กลง

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแรง ได้ใช้ทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์เข้ามาผสมผสาน จนได้แนวทางการพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับทั้งหมด 5 รูปแบบ และนำมาพัฒนาเป็นแบบเครื่องประดับ 3 ชุดที่สอดคล้องกับการทดลองทั้ง 3 การทดลอง ได้แก่ การทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม การมัด และการรับน้ำหนัก โดยการขึ้นรูปขึ้นส่วนของเครื่องประดับจากเส้นผมจะใช้เทคนิคการขึ้นรูปจากกระบวนการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม การมัด และขึ้นส่วนของเครื่องประดับจากโลหะจะใช้เทคนิคการขึ้นรูปด้วยวิธีการหลอม รีด ดึง ตัด เชื่อม ชัด และชุบเคลือบผิว แล้วจึงนำขึ้นส่วนของเครื่องประดับจากเส้นผม และขึ้นส่วนของเครื่องประดับจากโลหะมาประกอบตามแบบเครื่องประดับ สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

1. สามารถออกแบบและสร้างสรรค์เครื่องประดับร่วมสมัยจากเส้นผมที่มีแนวคิดจาก “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” ที่สร้างความรู้สึกรักและคุณค่าอันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ภายใน ซึ่งเป็นคุณค่าที่ต้องการสื่อให้มนุษย์ควรตระหนักถึงความอ่อนโยนและความแข็งแรงที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิต ความอ่อนโยนมิใช่ความอ่อนแอ แต่หมายถึงการอ่อนน้อมถ่อมตน เห็นคุณค่าของตนเอง สามารถสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ก่อเกิดความแข็งแรงทางใจ เนื่องจากมนุษย์อาศัยอยู่ในโลกที่มีการแข่งขันสูง มีความกดดัน ความท้าทายต่างๆ เข้ามากระทบต่อความรู้สึกของเราตลอดเวลา จนอาจทำให้มนุษย์กลายเป็นคนหยิ่ง ไร้เหตุผล คนแข็งกระด้าง ดังนั้นมนุษย์จึงควรมีความอ่อนโยนและความแข็งแรงภายในจิตใจคู่กันเสมอ เพื่อเรียนรู้และควบคุมจิตใจมีความกล้าเผชิญกับอุปสรรคปัญหาสิ่งต่างๆ ได้จำนวน 3 ชุด ที่สอดคล้องกับการทดลองเพื่อสร้างรูปลักษณ์ของเส้นผมทั้ง 3 การทดลอง ได้แก่

1.1 เครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม เป็นเครื่องประดับที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในการค้นคว้า ทดลอง วางแผนการทำงาน อีกทั้งรู้จักใช้เครื่องมือ ใช้ร่างกายและแรงใจในการทำงาน เพื่อให้ได้ความรู้และคุณค่าที่พึงาม กลายเป็นสิ่งส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างสรรค์สุนทรียะใหม่ๆ ทำหน้าที่เป็นสื่อในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานและสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ อีกทั้งเป็น 2) สามารถค้นหาการทดลองการใช้วัสดุเป็นเส้นผมที่แตกต่างออกไปจากการสร้างงานเครื่องประดับ

ทั่วไป และ 3) สามารถใช้องค์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมาย “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” อันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ได้ไม่ชัดเจน เนื่องจากการใช้สังเคราะห์ทำให้เกิดรูปร่างรูปทรง “แต่ก็ได้ละลายความเป็นธรรมชาติของเส้นผมไปหมด ขาดความอ่อนโยนที่แท้จริง” และไม่สามารถแก้ไขให้กลับมาเป็นธรรมชาติได้

ส่งผลให้เครื่องประดับไม่สามารถถ่ายทอดคุณค่าที่สร้างเสริมพลังทางจิตใจในการยกระดับจิตใจให้ประณีตละเอียดอ่อนและสะท้อนความอ่อนโยนที่แข็งแกร่งได้อย่างชัดเจน และไม่สามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานกลายเป็น “กระบวนการรับรู้นำไปสู่การถ่ายทอด” ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งเครื่องประดับชุดที่ 1 ยังไม่สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อความหมายร่วมกันของมนุษย์ โดยไม่สามารถทำหน้าที่ประสานความงามและความจริง เป็นความงามที่ก่อให้เกิดสุนทรียะใหม่ๆ กลายเป็นเครื่องประดับที่สร้างความงามทางใจก่อเกิด “คุณค่าในการยกระดับจิตใจ” ได้อย่างชัดเจน

ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

ภาพที่ 153 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม ประเภทสร้อยคอ

ภาพที่ 154 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 1 ที่สอดคล้องกับการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม ประเภทต่างหู

1.2 เครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองด้วยวิธีการมัด เป็นเครื่องประดับที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในการค้นคว้า ทดลอง วางแผนการทำงาน อีกทั้งรู้จักใช้เครื่องมือใช้ร่างกายและแรงใจในการทำงาน เพื่อให้ได้ความรู้และคุณค่าที่ติงาม กลายเป็นสิ่งส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ทำหน้าที่เป็นสื่อในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานและสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ อีกทั้งเป็นสื่อในการศึกษาให้ทราบถึงกลวิธีการสร้างสรรค์งานและองค์ความรู้ที่ได้รับ ได้แก่ 1) สามารถค้นหาการทดลองการใช้วัสดุเป็นเส้นผมที่แตกต่างออกไปจากการสร้างงานเครื่องประดับทั่วไป และ 2) สามารถใช้องค์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมาย “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” อันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ได้ ได้แก่ ทฤษฎีออกแบบตามหลักการความสมดุล (Balance) ในการจัดองค์ประกอบที่ขัดแย้งกันระหว่างรูปร่างแบบเส้นและรูปทรงแบบ 3 มิติ ที่ไม่สัมพันธ์กันหรือตรงข้ามกัน แต่สามารถนำมารวมกันได้ อย่างลงตัว เป็นการสร้าง “สมดุลในความรู้สึก” เรียกว่า ความสมดุลแบบอสมมาตร (asymmetrical or formal balance) และกระตุ้นจุดสนใจให้เกิดคำถามที่มีต่อวัสดุ (เส้นผม) ด้วยการเน้นหรือขยายรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับให้มีความยาวกว่าความยาวของเครื่องประดับทั่วไป รวมทั้งสามารถรักษาความเป็นธรรมชาติของเส้นผม

ส่งผลให้เครื่องประดับสามารถถ่ายทอดคุณค่าที่สร้างเสริมพลังทางจิตใจในการยกระดับจิตใจให้ประณีตละเอียดอ่อนและสะท้อนความอ่อนโยนที่แข็งแกร่งได้ และสามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานกลายเป็น “กระบวนการรับรู้นำไปสู่การถ่ายทอด” ได้ แต่เครื่องประดับชุดที่ 2 ยังไม่สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อความหมายร่วมกันของมนุษย์ โดยไม่สามารถทำหน้าที่ประสานความงามและความจริง เป็นความงามที่ก่อให้เกิดสุนทรียะใหม่ๆ กลายเป็นเครื่องประดับที่สร้างความงามทางใจก่อให้เกิด “คุณค่าในการยกระดับจิตใจ” ได้อย่างชัดเจน เนื่องจากการสร้างสรรค์เครื่องประดับชุดที่ 2 สามารถสร้างรูปร่างรูปทรงแบบเส้นจากเส้นผมธรรมชาติ ที่สามารถสะท้อนความรู้สึกถึง “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” ได้แต่รับรู้ความรู้สึกนั้นได้มากกว่าเครื่องประดับชุดที่ 1 และรูปทรงกรวยที่ต้องการสื่อถึงความเฉียบแหลม บอบบางแต่แฝงด้วยความแข็งแกร่ง อันเป็นลักษณะของผู้หญิงในยุคปัจจุบันที่มีกิริยาอ่อนโยนแต่ใจนั้นเข้มแข็ง สามารถสะท้อนความรู้สึกถึง “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” ได้แต่รับรู้ความรู้สึกนั้นได้มากกว่าเครื่องประดับชุดที่ 1

ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัดเส้นผม

ภาพที่ 155 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัดเส้นผม ประเภทสร้อยคอ

ภาพที่ 156 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัดเส้นผม ประเภทต่างหู

ภาพที่ 157 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 2 ที่สอดคล้องกับการทดลองการมัดเส้นผม ประเภทเข็มกลัด

1.3 เครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองด้วยวิธีการรับน้ำหนัก เป็นเครื่องประดับที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในการค้นคว้า ทดลอง วางแผนการทำงาน อีกทั้งรู้จักใช้เครื่องมือใช้ร่างกายและแรงใจในการทำงาน เพื่อให้ได้ความรู้และคุณค่าที่ติงาม กลายเป็นสิ่งส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างสรรค์สุนทรียะใหม่ๆ ทำหน้าที่เป็นสื่อในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานและสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ อีกทั้งเป็นสื่อในการศึกษาให้ทราบถึงกลวิธีการสร้างสรรค์งานและองค์ความรู้ที่ได้รับ ได้แก่ 1) ระบบการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ 2) สามารถค้นหาการทดลองการใช้วัสดุเป็นเส้นผมที่แตกต่างออกไปจากการสร้างงานเครื่องประดับทั่วไป และ 3) สามารถใช้องค์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมาย “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” อันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ได้ชัดเจน ได้แก่ ทฤษฎีออกแบบตามหลักการความสมดุล (Balance) ในการจัดองค์ประกอบที่ขัดแย้งกันระหว่างรูปร่างแบบเส้นและรูปทรงแบบ 3 มิติ ที่ไม่สัมพันธ์กันหรือตรงข้ามกัน แต่สามารถนำมารวมกันได้อย่างลงตัว เป็นการสร้าง “สมดุลในความรู้สึก” เรียกว่า ความสมดุลแบบอสมมาตร (asymmetrical or formal balance) และกระตุ้นจุดสนใจให้เกิดคำถามที่มีต่อวัสดุ (เส้นผม) ด้วยการเน้นหรือขยายรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับให้มีขนาดใหญ่กว่าขนาดเครื่องประดับทั่วไป นอกจากนี้การใช้เส้นผมในการมัดสามารถรักษาความเป็นธรรมชาติของเส้นผมได้ ส่งผลให้เครื่องประดับสามารถถ่ายทอดคุณค่าที่สร้างเสริมพลังทางจิตใจในการยกระดับจิตใจให้ประณีตละเอียดอ่อนและสะท้อนความอ่อนโยนที่แข็งแรงได้อย่างชัดเจน และสามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานกลายเป็น “กระบวนการรับรู้นำไปสู่การถ่ายทอด” ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งเครื่องประดับชุดที่ 2 สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อความหมายร่วมกันของมนุษย์ โดยทำหน้าที่ประสานความงามและความจริง เป็นความงามที่ก่อให้เกิดสุนทรียะใหม่ๆ กลายเป็นเครื่องประดับที่สร้างความงามทางใจก่อก่อ “คุณค่าในการยกระดับจิตใจ” ได้อย่างชัดเจนมากกว่าเครื่องประดับชุดที่ 1 และเครื่องประดับชุดที่ 2

ผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก

ภาพที่ 158 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประเภท สร้อยคอ

ภาพที่ 159 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประเภทต่างหู

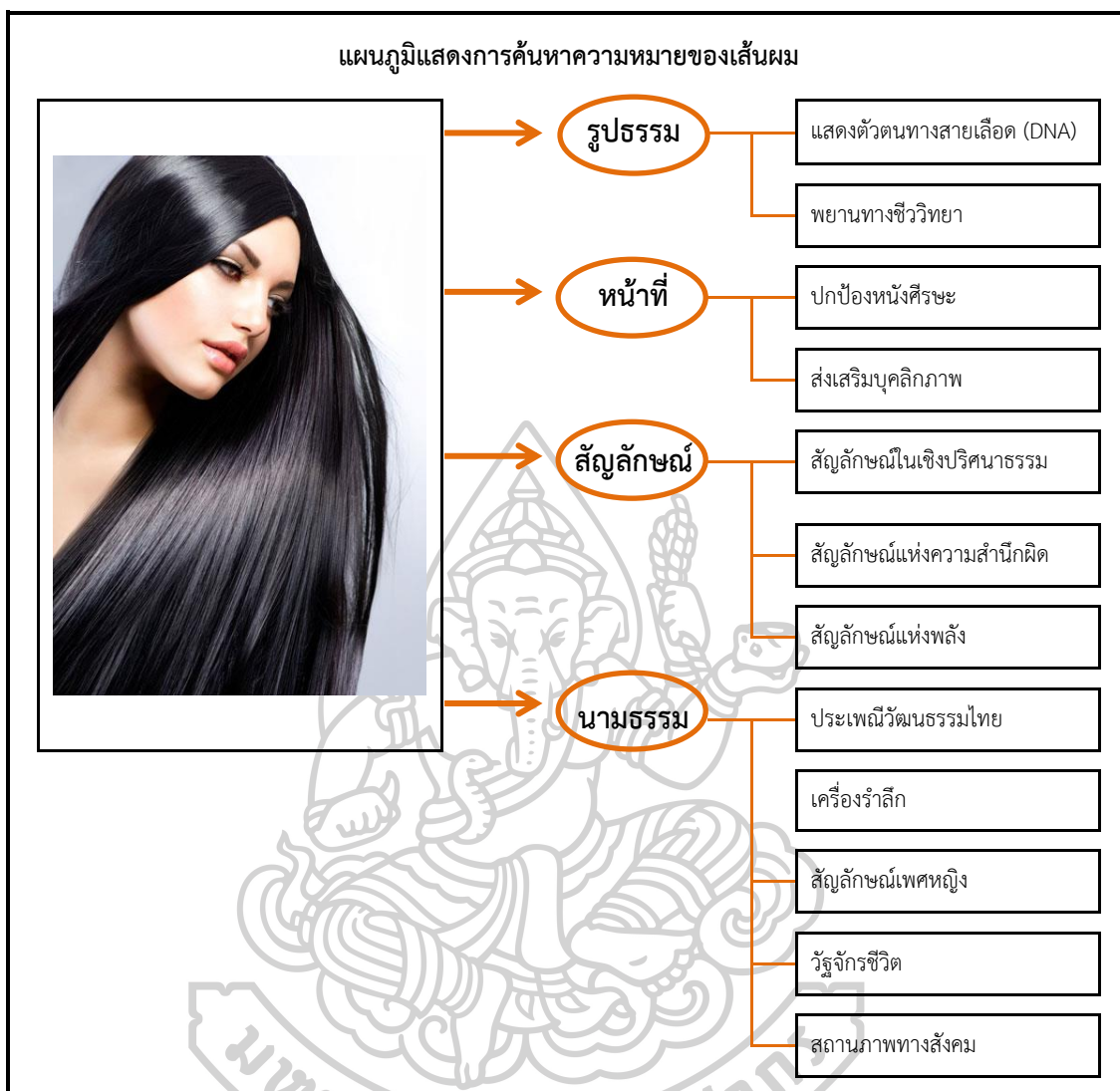

ภาพที่ 160 ภาพผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประเภทเข็มกลัด

2. เครื่องประดับเส้นผม : ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง ได้นำเสนอวัสดุธรรมชาติแนวใหม่ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ได้แก่ เส้นผมที่ลักษณะเป็นเส้นเล็กมากๆ นำมาทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงและค้นหาสมบัติทางกายภาพ พบว่าเส้นผมสามารถสร้างรูปร่างรูปทรงเป็นเครื่องประดับได้ รวมทั้งได้พัฒนารูปลักษณ์ใหม่ของงานเครื่องประดับให้มีรูปแบบนามธรรม (Abstract form) สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแรงจากการทดลองเชิงวิทยาศาสตร์ที่สะท้อนผ่านเส้นผมได้ชัดเจน ซึ่งเครื่องประดับได้ออกแบบตามหลักการความสมดุล (Balance) แบบ “อสมมาตร” ในการจัดองค์ประกอบที่ขัดแย้งกันระหว่างรูปร่างแบบเส้นและรูปทรงแบบ 3 มิติ (รูปทรงอิสระ, รูปทรงกลม และรูปทรงกรวย) และกระตุ้นจุดสนใจที่มีต่อวัสดุด้วยการเน้นหรือขยายรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับให้มีขนาดใหญ่กว่าขนาดเครื่องประดับทั่วไป

6.2 อภิปรายผล

อภิปรายการศึกษาสมบัติทางกายภาพของเส้นผม พบว่า เส้นผมสร้างจากโปรตีน สร้างความอบอุ่นและกันความหนาวเย็นให้กับศีรษะ เส้นผมมีลักษณะเป็นเส้นตรงและหยิก ซึ่งเส้นผมตรงจะมีลักษณะกลมตลอดเส้น และตัดขวางจะมีรูปทรงกลม หากเส้นผมหยิกศกจะมีลักษณะเป็นรูปทรงไข่ เมื่อตัดขวางจะเป็นรูปไต โดยส่วนใหญ่แล้วพบว่าผมสีดำมากที่สุด แต่เส้นผมสีแดงเป็นผมที่หายากที่สุดในโลก เส้นผมของคนเราสามารถหลุดร่วงและเจริญเติบโตได้ตลอดชีวิต รวมทั้งเส้นผมยังมีประโยชน์ในการส่งเสริมบุคลิกภาพด้านความงาม การรักษาสุขภาพแวดล้อม และทางการแพทย์ในสมัยโบราณ นอกจากนี้เส้นผมยังสามารถนำไปใช้ในการสื่อความหมายในด้านต่างๆ ดังภาพที่ 161

ภาพที่ 161 ภาพแผนภูมิแสดงการค้นหาความหมายของเส้นผม

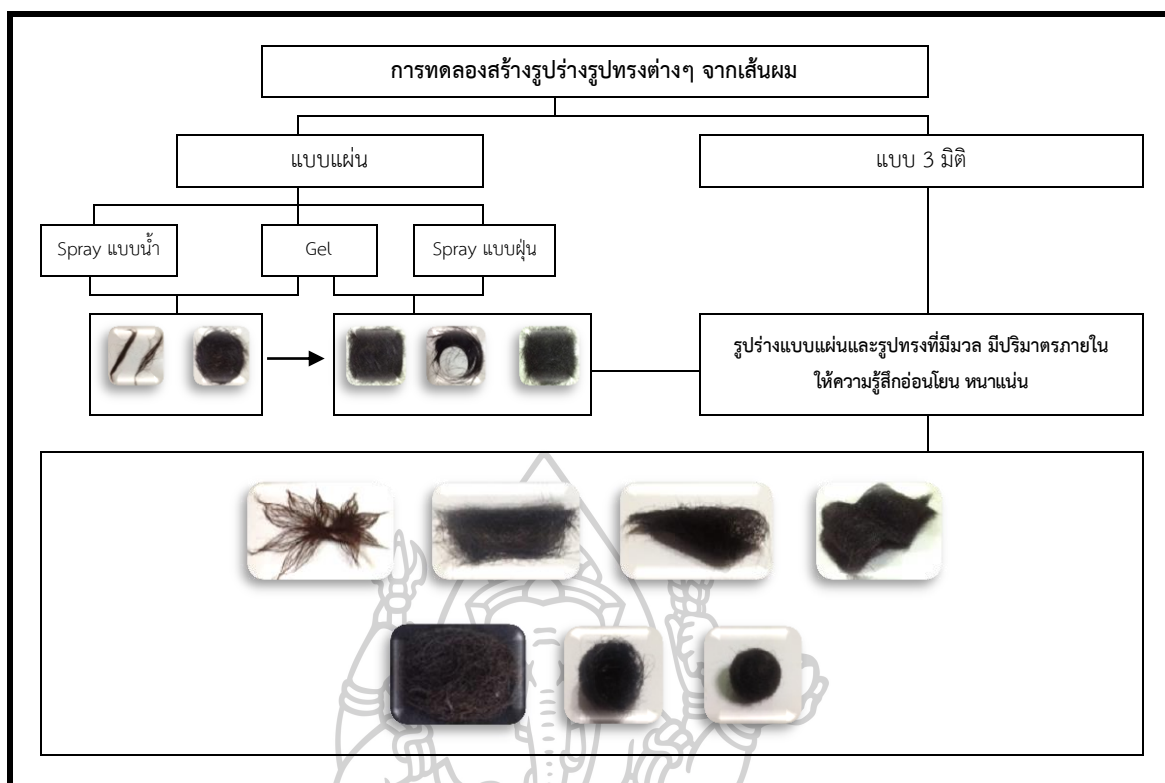
ที่มา : <https://bookup.asia/th/114962/themood>

อภิปรายการศึกษางานศิลปะและรูปแบบเครื่องประดับที่ทำจากเส้นผม พบว่า เส้นผมได้กลายเป็นสื่อในงานศิลปะและเครื่องประดับที่หลากหลาย มนุษย์ได้ให้ความสำคัญต่อเส้นผมในด้านต่างๆ มากมายตั้งแต่อดีต จึงทำให้ศิลปินสนใจจะนำเส้นผมมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน ซึ่งการถ่ายทอดแนวคิดของศิลปินนั้นได้ใช้ “สัญลักษณ์และการอ้างอิงความหมาย” ซึ่งเป็นศาสตร์ว่าด้วยความหมาย เป็นการศึกษา “สิ่งแทนความ” เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง สัญลักษณ์ กับ ความหมาย ซึ่งสังคมสอนให้เรารู้สึก ดังนั้น จากการศึกษาผลงานของศิลปินที่ใช้เส้นผมในการสร้างผลงานทั้งทางด้านศิลปะและเครื่องประดับ พบว่า ศิลปินใช้เส้นผมเป็นสัญลักษณ์ที่แทนค่าความหมายตามแนวคิดของศิลปินที่

ถ่ายทอดผ่านเส้นผม ได้แก่ การแทนค่าความรู้สึกผ่านงานศิลปะ (Marina Abramovic & Ulay และ Mariella Mosler) การแทนค่าการมีชีวิตผ่านงานศิลปะและเครื่องประดับ (Gu Wenda, อิมทัย สุวัฒน์ศิลป์, Jennine Shereos และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์) และการแทนค่าความงามผ่านเครื่องประดับของศิลปิน (Mona Hatoum และ Kerry Howley) จะเห็นได้ว่าเส้นผมกลายเป็นวัสดุและเครื่องประดับธรรมชาติที่มีค่าหรือเป็นศูนย์กลางแห่งจิตวิญญาณ สะท้อนวิธีการนำเสนอและจุดมุ่งหมายในการสร้างงานที่ต่างกัน ศิลปินอาจได้รับแรงบันดาลใจและแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความงาม แต่บางคนอาจสร้างผลงานจากการใช้วัสดุที่สนใจ ไม่ได้เน้นรูปแบบและแนวคิดใดๆ ทั้งสิ้นก็ได้ เพราะอาจคิดว่าวัสดุนั้นมีคุณค่าจากภายในตัวของวัสดุเองอยู่แล้ว ซึ่งศิลปะและเครื่องประดับที่ศิลปินได้สร้างสรรค์ขึ้นก่อให้เกิด **คุณค่าจากภายใน ความรู้สึก ความคิด และความงาม** ซึ่งเป็น **“คุณค่าทางสุนทรียะ”** ที่เป็นคุณค่าต่อจิตใจ รวมทั้งเป็นการถ่ายทอดคุณค่าสุนทรียะผ่านเส้นผมออกมาเพื่อให้ผู้อื่นได้สัมผัส ได้พบเห็น ได้รับรู้ ดังนั้น เส้นผมจึงเป็นสื่อความหมายร่วมกันของมนุษย์ ทำหน้าที่ประสานความงามและความจริง เป็นความงามที่ก่อให้เกิดสุนทรียะใหม่ๆ กลายเป็นเครื่องประดับที่สร้างความงามทางใจก่อให้เกิด **“คุณค่าในการยกระดับจิตใจ”** ดังที่บทกวีของกวีซีไรต์ของไทย ได้เขียนไว้ว่า **“คุณค่าของศิลปะอยู่ที่ประโยชน์ ช่วยจัดความโหดความฉ้อฉลยกระดับวิญญาณความเป็นคนเห็นแก่ตน”** (บ้านจอมยุทธ 2543) จะเห็นได้ว่า ศิลปะมีความสำคัญในการยกระดับวิญญาณความเป็นคน คือ การยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้สูงขึ้นจากการชื่นชมงานศิลปะ รวมทั้งเส้นผมทำหน้าที่เป็นสื่อที่สะท้อนความอ่อนโยนที่แข็งแรง อันเป็นลักษณะของผู้หญิงในยุคปัจจุบันที่มีกิริยาอ่อนโยนแต่ใจนั้นเข้มแข็ง

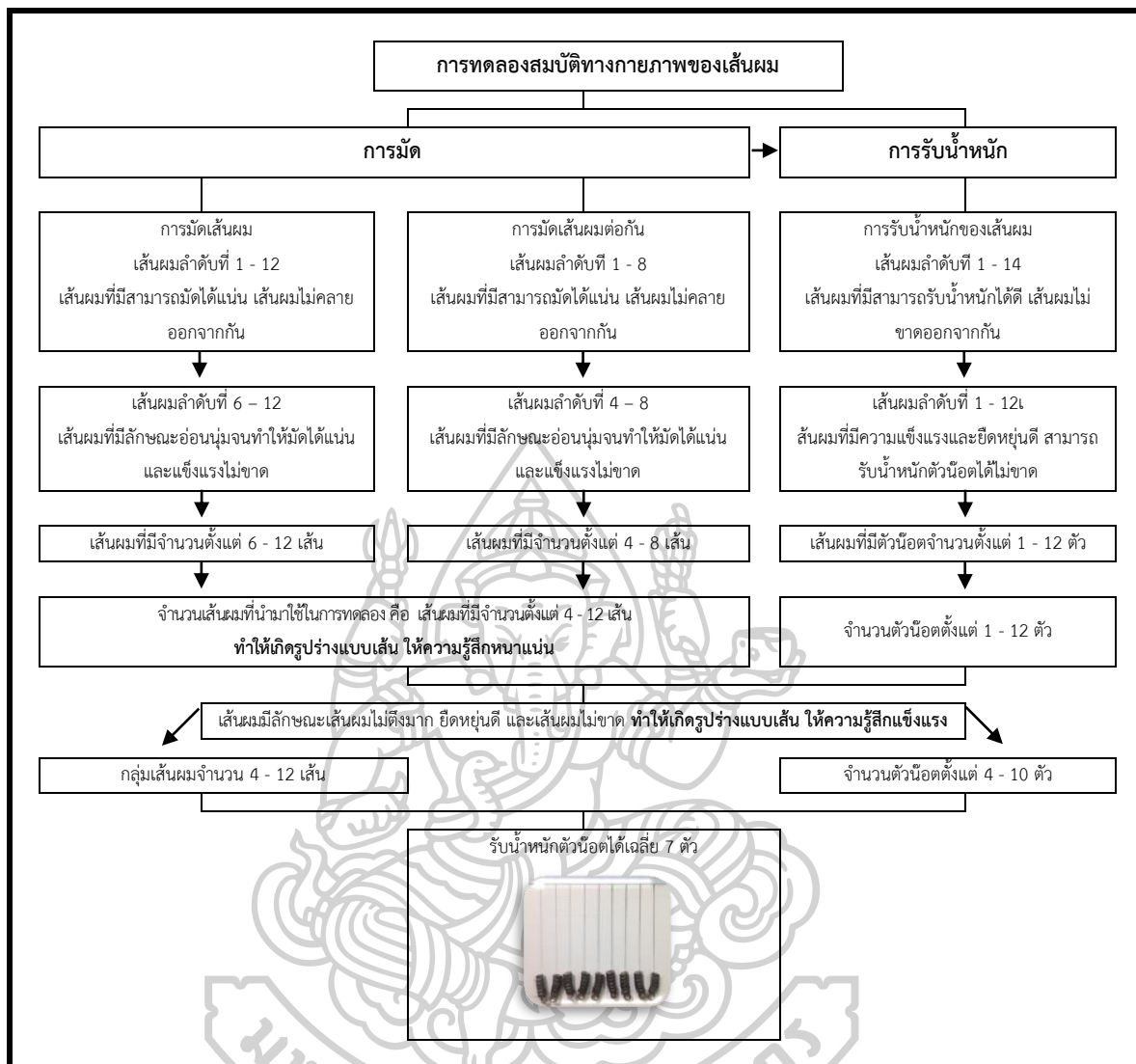
อภิปรายการทดลองเพื่อศึกษาการสร้างรูปร่างและรูปทรงของเส้นผม รวมทั้งลักษณะทางกายภาพของเส้นผม เพื่อค้นหาสุนทรียะที่แสดงถึงความอ่อนโยนที่แข็งแรง โดยการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผมได้สร้างรูปร่างแบบแผ่นและแบบ 3 มิติ และการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการมัดและวิธีการรับน้ำหนักได้สร้างรูปร่างแบบเส้น จนได้รับ**องค์ความรู้ที่สำคัญ 2 ส่วน** ได้แก่

1) ระบบการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ ที่มีการกำหนดแนวคิดหรือสมมุติฐาน วิธีการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบและการปรับแนวคิดหรือสมมุติฐาน รวมทั้งการสรุปและการทำซ้ำ ซึ่งเป็นการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม โดยการผสมเส้นผมกับสารเคมีทางวิทยาศาสตร์ในอัตราส่วนที่ชัดเจน ได้แก่ Gel, Spray แบบน้ำ และ Spray แบบฝุ่น จนสามารถสร้างรูปร่างแบบแผ่นและแบบ 3 มิติ ก่อให้เกิดความรู้สึก **“อ่อนโยนและหนาแน่น”** สามารถสรุปกระบวนการทดลองตามระบบการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ได้ดังภาพที่ 161

ภาพที่ 162 ภาพแผนภูมิแสดงการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผม

2) สามารถค้นหาการทดลองการใช้วัสดุเป็นเส้นผมที่แตกต่างออกไปจากการสร้างงานเครื่องประดับทั่วไป เนื่องจากการทดลองสร้างรูปร่างรูปทรงต่างๆ จากเส้นผมไม่ตอบสนองต่อความแข็งแรงอย่างเต็มที่เพราะการใช้เครื่องมือและสารสังเคราะห์ได้ละลายความเป็นธรรมชาติของเส้นผมไปหมด จึงได้ปรับแนวคิดด้วยการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการมัดและการรับน้ำหนัก พบว่า การทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการมัด ทำให้เกิดรูปร่างแบบเส้นตามการเพิ่มจำนวนเส้นผม สร้างความรู้สึกถึง “ความหนาแน่น” ที่แฝงด้วยความรู้สึกอ่อนโยนมากกว่าความแข็งแรง เพราะถ้าเพิ่มจำนวนเส้นผมให้มากขึ้น ความหนาแน่นจะมากขึ้น แต่ประสิทธิภาพในการมัดเส้นผมให้แน่นจะลดลง แสดงความแข็งแรงนั้นได้ลดลงด้วยเช่นกัน จึงได้เกิดแนวคิดการค้นหาความแข็งแรงของเส้นผมด้วยการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผมด้วยวิธีการรับน้ำหนักจากตัวน็อต จนเกิดรูปร่างแบบเส้นที่ให้ความรู้สึก “ความแข็งแรง” ที่สะท้อนความรู้สึกอ่อนโยนที่แข็งแรงได้ชัดเจน สามารถสรุปกระบวนการทดลองได้ดังภาพที่ 162

ภาพที่ 163 ภาพแผนภูมิแสดงการทดลองสมบัติทางกายภาพของเส้นผม

อภิปรายการศึกษาของค้ประกอบทางศิลปะและทัศนธาตุที่เกี่ยวข้องกับความอ่อนโยนและความแข็งแรง ด้วยการศึกษารูปลักษณ์หรือองค์ประกอบศิลป์ของศิลปินเพิ่มเติม เพื่อค้นคว้าว่าศิลปินใช้องค์ประกอบศิลป์ในลักษณะใดบ้างที่สนับสนุนแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” พบว่า Susanna Bauer และ Apawan KULTAWANICH ได้แสดงรูปลักษณ์ของความอ่อนโยนที่แข็งแรงสื่อผ่านวัสดุโดยตรง โดยศิลปินที่แสดงรูปลักษณ์ของความอ่อนโยนที่แข็งแรงสะท้อนผ่านรูปร่างรูปทรง ได้แก่ Heejin Hwang และ Lexi Daly ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ สง่าได้แสดงรูปลักษณ์เกี่ยวกับความอ่อนโยนที่แข็งแรงผ่านโครงสร้างที่ไม่แข็งแรงแต่สามารถรับน้ำหนักได้เกินความคาดหมาย

จะเห็นได้ว่าผลงานของศิลปินสามารถทำให้สิ่งที่เป็นวัตถุพื้นฐานส่งผลให้เกิดพลังใจหรือสติปัญญาให้กับผู้ที่รับรู้ได้ ซึ่งความลึกซึ้งของศิลปินที่ได้ถ่ายทอดสู่เครื่องประดับดังกล่าวนั้นมีคุณประโยชน์ต่อมนุษย์ในปัจจุบัน คือ เป็นการช่วยให้มนุษย์ได้มองเห็นคุณค่าของสรรพสิ่งหรือสร้างความลึกซึ้งในพื้นฐานของอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และความงาม เพราะโลกหมุนไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสังคมไทยแบบฉบับของ Thailand 4.0 ที่เน้นการคิดและพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว แต่ความรวดเร็วมักจะมาคู่กับความบกพร่องในการพิจารณาตนเอง หรือเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นไปด้วย อาจมีรูปแบบที่ผู้คนต่างคนต่างอยู่ มองแต่ประโยชน์ส่วนตัว หรือแสดงความเป็นปัจเจกมากขึ้น มีความคิดความอ่านเป็นของตนเองมากขึ้น ต้องการแสดงออกมากขึ้น ซึ่งในทางกลับกันนั้น เส้นผมนี้ น่าจะสร้างคุณค่าในการยกระดับจิตใจหรือสื่อให้เห็นถึงความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง โดยข้าพเจ้ามีแนวคิดในการนำคุณค่าและความลึกซึ้งดังกล่าวนี้ใส่ในเครื่องประดับ จนได้รับ**องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ สามารถใช้อุปกรณ์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมาย “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” อันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ได้ ได้แก่** ทฤษฎีออกแบบตามหลักการความสมดุล (Balance) ในการจัดองค์ประกอบที่ขัดแย้งกันระหว่างรูปร่างแบบเส้นและรูปทรงแบบ 3 มิติ ที่ไม่สัมพันธ์กันหรือตรงข้ามกัน แต่สามารถนำมารวมกันได้อย่างลงตัว เป็นการสร้าง “สมดุลในความรู้สึก” เรียกว่า ความสมดุลแบบอสมมาตร (asymmetrical or formal balance) และกระตุ้นจุดสนใจให้เกิดคำถามที่มีต่อวัสดุ (เส้นผม) ด้วยการเน้นหรือขยายรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับให้มีขนาดใหญ่กว่าขนาดเครื่องประดับทั่วไป

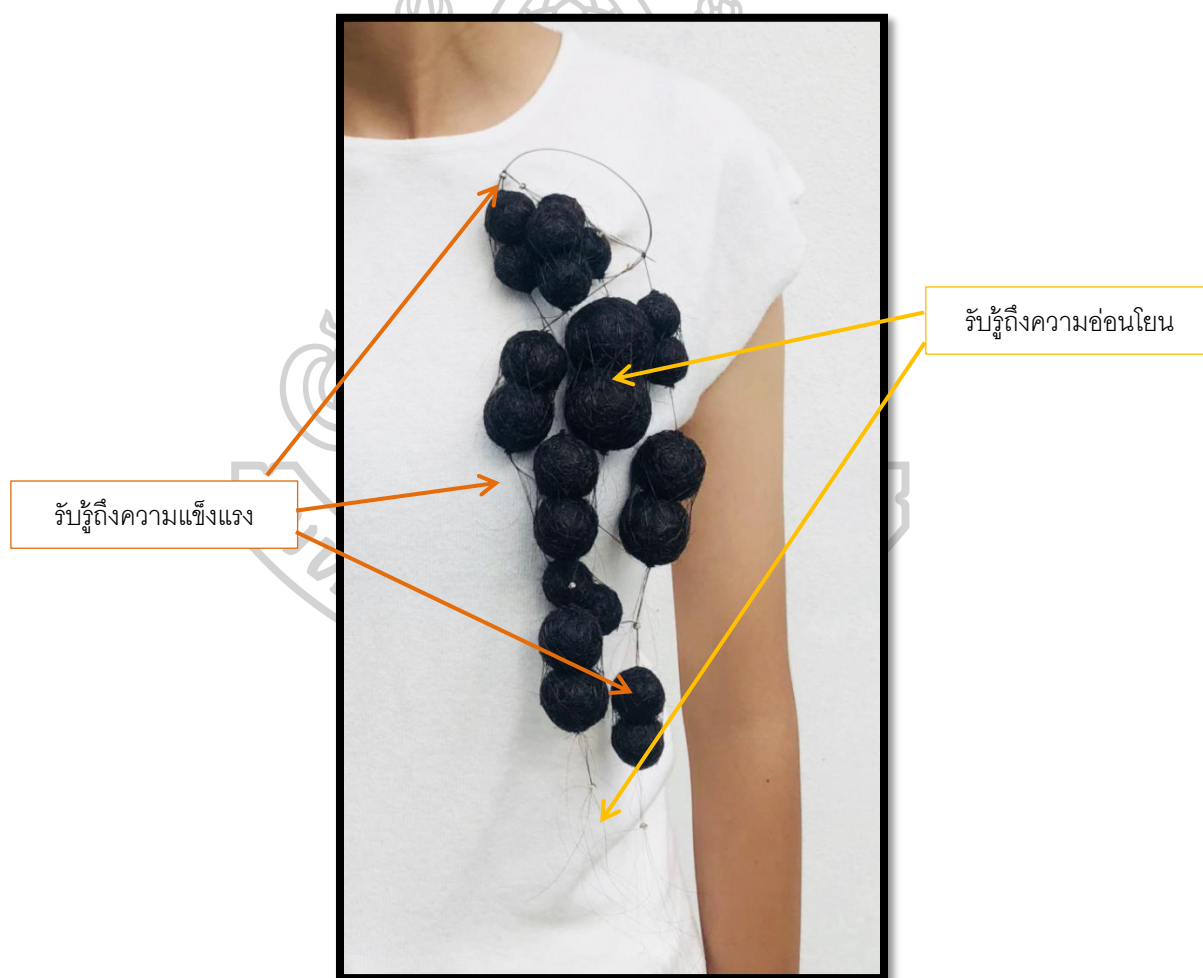
อภิปรายการออกแบบและสร้างเครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง พบว่าสามารถออกแบบและสร้างสรรค์เครื่องประดับจากเส้นผม จำนวน 3 ชุด ที่สอดคล้องกับการทดลองเพื่อสร้างรูปลักษณ์ของเส้นผมทั้ง 3 การทดลองที่สนับสนุนแนวคิด “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” และได้พัฒนารูปลักษณ์ของงานเครื่องประดับให้มีรูปแบบนามธรรม (Abstract form) สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของความอ่อนโยน ความหนาแน่น และความแข็งแกร่งจากการทดลองเชิงวิทยาศาสตร์ที่สะท้อนผ่านเส้นผมได้ชัดเจน ซึ่งเครื่องประดับได้ออกแบบตามหลักการความสมดุล (Balance) แบบ “อสมมาตร” ในการจัดองค์ประกอบที่ขัดแย้งกัน (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2559) ระหว่างรูปร่างแบบเส้นและรูปทรงแบบ 3 มิติ รวมทั้งกระตุ้นจุดสนใจที่มีต่อวัสดุด้วยการเน้นหรือขยายรูปร่างรูปทรงของเครื่องประดับให้มีขนาดใหญ่กว่าขนาดเครื่องประดับทั่วไป เครื่องประดับช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในการค้นคว้า ทดลอง วางแผนการทำงาน อีกทั้งรู้จักใช้เครื่องมือ ใช้ร่างกายและแรงใจในการทำงาน เพื่อให้ได้ความรู้และคุณค่าที่ติงาม กลายเป็นสิ่งส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างสรรค์สุนทรียะใหม่ๆ จนทำให้เครื่องประดับสามารถถ่ายทอดคุณค่าที่สร้างเสริมพลังทางจิตใจในการยกระดับจิตใจให้ประณีตละเอียดอ่อนและสะท้อนความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง รวมทั้งสามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานกลายเป็น “กระบวนการรับรู้นำไปสู่การถ่ายทอด” เครื่องประดับทำหน้าที่เป็นสื่อในการสื่อสารกับบุคคลอื่น

ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานและสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ อีกทั้งเป็นสื่อในการศึกษาให้ทราบถึงกลวิธีการสร้างสรรค์งานและองค์ความรู้ที่ได้รับ ได้แก่ 1) ระบบการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ 2) สามารถค้นหาการทดลองการใช้วัสดุเป็นเส้นผมที่แตกต่างออกไปจากการสร้างงานเครื่องประดับทั่วไป และ 3) สามารถใช้องค์ประกอบศิลป์เพื่ออธิบายความหมาย “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” อันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ได้ นอกจากนี้เครื่องประดับใช้เส้นผมเป็นสื่อความหมายร่วมกันของมนุษย์ ทำหน้าที่ประสานความงามและความจริง เป็นความงามที่ก่อให้เกิดสุนทรียะใหม่ๆ กลายเป็นเครื่องประดับที่สร้างความงามทางใจก่อให้เกิด “คุณค่าในการยกระดับจิตใจ” รวมทั้งทำหน้าที่เป็นสื่อที่สะท้อนความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง อันเป็นลักษณะของผู้หญิงในยุคปัจจุบันที่มีกิริยาอ่อนโยนแต่ใจนั้นเข้มแข็ง เพราะผู้หญิงมีบทบาทสำคัญในการเป็นแรงงานขับเคลื่อนการผลิต ขับเคลื่อนครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งการศึกษาสามารถช่วยปรับแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงในสังคมได้มากขึ้น ดังนั้นควรสนับสนุนและยกระดับการศึกษาของผู้หญิงให้เท่าเทียมกับผู้ชาย ซึ่งการสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายนั้นส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และประเทศในระยะยาว ถึงแม้ว่าในปัจจุบันผู้หญิงได้รับการยอมรับและได้รับสิทธิต่างๆ เพิ่มมากขึ้น แต่ผู้หญิงก็ยังคงได้รับความอยุติธรรมทั้งทางร่างกายและจิตใจ จึงควรปลูกจิตสำนึกให้เคารพและตระหนักถึงความสำคัญของผู้หญิงในฐานะเพศแม่

ดังนั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบว่าเครื่องประดับไม่ได้มีประโยชน์แค่การประดับตกแต่งเสื้อผ้าและร่างกายเท่านั้น แต่เครื่องประดับสามารถสร้างบุคลิกภาพและบ่งบอกความเป็นตัวคุณ สามารถสร้างความรู้สึกให้เปลี่ยนไปได้เมื่อทำการเปลี่ยนเครื่องประดับ อีกทั้งเครื่องประดับสามารถบ่งบอกถึงยุคสมัยที่เปลี่ยนไปด้วย เพราะในอนาคตอาจเกิดเทคโนโลยีใหม่ๆ เพิ่มขึ้น หรือมีการค้นพบอัญมณีใหม่ๆ ที่ทำให้เกิดการสร้างสรรค์เครื่องประดับที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น **และประเด็นสำคัญ คือ เครื่องประดับได้เข้ามามีบทบาทในส่วนของการศึกษา ในเรื่องของการศึกษาวัสดุที่ใช้ทำ** ทำให้เกิดการเรียนรู้ถึงคุณสมบัติและประโยชน์หลายอย่างของวัสดุ จนสามารถนำมาทำเครื่องประดับที่มีคุณสมบัติตามที่เรต้องการได้ จึงถือว่ามีค่าความสำคัญมากทีเดียว การได้ค้นพบวัสดุในลักษณะใหม่อย่างเส้นผม ซึ่งเป็นวัสดุที่มาจากร่างกายของมนุษย์ ไม่ใช่วัสดุที่สังเคราะห์ขึ้นด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทำให้เกิดมุมมองเกี่ยวกับงานเครื่องประดับในอนาคตที่เครื่องประดับก็ยังสามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนหรือแสดงออกถึงความรู้สึกลึกซึ้งผ่านวัสดุที่เป็นเส้นผม และสามารถเผยความงามในเชิงศิลปะออกมา อันเป็นความงามและลักษณะพิเศษที่มีคุณค่าต่อร่างกายและจิตใจ (อนันตศานต์ 2560) จนกลายเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างคุณค่าด้านจิตใจได้จริง ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ประดับตกแต่งบนเสื้อผ้าและร่างกาย

6.3 ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาข้อมูลสมบัติทางกายภาพของเส้นผม การทดลอง การออกแบบและสร้างสรรค์เครื่องประดับจากเส้นผม เป็นการเรียนรู้ที่จะสร้างการรับรู้ความรู้สึกที่เกิดจากการมองเห็นผลงานเครื่องประดับจากเส้นผม ทำให้เกิดการรับรู้ถึงความรู้สึกอ่อนโยนและแข็งแรงในเชิงนามธรรม และการสัมผัสด้วยการสวมใส่เครื่องประดับจากเส้นผม ทำให้เกิดการรับรู้ถึงความอ่อนโยนและความแข็งแรงในเชิงรูปธรรม เครื่องประดับจึงกลายเป็นสื่อถึง “ความอ่อนโยนที่แข็งแรง” โดยเครื่องประดับประกอบด้วยรูปทรงกลมจากเส้นผมและโลหะที่ดูหนาแน่น แข็งแรง และหนัก ได้แสดงการรับรู้ถึงความรู้สึกแข็งแรงแต่แฝงด้วยความอ่อนโยนจากรูปทรงที่โค้ง รวมทั้งรูปทรงแบบเส้นจากเส้นผมที่ดูบอบบาง หนาแน่น ได้ถึงแสดงการรับรู้ถึงความรู้สึกอ่อนโยนแต่แฝงด้วยความแข็งแรงจากการมัดเพื่อรองรับน้ำหนักของรูปทรงกลมแบบเลข 8 ดังภาพที่ 164

ภาพที่ 164 ภาพผลการรับรู้จากสัมผัสผลงานเครื่องประดับชุดที่ 3 ที่สอดคล้องกับการทดลองการรับน้ำหนัก ประเภทเข็มกลัด

การเรียนรู้เพื่อสร้างเครื่องประดับด้วยเส้นผม ซึ่งเป็นวัสดุพื้นฐานของมนุษย์ได้เปิดเผยมุมมองการพิจารณาความงามก่อให้เกิดสุนทรียะใหม่ที่ขัดแย้งกับความจริงที่ปรับเปลี่ยนไปตามแนวคิด เครื่องประดับใช้เส้นผมเป็นสื่อความหมาย “ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง” ร่วมกันของมนุษย์ และได้แสดงออกถึงความงามทางใจก่อให้เกิด “คุณค่าในการยกระดับจิตใจ” ในเชิงของสัญญาะ ดังนั้น การสร้างความตระหนักให้รู้สึกถึงคุณค่าทางความคิดและปัญญาที่เกิดจากการพิจารณาความจริงที่เชื่อมโยงกับสภาวะสังคมอันส่งผลต่อสภาวะจิตใจของมนุษย์ (ทัศนธรรสขง ศรีกุลกรณ. 2560) ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ที่สัมพันธ์กับสมบัติทางกายภาพของเส้นผมจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการวิจัยต่อไป เพื่อแสดงความงามและลักษณะพิเศษที่มีคุณค่าเฉพาะตัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ

รายการอ้างอิง

- Bijou_contemporain. (2013). "**Apawan Kultawanich, the beauty of translucency.**" Retrieved April 14, from <http://bijoucontemporain.unblog.fr/2013/05/28/coup-de-coeur-apawan-kultawanich-the-beauty-of-translucency/>.
- Mendocino Art Center. (2011). "**Lexi Daly.**" Retrieved April 14, from http://www.mendocinoartcenter.org/AIR/Lexi_Daly.html.
- NYKYINEN DESIGN & CO. (2011). "**Agnes Larsson ! Carbo 2011.**" Retrieved November 15, from <http://nykyinen.com/agnes-larsson-carbo-2011/>.
- ideas on design. (2009). "Julia deVille." Retrieved November 15, from <http://ideasondesign.net/speakers/speakers/julia-deville/>.
- hifructose. (2015). "**Sculptor Jenine Shereos Recreates Leaves Using Human Hair.**" Retrieved June 24, from <http://hifructose.com/2015/08/17/sculptor-jenine-shereos-recreates-leaves-using-human-hair/>.
- IGNANT. (2015). "**Crocheted Leaf Art By Susanna Bauer.**" Retrieved May 2, from <https://www.ignant.com/2015/06/19/crocheted-leaf-art-by-susanna-bauer/>.
- megazy.com. (2556). "**hair-for-art.**" Retrieved 16 กันยายน, from <http://www.megazy.com/บอร์ดรูปภาพ/ทั้งหมด/อัลบั้มรูป-ศิลปะเบื้องหลัง-ดูหนังละครย้อนหลัง/hair-for-art-130713-10197.htm>
- Racine Art Museum. (2016). "**Cut, Fold, and Form: Featuring Kiff Slemmons and Julie VonDerVellen.**" Retrieved November 15, from <https://www.ramart.org/content/cut-fold-and-form-featuring-kiff-slemmons-and-julie-vondervellen>
- PANTIP.COM. (2550). "**Q5609624 ลักษณะของเส้นผมกับการเข้าใจผิด [ความงาม.]**" Retrieved 25 สิงหาคม from <http://topicstock.pantip.com/woman/topicstock/2007/07/Q5609624/Q5609624.html>.
- PANTIP.COM. (2550). "**Q9029080 มาดูแลเส้นผม เริ่มจากการรู้จักโครงสร้างเส้นผมกันค่ะ [ความงาม.]**" Retrieved 25 สิงหาคม from

<http://topicstock.pantip.com/woman/topicstock/2010/03/Q9029080/Q9029080.html>.

Orange Pavilion. (2017). "**Heejin Hwang.**" Retrieved April 14, from

<http://orangepavilion.blogspot.com/2014/04/heejin-hwang.html>.

pomeranz-collection. (2011). "**Marina Abramovic & Ulay.**" Retrieved June 24, from

<http://pomeranz-collection.com/?q=node/39>.

Rod. (2013). "**United Nations project – babel of the millennium.**" Retrieved June

24, from <http://creativeroots.org/2013/11/united-nations-project-babel-millennium/>.

Jenine Shereos. (2011). "**Leaf Series Human hair 2011.**" Retrieved December 1, from

http://jenineshereos.com/section/372316_Leaf_Series_Human_hair_2011_present.html.

teen.mthai. (2556). "**6 สุกดยอดแฟชั่นสวยสยองในอดีต.**" Retrieved 2 พฤษภาคม from

<https://teen.mthai.com/variety/59762.html>.

wecosplay. (2557). "**ประวัติความเป็นมาของวิก (The History of Wig).**" Retrieved 29

สิงหาคม, from <http://www.wecosplay.com/article/ประวัติความเป็นมาของวิก-the-history-of-wig>.

Betsy Wills. (2011). "**“Chest Hair” Jewelry by Kerry Howley.**" Retrieved June 24, from

<https://artstormer.com/2011/09/10/chest-hair-jewelry-by-kerry-howley/>.

มาโนช กงกะนันทน์. (2549). **ศิลปะการออกแบบ**. นนทบุรี: ส.เอเชีย เพรส.

สารโรงแจ้ง กาลศิริศิลป์. (2553). "**ทศพิธราชธรรม ข้อที่ ๕ มัทหะ ความอ่อนโยน.**" Retrieved 16

กันยายน, from

http://www1.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=3406:2010-08-03-12-36-40&catid=96:2009-09-19-10-13-59&Itemid=326.

เปมิกา จุฬารานานนท์ (2555). เส้นผม : สื่อศิลปะในงานศิลปกรรมร่วมสมัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาทฤษฎีศิลป์ ภาควิชาทฤษฎีศิลป์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณิชาพันธ์ ตัญญาวิทย์. (2557). "**ผมดี - ผมเลว : ความงามในอุดมคติและมรดกของประวัติศาสตร์**

การค้ำทาส." Retrieved 2 ตุลาคม from

<http://www.prachatai.com/journal/2014/09/55703>.

ทัศนรัฐสงข ศรีกุลกรณณ์., วินิตา คงประดิษฐ์., วรณวิภา สุเนตต์ตา., เพ็ญสิริ ชาตินิยม. และสุภาวี

ศิรินคราภรณ์. (2560). "**ผี พราหมณ์ พุทธ: วัฒนธรรมประดับได้.**" **วารสารมหาวิทยาลัย**

ศิลปกร ฉบับภาษาไทย 37(3): 131 - 142.

ชะลูด นิมเสมอ. (2557). **องค์ประกอบของศิลปะ = Composition of art** (พิมพ์ครั้งที่ 9 ed.).

กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

ธิตีพันธ์ บรรเจิดประยูร (2549). "การเปรียบเทียบการเย็บ และการปกป้องแผลผ่าตัดในสุนัข." **สัตว**

แพทยสาร JOURNAL OF THE THAI VETERINARY MEDICAL ASSOCIATION UNDER THE ROYAL PATRONAGE 57(3): 69.

ชาติตรี บัวคลี่ (2556). "สัญญาณที่ปรากฏในงานออกแบบนิเทศศิลป์กับการสะท้อนวัฒนธรรมหลังสมัยใหม่

SIGNS THAT APPEAR IN COMMUNICATION DESIGN AND THE PEFLCATION OF POST MODERN CULTURE " **Veridian E-Journal, Silpakorn University** 6(4): 134-147.

บ้านจอมยุทธ. (2543). "**คุณค่าของงานทัศนศิลป์ต่อชีวิตและสังคม.**" Retrieved 29 เมษายน from

http://www.baanjommyut.com/library_2/extension-4/the_visual_aesthetics/12.html.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2549). **ครองเรือน-ครองรัก จักเลิศแท้ ด้วยครองธรรม** (พิมพ์

ครั้งที่ 9 ed.): บริษัท พิมพ์สวย จำกัด.

ส. พลายน้อย. (2544). **ผู้หญิงกับผู้ชาย** (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: พิมพ์คำ.

จอร์จ เฟอร์กูสัน. (2557). **เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์** (พิมพ์ครั้งที่ 8 ed.). กรุงเทพฯ:

อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ร้านชุดไทยพาหุรัตดอกคอม. (2561). "**ทรงผมหญิงไทยและทรงผมเด็กไทยในสมัยโบราณ.**"

Retrieved 2 พฤษภาคม, from <http://www.phahurat.com/article-th-117278-ทรงผมหญิงไทยและเด็กไทยในสมัยโบราณ.html>.

ปานิก เวียงชัย. (2556). "**วัตถุพยานทางชีววิทยา.**" Retrieved 25 กันยายน, from

<http://biology.ipst.ac.th/?p=102>.

สุภาวี ศิรินคราภรณ์. (2555). "**โครงการทุนสร้างสรรค์ศิลปกรรมศิลป์ พีระศรี” ประจำปี 2555 :**

อนิจจังประดับกาย (An Adorable Impermanence)." Retrieved 12 พฤษภาคม,

from <http://www.supavee.com/post/selected-exhibition/view/145>.

อัมพิกา ศิริสุวัฒน์. (2556). "**วิธีจัดคราบน้ำมันที่รั่วไหลในทะเล.**" Retrieved 16 กันยายน from

<https://ac127.wordpress.com/2013/07/29/วิธีจัดคราบน้ำมันที่รั่ว/>.

ATI: Thai Creative Economy: Art from Thai Intelligence โครงการปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง:

ศิลปกรรมจากภูมิปัญญาไทย. (2553). "**ศศ.พิทักษ์ สง่า.**" Retrieved 2 พฤษภาคม,

from <http://psgati.su.ac.th/design/artist-finish/36>.

- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2559). "หลักการออกแบบวัสดุกราฟิกและงานศิลปะกราฟิก." Retrieved 20 ตุลาคม, from http://www.ideazign.com/port/graphic/content0301_01.htm.
- ธงชัย สิทธิกรณ. (2557). "พระพุทธรูปปริศนาธรรมะ." Retrieved 29 กันยายน, from <http://www.birdkm.com/outside-classroom/budha-story/buddha-statue>.
- อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์ (2551). เส้นผม : สายใยครอบครัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศิลปะไทย ภาควิชาศิลปะไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รงค์กร อนันตสานต์ (2560). "เครื่องประดับแห่งชีวิต Jewelry of Life." *Veridian E-Journal, Silpakorn University* 10(2): 3053 – 3072.
- สมนึก อมรสิริพาณิชย์. (2545). *ผม มงกุฎแห่งความสง่างาม* (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.): ห้างหุ้นส่วน โอ.เอ็น. จี. จำกัด.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุภาวิตา อยู่คง
วัน เดือน ปี เกิด	01 พฤษภาคม 2525
สถานที่เกิด	ราชบุรี
วุฒิการศึกษา	ระดับปริญญาตรี (วท.บ.) วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาช่างทองหลวง กาญจนานิเชกวิทยาลัย ช่างทองหลวง สถาบันสมทบ สถาบันเทคโนโลยี ปทุมวัน วิทยาเขตในพระบรมมหาราชวัง กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 54/3 หมู่ 2 ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี 70120
ผลงานตีพิมพ์	บทความเรื่อง "เครื่องประดับเส้นผม: ความอ่อนโยนที่แข็งแกร่ง ได้ตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารวิชาการ Veridian E - Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน - ธันวาคม 2561
รางวัลที่ได้รับ	เกียรติบัตรที่ปรึกษาสิ่งประดิษฐ์ ประเภทที่ 9 สิ่งประดิษฐ์ด้านทัศนศิลป์ ผลงาน สายใยศิลป์ ได้รับ ชมเชยเหรียญเงิน จากสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

